

# הראל ניהול קרנות

## פנסיה בע"מ

# דוח תקופתי לשנת 2012



## הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

### דוח תקופתי לשנת 2012

דוח תקופתי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ	פרק 1
תאור עסקי התאגיד	פרק 2
דוח הדירקטוריון	פרק 3
דוח כספי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ דוח	פרק 4
סקירת הנהלה לדוח כספי הראל גילעד פנסיה	פרק 5
דוח כספי הראל גילעד פנסיה	פרק 6
דוח אקטוארי הראל גילעד פנסיה	פרק 7
סקירת הנהלה לדוח כספי הראל פנסיה כללית	פרק 8
דו"ח כספי הראל פנסיה כללית	פרק 9
דו"ח אקטוארי הראל פנסיה כללית	פרק 10
דו"חות נוספים	פרק 11

## **רשימת דירקטורים בהראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

**סיבוני מישל – יו"ר הדירקטוריון**

**רינות אברהם**

**אפשטיין עמוס**

**מילה מרים**

**קבורס-הדר ליאורה**

**דורון גינת**

**גילי כהן**

## הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ – דוח תקופתי

### 1. כללי

**שם החברה המנהלת:** הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ  
**מס' החברה ברשם החברות:** 512267592  
**כתובת:** בית הראל, רח' אבא הלל 3, ת.ד. 1951, רמת גן.  
**טלפון:** 03-7549831 **פקסימיליה:** 03-7547885  
**תאריך המאזן:** 31.12.2012  
**תאריך הדו"ח:** 18.3.2013  
**אתר אינטרנט:** [www.harel-pensia.co.il](http://www.harel-pensia.co.il)  
**דואר אלקטרוני:** [naomir@harel-ins.co.il](mailto:naomir@harel-ins.co.il)

### 2. דו"חות כספיים ואקטואריים

- א. מצ"ב להלן דו"חות כספיים של קרנות הפנסיה שבניהול החברה ודו"חות כספיים של החברה המנהלת בהם מצויינים במפורש שמות מורשי החתימה על הדו"חות, תפקידם בחברה המנהלת ומועד אישור הדו"חות.
- ב. מצ"ב להלן חוות דעת רואה החשבון של הדו"חות כאמור בסעיף קטן (א) על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי רואה החשבון.
- ג. מצ"ב להלן חוות דעת האקטואר המצורפת לדו"ח האקטוארי של קרן הפנסיה על גביה מצוין במפורש מועד החתימה בידי האקטואר.

### 3. דוח הדירקטוריון על מצב עניני החברה המנהלת

מצ"ב להלן דו"ח דירקטוריון. הדו"ח האמור חתום על ידי יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל החברה.

### 4. רשימת קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה המנהלת למועד הדוח:

שם קופת הגמל	מספר אישור קופת הגמל
הראל פנסיה	214
הראל פנסיה כללית	662

### 5. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן

אין.

**שיעור ההחזקה**

אין.

6. **שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדו"ח:**  
אין.

7. **הכנסות החברה המנהלת מניהול קרנות פנסיה**

הערות	שיעור ממוצע של דמי		דמי ניהול בשקלים	שם קרן הפנסיה
	שיעור ממוצע של דמי	ניהול מסך הנכסים	(אש"ח)	
	ניהול מתוך דמי	הגמולים (אחוזים)		
	3.93	0.32	159,091	הראל גילעד פנסיה
	-	1.31	2,642	הראל פנסיה כללית

8. **הכנסות של חברות בנות וחברות קשורות והכנסותיה של החברה המנהלת מחברות כאמור**  
אין.

9. **רשימת אירועים מיוחדים שהשפיעו או אשר עשויים להשפיע מהותית על החברה המנהלת, רווחיות החברה המנהלת, רכושה או התחייבויותיה**  
אין.

10. **שינויים בהון המניות הרשום של החברה המנהלת, בהון המונפק שלה ובהון הנפרע שלה, והתמורה שנתקבלה כתוצאה מהשינויים האמורים**

ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות. בהתאם להוראת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, נוספה לחברה דרישת הון בסך של 16 מיליון ש"ח בהקשר של ניהול כספי הפנסיה של אנשי הקבע בצה"ל. על מנת להתאים את מבנה ההון של החברה, בוצעה המרה של שטרי הון שהונפקו בעבר על ידי החברה להראל ביטוח, המסתכמים לסך של כ- 35 מלש"ח, ושטרי ההון הפכו להון עצמי, כנגד הקצאת מניות על ידי החברה להראל ביטוח.

11. **שכר וטובות הנאה**

על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל - 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר, 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה

קלנדרית. לדמי הניהול הנ"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות. לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם הניהול עם הראל השקעות. בהתאם לתיקון, הזכאות של הראל השקעות לדמי ניהול מהחברה בשיעור שנתי של 0.5% מדמי הגמולים השנתיים שיתקבלו אצל קרנות הפנסיה שבניהולה של החברה לא תחול על דמי גמולים שיתקבלו מצה"ל וכן למעט הפקדות חד פעמיות שיתקבלו בסמוך לתחילת ביצוע ההסדר הפנסיוני של צה"ל.

ביום 5 בפברואר 2013 הוארך בשנית ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך לתקופה נוספת לשנים 2013-2014. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013. לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם התפעול עם הראל ביטוח, לפיו הזכאות של הראל ביטוח לדמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה המנוהלות בחברה, לא תחול על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור.

להלן יוצגו תשלומים ששולמו על ידי החברה המנהלת לבעלי עניין בה או לצדדים קשורים שלה:

עמלות שירותי ברוקר'ג' וקסטודיאן להראל בית השקעות בע"מ - כ-41 אלפי ש"ח.  
שירותי ניהול ותפעול להראל חברה לביטוח בע"מ - 44,922 אלפי ש"ח.  
שרותי ניהול וייעוץ להראל השקעות בביטוח ופיננסים בע"מ - 15,253 אלפי ש"ח.

הדירקטורים שאינם מועסקים בקבוצת הראל משמשים כדירקטורים הן בחברה והן גופים מוסדיים אחרים של קבוצת הראל. הדירקטורים מקבלים תגמול עבור השתתפות בישיבות בחברה ובגופים מוסדיים אחרים מהראל חברה לביטוח בע"מ. שכר הדירקטורים המיוחס בשנת הדוח לכל חברות הפנסיה בקבוצה הינו 1,130 אלפי ש"ח.

מנכ"ל החברה במהלך שנת הדוח, מר דודי ליינדר, שימש בתפקידים נוספים בחברות מנהלות אחרות בקבוצה, ומנהלים אחרים בקבוצה משמשים בתפקידי ניהול גם בחברה. על רקע זאת, לא ניתן לקבוע את החלק משכרם אותו יש לייחס לחברה.

**12. מניות וני"ע המירים המוחזקים ע"י בעל עניין בחברה המנהלת, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך ככל האפשר לתאריך הדו"ח**

להלן פרטים אודות בעלי העניין וניירות הערך המוחזקים על ידי המחזיק הסופי:  
א.

שם בעל העניין	מס' תעודת זהות של המחזיק הסופי	שם הנייר	מספר ני"ע מוחזקים
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ – החזקה מלאה.	520033986	מניות רגילות בנות 1 ש.ע.נ. כ"א	9,990,743

החזקה נעשית באמצעות הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בת בבעלותה המלאה. המחזיקים הסופיים בהראל השקעות בביטוח הם משפחת המבורגר (יאיר המבורגר, גדעון המבורגר ונורית מנור).

נכון למועד הדוח, קבוצת המבורגר מחזיקה (בעיקר באמצעות חברת החזקה בשליטתה המלאה) בכ- 49.61% ממניות החברה (ובדילול מלא: 47.76%).

שיעור ההחזקה בדילול מלא		שיעור ההחזקה	
בהצבעה	בהון	בהצבעה	בהון
100%	100%	100%	100%
בסמכות למנות דירקטורים: כן		בסמכות למנות דירקטורים: כן	

השווי הנקוב של המניות

השווי הנקוב של המניות	
שבעל עניין התחייב למכור לו	שהתאגיד התחייב למכור לו
אין	אין

ב. פירוט נפרד כל הנתונים המפורטים להלן לגבי כל אחד מהמחזיקים בשיעור של 5% ומעלה במישרין או בעקיפין במניות של כל אחת מהחברות הבנות או הקשורות של החברה המנהלת באופן הבא:

שם בעל העניין*	מס' תעודת זהות/ מס' תאגיד ברשם	שם הנייר	מס' הנייר	מספר ני"ע המוחזקים בתאריך 31/12/2011
הראל השקעות בביטוח בע"מ	520033986	מניות רגילות בנות 1 ש"ח	אין	100 מניות רגילות
		ע.נ. כ"א		

**שיעור ההחזקה**

בהון	בהצבעה
100%	100%
בסמכות למנות דירקטורים: כן	

\*כאשר בעל העניין הינו תאגיד יש לציין גם את שמות המחזיקים באותו תאגיד וכן כשהחזקה הינה באמצעות מספר תאגידיים.

בדירקטוריון החברה 7 חברים. במהלך שנת 2012 התקיימו 10 ישיבות דירקטוריון לפי הפירוט הבא:

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
24.1.2012	7	התכנסות
14.2.2012	7	התכנסות
18.3.2012	7	התכנסות
24.4.2012	7	התכנסות
23.5.2012	7	התכנסות
3.6.2012	6	התכנסות
20.8.2012	6	התכנסות
27.9.2012	7	התכנסות
22.11.2012	7	התכנסות
24.12.2012	7	התכנסות

הרכב **דירקטוריון החברה** לא השתנה במהלך שנת 2012. כיום מורכב דירקטוריון החברה משבעה חברים, ארבעה דירקטורים ושלושה דח"צים: מר מישל סיבוני- יו"ר הדירקטוריון, הגב' מרים מילה - דירקטורית, מר דורון גינת- דירקטור, הגב' הדר קבורס ליאורה - דירקטורית, מר גילי כהן דח"צ, מר עמוס אפשטיין דח"צ ומר רינות אברהם- דח"צ.

הרכב **ועדת הביקורת** לא השתנה במהלך שנת 2012. בשנת 2012 התכנסה הועדה 9 פעמים.

במהלך שנת 2012 חלו שינויים בהרכב **ועדת ההשקעות**. ביום 31 בינואר 2013 סיים את תפקידו מר אבי אולשנסקי כחבר בועדת ההשקעות. ועדת ההשקעות מתכנסת בדרך כלל אחת לשבועיים, וכן בהתאם לצרכי ההשקעות של החברה. ועדת ההשקעות הינה "ועדת השקעות עמיתים" של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. ועדת השקעות עמיתים מורכבת מ"נציגים חיצוניים". במהלך השנה נערכו 29 ועדות השקעה.

עבור כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ובכללם החברה, פועלת ועדת אשראי. ביום 31 בינואר 2013 סיים את תפקידו מר משה עמית כחבר בועדת אשראי. חברי ועדת האשראי של הקבוצה הם: דוד גרנות (יו"ר הועדה), מר אהרון קצ'רגינסקי, ד"ר שמעון רביד, מר רוני וולפמן והגב' אירית שלומי.

#### להלן פירוט אודות הדירקטורים המכהנים ואלה שכיהנו במהלך שנת 2012 בחברה

שמו: <b>מישל סיבוני</b>	מספר ת.ז. 2706569
תאריך לידה:	1959
מען:	רוטשילד 18, כפר-סבא
נתינות:	ישראלית.
חברות בועדת דירקטוריון:	לא.
דירקטור חיצוני:	לא.
מכהן כדירקטור מיום:	26.2.2006 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 15.7.2009
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:	10
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל משותף הראל השקעות, מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ וחבר דירקטוריון בחברות בקבוצת הראל.
האם בן משפחה של בעל עניין אחר	לא.



בתאגיד :  
 השכלה :  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :  
 בתאגידים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות :  
 אקדמאית.  
 משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל  
 חברה לביטוח, משנה למנכ"ל הראל ביטוח, סמנכ"ל  
 שיווק ומנהל אגף אסטרטגיה שיווקית בהראל ביטוח.  
 חברות בקבוצת הראל.

שמה : **קבורס הזר ליאורה**  
 תאריך לידה :  
 מען :  
 נתינות :  
 חברות בועדת דירקטוריון :  
 דירקטורית חיצוני :  
 מכהנת כדירקטור מיום :  
 מספר הישיבות בהן השתתפה במשך השנה :  
 התעסקות עיקרית נוספת :  
 האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין :  
 האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :  
 השכלה :  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :  
 תאגידים בהם משמשת כדירקטור בחמש שנים אחרונות :  
 מס. ת.ז. 55600159  
 18.12.1958  
 האשל 8 א', הרצליה  
 ישראלית  
 לא.  
 לא.  
 19.11.2007  
 10  
 ראה להלן  
 לא  
 לא  
 בוגרת הפקולטה למשפטים (LLB) באוניברסיטה העברית בירושלים  
 מנכ"ל ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ.  
 חברות בקבוצת הראל, בטלעד אולפני ירושלים בע"מ,  
 בטלעד ערוצי שידור בע"מ עד אוגוסט 2006, נתור  
 בע"מ (עד נובמבר 2005), ענטל חברה לניהול וסחר  
 בע"מ.

שמו : **רינות אברהם**  
 תאריך לידה :  
 מען :  
 נתינות :  
 חברות בועדת דירקטוריון :  
 דירקטור חיצוני :  
 מכהן כדירקטור מיום :  
 התעסקות עיקרית נוספת :  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :  
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין :  
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :  
 השכלה :  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :  
 המדרשה למנהל, לימודי כלכלה ומנהל ציבורי  
 יו"ר בחברות דנסטיל בע"מ, יו"ר באגשי"ח מפעלי  
 תומר בע"מ, חבר בחבר הנאמנים של המכון  
 הבינלאומי למדיניות נגד טרור, חבר בחבר הנאמנים  
 של בית צבי - ביה"ס הגבוה לאומניות הבמה, חבר  
 הנהלת אגודת הידידים של האוניברסיטה הפתוחה  
 דח"צ בחברות בקבוצת הראל, דח"צ בדלק מערכות  
 אנרגיה, דירקטור בחברת אינווסטק  
 מס. ת.ז. 003372166  
 19.10.1939  
 בית הגלבע 13, תל-מונד  
 ישראל  
 יו"ר ועדת ביקורת  
 כן  
 31.10.2007  
 ראה להלן  
 ישיבות דירקטוריון 10  
 ישיבות ועדת ביקורת 9  
 לא  
 לא  
 בתאגידים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות :

שמה : **מרים מילה**  
 תאריך לידה :  
 מען :  
 נתינות :  
 חברות בועדת דירקטוריון :  
 דירקטורית חיצוני :  
 מכהנת כדירקטורית מיום :  
 התעסקות עיקרית נוספת :  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :  
 מספר ת.ז. 3419488  
 1942  
 רחוב כרמל 31, ראש העין  
 ישראלית.  
 ועדת ביקורת  
 לא.  
 26.2.2006  
 ראה להלן  
 ישיבות דירקטוריון – 10

שיבות ועדת ביקורת – 9  
 האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:  
 סמנכ"לית בכירה ומנהלת אגף אסטרטגיה, קבוצות ובנקים בהראל ביטוח. לא.  
 האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:  
 לא.  
 השכלה:  
 אקדמאית.  
 ראש אגף ביטוח חיים וראש אגף בנקים ואסטרטגיה בהראל ביטוח.  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:  
 תאגידים בהם משמשת כדירקטור בחמש שנים אחרונות:  
 חברות בקבוצת הראל.

שמו: **דורון אבי גינת**  
 תאריך לידה:  
 מס. ת.ז. 022757231  
 מען:  
 מושב עין ורד 1967  
 נתינות:  
 ישראלית  
 לא  
 לא  
 20.7.2009  
 חברות בועדת דירקטוריון:  
 דירקטור חיצוני:  
 מכהן כדירקטור מיום:  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:  
 10 – ישיבות דירקטוריון  
 התעסקות עיקרית נוספת:  
 ראה להלן  
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:  
 לא  
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:  
 לא  
 השכלה:  
 תואר ראשון בכלכלה התמחות משנית במנהל עסקים, תואר שני בכלכלה התמחות משנית במימון, אוניברסיטת תל-אביב.  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:  
 מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מנכ"ל הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ והראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ ודירקטור בחברת אורביט F.R.  
 תאגידים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות:  
 חבר דירקטוריון בחברות בקבוצת הראל

שמו: **עמוס אפשטיין**  
 תאריך לידה:  
 מס. ת.ז. 00394510  
 מען:  
 קיבוץ כפר עזה 4.11.1942  
 נתינות:  
 ישראלית  
 כן  
 כן  
 18.12.2011  
 חברות בועדת דירקטוריון:  
 דירקטור חיצוני:  
 מכהן כדירקטור מיום:  
 התעסקות עיקרית נוספת:  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:  
 10 – ישיבות דירקטוריון  
 9 – ישיבות ועדת ביקורת  
 לא  
 לא  
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:  
 לא  
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:  
 לא  
 השכלה:  
 תואר ראשון בכלכלה מהפקולטה לחקלאות ברחובות, האוניברסיטה העברית  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:  
 יו"ר דירקטוריון עתודות הותיקה - קרן פנסיה, יו"ר דירקטוריון ביטוח חקלאי, דירקטור באמיליה.  
 תאגידים אחרים בהם משמש כדירקטור:  
 דירקטור חיצוני בחברות בקבוצת הראל

שמו: **גילי כהן**  
 תאריך לידה:  
 מס. ת.ז. 22648786  
 מען:  
 עמוס 10 רמת גן 25.8.1966  
 נתינות:  
 ישראלית  
 כן  
 כן  
 24.1.2012  
 חברות בועדת דירקטוריון:  
 דירקטור חיצוני:  
 מכהן כדירקטור מיום:  
 התעסקות עיקרית נוספת:  
 ראה להלן

מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : ישיבות דירקטוריון – 9  
 ישיבות ועדת ביקורת – 9  
 לא האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין :  
 לא האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :  
 השכלה :  
 תואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה וגיאוגרפיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים.  
 תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.  
 מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי בבית ההשקעות אקסלנס – נשואה.  
 דירקטור חיצוני בחברות בקבוצת הראל.  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :  
 תאגידים אחרים בהם משמש כדירקטור :

**חברי ועדת השקעות חיצוניים שאינם מכהנים כדירקטורים בחברה :**

שמו : **ד"ר שמעון רביד**  
 מס. ת.ז. 003419470  
 תאריך לידה : 1936  
 מען : שלוה 32 הרצליה.  
 נתינות : ישראלית.  
 חברות בועדת דירקטוריון : יו"ר ועדת השקעות.  
 נציג חיצוני : כן  
 מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : 18.6.08  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 27  
 התעסקות עיקרית נוספת : ראה להלן  
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין : לא  
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא  
 השכלה :  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : ד"ר לכלכלה.  
 תאגידים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות : יו"ר דירקטוריון נטפים, דח"צ ביו בנק (עד פברואר 2009).  
 יקבי רמת הגולן, איסכור, דולב, שמני עדן, דביק, דח"צ באורעד, יו"ר ועדת השקעות בגופים מוסדיים בקבוצת הראל, חבר ועדת אשראי של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל.

שמו : **יהודה דרורי**  
 מס. ת.ז. 0333203  
 תאריך לידה : 1942  
 מען : י.ל. גורדון 9 תל-אביב  
 נתינות : ישראלית  
 חברות בועדת דירקטוריון : ועדת השקעות  
 נציג חיצוני : כן  
 מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : 1.1.2007  
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : 21  
 התעסקות עיקרית נוספת : ראה להלן  
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין : לא  
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא  
 השכלה :  
 התעסקות בחמש שנים אחרונות : תואר ראשון בכלכלה ו-M.A. במנהל עסקים התמחות במימון.  
 תאגידים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות : דירקטור ביובנק בע"מ סגן יו"ר ועדת השקעות בגופים מוסדיים בקבוצת הראל  
 דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ (החל מאוגוסט 2011).

שמו : **אבי אולשנסקי**  
 מס. ת.ז. 08115529  
 תאריך לידה : 1936  
 מען : בית צורי 3 תל-אביב

<p>ישראלית. ועדת השקעות כך 08.05.2007 ועד יום 31.1.2013 24</p> <p>ראה להלן לא לא</p> <p>תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה מהאוניברסיטה העברית שלוחת תל-אביב. דירקטור וחבר ועדת ביקורת אסיף – חברה לניהול קופות גמל בע"מ, יו"ר דירקטוריון צרעה מערכות אקטיביות בע"מ, דירקטור ויו"ר ועדת כספים בגמל - קיבוץ שריד ודירקטור וחבר ועדות דירקטוריון בבנק לפיתוח תעשייה בע"מ שופרסל בע"מ, יו"ר א. אולשנסקי יעוץ בע"מ יעוץ כלכלי ופיננסי ויזום פרויקטים. חבר ועדת השקעות בגופים מוסדיים בקבוצת הראל</p>	<p>נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות :</p>
--	---

<p>מ.ס. ת.ז. 001723519 20.3.1947 עקיבא 21 רעננה ישראלית. ועדת השקעות כך 17/05/2009 25</p> <p>ראה להלן לא לא</p> <p>תואר ראשון בכלכלה ו-M.B.A במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב. סמנכ"ל וממונה על חטיבת נכסי לקוחות בבנק מרכנתיל דיסקונט. הדס מרכנתיל קופות גמל, מרכנתיל הנפקות בע"מ, מרכנתיל השקעות בע"מ.</p>	<p>שמו : <b>יאיר נצר</b> תאריך לידה : מען : נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות :</p>
---	--

<p>מ.ס. ת.ז. 56590102 26.9.1960 יגאל ידן 11, חולון ישראלית. ועדת השקעות כך 16.12.2009 28</p> <p>ראה להלן לא לא</p> <p>תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת תל- אביב. חברה בועדת השקעות של מגדל חברה לביטוח בע"מ חברת ועדת ביקורת בלודן חברה להנדסה בע"מ אלקטרה בע"מ, יו-בנק חיתום בע"מ. לודן חברה להנדסה בע"מ</p>	<p>שמו : <b>אורלי בן יוסף</b> תאריך לידה : מען : נתינות : חברות בועדת דירקטוריון : נציג חיצוני : מכהן כחבר ועדת השקעות מיום : מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה : התעסקות עיקרית נוספת : האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין : האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : השכלה : התעסקות בחמש שנים אחרונות : תאגידיים בהם משמש כדירקטור בחמש שנים אחרונות :</p>
--	---

**נושאי משרה של החברה המנהלת**

**שם:** דודי לייזנר

**מס' ת.ז.:** 029423381

**שנת לידה:** 1972

**התפקיד בחברה המנהלת:** מנכ"ל

**התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו:** מנכ"ל גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ.

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:** לא

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה:** תואר ראשון ושני בכלכלה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. מנהל מחלקת פנסיה באגף שוק ההון באוצר, מנהל פיתוח מוצרים במנורה מבטחים.

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה:** 17.1.2010

**שם:** רון כרמל

**מס' ת.ז.:** 897930-4

**שנת לידה:** 1948

**התפקיד בחברה המנהלת:** סמנכ"ל כספים

**התפקיד בחברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו:** סמנכ"ל כספים במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:** לא

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה:** חשב ומנהל כספים.

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה:** 6.1.1996

**שם:** אופיר רוטשילד

**מס' ת.ז.:** 031837990

**שנת לידה:** 1974

**התפקיד בחברה המנהלת:** יועץ משפטי

**התפקיד בחברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו:** יועץ משפטי של חטיבת היסכון ארוך טווח בהראל חברה לביטוח בע"מ, יועץ משפטי של מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ.

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:** לא

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה האמורה:** סגן לפרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה).

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה:** 11.11.07

**שם:** רפאל אייזנר

**מס' ת.ז.:** 052014255

**שנת לידה:** 1953

**התפקיד בחברה המנהלת:** ראש אגף תפעול

**התפקיד בחברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו:** ראש אגף התפעול גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין:** לא

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה:** ראש אגף תפעול בחברות ניהול קרנות פנסיה.

מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 15.8.97 ועד ליום 1.9.2012

**שם : דודי שראק**

**מס' ת.ז. : 24930034**

**שנת לידה : 1970**

**התפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל תפעול**

**התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : ראש אגף התפעול ומערכות**

**המידע גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.**

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא**

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה : בעל תואר שני במשפטים, אוניברסיטת בר אילן. תואר ראשון חשבונאות וכלכלה ,**

**אוניברסיטת בן גוריון, בעל רישיון רו"ח. ניסיון מקצועי : סמנכ"ל מיטב גמל ופנסיה, מנכ"ל**

**גאון גמל, מנהל כספים כלל גמל.**

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 1.9.2012**

**שם : יונית שויד**

**מס' ת.ז. : 025386392**

**שנת לידה : 1973**

**התפקיד בחברה המנהלת : מנהלת מטה, סמנכ"לית**

**התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : מנהלת**

**מטה גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.**

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא**

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה : השכלה MBA במנהל עסקים, התמחות בשיווק. תואר ראשון בניהול**

**וביטוח- במסלול האקדמי של המכללה לביטוח. ניסיון מקצועי משנת 2010 ואילך**

**מנהלת מטה הפנסיה בהראל. 2004-2010 מנהלת יחידה עסקית בהראל פנסיה.**

**1996-2004 מנהלת תיק לקוחות בסוכנות הביטוח "מבטח סימון" ובקרן הפנסיה**

**"תאוצה".**

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 1.9.2012**

**שם : מוטי לוי**

**מס' ת.ז. : 059750968**

**שנת לידה : 1967**

**התפקיד בחברה המנהלת : סמנכ"ל**

**התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : סמנכ"ל**

**גם במנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ ובלעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.**

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין : לא**

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה : השכלה בעל תואר שני במנהל עסקים. בעל תואר ראשון במנהל עסקים**

**ומדע המדינה. ניסיון מקצועי 2008-2009 מ"מ מנכ"ל קרן הפנסיה גילעד.**

**1996-2007 סמנכ"ל שיווק בקרן הפנסיה גילעד. 1995-1996 מפקח רכישה באיילון.**

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 12.2008**

**שם : אדוה ענבר**

**מס' ת.ז. : 022167530**

**שנת לידה : 1966**

**התפקיד בחברה המנהלת : מנהלת סיכונים**

**התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו :** הראל חברה לביטוח בע"מ, הראל עתידית קופות גמל בע"מ, קרן החיסכון לצבא הקבע – חברה לניהול קופות גמל בע"מ, הראל גמל והשתלמות בע"מ, מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ, לעתיד חברה לניהול, קרנות פנסיה בע"מ, דקלה חברה לביטוח בע"מ, אי אמ איי עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ, הראל פיננסים אחזקות בע"מ וחברות בנות שלה.

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא**

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה :** תואר ראשון ושני בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב. ניסיון מקצועי משנת 2008 מנהלת מחלקת ניהול סיכונים בחברת הראל ביטוח ומנהלת סיכונים בחברות בקבוצה. 2002-2007 מבקרת פנימית ובקר סיכונים בבנק HSBC ישראל. ביצעה שורה של תפקידים בתחום ניהול סיכונים וביקורת פנימית בבנק ישראל ובבנקים מסחריים.

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 7.12.2009**

**שם : אייל אפרת**

**מס' ת.ז. : 038459269**

**שנת לידה : 1976**

**התפקיד בחברה המנהלת : מנהל מערכות מידע**

**התפקיד בחברות קשורות, חברות בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו : סמנכ"ל הראל ביטוח , חטיבה לחסכון ארוך טווח**

**בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין : לא**

**השכלה שרכש במהלך חמש השנים האחרונות והניסיון העסקי שצבר בתקופה**

**האמורה :** בעל ניסיון של 15 שנה בתחום חסכון ארוך טווח

**מועד תחילת כהונה כנושא משרה : 15.8.2012**

## **המבקר הפנימי**

- |           |   |
|-----------|---|
| <b>א.</b> | <b>פרטי המבקר הפנימי</b>  |
| <b>1.</b> | <b>שם : מר שי לוטרבך, רו"ח.</b>   |
| <b>2.</b> | <b>שנת תחילת כהונתו : 2004</b>  |
| <b>3.</b> | <b>המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.</b>  |
| <b>4.</b> | <b>המבקר הפנימי אינו עובד החברה ומעניק שירותי ביקורת פנים כגורם חיצוני באמצעות עובדי משרדו.</b> |
| <b>ב.</b> | <b>דרך המינוי :</b>   |

אישור המינוי על ידי וועדת הביקורת והדירקטוריון הינו בתוקף משנת 2004.

בהתחשב בהיקף פעילות החברה ומורכבותה, נקבעו הסמכויות והמטלות של המבקר. ככלל, הסמכויות הינן כמוגדר בחוקים ובתקנות הרלוונטיים ולרבות בתקני הביקורת הפנימית המקובלים. בהתאם להוראות חוזר המפקח הודן במערך

הביקורת, אושר בדירקטוריון של החברה מסמך מדיניות וסמכויות לעבודת מבקר הפנים וכן נהלי עבודה. באופן פרטני, הוגדרו התפקידים הנתונים תחת ביקורת מבקר הפנים, ובכלל זה: (א) ביקורת אחר הביצוע השוטף של החלטות הדירקטוריון והנהלת החברה; (ב) יעילות בקורות פנימיות; (ג) ניהול סיכונים; (ד) מערכות המידע; (ה) מהימנות רישום ודיווח כספי; (ו) מהימנות דוחות למפקח; (ז) אמצעים להערכת נכסים והתחייבויות; (ח) אמצעים לשמירת נכסים; (ט) טיפול הוגן בלקוחות; (י) עסקאות מיוחדות (כגון עסקאות עם צדדים קשורים); (יא) ביקורת חוזרת לבדיקת יישום המלצות דוחות ביקורת קודמים. תקינות פעילות החברה נבחנת בהיבטים של: 1. עמידה בהוראות הדין, לרבות הוראות המפקח. 2. שמירה על טוהר המידות. 3. חיסכון ויעילות.

#### ג. זהות הממונה על המבקר הפנימי:

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בחברה הינו יו"ר הדירקטוריון.

#### דרך קביעת תוכנית הביקורת:

1. תכנית הביקורת היא תוכנית שנתית, הנגזרת מתוכנית ביקורת רב שנתית. סבב הביקורות נשוא התכנית הרב שנתית נועד ליצור מצב בו במהלך של ארבע שנים מבוקרים כל הנושאים הרלבנטיים לפעילותה של החברה.

#### 2. דרך קביעת תוכן תוכנית העבודה:

- 1.1. סקר מוקדם וממצאיו באשר לבחינת הבקורות.
- 1.2. ישיבות עם מנכ"ל ומנהלים בחברה.
- 1.3. נושאים בהתאם לתוכנית התקופתית שנקבעה לרבות בחינת עסקאות מהותיות, יישום החלטות דירקטוריון ומעקב אחר תיקון ליקויים שעלו בדוחות הביקורת.
- 1.4. מערכת הסיכונים בחברה, תוך בחינת הבקורות המיושמות וחשיפת החברה.
- 1.5. ידע ספציפי לגבי מוקדים בהם קיימת חולשה בבקרה - על סמך ביקורות קודמות שבוצעו ומידע ספציפי שקיים בביקורת הפנימית לגבי הנושא.
- 1.6. מידע חדש המתגלה מעת לעת.
- 1.7. דרישות המפקח, לרבות התייחסות לדוחות ספציפיים של הפיקוח, ככל שרלוונטיים וכן בעקבות חוזרים והוראות המתפרסמים מעת לעת.
- 1.8. דרישות רשויות אחרות ושינויים רגולטוריים.
- 1.9. במידת הצורך - ביקורות חוזרות על נושאים ספציפיים.
- 1.10. מחזוריות בביקורת לנושאים מסוימים.
- 1.11. ביקורות שוטפות מעבר לתכנית הביקורת השנתית, בהתאם להחלטות ועדת הביקורת, יו"ר הדירקטוריון או ההנהלה הבכירה.
- 1.12. ביקורות חוזרות לבדיקת יישום המלצות דוחות קודמים.
- 1.13.

#### ה. אישור תוכנית עבודה:

1. הצעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית של המבקר הפנימי נערכת על ידי מבקר הפנים תוך התייעצות עם הנהלת החברה, וזאת על מנת שהביקורת תקיף את כל המערך התפעולי שבאחריותם. הצעת התוכנית מוצגת גם למנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון של החברה. תכנית הביקורת כוללת נושאים שנבדקים אחת לשנה ובכללם: יישום החלטות הדירקטוריון וועדותיו, לרבות בחינת עסקאות



מהותיות, ותיקון ליקויים שעלו בדוחות ביקורת ונושאים שנכללים בתכנית הביקורת הרב שנתית ונבדקים במחזוריות בתדירות שנקבעה בתכנית הרב שנתית.

**2.** הצעת תוכנית הביקורת מוגשת לוועדת הביקורת של החברה, אשר הינה הגורם הדן בתכנית הביקורת ומאשר אותה, כמתחייב מסעיף 149 לחוק החברות (או מהוראות המפקח, לפי העניין).

**3.** תכנית העבודה נקבעת באופן המאפשר למבקר הפנימי לסטות ממנה, בדרך של הרחבת או הוספת ביקורות, וזאת הן באמצעות קביעת נושאי ביקורת כלליים בתוכנית הביקורת, הן בבדיקות אד הוק שנערכות על ידי המבקר הפנימי, והן בהפעלת שיקול דעת תוך עדכון הגורמים הרלוונטיים, כאשר אגב עריכת ביקורת המבקר הפנימי סבור כי יש לבקר נושאים שהתגלו במהלך ביצוע הביקורת.

#### **ו. היקף הביקורת הפנימית:**

היקף הביקורת הפנימית בגין כלל קרנות הפנסיה בקבוצת "הראל ביטוח ושירותים פיננסים בע"מ" נקבע בתחילת השנה במסגרת אישור תוכנית הביקורת. בשנת 2012 - בוצעו 4,874 שעות ביקורת (בשנת 2011 בוצעו 4,847 שעות ביקורת). היקף שעות הביקורת נקבע על בסיס תכנית ארבע שנתית שבמסגרתה אמורים להיות מבוקרים כל הנושאים הנוגעים לפעילותה של החברה. בהתאם לתכנית הרב שנתית נגזרת תכנית הביקורת השנתית, ולפיה נקבע היקף השעות הנדרשות לצורך ביצוע תכנית הביקורת השנתית. במסגרת שעות הביקורת שצוינו לעיל נכללות שעות ביקורת בגין נושאים רוחביים הרלוונטיים לפעילות הפנסיה והמבוצעות באופן שוטף על ידי עובדי מערך הביקורת הפנימית בהראל חברה לביטוח בע"מ. היקף שעות ביקורת אלו הסתכמו בשנת 2012 ב- 1,174 שעות ובשנת 2011 ב- 1,235 שעות.

#### **ז. עריכת הביקורת:**

התקנים המקצועיים המקובלים על פיהם עורך המבקר הפנימי את עבודת הביקורת כאמור בסעיף 4(ב) לחוק הביקורת הפנימית הם כפי שנקבעו על ידי לשכת המבוקרים הפנימיים בישראל וכפי שעולה מחוקים ותקנות כגון: חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, חוק החברות, חוקים ספציפיים כגון חוקי הביטוח, תקנות והנחיות המפקח על הביטוח, חוק ניירות ערך וצווים וחוקים רלוונטיים אחרים, כגון פקודת מס הכנסה, חוק מע"מ וכו'. ביצוע ההוראות כאמור נעשה תוך שימוש בתקנים, הנחיות וגילויי דעת של לשכת רואי החשבון, ככל שהם רלוונטיים. חברי הדירקטוריון הניחו דעתם, כי המבקר

מספר דוחות	מועד הגשת דוחות	זהות גורם מקבל	מועד הגשת תגובה	מועד דיון בוועדת הביקורת
------------	-----------------	----------------	-----------------	--------------------------

הפנימי עמד בכל הדרישות שנקבעו בתקנים באמצעות סקירת התקנים, החוקים, התקנות ואחרים ככל שחל בהם שינוי. בנוסף לכך, נבחנים הדברים באמצעות הצגת שאלות וביורורים בישיבות ועדת הביקורת, לרבות בעת הדיון בכל אחד מדוחות הביקורת.

#### **ח. גישה למידע:**

למבקר הפנימי הוצגו כל המסמכים הרלוונטיים אשר נדרשו, לרבות גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה ולכל מידע אחר ולרבות לנתונים כספיים.

#### **ט. דין וחשבון המבקר הפנימי:**

כל דוחות המבקר הפנימי הוגשו בכתב. כל דוח הוגש לשרשרת המבוקרים עד מנכ"ל ויו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון. בגין כל דוח התקיימה ישיבה של ועדת הביקורת עם המבוקרים באשר לממצאים וכן הוגשה תגובת המבוקרים בכתב.

להלן נתונים אודות דוחות הביקורת בחברה:

15.3.12	-	מנכ"ל	-	-
22.5.12	-	מנכ"ל	-	-
3.6.12	מאי	מנכ"ל	מאי	4
19.8.12	-	מנכ"ל	-	-
3.9.12	מאי, יוני, אוגוסט	מנכ"ל	מאי, יוני, אוגוסט	6
21.11.12	-	מנכ"ל	-	-
3.12.12	ספטמבר, אוקטובר	מנכ"ל	ספטמבר, אוקטובר	2
<b>סה"כ:</b>				<b>סה"כ:</b>
<b>7 ישיבות</b>				<b>12 דוחות</b>

\*דוחות הביקורת נערכים בנפרד בגין כל גוף מוסדי בפנסיה, ככל הרלוונטי לנושא הביקורת.

#### י. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי:

לדעת הדירקטוריון היקף עבודת הביקורת הפנימית, רציפות פעילותה ותכנית העבודה של המבקר הינם מספקים בנסיבות העניין ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

#### יא. תגמול:

1. תגמול המבקר הפנימי נעשה בדרך של תעריף המורכב מעלות לשעת עבודה, מוכפל במספר השעות שהושקעו בפועל.
2. לדעת הדירקטוריון, שיטת התגמול של מבקר הפנים, המבוססת על היקף שעות עבודה בפועל, מונעת חשש לפגיעה בשיקול הדעת המקצועי של מבקר הפנים או לפגיעה באי התלות. מסגרת שעות העבודה שמוקדשות לביצוע הביקורות מבוססת על תכנית הביקורת השנתית שמאושרת מראש על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון וכך מובטח, כי עבודת הביקורת תיעשה במלואה ובהיקף שנקבע על-ידי הדירקטוריון.

#### קצין ציות

- שם קצינת הציות: זהר גרסטל שמרלינג
- ניסיון והכשרה: תואר ראשון במשפטים עו"ד מזה כ-9 שנים.
- מסגרת התפקיד והיקפו: קצינת ציות ורגולציה במשרה מלאה של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל.
- מועד תחילת כהונה: 1.1.2011

#### 15. קוד אתי

הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי

עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות ויושרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותרם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה.

הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

ביום 24 בינואר 2012 אישר דירקטוריון החברה עדכונים לקוד האתי.

**16. רואה חשבון של החברה המנהלת**

רו"ח אברהם פרוכטמן, ממשד סומך חייקין, רח' הארבעה 17, תל אביב.

ההוצאה לשנת הדוח בגין ביקורת - כ - 557.5 אש"ח בגין ביקורת. שעות עבודה: כ - 1,914 שעות.

**17. אקטואר של קרן הפנסיה**

מר דוד אנגלמאייר, מחברת PVI, ז'בוטינסקי 5 רעננה שימש כאקטואר הקרן בשנת הדוח. עם זאת הדוח האקטוארי השנתי נערך על ידי האקטואר מר ישעיהו אורזיצר, מחברת ישעיהו אורזיצר ייעוץ אקטוארי בע"מ, מרחוב ז'בוטינסקי 7 רמת גן. נרשמה הוצאה בסך 89 אש"ח בגין שנת הדוח.

**18. המלצות והחלטות הדירקטוריון**

לא התקבלו החלטות מהותיות על ידי הדירקטוריון בשנת הדוח.

**19. אסיפה כללית**

לא התקבלו החלטות מהותיות על ידי האסיפה הכללית בשנת הדוח.

**20. שינוי תקנון קרן הפנסיה או תקנון ההתאגדות של התאגיד**

**שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית:**

ביום 17 בדצמבר 2012 אושרו על ידי המפקח שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית והתאמתו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012 שפורסמו ביום 21 ביוני 2012. השינויים נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013 ועיקרם:

הקטנת דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית היוון - סעיפים 13 ו-16 לתקנון הקרן- דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית ההיוון השנתית הוקטנו לשיעור שנתי של 0.5% (במקום 2%). ריבית ההיוון משפיעה על עלויות הכיסוי הביטוחי וכן על מקדם ההמרה לפנסיית זיקנה.

חישוב שחרור - סעיף 31.10 לתקנון הקרן- נוספה הגדרת אופן חישוב שחרור מדמי גמולים למקבל קצבת נכות.

שינוי דמי ניהול למבוטחים - סעיף 45.1 ו-45.2 לתקנון הקרן- בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 4% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן.

בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.1% מתוך היתרה הצבורה של המבוטח בשנת 2013 ושיעור של 1.05% בשנת 2014 ואילך. זאת לעומת שיעור של 2% בתקנון הקודם.

הבהרה לעניין דמי ניהול לפנסיונרים- סעיף 45.3 לתקנון הקרן- ממבוטחים שהפכו לפנסיונרים עד דצמבר 2009 ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים, וממבוטחים שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

#### **תנאי שכר**

.21

כל עובדי החברה ונושאי המשרה בה מועסקים על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (החברה האם) ואינם מקבלים שכר במישרין מהחברה. נושאי המשרה של החברה ועובדיה עובדים גם עבור חברות מנהלות וחברות אחרות בקבוצת הראל.

שם התאגיד :  
**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

תאריך :  
18.3.2013

שמות החותמים ותפקידם :

1. דודי לידנר, מנכ"ל \_\_\_\_\_

2. רון כרמל, סמנכ"ל \_\_\_\_\_

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

## **פרק 2**

---

# **תאור עסקי התאגיד**

---

## תיאור עסקי החברה

- **הערה :**

החברה היא חברה מנהלת של קרנות פנסיה. דוח זה, ביחס לעסקי הפנסיה, ערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981, לעניין תיאור עסקי החברה בדוח התקופתי של חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הקובעות, בין היתר, את מבנה הדיווח והמידע שייכלל בדוח התקופתי של חברות ביטוח.

- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

- פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה / הקבוצה מעריכה"; "החברה/הקבוצה סבורה"; "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדוח לגבי תנאי מוצרי הפנסיה השונים הינו תיאור תמציתי לצרכי הדוח בלבד, וכי תנאיהם המחייבים הם כנקבע בחוק קופות גמל, בתקנות קופות גמל ובתקנוני קרנות הפנסיה.

דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

תוכן עניינים מפורט

לפרק - תיאור עסקי החברה

2	תיאור עסקי החברה	2
3	תוכן עניינים מפורט	3
4	מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי	4
6	<b>1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</b>	6
6	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	6
12	1.2 מדיניות החברה המנהלת - השקעות	12
12	1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים	12
23	1.4 מדיניות החברה המנהלת - חיתום	23
23	1.5 מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה	23
24	1.6 תחומי הפעילות של החברה	24
24	1.7 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	24
24	1.8 קנסות	24
24	1.9 חלוקת דיבידנדים	24
25	<b>2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה</b>	25
25	2.1 ריכוז תוצאות הפעילות	25
26	2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (באלפי ש"ח)	26
30	<b>3. חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</b>	30
30	3.1 תחום חיסכון ארוך טווח	30
33	3.2 מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו	33
33	3.3 ענפי הביטוח והכיסויים הביטוחיים הנכללים בתחום - הסדרי החקיקה לדרגותיהם	33
38	3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הלקוחות	38
38	3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה	38
38	3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה	38
38	3.7 מוצרים ושירותים	38
39	3.8 המוצרים העיקריים בקבוצה הנוגעים לחסכון ארוך הטווח	39
41	3.9 ספקים ונותני שירותים	41
41	3.10 תחרות - הראל ניהול קרנות פנסיה	41
42	3.11 גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה	42
44	<b>4. חלק ד' - מידע ברמת כלל הקבוצה</b>	44
44	4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות	44
45	4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה	45
52	4.3 ספקים ונותני שירותים	52
53	4.4 הון אנושי	53
55	4.5 שיווק והפצה	55
55	4.6 לקוחות	55
55	4.7 עונתיות	55
55	4.8 רכוש קבוע	55
56	4.9 נכסים לא מוחשיים	56
56	4.10 הסכמים מהותיים	56
56	4.11 הסכמי שיתוף פעולה	56
56	4.12 הליכים משפטיים	56
57	4.13 מימון	57
57	4.14 מיסוי	57
57	4.15 צפי להתפתחות בשנה הקרובה	57
57	4.16 יעדים ואסטרטגיה עסקית	57
57	4.17 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד	57
57	4.18 אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים	57
58	<b>5. חלק ה' - משטר תאגידי</b>	58
58	5.1 ישיבות דירקטוריון	58
58	5.2 מידע בדבר ועדות הדירקטוריון	58
58	5.3 מעקב אחר הוראות הדין	58
58	5.4 קוד אתי	58
59	<b>6. חלק ו' - הנחות אקטואריות</b>	59
59	6.1 הראל גילעד פנסיה הקרן המקיפה	59
63	6.2 הראל פנסיה כללית הקרן הכללית	63

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

### מבוא לפרק 2 לדוח התקופתי

פרק 2 זה לדוח התקופתי, כולל את תיאור עסקי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר 2012 ואת התפתחות עסקיה, כפי שחלו במהלך שנת 2012 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. מהותיות המידע הכלול בפרק זה בדוח התקופתי, ובכלל זה תיאור עסקאות מהותיות, נבחנה מנקודת ראותה של החברה, כאשר במקרים מסוימים הורחב התיאור, על מנת ליתן תמונה מקיפה של הנושא.

### הגדרות

לנוחות הקורא מובאים להלן המונחים או הקיצורים הבאים, להם בפרק זה המשמעות המובאת לצידי, אלא אם כן נאמר אחרת.

כהגדרת מונח זה בחוק הפיקוח (היינו: מבטח וחברה מנהלת).	"גוף מוסדי"
גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ.	"גילעד פנסיה"
הסכום שמפקיד עמית (או שמופקדים עבורו) בקרן פנסיה או בקופת גמל.	"דמי גמולים"
המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח, או הממונה כמשמעותו בחוק קופות הגמל, לפי העניין.	"המפקח" או "הממונה"
הראל השקעות ו/או הראל ביטוח וחברות בשליטתן.	"הקבוצה"
הראל חברה לביטוח בע"מ.	"הראל ביטוח"
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.	"הראל השקעות"
הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ.	"הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה"
חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל או קרן פנסיה ואשר קיבלה רישיון לכך מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל.	"חברה מנהלת"
חוק החברות, התשנ"ט-1999.	"חוק החברות"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.	"חוק הפיקוח"
חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005.	"חוק ועדת בכר"
חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.	"חוק ייעוץ השקעות"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005.	"חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני"
חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.	"חוק ניירות ערך"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.	"חוק קופות גמל"
כמשמעותו בחוק ייעוץ פנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה, קרן השתלמות, פוליסות ביטוח שהינן קופות גמל להון או לקיצבה, תכניות ביטוח מפני סיכון מוות או אובדן כושר עבודה הכלולה בתכניות דלעיל או נמכרות אגב אחת מהן).	"מוצר פנסיוני"
כמשמעותו בחוק ייעוץ השקעות (ניירות ערך, מוצרים מובנים ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות).	"נכס פיננסי"
נכסים הכוללים את נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה, למעט קרנות ותיקות, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה בביטוח חיים, נכסים המוחזקים על-ידי מבטחים לכיסוי התחייבויותיהם לפי תכניות ביטוח חיים המעניקות למבוטח תשואה מובטחת ושהמבטח אינו זכאי בשל הכספים המופקדים בהם או בשל חלק מהם לאגרות חוב מיועדות.	"נכסי החיסכון לטווח ארוך"



## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

כמשמעם בהודעת ענפי ביטוח.	"ענפי ביטוח"
סכום חד פעמי המגיע על-פי תקנון קרן הפנסיה במקרה של משיכת כספים במועד נתון.	"ערך פדיון"
פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].	"פקודת מס הכנסה"
הסכומים שנצברו לזכות העמיתים בקופת הגמל או בקרן הפנסיה.	"צבירה"
קבוצת אנשים (הקשורים בדרך כלל במקום עבודה משותף, או בהשתייכות לארגון כלשהוא, ביחסי ספק-לקוח עם תאגיד או ארגון כלשהו), עימם מתקשרת החברה בהסכם אחד המבטח את כל המשתייכים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחידי הקבוצה).	"קולקטיבי" או "קבוצתי"
תכנית ביטוח שאושרה כקופת גמל לתגמולים, לפיצויים או לקיצבה, הן לפי חוק קופות הגמל והן לפי תקנות קופות הגמל.	"קופת ביטוח"
קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל שאינה קרן פנסיה.	"קופת גמל"
קופת גמל משלמת לקצבה, כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.	"קרן פנסיה"
קרן פנסיה שהוקמה לפני 1 בינואר 1995.	"קרן פנסיה ותיקה"
קרן פנסיה שהוקמה החל מיום 1 בינואר 1995.	"קרן פנסיה חדשה"
קרן פנסיה בה הזכויות לזקנה, נכות ושארם נצברות בשיטה של מנות. העמיתים צברו סכום פנסיה (מנת פנסיה) כנגד כל תשלום דמי גמולים בהתאם למקדמים שנקבעו בתקנון הקרן, בהתבסס על גיל, מין, שנת לידה וכדו'. החל משנת 2005 כל קרנות הפנסיה מסוג זכויות הפכו לקרנות פנסיה מסוג תשואה.	"קרן פנסיה מסוג זכויות"
קרן פנסיה בה מרכיב החסכון לפנסיית זקנה נצבר מתוך דמי הגמולים המופקדים בקרן, כשמסכום זה מנוכים דמי ניהול ועלות הסיכון (לקצבת נכות ושארם) והוצאות (על השקעה או ביטוח משנה) תוך התאמת יתרת הזכאות הצבורה לתשואת הקרן על השקעותיה ולמנגנון איזון אקטוארי. בגיל הפרישה סכום החסכון שנצבר, מומר לקיצבה חודשית בהתאם למקדמי המרה המתאימים לגיל, מין, שנת הלידה של המבוטח ושל הזכאים לפנסיית שאירי הפנסיונר.	"קרן פנסיה מסוג תשואה"
קרן פנסיה שאינה זכאית להשקיע באג"ח מיועדות. ניתן לבצע בה הפקדות שוטפות, הפקדות מעבר לתקרה המותרת להפקדה בקרן מקיפה והפקדות חד פעמיות ללא מגבלת תקופה.	"קרן כללית"
קרן פנסיה שתכניות הפנסיה שלה משלמות קיצבה חודשית שוטפת במקרים הבאים: (א) קיצבת זקנה החל מגיל הפרישה הקבוע בתקנון הקרן; (ב) קיצבת נכות במקרה של אובדן כושר עבודה חלקי או מלא כתוצאה ממצב בריאותי לקוי; (ג) קיצבת שארים במקרה של מות העמית או מות הפנסיונר.	"קרן מקיפה"
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001.	"תקנות ההשקעה"
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.	"תקנות קופות הגמל" או "תקנות מס הכנסה"

## 1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

### 1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

להלן תרשים הבעלות בחברה נכון למועד עריכת הדוח:



החברה אינה מחזיקה בחברות בנות.

#### 1.1.1. התאגדות החברה וצורת ההתאגדות

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, **הראל גילעד פנסיה** (להלן: "הקרן"). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות הגמל או לחוק קופות גמל, קרן פנסיה חדשה כללית, **הראל פנסיה כללית** (להלן: "הקרן הכללית"). החברה מנהלת גם קרן כללית וקופת גמל: הקרן הכללית קיבלה החל משנת 2002 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות גמל או לחוק קופות גמל. קרנות הפנסיה הן קופות גמל משלמות לקצבה. החל מיום 12 באפריל 2012 מנהלת החברה את "קופת הגמל למשרתי הקבע" (להלן: "קופת הגמל למשרתי הקבע") שהנה קופת גמל לא משלמת לקצבה והיא מיועדת למשרתי הקבע בהתאם להסדר הפנסיוני של צה"ל (ראה סעיף 1.1.4).

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. נכון למועד עריכת הדוח, כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל ביטוח המוחזקת במלואה בידי הראל השקעות, חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה (להלן: "תחום הפעילות").

ביום 1 בינואר 2006 התמזגו בהראל גילעד פנסיה (ששמה דאז היה עדי) נתיבות פנסיה ועתידית אישית, שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות, שנוהלו עד אז בידי חברות מנהלות של קרנות פנסיה המוחזקות בידי הראל השקעות. נתיבות פנסיה נוהלה עד אז בידי החברה, עדי נוהלה עד אז בידי עדי ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "עדי ניהול") ועתידית אישית נוהלה בידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג"). בהראל פנסיה כללית - ששמה הקודם היה נתיבות תשואות למנהלים - התמזגה ביום 1.1.06 עתידית מנהלים, קרן פנסיה חדשה כללית, שנוהלה עד אז בידי ידידים הולדינג.

ביום 1 בינואר 2006 עדי ניהול וידידים הולדינג חדלו להיות מבטחות והחזירו את רישיונות המבטח שלהן כמשמעו בחוק הפיקוח. מאותו יום החברה מנהלת את שתי קרנות הפנסיה החדשות הממוזגות. בהתאם לכך, מיום 1.1.06 עדי ניהול וידידים הולדינג אינן חברות מנהלות, ואינן עוסקות בניהול קרנות פנסיה.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ביום 8 באוגוסט 2007 חתמה הראל השקעות (עבור חברה בשליטתה – הראל ביטוח) על הסכם עם גילעד גמלאות לעובדים דתיים בע"מ (להלן: "גילעד הותיקה" או "המוכרת"), במסגרתו התחייבה לרכוש, בכפוף לקבלתם של האישורים הנדרשים, את גילעד פנסיה (100% מהון המניות המונפק), חברה מנהלת של קרן הפנסיה הכללית "גילעד משלימה" ושל קרן הפנסיה החדשה - "גילעד רווחית" (לימים "הראל גילעד"). בנוסף התחייבה הראל השקעות לרכוש את פעילות קופות הגמל של גילעד.

ביום 12 בפברואר 2008 התקבל אישור המפקח לעסקה. ביום 14 בפברואר 2008 הושלמה רכישת החברה על ידי הראל ביטוח. עם השלמת הרכישה הפכה הראל השקעות להיות בעלים של ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה.

במסגרת התנאים שנקבעו באישור המפקח, הראל השקעות נדרשה למזג עד לסוף שנת 2009 קרנות פנסיה ו/או חברות מנהלות של קרנות פנסיה שבשליטתה, כך שהיא תחזיק לא יותר מ- 2 חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות ו- 2 קרנות פנסיה מקיפות חדשות (לאחר השלמת עסקת רכישת גילעד החזיקה החברה בשלוש חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות).

ביום 24 בנובמבר 2009 הוגשה לממונה בקשה למיזוג קרנות הפנסיה הראל גילעד וגילעד משלימה לתוך קרנות הפנסיה הראל פנסיה והראל פנסיה כללית (בהתאמה). בנוסף הוגשה לממונה ביום 8 בדצמבר בקשה למיזוג גילעד פנסיה החברה.

בהתאם לאמור נערך שינוי מבני במסגרתו מוזגה הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה, שהיתה עד מועד המיזוג החברה האם של החברה, לתוך הראל ביטוח וגילעד פנסיה מוזגה לתוך החברה. במסגרת מיזוג החברות המנהלות מוזגו גם קרנות פנסיה המנוהלות על ידי גילעד פנסיה לתוך קרנות פנסיה המנוהלות על ידי החברה. קרן הפנסיה "הראל גילעד" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה" וקרן הפנסיה "גילעד משלימה" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה כללית".

מיזוג הקרנות אושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסיכון משרד האוצר בתוקף מיום 1 בינואר, 2010. מיזוגן של החברות המנהלות נרשם ברשם החברות ביום 24 בפברואר, 2010. ביום 29 באפריל 2010, התקבל אישור רשות המסים למיזוגים כאמור, בתוקף מיום 1 בינואר 2010.

לאחר מיזוג הקרנות והחברות כמתואר לעיל בבעלות הראל השקעות שלוש חברות מנהלות אחת - החברה - מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות, מקיפה וכללית; השניה – מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ - מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה; השלישית, לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ - מנהלת מכוח תקנונה של עתידית קופת פנסיה בע"מ (להלן: "עתידית") את עתידית שהיא קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית. מערך התפעול המשותף תומך בכל החברות המנהלות של קרנות הפנסיה שבקבוצה ובנתיב.

### 1.1.2. תיאור תמציתי של מאפייני הפעילות

החברה מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות, האחת קרן מקיפה והשנייה קרן כללית. בנוסף, מספקת החברה שירותי ניהול לנתיב).

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה החדשות שבניהול הקבוצה (ראה גם סעיף 4.8.3). כמו כן, מערך העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4. להלן.

לחברה הסכם שרותי ניהול לענין שירותים שהיא מקבלת מהקבוצה (כגון שירותי ניהול ההשקעות מחטיבת ההשקעות בהראל ביטוח, שרותי מנהלה ולוגיסטיקה וכיוצא ב).

### 1.1.3. נקודות עיקריות בהתפתחות ההיסטורית של החברה

החברה (בשמה הקודם: "נתיבות פנסיה בע"מ") נתאגדה בישראל בשנת 1996. החברה הוקמה בידי כור תעשיות בע"מ באמצעות שתי חברות בנות שלה: כור שוקי הון בע"מ וכור מימון בע"מ. שתי חברות אלה נמכרו שלוש שנים לאחר מכן לקבוצת מנורה גאון (שכללה את מנורה החזקות בע"מ, ב. גאון אחזקות בע"מ ובנק הספנות לישראל בע"מ). לאחר מכירת בנק הספנות לבנק הפועלים בע"מ נותרה השליטה בחברה בידי מנורה גאון מימון בע"מ ומנורה גאון שוקי הון בע"מ. בשלהי 2004 נמכרה החברה להראל השקעות וביום 13.1.05 הועברו מניותיה לידי הראל השקעות. ביום 1.1.06 הועברו מניות החברה מאת הראל השקעות לידי הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה אשר היתה במועד האמור חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות. כחלק מארגון מחדש של החברות המנהלות של קרנות הפנסיה בקבוצה הועברה ביום 31 בדצמבר 2008 (בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007) פעילות הפנסיה שהיתה עד אז תחת הראל השקעות עברה להיות תחת הראל ביטוח. בשנת 2010 מוזגה הראל שירותי ניהול קרנות

## **דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

פנסיה להראל ביטוח (החברה האם שלה) וכפועל יוצא מוחזקת החברה, החל ממועד המיזוג האמור, באופן ישיר תחת הראל ביטוח. כמו כן מיזגה החברה לתוכה בשנת 2010 את גילעד פנסיה.

### **1.1.4 נקודות עיקריות בהתפתחות החברה בשנת 2012 ולאחר תקופת הדוח**

#### **הון עצמי**

ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות.

בהתאם להוראת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, נוספה לחברה דרישת הון בסך של 16 מיליון ש"ח בהקשר של ניהול כספי הפנסיה של אנשי הקבע בצה"ל.

על מנת להתאים את מבנה ההון של החברה, בוצעה המרה של שטרי הון שהונפקו בעבר על ידי החברה להראל ביטוח, המסתכמים לסך של כ- 35 מלש"ח, ושטרי ההון הפכו להון עצמי, כנגד הקצאת מניות על ידי החברה להראל ביטוח.

#### **חידוש הסכם לקבלת שירותים בין החברה לבין הראל ביטוח**

ביום 5 בפברואר 2013 הוארך ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך לתקופה נוספת לשנים 2013-2014. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

#### **הסדר פנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל**

ביום 22 ביוני 2011 נמסר להראל ביטוח על ידי הגורמים הרלבנטיים בצה"ל, כי חברות בנות שלה, ובהן החברה, נבחרו כחברות המומלצות על ידי צה"ל בהליך שקיים צה"ל (באמצעות גורמים מטעמו), לבחירת הגורם שינהל את תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני של משרתי הקבע.

בהתאם להוראות הדין, הגורם המאשר את ההתקשרות הינו שר הביטחון, בהסכמת שר האוצר. ביום 26 במרס 2012 אושרה תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני למשרתי הקבע על ידי שר הביטחון לאחר שהתקבלה הסכמת שר האוצר לתכנית. האישור כאמור כלל מספר שינויים ביחס לתכנית נשוא ההליך. ההסדר הפנסיוני שאושר כולל שילוב של מוצרים פנסיוניים וביטוחיים ובין המוצרים האמורים תיכלל קרן הפנסיה "הראל-גילעד פנסיה" וקרן הפנסיה הכללית "הראל פנסיה כללית", שתיהן בניהולן של החברה. כמו כן ביום 22 באפריל 2012 אישר המפקח הקמת קופת גמל עבור ההסדר הפנסיוני של צה"ל – "קופת הגמל למשרתי הקבע". הקופה הינה קופה לא משלמת לקיצבה אשר תנוהל על ידי החברה ומהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. התכנית כפי שאושרה כוללת גם פוליסות ביטוח קבוצתיות אשר טרם נכנסו לתוקף. כניסתן לתוקף של הפוליסות מותנית באישור הפוליסות על ידי המפקח ובשינויי חקיקה שנדרשים לשם כך. התכנית מיושמת החל מחודש מאי 2012 בגין משרתי קבע חדשים שהצטרפו לשירות קבע החל מחודש אפריל 2012 והחל מחודש יולי 2012 בגין משרתיים קיימים. במהלך חודש יולי התבצע ניוד חד פעמי בגין משרתיים קיימים בהיקף של כ- 975 מיליוני ש"ח.

במסגרת הליך אישור ההסדר מול המפקח, ביום 3 בינואר 2012 הודיע המפקח, כי החברה המנהלת שתנהל את כספי הפנסיה לפי ההסדר תידרש להעמיד הון בסך של 16 מלש"ח, בנוסף להון המינימאלי הנדרש ממנה. ביום 29 במרץ 2012 התקבל מכתב מעודכן, לפיו דרישת ההון כאמור תפחת במהלך חמש השנים הראשונות להפעלתה של התכנית, בהתאם למותווה שנקבע על ידי המפקח ובכפוף לאישור פרטני של המפקח בכל שנה.

מעבר לניוד החד פעמי שהתבצע המתואר לעיל, צפויות במסגרת העסקה הפקדות שוטפות בהיקף שנתי של מאות מיליוני ש"ח נוספים מדי שנה.

מאחר שמדובר בהסדר פנסיוני ייחודי, למרות היקפה של העסקה, לא צפוי להיות לה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה בשנים הקרובות.

#### **עדכון הסכמי ניהול ותפעול**

בהמשך לאמור לעיל לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם הניהול שנחתם ביום 17 במאי 2009. בהתאם לתיקון, הזכאות של הראל השקעות לדמי ניהול מהחברה

## **דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

בשיעור שנתי של 0.5% מדמי הגמולים השנתיים שיתקבלו אצל קרנות הפנסיה שבניהולה של החברה לא תחול על דמי גמולים שיתקבלו מצה"ל וכן למעט הפקדות חד פעמיות שיתקבלו בסמוך לתחילת ביצוע ההסדר הפנסיוני של צה"ל.

כמו כן, דירקטוריון החברה אישר תיקון להסכם התפעול עם הראל ביטוח, לפיו הזכאות של הראל ביטוח לדמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה המנוהלות בחברה, לא תחול על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור.

### **הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג") ומנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "מנוף ניהול")**

בין ידידים הולדינג ומנוף קיים הסכם ניהול מיום 27 בדצמבר 2001 במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול עבור מנוף ניהול. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ומנוף ניהול על פיו כל ההתחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

### **הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג") לעניין לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "לעתיד")**

בין ידידים הולדינג ולעתיד קיים הסכם ניהול מיום 27 באפריל 1998 וביום 22 באוגוסט 2011 נחתמה תוספת להסכם ניהול במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול ותפעול עבור לעתיד. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ולעתיד על פיו כל ההתחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

### **התקשרות בעסקה לרכישת מחצית הזכויות בנדל"ן ברעננה**

ביום 21 בינואר 2013 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בהסכם עם רבוע כחול נדל"ן בע"מ (להלן: "רבוע נדל"ן") בקשר עם רכישת מחצית מזכויות רבוע נדל"ן במקרקעין, בשטח של כ- 11 דונם הידועים כחלק מחלקה 4 בגוש 7,657, והמצויים באזור התעשייה הצפוני של רעננה (להלן: "המקרקעין").

בכוונת החברות הבנות ורבוע נדל"ן להקים על המקרקעין מבנה משרדים (להלן: "המשרדים"), אשר מושכר מראש, בכפוף להשלמת בניית המשרדים, לצד ג' לתקופה של 10 שנים עם אופציה לחמש שנים נוספות. במסגרת העסקה נחתמו בין הצדדים הסכם מכר, לפיו החברות הבנות רוכשות מאת רבוע נדל"ן 50% מהזכויות במקרקעין, וכן הסכם שיתוף במסגרתו הוסדרו יחסי הצדדים כבעלים במשותף במקרקעין, ובכלל כך את נשיאת הצדדים בעלויות תכנון, הקמתו, שיווקו, ניהולו ותפעולו של המשרדים בחלקים שווים ביניהם. המשרדים יכללו שטחים להשכרה בהיקף של כ- 25,500 מ"ר על פני 16 קומות מעל קומת קרקע, וכן 868 מקומות חניה. במקרקעין זכויות בניה נוספות על פי תב"ע בתוקף, שלא ינוצלו בשלב ראשון. היקף ההשקעה הצפויה של החברות הבנות הינו כ- 143 מיליון ש"ח, כאשר כ- 30% הינה עבור תיקי הנוסטרו והיתרה עבור תיקי התחייבויות תלויות תשואה. העסקה לא צפויה להשפיע באופן מהותי על תוצאות הפעילות של החברה.

### **כביש חוצה ישראל**

ביום 23 בדצמבר 2012 התקשרה שותפות ייעודית ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת (להלן: "תש"י"), אשר הוקמה על ידי קרן תשתיות ישראל (להלן: "קרן תשתיות") ואשר רכשה בסוף שנת 2010 50% ממניות חברת דרך ארץ הייזו (1997) בע"מ (25.5% בדילול מלא), בעלת הזיכיון בכביש חוצה ישראל (להלן: "דרך ארץ"), בהסכם מתוקן עם חברת שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שו"ב") לרכישת החזקתיה של שו"ב בדרך ארץ, לרבות בהלוואות הבעלים שהעמידה שו"ב לדרך ארץ.

לצורך רכישת החזקות שו"ב בדרך ארץ, השקיעו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), השקעה נוספת בתש"י, בסך של כ- 341 מיליון ש"ח, וזאת לצד השקעות נוספות על ידי שותפים מוגבלים אחרים בתש"י, כל אחד על פי חלקו בעסקה. לאחר ביצוע העסקה, החברות הבנות יחזיקו כשותף מוגבל במישרין בכ- 46% מהזכויות בתש"י. השותף הכללי בתש"י הינו חברת הניהול של קרן תשתיות, בה מחזיקה הראל ביטוח (נוסטרו) 40% מן הזכויות. לפני ביצוע ההשקעה הנוספת מחזיקות החברות הבנות בכ- 28% מן הזכויות בקרן תשתיות וכשותף מוגבל במישרין בכ- 43% מהזכויות בתש"י.

העסקה כפופה להתקיימות מספר תנאים מתלים, ובהם קבלת הסכמת המדינה, קבלת הסכמת הגורמים

## **דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

המממנים של דרך ארץ ואישורים רגולטוריים רלבנטיים נוספים. ההשקעה של החברות הבנות בעסקה הינה ברובה עבור תיקי השקעות תלויי תשואה, קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לא צפויה להיות לה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה או החברות הבנות.

### **רכישת נדל"ן בפלורידה, ארה"ב**

ביום 8 בנובמבר 2012 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), עם Elco Landmark Residential (להלן: "ELR") מקבוצת אלקו החזקות בע"מ ומשקיע זר נוסף (להלן: "המשקיע הזר") בעסקה לרכישת נכסי מקרקעין הכוללים כ- 882 יחידות דיור ב- 3 מקבצי דיור הממוקמים בג'קסונוויל, פלורידה, ארה"ב (להלן: "הפורטפוליו"). הרכישה מבוצעת באמצעות תאגידיים אמריקאים בהם מחזיקות החברות הבנות (בעקיפין, באמצעות תאגידיים מסוג שותפויות) בכ- 38% מן הזכויות. יתרת הזכויות בתאגידיים כאמור מוחזקות בידי המשקיע הזר (כ- 38%), וכ- 24% על ידי ELR אשר גם תנהל את הפרויקט באמצעות תאגיד בשליטתה. עלות הרכישה הכוללת של הפורטפוליו עומדת על כ- 79 מיליון דולר ארה"ב. היקף ההשקעה הצפוי של החברות הבנות הינו כ- 9.4 מיליון דולר ארה"ב. התקשרות החברות הבנות בעסקה דלעיל נעשתה, בעיקרה, מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה (פוליסות משתתפות ברווחים) של הראל ביטוח, מעתודות תלויות תשואה של דקלה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לעסקאות כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות הבנות.

### **עסקת רכישת מקרקעין לייזום במנהטן, ניו יורק**

ביום 22 באוגוסט 2012 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), בהסכם להשקעה, בעקיפין, ב- 49% מהזכויות בשותפות, שתפעל כקרן ריט פרטית אמריקאית, אשר מקימה פרויקט ברחוב 33 Beekman ב-Downtown מנהטן, ניו יורק (באזור ה-Financial District). העסקה הינה עסקת המשך לפרויקט 180-182 Broadway. השותפים הנוספים בקרן הינם קרן הריט: SL Green (NYSE: SLG), שתחזיק 46% מהזכויות, ויזום הפועל בניו יורק, שיחזיק 5% מהזכויות. הפרויקט הינו ייזום והקמת מבנה בן כ- 30 קומות, שישמש כמעונות סטודנטים לאוניברסיטת PACE. העלות הצפויה הכוללת של הפרויקט צפויה להסתכם בסך של כ- 112 מיליוני דולר והיא תמומן בחלקה על ידי השקעת הבעלים בקרן הריט ובחלקה במימון בנקאי. היקף ההשקעה של החברות הבנות צפוי להסתכם לכ- 22 מיליוני דולר. ההתקשרות החברות הבנות בעסקה דלעיל נעשתה בעיקרה מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה. לפיכך, לעסקה כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות הבנות.

### **EMG**

בעקבות דיווח של EMG, מיום 22 באפריל 2012 בדבר קבלת הודעה על ביטול הסכם אספקת הגז הטבעי ממצרים, החליטו ביום 23 באפריל 2012 חברות בנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן יחד: "החברות הבנות") למחוק את יתרת ההשקעה ב-EMG. החברות הבנות השקיעו (בעקיפין) בשנת 2007 בהון המניות של חברת EMG ומחזיקות כ- 1.2% מהון המניות של EMG. מאז החלו האירועים במצרים ועל רקע הפסקות באספקת הגז, בחנו החברות הבנות מעת לעת את שווי ההשקעה, ובהתאם לבחינה כאמור נעשו הפחתות בשווי ההשקעה. שווי ההשקעה הרשום בספרי החברות הבנות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה ב-EMG מסתכם, ליום ה-31 במרס 2012 לסך של כ- 25 מיליוני ש"ח. בעקבות הדיווח שפרסמה EMG בדבר ההודעה שקיבלה על ביטול הסכם אספקת הגז הטבעי, החליטו החברות הבנות, לאחר קבלת אישור מאת ועדות ההשקעה של הגופים המוסדיים, להפחית את מלוא יתרת ההשקעה הרשומה בספרי החברות הבנות. מאחר שרוב ההשקעה הינה כנגד התחייבויות תלויות תשואה וכספי קופות גמל וקרנות פנסיה, ההפחתה כאמור לא תשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות של החברה או החברות הבנות. בנוסף, קרן תשתיות ישראל השקיעה אף היא בהון המניות של EMG והיא מחזיקה בכ- 0.7% מהון המניות של

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

EMG. בקרן תשתיות ישראל השקיעו החברות הבנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים, כ- 28% מהשותף המוגבל, וזאת עבור התחייבויות תלויות תשואה ועבור נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

### הסכם לרכישת חנות IKEA בנתניה

ביום 19 באוגוסט 2012 התקשרו חברות בנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בעסקה לרכישת זכויותיה של חברת ישראלום נכסים בע"מ (להלן: "ישראלום") במקרקעין באזור התעשייה קרית נורדאו בנתניה, בהם פועלת חנות IKEA (להלן: "הנכס"). זכויותיה של ישראלום בנכס כוללות 50% מהנכס, וכן זכות לרכישת חלקה של חברה מקבוצת בריטיש ישראל השקעות בע"מ (להלן: "בריטיש"), המחזיקה ב- 50% הנוותרים מהזכויות בנכס. בהתאם למתווה העסקה, במקביל לרכישת זכויותיה של ישראלום בנכס, החברות הבנות יממשו את האופציה לרכישת חלקה של בריטיש, באופן שהחברות הבנות ירכשו 100% מהזכויות בנכס. התמורה הכוללת שתשולם על ידי החברות הבנות עבור הזכויות בנכס הינה סך של כ- 289 מיליוני ש"ח. העסקה נעשית במקביל לחתימת הסכם שכירות חדש עם חברת ליבנה צפוני בע"מ (להלן: "ליבנה צפוני"), שהינה בעלת הזיכיון הבלעדי להפעלת חנויות IKEA בישראל והינה המפעילה של חנות IKEA הפועלת בנכס. הסכם השכירות הינו, כדלקמן:

תקופת השכירות הינה 24 שנים ו- 11 חודשים, ללא זכות יציאה. דמי השכירות הינם 21.2 מלש"ח לשנה, צמוד למדד. דמי השכירות יעודכנו מדי חמש שנים בשיעור של 2%, ריאלי. השוכר אחראי לכל הוצאות התחזוקה השוטפת, ניהול שוטף וביטוח של הנכס (triple net).

לליבנה צפוני אופציה לבנות שטחים נוספים בנכס, בהתאם לזכויות בנייה שקיימות בנכס. במקרה כאמור, זכאית ליבנה צפוני למימון של עד 12 מלש"ח לצורך הבנייה הנוספת, מהחברות הבנות. נבנו שטחים נוספים כאמור, דמי השכירות יעודכנו, כך שבגין ההשקעה הנוספת של החברות הבנות בבנייה כאמור, דמי השכירות הנוספים ישקפו תשואה שנתית של 7.6% על יתרת תקופת השכירות.

סך ההשקעה המקסימלית (בהנחה שליבנה צפוני תממש את האופציה לבניית שטחים נוספים, במימון החברות הבנות), לרבות מסים ועלויות נלוות, צפויה להסתכם לסך של כ- 316 מיליוני ש"ח. לא צפויה להיות לעסקה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברות הבנות.

השלמת העסקה כפופה להתקיימות תנאים מתלים ובכללם אישור הבנק שלטובתו רשומים שעבודים על זכויות ישראלום ובריטיש בנכס, השלמת מימוש האופציה שקיימת לרכישת זכויות בריטיש ואישור מנהל מקרקעי ישראל להעברת הזכויות בנכס לחברות הבנות.

### השקעה בחברת אי.די.או גרופ בע"מ

ביום 10 ביולי 2012 התקשרו חברות בנות של בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בהסכם להשקעת סך של 9 מיליון אירו בחברת אי.די.או גרופ בע"מ, חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל אביב (להלן: "אי.די.או"), כנגד הקצאה מניות רגילות של אי.די.או וכתבי אופציה הניתנים למימוש למניות רגילות של אי.די.או, וכן בהסכם להעמדת הלוואה לאי.די.או בסך של 6 מיליון אירו, כנגד הקצאת אג"ח לא סחירות הניתנות להמרה למניות רגילות של אי.די.או. במחיר שנע בין 0.263 ש"ח ל- 0.35 ש"ח למניה, בהתאם למועד ההמרה. ההלוואה הינה בריבית של 8% בשלוש השנים הראשונות ו- 6% בשנתיים שלאחר מכן. בהסכמים נקבעו, בין היתר, הוראות בקשר עם הגנה מפני דילול, הרכב דירקטוריון והוראות לגבי זכות הצטרפות למקרה של ירידה אל מתחת לשיעור של 25% בהחזקות שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי"), בעלת המניות הגדולה באי.די.או, כתוצאה ממכירה. כמו כן, נקבעו הוראות לפיהן החברות הבנות רשאיות להעביר את החזקותיהן ללא הגבלות, אלא אם כן הן מבקשות להעביר חבילת מניות בהיקף מינימאלי שנקבע, יחד עם הזכויות שנקבעו בהסכם, שאז ניתנת זכות סירוב ראשונה לשיכון ובינוי.

לאחר העסקה נשוא ההסכמים כאמור, וכתוצאה מהמרת הלוואה שהעניקה שיכון ובינוי לאי.די.או למניות, יעמוד שיעור החזקות החברות הבנות באי.די.או על כ- 12.8% מהונה המונפק של אי.די.או (ועל כ- 22.4% מהונה המונפק של אי.די.או, בכפוף להתאמות שנקבעו בהסכם, בהנחת דילול מלא ובכפוף להוראות כל דין. יצוין, כי בהתאם להוראות הדין החלות על החברות הבנות, בכל מקרה החזקה בפועל בהון המניות של אי.די.או לא יעלה על 20%).

לעסקה לא צפויה להיות השפעה על התוצאות הכספיות של החברה. העסקה כפופה להתקיימותם של מספר תנאים מתלים, לרבות קבלת אישור אסיפת בעלי מניות של אי.די.או להקצאת המניות ולקבלת אישור הבורסה להקצאת ניירות הערך.

## 1.2 מדיניות החברה המנהלת – השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה, וקובע מדרג סמכויות בקבלת החלטות – בין חטיבת ההשקעות, ועדת השקעות וועדת אשראי, והדירקטוריון. ועדת ההשקעות (עמיתים), המורכבת מנציגים חיצוניים, אחראית על קביעת מדיניות ההשקעות של קופות הגמל במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון, וקביעת החלטות ההשקעה, כגון: חלוקת התיק בין אפיקי ההשקעה השונים, חשיפה לסוגי נכסים, אישור מראש של עסקאות טרם ביצוען ועוד. חטיבת ההשקעות של הקבוצה מבצעת את פעילות ההשקעות עבור גופי החיסכון ארוך הטווח – ביטוח, פנסיה וגמל ועבור תיקי הנוסטרו של חברות הביטוח והחברות המנהלות בקבוצה, וזאת בהתאם להנחיות מוועדות ההשקעה השונות.

פעילות ניהול ההשקעות מבוצעת בחטיבת ההשקעות של הראל ביטוח, המרכזת את פעילות ההשקעה עבור הראל ביטוח, דקלה ביטוח, EMI, קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנוהלות בקבוצה. חטיבת ההשקעות כוללת כ-50 עובדים ומחולקת ליחידות משנה מתמחות, הכוללות את יחידת מניות ישראל, יחידת אג"ח סחיר ישראל, יחידת השקעות חו"ל, יחידת מחקר, יחידת נדל"ן, יח' ניהול נכסי נדל"ן, יח' השקעות פרטיות, יחידת אשראי עסקי, יחידת ניהול תיקים, יחידת בקרה, יחידת middle office, יח' משפטית, יחידת ניהול סיכונים (אשר כפופה לחטיבת אקטואריה בחברה), ויח' נוסטרו (אשר מנהלת את ההשקעות הסחירות בישראל של תיקי הנוסטרו).

פעילות ניהול ההשקעות בגופים השונים של הקבוצה, הכפופים לחוק הפיקוח ו/או לחוק קופות גמל, מבוצעת על פי תקנות ההשקעה, כאשר החל מחודש יולי 2012, אוחדו תקנות ההשקעה שחלו על תיקי הביטוח ועל כספי הגמל והפנסיה לגדר תקנות השקעה חדשות תקנות ההשקעה מגדירות פרמטרים כלליים להשקעה - כגון: חשיפות לתאגיד בודד ולקבוצת תאגידים, השקעה באמצעי שליטה של תאגיד, השקעה בזכות במקרקעין, השקעה בנכסים סחירים, השקעה מחוץ לישראל ועוד. עקרונות היסוד לפיהם בנויה מדיניות ההשקעות כוללים: נטילת סיכון באופן מחושב, מתוך מגמה לשפר את פרופיל התשואה של התיק, גיוון הפעילות על פני מגוון תחומי השקעה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון בתיק, פעילות על סמך ניתוח כלכלי שעשוי להכתיב פעילות כנגד מגמה, הימנעות מתזמון שוק (Market Timing), הימנעות משינויים מהירים בתיק על פני זמן קצר וניצול יתרון לגודל בהשקעות לא סחירות, תוך התאמת הפרמיה על היעדר הנזילות.

במהלך תקופת הדוח העמיקו הגופים המוסדיים בקבוצת הראל (ביניהם - החברה), את פעילות ההשקעה הסחירה בשיטת "סלי השקעה" לפי סוגי ההשקעות. הסלים הפעילים הינם: סל אג"ח מדינה צמוד, סל אג"ח מדינה שקלי, סל אג"ח חברות צמוד, סל אג"ח חברות שקלי, סל מניות ישראליות, סל מניות חו"ל, סל אג"ח ומט"ח חו"ל וסל נזילות (בקשר עם כספי העמיתים) אשר נפתח השנה.

הפעילות באמצעות סלי השקעה מבטיחה פיצול אופטימלי ושיוויוני של ההשקעות בין הקופות והמסלולים ומאפשרת ביצוע השקעות אופטימלי גם עבור קופות ו/או מסלולים בעלי היקף נכסים קטן יחסית.

תיק ההשקעות של קרנות הפנסיה נבנה כתיק בעל אופק השקעה ארוך טווח, שמטרתו השגת תשואה נאותה לאורך זמן לעמיתי הפנסיה. ענף הפנסיה ממשיך ליהנות מתזרימים חיוביים משמעותיים שהולכים וגדלים במהלך השנים האחרונות. במהלך שנת 2012 המשיכה החברה במדיניות זהירה בהשקעות של קרנות הפנסיה, תוך התייחסות לפיזור בין מנפיקים וקבוצות תאגידים, פיזור בין האפיקים, פיזור גיאוגרפי ועוד. עם זאת, נוכח התשואות הנמוכות בשוק האג"ח, הממשלתי והקונצרני, ומתוך ראייה ארוכת טווח הנדרשת בענף קרנות הפנסיה, פעלה החברה להגדלת ההשקעות בנכסים אחרים בהם התשואה הפוטנציאלית סבירה, כגון מניות, אשראי לא סחיר לחברות, נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות.

נכסי הפנסיונרים והזכאים הקיימים: תיקי הפנסיונרים צמחו במהלך השנה נוכח גידול במספר הפנסיונרים, וההשקעות בתיקים אלו בוצעו בהתאם למדיניות ההשקעות - באג"ח ממשלתי וקונצרני, תוך התאמה ככל האפשר של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות.

## 1.3 ניהול סיכונים ומדיניות החברה המנהלת לעניין ניהול סיכונים

החברה והקרנות שבניהולה חשופות בתחומי פעילותן למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק וסיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים. סיכונים אלו מחייבים ניהול אפקטיבי על מנת לוודא שלא תיגרם פגיעה במבוטחי הקרן ובמוניטין החברה והונה.

תחום ניהול הסיכונים בקבוצת הראל הינו דינאמי ומתעדכן באופן שוטף, וכולל התווית מדיניות ניהול סיכונים, תהליכי מיפוי, זיהוי והערכת הסיכונים בחברה ובקרנות שבניהולה והכלים לניהולם, ניהול הסיכונים ופעולות ניטור ובקרה.



- 1.3.1. המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה וחוזרים רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים בין היתר:
- 1.3.1.1. תיקונים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) במסגרת חקיקת בכר, אשר דרשו מינוי מנהל סיכונים בחברות ביטוח ובחברות מנהלות של קרנות פנסיה.
  - 1.3.1.2. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז – 2007.
  - 1.3.1.3. חוזר המפקח מס' 14-1-2006 "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים" ("חוזר ניהול סיכונים").
  - 1.3.1.4. חוזר המפקח מס' 6-9-2006: "הוראה לניהול סיכונים אבטחת המידע של הגופים המוסדיים", הכולל גם הוראות בעניין היערכות להמשך פעילות בעת משבר (DRP – Disaster Recovery Plan).
  - 1.3.1.5. חוזר המפקח מס' 4-9-2010: "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים".
  - 1.3.1.6. חוזר המפקח מס' 5-9-2006: "השקת תוכנית ביטוח או תקנון קופת גמל חדשים או כניסה לתחום פעילות חדש".
  - 1.3.1.7. חוזר המפקח מס' 3-9-2006: "מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון".
  - 1.3.1.8. חוזר המפקח מס' 6-9-2007: "מתכונת הגילוי בדבר יעילות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות ובדבר שינוי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי" (SOX 302).
  - 1.3.1.9. חוזר המפקח מס' 10-9-2009: "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX 404)".
  - 1.3.1.10. חוזר המפקח מס' 14-9-2007: "מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי".
  - 1.3.1.11. חוזר המפקח מס' 15-9-2007: "ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות".
  - 1.3.1.12. חוזר מס' 16-9-2007: "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים-תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית".
  - 1.3.1.13. חוזר המפקח מס' 3-9-2010: "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות" ("חוזר ועדת חודק").

חוזר ניהול סיכונים, אשר פורסם בחודש אוקטובר 2006, קובע, בין היתר, חובת מינוי מנהל סיכונים למבטח ולקרן פנסיה ומכיל הוראות אודות מארג היחסים עם בעלי תפקידים אחרים בגופים האמורים. הסיכונים שלגביהם נקבעו הוראות בחוזר ניהול הסיכונים הינם הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים. חוזר ניהול הסיכונים אינו מתייחס לסיכונים אחרים, כגון סיכונים תפעוליים.

בהתאם לחוזר ניהול סיכונים מונתה לחברה מנהלת סיכונים ("מנהלת הסיכונים"), המדווחת ישירות למנכ"ל החברה. מנהלת הסיכונים פועלת בשיתוף עם יחידות תומכות הכוללות, בין היתר, את אקטואריה, חטיבת ההשקעות של זרוע עסקי הביטוח והחיסכון ארוך הטווח של הקבוצה ("חטיבת השקעות"), מחלקת ביטוח משנה בהראל ביטוח וחשבות.

אגף ניהול סיכונים בקבוצת הראל למנהלת הסיכונים ומסייע בידה ביישום תפקידיה על פי חוזר ניהול סיכונים, כולל, בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה והקרנות בניהולה ("אגף ניהול סיכונים").

על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז - 2007, על דירקטוריון חברת ביטוח להגדיר את מדיניות החשיפה של המבטח ושל המבוטחים לסיכונים שונים, לקבוע תקרות חשיפה לסיכונים ככל הניתן, לקבוע את רמת החשיפה הכוללת לסיכונים ולאשר כלים ובקורות למדידת הסיכונים ולניהולם ודרכי התמודדות עם הסיכונים ועם התממשותם. בהתאם לתקנות האמורות, מפקח דירקטוריון החברה על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים בקבוצה. דירקטוריון החברה מאשר מראש, ובוחן על בסיס תקופתי, מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו.

מצב החשיפות של החברה והקרנות שבניהולה לסיכונים שוק ואשראי ומדיניות ניהול הסיכונים הללו נדונים, מדווחים ומבוקרים במסגרת פעילות ועדות ההשקעה, בכפוף למגבלות ולקווים המנחים שקבע דירקטוריון החברה. ועדת השקעות עמיתים מקבלת החלטות עבור הכספים המנוהלים בתיקי השקעות של קרנות הפנסיה. ועדת השקעות נוסטרו מקבלת החלטות לגבי תיק ההשקעות העצמיות של החברה.

ועדת האשראי מונתה על ידי דירקטוריון החברה ומשמשת, בהתאם לסמכויות שנקבעו, כדרג ממליץ ומאשר של

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

מבנה האשראי, הרכב הביטחונות ודירוגי חוב.

בקבוצת הראל פועלים פורומים שונים לניהול סיכונים בהשקעות וסיכונים ביטוחיים. הפורומים מתכנסים על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

המנהל הכללי של החברה אחראי על פעולות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים, ומדווח עליהם ישירות לדירקטוריון. פעילות המנהל הכללי נתמכת על ידי מנהלת הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים אחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), קצינת הציות והיועץ המשפטי הממונה על האכיפה אחראים לנושא העמידה בהוראות הדין והסיכונים המשפטיים, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה בקבוצת הראל אחראים על ניהול סיכוני אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

### 1.3.2 מדיניות ניהול הסיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים הינה להבטיח כי מתקיימים תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור סיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה והקרנות שבניהולה ועל איתנותם הפיננסית. מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- 1.3.2.1 ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- 1.3.2.2 הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים האחראים בקבוצה ובחברה.
- 1.3.2.3 קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- 1.3.2.4 יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- 1.3.2.5 קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- 1.3.2.6 פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

כאמור לעיל, דירקטוריון החברה מאשר מראש, ובוחן על בסיס תקופתי, מדיניות ואסטרטגיית ניהול סיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן את אופן הציות לנהלים שנקבעו ולגבולות החשיפה. כמו כן, מפקח דירקטוריון החברה על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על התהליכי ניהול הסיכונים בחברה.

הגורמים העסקיים בחברה האחראים על קבלת החלטות עסקיות וביצוען (נוטלי הסיכונים), אחראים לוודא הערכה וניהול של חשיפות לסיכונים בהתאמה עם מדיניות ונהלי החברה.

### 1.3.3 מדיניות ניהול סיכונים אקטואריים

מדיניות ניהול הסיכונים נועדה לתמוך בשמירה על היציבות והאיזון האקטוארי של קרנות הפנסיה. הקרנות שבניהול החברה פועלות על פי תקנון שאושר על ידי המפקח ועל ידי דירקטוריון החברה, המבוסס על ביטוח הדדי וכולל חלוקת תשואה דמוגרפית מדי חודש ומנגנון איזון אקטוארי המתבצע אחת לשנה.

### 1.3.4 מדיניות ניהול סיכוני שוק

הדירקטוריון וועדות ההשקעה מקבלים דיווחים על תיק ההשקעות של החברה, על שינויים בשוקי הכספים וההון, שיעורי הריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים בהתאם לאופי ההתחייבויות הרלבנטיות. בהתבסס על מידע זה קובעים הדירקטוריון וועדת השקעות עמיתים, מעת לעת, את מדיניות ההשקעה של החברה ומגבלות לגבי היקף החשיפה לאפיקי ההשקעה השונים. מגבלות אלה, אשר נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

לאגרות חוב קונצרניות, בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

מדיניות ההשקעות בתיקי העמיתים נקבעת כך, שלהערכת הגורמים הרלבנטיים, תמקסם את התשואה ביחס לסיכונים הקיימים בתיקים ובהתאמה למאפייני העמיתים.

### 1.3.5 מדיניות ניהול סיכוני אשראי:

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל והחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות ובכלל זה ועדת השקעות עמיתים.

תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיו"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשוף הגוף המוסדי. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, בין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון. בנוסף אישרו הדירקטוריונים האמורים את מודל דירוג האשראי הפנימי שבשימוש חטיבת ההשקעות.

### 1.3.6 מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים:

סיכונים תפעוליים עיקריים מנוהלים על-ידי מנהלים בדרגות הניהול השונות בקבוצת הראל ובחברה. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין הונאות ומעילות (ראה לעיל) ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובהם החברה.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה הקבוצה, ובתוכה החברה, קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

### 1.3.7 מדיניות ניהול סיכוני אבטחת מידע והיערכות לשעת משבר:

הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל אימצו ואישרו מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בקבוצה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכוני מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים.

### 1.3.8 סיכוני ציות

ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

(ביטוח), התשמ"א - 1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. במסגרת החוק הורחבו סמכויות המפקח ועובדי משרד האוצר. בנוסף הוקנתה למפקח במסגרת החוק הסמכות להטיל על כל אדם אשר הפר הוראה הקבועה בתוספות לחוקי הפיקוח עיצום כספי בסכום שנקבע בתוספת לחוק. בהתאם לחוק, המנהל הכללי נדרש לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או בידי עובד. הוראות החוק לעניין הטלת עיצומים כספיים תיכנסנה לתוקף כשנה לאחר פרסומן. יתר הוראות החוק תיכנסנה לתוקף עם פרסומן ברשומות.

לאור הוראות החוק כאמור, ביום 25 בדצמבר 2011 הקבוצה אימצה תכנית אכיפה ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ופקוחו על ביצועה.

**הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט המפקח ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל המפקח על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח.**

### 1.3.9. גורמי סיכון

קיימים מספר גורמי סיכון עיקריים העלולים להשפיע על רווחיות ויציבות החברה והקרנות שבניהולה:

#### 1.3.9.1. סיכונים מקרו כלכליים:

##### 1.3.9.1.1. סיכוני שוק:

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במרווחי אשראי, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

שינויים בגורמי סיכון שוק עלולים לגרום להפסדים באופן ישיר עקב ירידת שווי ההשקעות בתיק הנוסטרו של החברה, ובאופן עקיף לאור מנגנון גביית דמי הניהול מהעמיתים, המושפעים מהיקף הצבירה. התממשות סיכוני השוק עלולה לגרום לירידה בהיקף נכסי העמיתים ולהקטין את דמי הניהול הקבועים. כמו כן, ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתי הקרנות ולעליה במספר הפדיונות והעזיבות.

שווי הנכסים בתיקי העמיתים, הן הסחירים והן הלא סחירים, מושפע משינויים בגורמי סיכון שוק. עבור נכסים סחירים שינויים בגורמי הסיכון משתקפים במחיריהם בשוק ואילו עבור נכסים לא סחירים שינויים בגורמי הסיכון באים לידי ביטוי בשווי ההוגן שלהם המחושב על פי מודל או לפי הערכת שווי.

סיכוני שוק בארץ ובעולם עלולים להתממש בעקבות אחת או יותר מההתפתחויות הבאות:

- האטה כלכלית בישראל: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות השוק לגידול ברווחיות הפירמות בעתיד ולשחוק את מחירי המניות שלהן בהתאם. האטה עלולה גם לגרום לפתיחת מרווחי אשראי של אגרות חוב מקומיות כתוצאה מגידול בפרמיית הסיכון שדורשים המשקיעים.
- מדיניות מוניטרית מרסנת: העלאת שיעורי הריבית על ידי בנק ישראל עלולה לייקר את מחיר הכסף לפירמות ולאנשים פרטיים וכתוצאה מכך לגרום לשינוי העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים.
- הרעה ביציבות הפוליטית או הביטחונית של מדינת ישראל.
- הרעה בפרמטרים הפיננסיים של מדינת ישראל: שינוי לרעה בפרמטרים כגון גודל הגירעון הממשלתי, שינוי במצבת החוב הממשלתי, הרעה בתחום האינפלציה וכדומה, עלולים להשפיע על נטייתם של משקיעים מקומיים וזרים להשקיע משאבים בישראל.
- האטה כלכלית בעולם: האטה כאמור עלולה להקטין את ציפיות המשקיעים הגלובליים לגידול ברווחי הפירמות בעתיד ולהביא לשחיקתם של מחירי המניות ואגרות החוב בעולם.

#### 1.3.9.1.2. האטה כלכלית בישראל:

מלבד השפעתה על שוקי המניות ואגרות החוב (כמתואר לעיל), להאטה כלכלית בישראל עלולה להיות השפעה על קיטון בהיקפי הפרמיות, גידול בשיעור ביטולים ופדיונות מוקדמים ואף לגידול בתביעות.

#### 1.3.9.1.3. סיכון מחירי נכסים אחרים:

חלק מנכסי העמיתים מושקע בהשקעות אלטרנטיביות הכוללות השקעות בנדל"ן וקרנות נדל"ן, בקרנות השקעה

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ובקרנות גידור. השקעות אלה חשופות לשינויים בשוויים, אשר עשויים לנבוע, בין היתר, משינויים בשווקי ההון בארץ ובעולם, משינויים במחירי נדל"ן או מסיכונים עסקיים ספציפיים.

### 1.3.9.1.4. סיכוני אשראי:

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי. כמו כן, חשיפה משמעותית לקבוצות לווים או ריכוזיות ענפית, עלולה להשפיע לרעה על יכולת העמידה בהחזר חובות של אותם צדדים נגדיים.

חלק מנכסי החברה והקרנות שבניהולה מושקע על ידה בפיקדונות בבנקים בישראל, ברכישת אגרות חוב בארץ ובחו"ל ובהעמדת אשראי ללווים שונים. לפיכך, יש ביציבות הבנקים, המנפיקים, והלווים כדי להשפיע על שווי הפיקדונות אגרות החוב והאשראי כאמור, ובהתאם על תוצאותיה העסקיות של החברה והקרנות שבניהולה.

סיכון אשראי קיים גם בפעילות בנגזרים.

### 1.3.9.1.5. סיכוני נזילות:

נדרשת רמת נזילות מסוימת על מנת שהקרן תוכל לעמוד במשיכת כספים מהותית של העמיתים מן הקרן. בנוסף, היעדר נזילות בשווקים עלול לגרום לקשיים במימוש נכסים ו/או בהקטנת חשיפות.

### 1.3.9.2. סיכונים ענפיים:

#### 1.3.9.2.1. סיכונים ביטוחיים:

סיכונים ביטוחיים נובעים מחוסר הודאות באשר לסיכויי התרחשות, השפעת ומועד התממשות התחייבויות ביטוחיות. תמחור זכויות הפנסיה וכן ההערכות האקטואריות לגבי ההתחייבויות הביטוחיות, נעשים על סמך ניסיון העבר, הנחות אקטואריות והמצב המשפטי והרגולטורי הידועים לגבי סיכונים כגון סיכוני תוחלת חיים (מוות ואורך חיים). השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים ובחומרתם, לעומת הנחות האקטואריות, ובמצב המשפטי והרגולטורי עשויים להשפיע על תוצאות הקרנות שבניהול החברה.

#### 1.3.9.2.2. סיכונים דמוגרפיים:

השתנות בגורמי הסיכון (תוחלת חיים, נכות וכ"ו), בשכיחות האירועים המזכים בפנסיות נכות ושאיורים ובחומרתם, משפיעים על התשואה הדמוגרפית בקרנות המנוהלות על ידי החברה ועשויים להשפיע על הצטרפות עמיתים חדשים.

#### 1.3.9.2.3. ניוד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ בתחום החיסכון ארוך הטווח:

התקנות בעניין ניוד החיסכון הפנסיוני, אשר נועדו לאפשר לצרכן לנייד את החיסכון הפנסיוני בכל עת בין הגופים המנהלים ולהגביר את התחרות בין הגופים הני"ל, משפיעות על התנהגות המבוטחים והעמיתים בקרנות הפנסיה (רמת שימור התיק) ומגדילות את החשיפה לגידול בשיעור ביטולים. כמו כן, למתן האפשרות לבנקים להעניק יעוץ בקשר עם מוצרי חיסכון פנסיוני ולמכור מוצרי חסכון פנסיוני, יש השלכה על פעילות החברה ותוצאותיה, בין היתר לאור תשלום העמלות לבנקים, אשר אינה ניתנת להערכה בשלב זה.

#### 1.3.9.2.4. שינוי בטעמי הציבור:

שינויים בנטיית הציבור לבחור בין תחליפי המוצרים בתחומים השונים, או שלא לבצע ביטוח כלל, עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

#### 1.3.9.2.5. קריסת מבטח משנה של החברה:

קריסת מבטח משנה של החברה לא פוגעת בחברה באופן ישיר אך עלולה לפגוע במבוטחי הקרן שבניהולה, אם במקביל לקריסת מבטח משנה יתרחשו אירועי קטסטרופה רבי נפגעים, ועל ידי כך לפגוע בחברה בעקיפין.

#### 1.3.9.2.6. רעידת אדמה או אסון טבע גדול אחר בישראל:

אסון טבע גורם לכמות גדולה של מקרי נכות ומוות. שיעורי תביעות (מוות ונכות של מבוטחים) גבוהים מהנחות על בסיסן התבצע תמחור התקנון עשויים לגרום להקטנת זכויות כלל המבוטחים בקרנות שבניהול החברה.

חראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

**דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

**1.3.9.2.7. שינויים רגולטוריים:**

שינויים בחקיקה, בפסיקה ובהוראות משרדי הממשלה עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות בענף, אשר הינו עתיר פיקוח רגולטורי. שינויים כאמור עשויים להתבטא בהורדת שיעורי דמי הניהול (פגיעה ישירה), בהטלת מגבלות על דרכי פעולת החברות המנהלות של קרנות פנסיה אשר יובילו לגידול בהוצאות הניהול (פגיעה עקיפה), ובנושאים נוספים הרלבנטיים לעסקי החברה.

**1.3.9.2.8. תקדימים משפטיים:**

החברה והקרנות שבניהולה חשופות להחלטות שיפוטיות העשויות להוות תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילותן, לשנות את היקף חבויות החברה והקרנות שבניהולה, ולגרום לעלויות שלא היו צפויות בעת ההתקשרות עם עמיתים.

**1.3.9.2.9. גידול בתחרותיות:**

גידול במספר המתחרים והתעצמות ביתר הפרמטרים של התחרות בענף עלולים להביא לשחיקת רווחיות.

**1.3.9.3. סיכונים מיוחדים לחברה:**

**1.3.9.3.1. סיכונים תפעוליים:**

התממשות של סיכונים תפעוליים שונים, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים, עלולה להשפיע לרעה על פעילותה ולגרום להפסד כספי.

**1.3.9.3.2. אי התאמה בין נכסים והתחייבויות:**

אי התאמה בין בסיסי ההצמדה ותקופות ההשקעה בנכסים ותקופות פירעון ההתחייבויות, עלולה להשפיע לרעה על נכסי העמיתים בקרנות שבניהול החברה, לרבות מבחינה תזרימית.

**1.3.9.3.3. תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים:**

לתובענות ייצוגיות ולתביעות משפטיות מהותיות אחרות כנגד החברה, עלולה להיות השפעה מהותית על עסקיה. הליכים כאמור יכול שינבעו גם מפעולות של צדדים שלישיים (כגון סוכנים של החברה), מבלי שלחברה תהיה יכולת חזרה מעשית לאותם צדדים שלישיים.

**1.3.9.3.4. אי עמידה בדרישות רגולטוריות**

פעילויות מהותיות בקבוצה כפופות להוראות רגולטוריות שונות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות ועיצומים כספיים כלפי הקבוצה ועשויה להוות בסיס לתביעות נגדה.

**1.3.9.3.5. פגיעה בתדמית:**

לשינויים לרעה בתדמית החברה וקבוצת הראל בקרב הציבור הרחב עלולה להיות השפעה על היקף עסקיה.

**1.3.10. טבלת גורמי הסיכון**

בטבלאות שלהלן מוצגים גורמי הסיכון לעיל, תוך הבחנה בין סיכונים החברה המנהלת לסיכונים העמיתים בקרנות שבניהולה על פי טיבם ועל פי השפעתם, לדעת הנהלת החברה, על עסקי החברה והקרנות שבניהולה:

**מידת השפעת גורמי הסיכון על החברה המנהלת:**

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	סיכונים מקרו
		✓	סיכוני שוק	סיכונים ענפיים
		✓	האטה כלכלית בישראל	
		✓	סיכוני אשראי	
	✓	✓	שינויים רגולטוריים	סיכונים ענפיים
	✓		ניוד החיסכון הפנסיוני/ביטולים	
	✓		גידול בתחרותיות	
			שינוי בטעמי הציבור	

דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

	✓		תקדימים משפטיים	סיכונים מיוחדים לחברה
	✓	✓	סיכונים תפעוליים	
	✓		תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים	
	✓		אי עמידה בדרישות רגולטוריות	
	✓		פגיעה בתדמית	

מידת השפעת גורמי הסיכון על כספי העמיתים בקרנות הפנסיה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		✓ ✓	סיכוני שוק סיכוני אשראי האטה כלכלית בישראל סיכון מחירי נכסים אחרים סיכון נזילות	סיכוני מקרו
✓	✓ ✓		שינויים רגולטוריים סיכונים ביטוחיים סיכונים דמוגרפיים תקדימים משפטיים רעידת אדמה או אסון טבע גדול אחר בישראל קריסת מבטח משנה של החברה	סיכונים ענפיים
	✓ ✓		סיכונים תפעוליים אי התאמה בין נכסים והתחייבויות	סיכונים מיוחדים לחברה

ייחוס מידת השפעת גורמי הסיכון לעיל על החברה ועל הקרנות שבניהולה מבוססת על הערכה סובייקטיבית איכותית של הנהלת החברה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילות החברה והקרנות שבניהולה נכון לתאריך דוח זה. מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון לעיל עשויה להיות מושפעת משינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה או בתנאי השוק לאחר תאריך דוח זה.

1.3.11. **תהליכי עבודה ואופן זיהוי הסיכונים**

השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים בקבוצת הראל נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, ובכללם החברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות המפקח והרגולציה.

קבוצת הראל משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת, יישום מטרות ומדיניות בתחום ניהול הסיכונים.

תהליכי העבודה מתייחסים לזיהוי הסיכונים, הערכת ומדידת הסיכונים, הערכת הבקורות על הסיכונים, הגשת דיווחים שוטפים להנהלה, לוועדות ההשקעה ולדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, ניהול תהליכי דיווח מבעלי תפקידים למנהל הסיכונים, כתיבת ויישום נהלים לניהול סיכונים, פיתוח תרבות ניהול סיכונים ומיסוד תהליכי שיתוף ידע בין גורמים רלוונטיים בנושא ניהול סיכונים. יישום הנושאים האמורים מתבצע בהתאם ללוחות זמנים שנקבעו בחוזרים שונים של המפקח וסדרי עדיפויות בקבוצת הראל בקידום הנושאים השונים. ניהול הסיכונים בחברה מתבצע באמצעות אגף ניהול הסיכונים בקבוצת הראל.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

### מיפוי וזיהוי הסיכונים בחברה והערכת הבקורות לניהולם:

בהתאם לחוזר ניהול הסיכונים נערך בחברה תהליך זיהוי, מיפוי והערכת הסיכונים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה, תוך התייחסות לקטגוריות הסיכונים הבאות:

- סיכונים הקשורים בהשקעת נכסים.
- סיכונים ביטוחיים ופיננסיים בקרן הפנסיה.
- סיכונים הקשורים בהעברת הסיכון הביטוחי למבטחי משנה.

תוצאות תהליך עדכון פרויקט מיפוי, זיהוי והערכת הסיכונים והבקורות לניהולם מרוכזות בדוח מקיף. עקרי הדוח מרוכזים בדוח מנהל הסיכונים המוצג בפני הנהלת החברה והדירקטוריון.

### דיווחים תקופתיים למנהלי הסיכונים, ההנהלה, ועדות ההשקעה והדירקטוריון:

בהתאם לחוזר ניהול סיכונים מקבלת מנהלת הסיכונים דיווחים רבעוניים מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים של החברה בדבר שינויים בפרופיל הסיכונים של החברה. מנהלת הסיכונים מדווחת אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון בדבר שינויים מהותיים, מגמות והתפתחויות בפרופיל הסיכונים של החברה ושל העמיתים. בנוסף, במסגרת סקר הסיכונים והבקורות שנערך בחברה (ראה לעיל) מסכמת מנהלת הסיכונים, אחת לשנה, בדוח מפורט להנהלה ולדירקטוריון את הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה ושל העמיתים בקרנות שבניהולה.

ועדת השקעות עמיתים מקבלת דיווחים על חשיפות וכימות סיכונים (דוחות VaR, דוחות ALM, מדדי ביצועים, ניתוחי רגישות ותרחישי קיצון, דוח מבנה תיק, מדדי פיזור, חתכים במבנה התיק, השוואת מבנה תיק למתחרים, דוחות על שינויים במדדים, דיווח על תשואות ועוד). הדוחות הנ"ל משמשים כלי עזר לקביעת מדיניות ההשקעה מחד, ולפיקוח ומעקב אחר יישום המדיניות שנקבעה, מאידך.

### 1.3.12. כימות סיכונים וניהולם:

#### סיכונים ביטוחיים

תהליכי ניהול הסיכונים השונים בתחום הביטוח כוללים, בין היתר: תמחור אקטוארי והערכת התחייבויות ביטוחיות, תמחור מוצרים חדשים והסכמים קולקטיביים, נהלי ומגבלות חיתום, חישוב EV (ערך גלום), קביעת וניהול ביטוח משנה ותהליכי זיהוי ובקרה של סיכונים אקטואריים חדשים וקיימים.

בנוסף, מתבצעים מחקרים ובדיקות תקופתיות מקיפות לבחינת חשיפת החברה וקבוצת הראל לסיכונים שונים כגון, בין היתר, השפעת רעידת אדמה ואסונות טבע על תביעות מוות ונכות, ומחקרי ניסיון לגבי סיכונים כגון תמותה, תחלואה, ביטולים וכיו"ב.

הערכה של חשיפות וסטיות במועד או בכמות תזרים המזומנים העתידי עקב שינויים בשכירות, בחומרות או במשך התביעות ובפרמטרים אחרים, מתבצעת באמצעות ניתוחי רגישות ותרחישים. מבחני הקיצון והתרחישים שנבחרו מבוססים בחלקם על הניסיון ההיסטורי ובחלקם על מצבים היפותטיים ונקבעו במשותף על ידי הגורמים הרלוונטיים בחברה.



## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

### סיכוני שוק

ביצוע פעולות כימות ובחינת סיכוני שוק נעשה באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. החישובים מתייחסים לסיכוני שוק בתיקי העמיתים ובתיק השקעות הנוסטרו של החברה.

לאור לקחי המשבר הפיננסי, ניתן משקל כבד יותר לתרחישי קיצון ככלי ניהול סיכונים מרכזי. בהתאם לכך בוצעה בקבוצה עבודה משותפת של חטיבת ההשקעות, אגף כלכלה ומחקר בזרוע שוק ההון והפיננסים ומחלקת ניהול סיכונים להגדרת מכלול תרחישי קיצון וניתוחי רגישות לבחינת סיכוני השוק בתיקים השונים.

בנוסף לתרחישי קיצון נעשה שימוש במודל ה- Value at Risk (VaR), האומד את ההפסד הכלכלי הפוטנציאלי הצפוי לחברה או לעמיתים בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש מהתמהיל הנתון של מבנה תיק הנכסים וההתחייבויות.

מבחינה חזרה (back testing) משמשים כבקרה על תקיפות השימוש באומדי ה-VaR.

### סיכוני אשראי

הערכת סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות באמצעות מודל דרוג שהינו מודל מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדרוג.

המודל אושר על ידי הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים בקבוצה, בכללם דירקטוריון החברה ועל ידי משרד האוצר.

בנוסף, מחושבת החשיפה ללווים גדולים וקבוצות לוויים, התפלגות נכסי חוב לפי דרוגים והחשיפה לסיכון ריכוזיות ענפית וגיאוגרפית.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה בתיקי העמיתים, באמצעות בחינת הדרוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

### מוצרים חדשים:

תהליך הכניסה לתחום פעילות חדש נעשה בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המפקח בעניין כניסה לתחום פעילות חדש ובהתאם לנוהל הגשת תוכנית ביטוח ותקנון קופת גמל, אשר נקבע על ידי דירקטוריון החברה, בהתאם לחוזר המפקח בעניין (ראה לעיל). הוראות אלו יוצרות מנגנון הערכת סיכונים הכרוכים בכניסה לתחום פעילות חדש ודורשות זיהוי והערכה של הסיכונים והאילוצים הנובעים מהמוצר החדש ומאופן יישומו. היישום כולל קביעת מדיניות וכלים למדידת הסיכונים וניהולם, אשר יבוצע על ידי מנהל הסיכונים, אקטוארים ומנהל ההשקעות.

### סיכונים תפעוליים:

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות וגורמים רלוונטיים בקבוצת הראל. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר בקבוצת הראל.

הביקורת הפנימית ערכה סקר סיכונים תפעוליים בחברה, תוך שימת דגש על סיכוני מעילות והונאות בהתאם להנחיות המפקח. הסקר מיפה את התהליכים השונים בחברה וכלל זיהוי בקרות קיימות וחישוב הסיכון השיורי.

### ניהול סיכוני אבטחת מידע וטכנולוגיות מידע:

בתקופת הדוח נמשכה פעילות במסגרת תוכנית "מבצר" שהוגדרה ע"י הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובכללם החברה, לשם ליישום הוראות המפקח על הביטוח בנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע.

קבוצת הראל, ובכללה החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים והערכת מערכות המחשוב. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-4, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", נערך במהלך החציון הראשון של שנת 2011 סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים

למזעור הסיכונים.

#### **היערכות להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית:**

היערכות קבוצת הראל, ובכללה הערכות החברה, מתבצעת בשני מישורים:

#### **הערכות לנפילת מערכות המחשוב:**

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב של הקבוצה עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

#### **הערכות לאירוע קטסטרופה במרכז העסקים ברמת גן:**

הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות במקרה של אירוע קטסטרופה הראל במרכז העסקים בר"ג. כל תת-יחידה בחברה תיערך לקראת התרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי, וכתיבת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

הגופים המוסדיים בקבוצת הראל פועלים להשלמת כתיבת ספר נהלים להסדרת אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל וכן בוצע תרגיל ראשון ברמת מטה לאירוע משבית (קטסטרופלי) במרכז העסקים של החברה בו תורגלו תהליכים לוגיסטיים בקנה מידה קטן והופעלו תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי. במהלך שנת 2011 בוצעו מספר תרגולים ושופרה היכולת להפעיל את רוב המערכות שהוגדרו כקריטיות כולל כאלו המחייבות התקנות מיידיות. בשנת 2012 מתוכננת התאמת התכנית להתרחבות החברה שאירעה בשנת 2011 כולל צמצום מספר האתרים ברמת גן והגדלת האתר החלופי בפתח תקווה. **הבקורות הקיימות בקשר עם הסיכונים**

קבוצת הראל והחברה משקיעות אמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים. תהליכי עבודה רבים בקבוצה ובחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים.

#### **בקורות בקשר עם סיכונים ביטוחיים:**

קיימות בקרות בכל תחומי הביטוח הכוללות עמידה בדרישות הפיקוח, הגשת דו"חות אקטוארים במסגרת הדיווח הכספי השנתי והרבעוני על ידי האקטוארים הרלוונטיים, מגבלות חיתום, תמחור אקטוארי, מעקב אחר שכחות וחומרת התביעות, התפתחות ההפרשות, ביצוע מחקרי ניסיון ובדיקות רווחיות תקופתיות. כמו כן, מתוכנן יישום מערכות שונות לצורך מדידת סיכוני הביטוח בקרנות שבניהול החברה. כלים אלו משמשים כבסיס למסגרת דיווח להנהלה ולדירקטוריון.

בקבוצה פועל פרום לניהול סיכונים בתחום חיסכון ארוך טווח, המהווה גורם בקרה ושיתוף ידע על הסיכונים בתחום האמור.

#### **בקורות בקשר עם סיכוני שוק:**

קיימת הפרדה בחטיבת ההשקעות בין יחידת ניהול האשראי הלא סחיר אשר נוטלת את הסיכון ובין יחידה עצמאית המנהלת בקרה על הפעילות.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

הבקרה על ניהול סיכוני שוק מבוצעת באמצעות דיווחים ניהוליים תקופתיים, המוצגים תקופתית בוועדת השקעות עמיתים ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון.

בחברה קיימת מערכת ממוכנת להפקת מידע ניהולי אשר שיפרה באופן משמעותי את פעולות הבקרה האמורות. בעקבות חוזר המפקח מאוגוסט 2009 בעניין מערך התפעול והבקרה בתחום ההשקעות של גוף מוסדי נוספו בקרות בתהליכי העבודה השונים בחטיבת ההשקעות.

מנהלי הפעילויות השונות בחטיבת ההשקעות אחראים לביצוע בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף ע"י מנהל הפעילות האחראי לפעילות החורגת.

### **בקרות בקשר עם ניהול סיכוני אשראי:**

דיווח מפורט על החשיפות לסיכוני אשראי מוצג לוועדת השקעות עמיתים, להנהלה ולדירקטוריון. מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לווים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים. במהלך 2009, בעקבות חוזר האוצר בעניין טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים. כמו כן מתקיים מעקב אחר וכימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה בתיקי העמיתים. בעקבות חוזר ועדת חודק נוספו בקרות וגובש נוהל בנושא הקובע מגבלות והנחיות מפורטות ודיווחים לוועדות על מנת לוודא עמידה בהוראות החוזר.

### **ביקורת פנים:**

מבקר הפנים של החברה משלב בתוכנית העבודה שלו נושאים שהוגדרו בסקר הסיכונים בנושאים בחברה המחייבים בקרה מקיפה.

### **1.3.13 הערכת הדירקטוריון בקשר עם ניהול הסיכונים**

במהלך שנת 2012 המשיכה החברה לפעול לשיפור תחום ניהול הסיכונים בחברה. החברה ממשיכה בשקידה בשיפור והרחבת השליטה והבקרה על ניהול הסיכונים, וזאת תוך המשך יישום חוזרי המפקח בנושא, ובעיקר חוזר ניהול סיכונים. החברה מתכוונת להמשיך ולהשקיע משאבים בתחום ניהול הסיכונים, הן בכוח אדם, הן באמצעים והן בתהליכי עבודה.

בהתחשב באמור לעיל ובפעולות שבוצעו ליישום הוראות חוזר ניהול הסיכונים סבור הדירקטוריון, כי איכות ניהול הסיכונים הינה סבירה וכי היא תמשיך ותשתפר בהתמדה.

### **1.4 מדיניות החברה המנהלת – חיתום**

החברה מבחינה בין שני סוגי מצטרפים: מצטרפים במסגרת קבוצות קטנות או בודדים ומצטרפים במסגרת של קבוצות גדולות. כאשר מצטרפת או מבוטחת קבוצה גדולה, מסתפקת קרן הפנסיה במנגנון תקופת אכשרה למצב רפואי קיים (60 חודש) המובנית בתקנון הקרן. לגבי מצטרפים בודדים, בין כשכירים ובין כעצמאיים, או מצטרפים במסגרת קבוצות קטנות מבוצע חיתום באמצעות מילוי שאלון בריאות בנוסף לתקופת האכשרה החלה מכוח תקנון הקרן. במסגרת תקנוני הקרנות שבניהול החברה נקבע, החל מחודש דצמבר 2007 כי ניתן להצטרף לקרן תוך החרגה של מצב רפואי, דהיינו, הכיסוי הביטוחי של המצטרף יהיה מוגבל ולא יכלול אירועים שינבעו מהמצב הרפואי שהורג. תיקון זה מאפשר צירוף מבוטחים, אשר בטרם התיקון הצטרפותם היתה נמנעת.

### **1.5 מדיניות החברה המנהלת - ביטוח משנה** **חראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

הנהלת הקבוצה, בהיותה ערה לסיכוני מוות ונכות של מבוטחי קרנות הפנסיה הנובעים מאירועים העלולים להיות רבי נפגעים, כגון: תאונות, פיגועים ואירועי טרור, רוכשת עבור מבוטחי קרנות הפנסיה כיסוי ביטוח משנה ייחודי לאירועים אלו במסגרת הסכם ביטוח המשנה הנעשה לכלל מבוטחי הקבוצה.

קרנות הפנסיה, במסגרת תכנית פנסיה מקיפה, מעניקות לחוסכים בהן כיסוי ביטוחי למקרי נכות (פנסיית נכות) ולמקרי מוות (פנסיית שאירים). ביטוח זה הינו ביטוח הדדי, כלומר, החברים בקרן מבטחים את עצמם מתוך דמי הגמולים אשר יועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים אלו.

במידה שנתר עודף בדמי הסיכון שנגבו לצורך מימון תביעות הנכות והמוות, הוא מוחזר לחסכוניותיהם של המבוטחים, כתשואה נוספת הקרויה תשואה דמוגרפית. במקרה של חוסר, נוצרת תשואה דמוגרפית שלילית.

אירועים רבי נפגעים עלולים ליצור חוסר בדמי הסיכון שנגבו לצורך תשלום מקרים אלו וכתוצאה מכך מבוטחי הקרן יאלצו לממן מתוך החיסכון הצבור חוסרים אלו.

ביטוח משנה, מהסוג שצוין לעיל ונרכש בקבוצה, מונע או מפחית פגיעה בחסכוניות המבוטחים במקרים אלו ושומר על התשואה הדמוגרפית של קרן הפנסיה.

הנהלת החברה החליטה כי בשלב זה עלות ביטוח זה, לא תשולם מתוך כספי המבוטחים, למרות שהנחיות האוצר מתירות לגבות סכומים אלו מהמבוטחים.

### 1.6. תחומי הפעילות של החברה

החברה עוסקת בניהול קרנות פנסיה, שהוא חלק מתחום הביטוח והחיסכון לטווח ארוך.

החברה מנהלת שתי קרנות פנסיה חדשות: האחת מקיפה והשנייה כללית. "הראל גילעד פנסיה", קרן הפנסיה המקיפה, משלמת לעמיתיה-מבוטחיה קצבת זקנה חודשית בעת פרישתם מעבודה או במקרה של נכות (אובדן כושר עבודה) וכן משלמת קצבה לשאירים במקרה של מות העמית-המבוטח או פנסיונר הזקנה. "הראל פנסיה כללית", קרן הפנסיה הכללית, משלמת לעמיתיה-מבוטחיה קצבה חודשית בעת פרישתם מעבודה וכן משלמת קצבה לשאירי פנסיונר זקנה במקרה מותו. בינואר 2008 שולבו בתקנון הראל פנסיה כללית גם מסלולי ביטוח הכוללים פנסיה מקיפה בדומה לקרן המקיפה ובשינויים המחויבים, אשר יופעלו עם השלמת העירכות הנדרשת וביסודה הסדרת האישור לביטוח משנה כמתחייב לצורך הפעלתה כקרן מקיפה.

### 1.7. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בשנת הדוח הומרו שטרי הון בסך של כ- 35 מלש"ח להון עצמי כנגד הקצאת מניות לחברה האם.

### 1.8. קנסות

בתקופת הדוח לא הוטלו קנסות על החברה.

### 1.9. חלוקת דיבידנדים

1.9.1 במהלך שנת הדוח והשנה שקדמה לה לא חילקה החברה דיבידנד.

1.9.2 החברה לא קיבלה החלטה בדבר מדיניות קבועה לחלוקת דיבידנד.

1.9.3 ביום 30 במרס 2009 פרסם המפקח מכתב על פיו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 31 בדצמבר 2010,

החברה לא תחלק דיבידנד אלא באישורו של המפקח. בהתאם למכתב ככלל לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה.

## 2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

דוח הדירקטוריון המופיע כפרק 3 לדוח התקופתי עוסק, בין היתר, בניתוח תוצאות הפעילות של החברה בשנת 2012 ודן בשינויים העיקריים שחלו בשנה זו. התייחסות לנתונים המופיעים בפרק האמור - ראה בדוח הדירקטוריון. נתוני ההשוואה הכספיים לשנים הקודמות כוללים את החברות והקרנות שמוזגו.

### 2.1 ריכוז תוצאות הפעילות

להלן פרטים על קרנות הפנסיה המנוהלות במסגרת החברה:

סך נכסים מנוהלים ל- 31.12 (מיליוני ₪)		% דמי ניהול סטטוטוריים***		שיעור ממוצע של דמי ניהול שנבו בשנת		דמי גמולים (מיליוני ש"ח) לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (לא כולל העברות)		שנת הקמה	סוג הקרן	שם הקרן
2011	2012	מנכסים	מדמי גמולים	2011	2012	2011	2012			
12,169	17,198	0.50%	6%	4.75% גמולים	3.93% גמולים	2,182	2,863	1996	חדשה מקיפה	הראל גילעד פנסיה
198	256	2%	-	1.48% מצבירה	1.31% מצבירה	33.5	42.6	2002	חדשה כללית	הראל פנסיה כללית

להלן נתונים כספיים (באלפי ש"ח) של החברה המנהלת לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:

2011	2012
אלפי ₪	אלפי ₪

		הכנסות מדמי ניהול:
102,969	111,516	מדמי גמולים בקרן המקיפה
39,990	47,575	מנכסי הקרן בקרן המקיפה
2,542	2,642	מנכסי הקרן בקרן הכללית
12,203	12,739	מנתיב קרן פנסיה
955	(976)	מניהול פנסיה למפעלים
158,659	173,496	סה"כ הכנסות תפעוליות
		הכנסות מהשקעות ואחרות:
2,648	3,999	מהשקעות
140	168	אחרות
2,788	4,167	סה"כ הכנסות מהשקעות
		הוצאות:
63,373	63,949	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
61,369	74,790	הנהלה וכלליות
2,042	402	מימון
126,784	139,141	סה"כ הוצאות
34,663	38,522	רווח לפני מס

שיעור ההוצאות של החברה המנהלת (סך הוצאות ההנהלה והכלליות כשהוא מחולק בסך דמי הניהול שניגבו): 46%.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

## 2.2. מידע כספי לפי תחומי הפעילות (באלפי ש"ח)

בנוסף לנתונים שבסעיף 2.1 לעיל, להלן פרטים על קרנות פנסיה שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן	שנת הקמה	הפקדות (מיליוני ש"ח) לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (לא כולל העברות*)	סה"כ נכסים (מיליוני ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2012
הראל גילעד פנסיה	חדשה מקיפה	1996	2,863	17,198
הראל פנסיה כללית	חדשה כללית	2002	43	256
<b>סה"כ</b>			<b>2,906</b>	<b>17,454</b>

\* לא כולל העברות של צבירה מקרנות אחרות לקרן

להלן נתונים מצטברים לעניין פעילות ניהול קרנות פנסיה שבניהול החברה (באלפי ש"ח):

שיעור השינוי (שנת הדוח ביחס לשנה קודמת)	שנת הדוח ביחס לשנה קודמת		הראל גילעד פנסיה
	2011	2012	
אחוז			
			<b>מספר מבטחים :</b>
21.70%	444,015	540,386	פעילים
19.59%	265,765	317,837	לא פעילים
24.85%	178,250	222,549	פנסיונרים זכאים קיימים
6.56%-	122	114	פנסיונרים
27.71%	1,263	1,613	
			<b>נתונים מאזניים :</b>
41.33%	12,169,133	17,198,138	סך נכסים מנוהלים, נטו :
41.03%	11,790,407	16,628,116	מבטחים (זקנה בלבד)
0.25%-	26,441	26,374	זכאים קיימים
54.32%	352,285	543,648	פנסיונרים
			<b>נתונים תוצאתיים :</b>
31.23%	2,181,781	2,863,075	דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים
33.15%	200,480	266,940	החזרת כספים למבטחים ולמעסיקים
364.40%	299,284	1,389,875	העברות אל הקרן מקרנות פנסיה
69.37%	146,607	248,314	העברות מהקרן לקרנות פנסיה
35.70%	33,080	44,889	תשלומי פנסיה לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה
12.12%	142,974	160,308	דמי ניהול, נטו
43.97%-	10,331	5,788	הטבות ביטוחיות לעמיתים
1081.16%-	(154,369)	1,514,610	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ואחרות (כולל מזומנים)
531.35%-	(309,774)	1,336,198	עודף הכנסות (הפסדים) נטו
776.88%-	1.60%-	10.83%	תשואה ברוטו על כלל תיק ההשקעות
329.09%-	5.50%-	12.60%	תשואה ברוטו על ההשקעות החופשיות
	0.76%	0.50%	שיעור עודף/גירעון אקטוארי

התשואה ברוטו היא התשואה המשוקללת שהשיגה הראל גילעד פנסיה בתקופות הדיווח. שיעור עודף/גירעון אקטוארי שנוקף למבטחים/פנסיונרים/זכאים קיימים לפנסיה במאזן הראל גילעד פנסיה, בהתאם להוראות חוזר פנסיה 2004/10 שעניינו "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות".

דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

<u>להלן מוצגת תשואת האפיקים:</u>						
<u>הראל גילעד פנסיה</u>						
<u>תשואה שנתית נומינלית ברוטו</u>						
תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל-5 שנים	ליום 31 בדצמבר					
	2008	2009	2010	2011	2012	
<u>באחוזים</u>						
6.75	(11.64)	29.75	10.81	(1.61)	10.87	מסלולי השקעה למבוטחים:
-	-	3.26	9.42	(0.43)	8.35	אפיק השקעה כללי
-	-	-	1.26	2.94	9.51	אפיק השקעה מפוקח הלכתית
-	-	-	8.33	(7.29)	9.61	אפיק ללא מניות
8.35	(0.64)	17.24	11.11	2.61	12.44	אפיק מניות
6.94	0.81	12.31	7.63	5.57	8.70	תיק השקעות לפנסיונרים
						תיק השקעות לזכאים קיימים לפנסיה
<u>הראל פנסיה כללית</u>						
<u>תשואה שנתית נומינלית ברוטו</u>						
נומינלית ברוטו ל-5 שנים	2008					
	2009	2010	2011	2012		
<u>באחוזים</u>						
6.27	(12.15)	29.55	10.44	(3.66)	11.92	מבוטחים
5.66	(12.64)	18.86	10.77	1.06	13.31	פנסיונרים

דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

להלן ריכוז תוצאות הפעילות בהראל פנסיה כללית (באלפי ש"ח):

שיעור השינוי (שנת הדוח ביחס לשנה קודמת)	הראל פנסיה כללית		
	2011	2012	
אחוז			
41.34%	6,974	9,857	מספר מבוטחים :
11.68%	137	153	פנסיונרים :
			<b>נתונים מאזניים :</b>
29.76%	197,573	256,376	סך נכסים מנוהלים, נטו :
33.09%	153,588	204,407	מבוטחים (זקנה בלבד)
18.15%	43,985	51,969	פנסיונרים
			<b>נתונים תוצאתיים :</b>
27.21%	33,538	42,663	דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים
111.52%	1,337	2,828	החזרת כספים למבוטחים ולמעסיקים
101.36%	2,867	5,773	העברות אל הקרן מקרנות פנסיה
93.75%	3,426	6,638	העברות מהקרן לקרנות פנסיה
5.64%			תשלומי פנסיה לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה
	3,189	3,369	
3.93%	2,542	2,642	דמי ניהול, נטו
682.81%-	(4,485)	26,139	הכנסות (הפסדים) מהשקעות (כולל מזומנים)
423.01%-	(7,183)	23,202	עודף הכנסות (הפסדים) נטו
425.68%-	3.66%-	11.92%	תשואה ברוטו על כלל תיק ההשקעות
	0.39%-	0.69%-	שיעור עודף/(גירעון) אקטוארי

\* התשואה ברוטו היא התשואה שהשיגה הראל פנסיה כללית בתקופות הדיווח במסלול ברירת המחדל שלה, ככל שהענין רלוונטי.



### 3. חלק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

#### 3.1 תחום חיסכון ארוך טווח

##### 3.1.1 מידע כללי על תחום הפעילות

###### 3.1.1.1 כללי

תחום זה כולל ניהול קרנות פנסיה, ביטוח חיים וניהול קופות גמל.

תחום חיסכון ארוך טווח עוסק בעיקר בחיסכון לתקופת הפרישה לגמלאות ובכיסוי לסיכונים שונים. המוצרים השונים במסגרת תחום זה כוללים שילוב מלא או חלקי של פתרונות חיסכון ומתן כיסויים ביטוחיים לסיכונים שונים כגון מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ומחלות קשות.

בקרנות הפנסיה כולל המוצר שילוב של חיסכון ושל כיסוי סיכונים (נכות ושארים) המוגדרים ומוסדרים בתקנון קרן הפנסיה.

בביטוחי חיים המוצרים המוצעים הינם כיסויים של חיסכון או רישק (מוות ואובדן כושר עבודה) או שילוב בין השניים.

בקופות הגמל קיים חיסכון בלבד (וכן אפשרות לביטוחים קולקטיביים של העמיתים, בפוליסות הנרכשות מחברות ביטוח).

ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות המאפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל ושל קרנות פנסיה (בכפוף לקבלת רישיון סוכנות) רכישת כיסויים ביטוחיים בקופות גמל. בהתאם לתקנות, חברה מנהלת של קרן פנסיה רשאית לרכוש לעמיתה, בנוסף לכיסויים המוגדרים בתקנון הקרן, כיסויים ביטוחיים לאריכות ימים לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום. חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש עבור עמיתה כיסויים ביטוחיים לאריכות ימים לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום. בנוסף, חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות ואבדן כושר עבודה לעמיתי קופות הגמל שבניהולה וכן פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות לעמיתי קרנות ההשתלמות שבניהולה.

פעילות החיסכון במסגרת פנסיה, ביטוח חיים וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לחלק מהמוצרים בתחום. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום קרנות הפנסיה והחיסכון ארוך הטווח.

ביום 1 בינואר 2008 נכנס לתוקף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל") שחל על הכספים שהופקדו עבור עמיתים או מבוטחים, החל מיום 1 בינואר 2008. עד לאותו מועד המוצרים השונים בתחום - קרנות פנסיה, ביטוח חיים וקופות גמל - נחלקו לשני אפיקים עיקריים: אפיק המבטיח תשלומי קצבה ("פנסיה") ואפיק המבטיח תשלום הוני, תוך מתן אפשרות לשילוב אפיקים אלה. בתיקון האמור בוטלה החלוקה בין אפיק הוני ואפיק קצבתי ביחס לכספים שיופקדו החל מינואר 2008 כאשר כספים אלה ניתנים למשיכה כרובד ראשון (עד לסכום קצבה מזערי) רק בדרך של קצבה. משיכת הכספים שנצברו מעבר לסכום הדרוש לתשלום הקצבה המזערית תעשה בדרך של היוון קצבה או בדרך של תשלום קצבה, בהתאם להחלטת העמית או המבוטח.

המוצרים בתחום פעילות זה מיועדים לשכירים, לעצמאים וללקוחות הרוכשים כיסויים באופן פרטי (ללא קשר לעיסוקם). חלק מהמוצרים כוללים כיסוי למקרה מוות ו/או לאובדן כושר עבודה. הפקדות שכירים או עצמאים, בחלק מן המוצרים, מזכות אותם בהטבות מיסוי בשלושה מישורים: במועד ההפקדה זיכוי/ ניכוי ממס, פטור ממס על רווחים בעת צבירת הכספים והטבות מיסוי בקבלת הכספים. קיימות גם הטבות מס במקרים מסוימים בגין הפקדות פרט.

פעילות הקבוצה בניהול קרנות פנסיה והשקעות כספי עמיתהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברה, הראל מנוף פנסיה בע"מ ולעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ.

פעילות הקבוצה בענפי ביטוח חיים כפופה להוראות הדין ומתבצעת בהראל ביטוח.

פעילות הקבוצה בניהול קופות גמל והשקעות כספי עמיתהן, כפופה להוראות הדין ומתבצעת באמצעות החברות המנהלות: הראל גמל, הראל עתידית גמל וקחצ"ק.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

בהתאם להוראות הדין, קיימת הפרדה מלאה בין נכסי והתחייבויות החברה המנהלת את קרן הפנסיה או את קופת הגמל, לבין נכסי העמיתים הצבורים בהן. נכסי העמיתים אינם נכללים בדוחות הכספיים של החברה המנהלת (ולא בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה).

### מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

תחום חיסכון ארוך טווח עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה והגברת התחרות בתחום הפעילות, לרבות בדרך של צמצום ההבדלים בין המוצרים ומתן אפשרות לניוד כספי החיסכון הפנסיוני בין המוצרים.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכלל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008.

### הגברת התחרות בתחום

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, במהלך תקופת הדוח פורסמו הוראות שונות שתכליתן ביצוע התאמות בין המוצרים השונים (קרנות פנסיה, קופות גמל וביטוח חיים), לרבות בנושאי דמי הניהול - החלת מודל אחיד של גביית דמי ניהול, הכיסויים הביטוחיים הנמכרים במסגרת מוצרי החיסכון הפנסיוני - מתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נלווים לחיסכון פנסיוני וטיטת תקנות בעניין עמלות הפצה אחידות ליועץ פנסיוני עבור כל מוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן: "תוכנית המפקח להגברת התחרות").

### הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו גם על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל וקרן הפנסיה הכללית שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

שיעור דמי ניהול מקסימאליים	ביטוח מנהלים	קופת גמל	קרן פנסיה כללית (חדשה)
המצב הקיים	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% ההפקדות)	עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה
לתקופה שבין 1.1.2013 ועד 31.12.2013	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות		
החל מ- 1.1.2014		עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ההצעה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע להפחית את שיעור עמלות ההפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור.

### תקנות הניוד הפנסיוני

נדבך נוסף לשיפור התחרותיות בתחום החיסכון הפנסיוני הינן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח - 2008, שנכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מטרת התקנות הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות.

### עידוד החיסכון לקצבה

תהליך זה הואץ לנוכח השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים אשר, בניגוד לעבר, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון להבטחת קיצבה.

כך למשל, בשנת הדוח נכנס לתוקף תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה אשר, בין היתר, ערך שינויים מהותיים בכל הנוגע להטבות המס בקבלת קצבה ממוצר פנסיוני. במסגרת זו, כחקיקה משלימה לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, הורחב הפטור ממס בעת קבלת קצבה בגיל פרישה (ולנכים בשיעור 75% לצמיתות) באופן מדורג עד לשנת 2025 והוחל גם על היוון קצבה מעבר לקצבה המזערית, הורחב הפטור ממס על קצבת שאירים ונערכו שינויים בנוסחת השילוב אשר נועדה להוות תמריץ להותרת כספי הפיצויים בקופה עד לגיל הפרישה.

במקביל ממשיכה ועולה המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון לקצבה ובמאפייניהם (סוגי המוצרים, המקדמים המובטחים, ככל שקיימים, מבנה המוצרים ומוצרים משולבים) ובעיקר בקרנות הפנסיה החדשות, כאפיק חיסכון או כרובד פנסיוני ראשון. ביטוי למרכזיות של קרנות הפנסיה החדשות ניתן למצוא בהסכם לביטוח פנסיוני מקיף במשק שנחתם ביום 19 בנובמבר 2007 (וצווי ההרחבה לו מיום 30 בדצמבר 2007 ומיום 27 בספטמבר 2011) במסגרתו נקבעה קרן הפנסיה החדשה כאפיק "ברירת המחדל" של המעסיק לביטוח עובדיו מכוח ההסכם. השינויים האמורים השפיעו על המעבידים והעובדים, אשר פעלו ופועלים על מנת לארגן את התיק הפנסיוני ולהתאימו למצב החדש.

הסכם זה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול החברות המנהלות של קרנות פנסיה. השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים על ידי החברות המנהלות של קרנות פנסיה חדשות בקבוצה הולכת וגדלה, בין היתר, בשל מבנה ההפרשות המדורג שנקבע וצפוי שהשפעה תלך ותגבר עד לשנת 2014.

### חקיקת בכר

בחקיקת בכר הוגדרו מספר גורמים משמעותיים, אשר השפיעו מאז חקיקתה על אופי הפעילות בתחום הביטוח הפנסיוני, והם צפויים להוסיף ולהוות גורמים דומיננטיים בתחום זה:

זכות הבחירה של העובד. זכות הבחירה של העובד משמעה מתן האפשרות בידי העובד להגדיר את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש במסגרת ההפרשות המגיעות לו מכוח הסכמי העבודה שלו ולבחור את היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אף הורחבה זכות זו. תקנות הניוד הפנסיוני שמגדירות את הייעוץ הפנסיוני כיעוץ לפרט, והעמקת פעילותם של הבנקים בתחום הייעוץ הפנסיוני עשויות להגביר את מגמת המעבר למכירה פרטנית.

הפיכת הבנקים לגורם המשמש כיועץ פנסיוני המקבל עמלות הפצה (בעקבות רפורמת בכר). שיעור עמלות ההפצה ודרך קבלתן מוגדרות בחקיקה ובחקיקת משנה. העמלות נחלקות לשני סוגים: גביה ישירה מהלקוח וגביה מהיצרן הפנסיוני (בכפוף לחתימה על הסכם ייעוץ פנסיוני). שיעור עמלות ההפצה אותן יהיה רשאי יועץ פנסיוני לגבות מהיצרן לא יעלה על 0.25% מתוך הכספים הצבורים. היועץ יוכל גם לגבות עמלות באופן ישיר מהלקוח מרבית הבנקים בישראל פועלים בתחום הייעוץ הפנסיוני (בעיקר יועץ בקופות גמל).

## 3.2 מבנה תחום הפעילות ושינויים החלים בו

### מבנה הרווחיות:

רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה נובעת ממרווח בין דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומהצבירה) לבין הוצאות התפעול והשיווק (לרבות מתן הטבות לעמיתים) של קרנות הפנסיה. דמי הניהול המותרים בקרן פנסיה מקיפה הינם בשיעור של עד 6% מדמי הגמולים בתוספת שיעור של עד 0.5% (בחישוב שנתי) מסכום הצבירה של העמיתים (לרבות מקבלי קיצבה).

לתשלומי קרן הפנסיה לעמיתיה עבור פנסיה או תביעות אחרות אין השפעה ישירה על רווחיות החברה המנהלת, שכן התשלומים הינם מתוך נכסי הקרן עצמה.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

עד ליום 31 בדצמבר 2012 דמי הניהול שהיו מותרים בקרן פנסיה כללית היו בשיעור של עד 2% מסכום הצבירה (בחישוב שנתי). בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, החל מיום 1 בינואר 2013 דמי הניהול המותרים בקרן פנסיה כללית הינם בשיעור של עד 1.1% מהצבירה (ושיעור של עד 1.05% החל מיום 1 בינואר 2014) ו- 4% מההפקדות השוטפות. ההשפעה של השינוי כאמור על רווחיות החברה לא צפויה להיות מהותית.

### מעבר מאג"ח מיועדות להשקעות חופשיות:

קרנות הפנסיה הוותיקות נהנו מזכות לרכוש אג"ח מיועדות בשיעור של לפחות 93% מהתחייבויותיהן. במרס 1995 בוצעה רפורמה ראשונה בשוק הפנסיה, רטרואקטיבית מיום 1.1.95. קרנות הפנסיה הוותיקות נסגרו בפני מצטרפים חדשים והוקמו קרנות פנסיה חדשות. לקרנות החדשות הונפקו אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה אפקטיבית שנתית של 5.05% ובשיעור של עד 70% מנכסיהן. בשנת 2004 בוצעה רפורמה נוספת בקרנות הפנסיה. הנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה החדשות הופסקה עד אשר שיעור האג"ח המיועדות שמחזיקות הקרנות ירד ל-30% מסך נכסיהן, למעט הנכסים המוחזקים כנגד התחייבות למי שהפכו פנסיונרים לפני 31.12.2003. יתרת הנכסים מושקעת בהשקעות חופשיות בהתאם לתקנות קופות הגמל. במהלך שנת 2007 השלימה הראל פנסיה את דילול האג"ח המיועדות מ-70% ל-30%. לאחר סיום תהליך הדילול רוכשת קרן הראל פנסיה אג"ח מיועדות צמודות מדד בתשואה שנתית של 4.86%, להשלמת שיעור של 30% מכלל הנכסים. מטרת הנפקת אגרות חוב מיועדות לקרנות פנסיה הינה להוות כרית ביטחון להבטחת זכות הפנסיה של העמיתים ואין לה השלכה ישירה על רווחיות החברות המנהלות קרנות פנסיה.

## 3.3 ענפי הביטוח והכיסויים הביטוחיים הנכללים בתחום – הסדרי החקיקה לדרגותיהם

### 3.3.1 מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות:

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח, כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות המפקח, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת.

הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

להלן פירוט תמציתי השינויים בתחום קרנות הפנסיה, בהתאם להוראות דין, תקנות והוראות המפקח שפורסמו במהלך תקופת הדוח או שתקפות משנת הדוח.

- ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב - 2012. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין כיסויים ביטוחיים שרשאית חברה מנהלת להציע או לרכוש עבור עמיתה ואת התנאים לכך. קופת גמל לקצבה רשאית לקבוע במסגרת התקנון: כיסוי ביטוחי לאריכות ימים, כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות, כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום. העלות המצטברת של כל הכיסויים לא תעלה על 35% מההפקדות. דמי ביטוח של מבטח שהוא צד קשור לחברה המנהלת יהיו בגובה דמי הביטוח הנהוגים אצלו בפוליסה דומה למבוטחים בעלי מאפיינים דומים. קופות גמל לא משלמות לקצבה שאינן קופות ביטוח רשאיות לערוך לעמיתים ביטוח חיים קבוצתי וביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי. דמי הביטוח בפוליסות הקבוצתיות יחושבו, בין היתר, לפי הסכום המבוטח, גיל המבוטח, ומינו. נקבעו הוראות לעניין שמירת הכיסוי הביטוחי במקרה של הפסקת הפקדות או משיכה, וכן ההוראה כי לא ניתן יהיה לגבות דמי ביטוח ממרכיב הפיצויים או מדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. כמו כן, נקבעו הוראות נפרדות לביטוח חיים קבוצתי של קרן השתלמות.

לצד התקנות, פורסם ביום 12 בדצמבר 2012 חוזר הקובע הוראות לעניין יישום האפשרות למכירת כיסויים ביטוחיים כאמור.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

בנוסף, פורסמו התקנות הבאות:

- **תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ג - 2012**, אשר מבטלות את תקנות 31 ו-45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964, החל מיום 1 בינואר 2013.
- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (החלת סעיף 16(ד)(6) לחוק על קופת ביטוח ומבטח), התשע"ג-2012**. במסגרתן הוחל סעיף 16(ד)(6) לחוק קופות גמל, אשר מסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין סוגי הביטוחים בהם יבוטחו עמיתים בקופת גמל ותנאים לגבי ביטוחים כאמור, גם על קופת ביטוח ומבטח המנהל קופה כאמור. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2013.
- **ביום 21 באוגוסט 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכות סליקה פנסיוניים) (אבטחת מידע במערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשע"ב-2012**. במסגרת התקנות נקבעו הוראות החלות על חברה שהוקמה על ידי הפיקוח להפעלת מערכת סליקה פנסיונית.
- **ביום 23 ביולי 2012 פורסם חוק מס הכנסה (פטור ממס בידי קופת גמל על הכנסה מדמי שכירות בשל השכרת דירת מגורים לטווח ארוך), התשע"ב-2012**, מטרתו של החוק הינה לעודד קופות גמל להשקיע בפרויקטים של השכרה לטווח ארוך.
- **ביום 14 במאי 2012 פורסם תיקון לפקודת מס הכנסה (מס' 190 והוראת שעה), התשע"ב-2012 ותיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 - מס' 8**. מטרת התיקון הינה להרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק חיסכון הקצבה.
- **ביום 29 בפברואר 2012 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ב-2012**, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות הנ"ל עד ליום 31 בדצמבר 2013. לאחר ה- 31 בדצמבר 2013 תוחלף הגדרה זו ועמלת ניהול חיצוני תהיה אך ורק הוצאה הנובעת מהשקעה של קופת גמל בקרנות השקעה שאינן צד קשור או בקרן השקעה שהיא שותפות שהשותף הכללי בה אינו צד קשור.
- **ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012**, במסגרתן נקבע ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני). בנוסף, נקבעה סמכות למפקח להפחית או להגדיל את דרישות ההון בהתחשב בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת. מכח סמכות זו פרסם המפקח ביום 16 בפברואר 2012 חוזר דרישות הון מחברות מנהלות ובו הוראות המאפשרות הפחתה של סכום ההון המינימאלי בכפוף לפרמטרים שונים, כגון רכישת פוליסת ביטוח מתאימה.

### חוזרים כלליים

- **ביום 7 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר שעניינו מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני**, אשר קובע מבנה של "רשומה אחודה" להעברת מידע, אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני במסגרת הפעולות השונות המתבצעות ביניהם.
- **ביום 31 בדצמבר 2012 פורסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, (המתקן ומחליף את חוזר 8-9-2012)**. החוזר קובע תקופה מזערית למתן הטבות בדמי הניהול והוראות להגברת השקיפות בנוגע לדמי ניהול הנגבים מהעמית. הסכמים קיימים יותאמו לקבוע בהוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2014. עד לכניסת החוזר לתוקף ביום 1 במרץ 2013, נקבעה הוראת מעבר, לפיה העלאת דמי ניהול עד ליום 30 באפריל 2013 מחייבת משלוח הודעה בדבר העלאת דמי הניהול, והעלאה כאמור תבוצע בתום חודשיים ממועד משלוח ההודעה. החוזר יחול על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית וחברה מנהלת של קופת גמל מבטיחת תשואה.
- **ביום 27 בדצמבר 2012 פורסם חוזר פנסיה 4-3-2012, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה**, אשר מבטל את חוזר פנסיה 3-2007 באותו נושא מיום 17 במאי 2007. החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון. פרסום החוזר החדש נובע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012, המהווה המשך לטיטוט

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

נייר העמדה בנושא זה שפורסמה ביום 11 ביולי 2012. החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה להגיש לממונה תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון מעודכן במועד האמור וטרם קיבלה אישור. כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. חברה מנהלת תגיש לממונה לראשונה את תוצאות הבדיקות הנ"ל עד ליום 30 ביוני 2014. הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך.

- ביום 12 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **ייפוי כוח לבעל רישיון (אשר מחליף את חוזר סוכנים ויועצים 1-10-2012)**. בחוזר נקבע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח שמעניק לקוח בעל רישיון לקבלת מידע או להעברת בקשות במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני נקודתיים או מתמשכים.
- ביום 28 בנובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות של עמיתים ושל עמיתים שנפטרו (אשר מחליף את חוזר גופים מוסדיים 12-9-2012)**. החוזר קובע את המידע שגוף מוסדי יעביר למפקח לגבי עמיתים בקופות גמל ומבוטחים בפוליסת ביטוח למקרה מוות ואת אופן העברתו.
- ביום 18 בנובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים (ביניים) של קרנות פנסיה** בו נקבעו הנחיות למבנה הגילוי הנדרש בדוחות כספיים לתקופות ביניים של קרן פנסיה כמפורט בדוח לדוגמא, המצורף כנספח לחוזר. הוראות החוזר חלות על כל קרנות הפנסיה, החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2013.
- ביום 15 באוגוסט 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית על ידי גופים מוסדיים ובעלי רישיון**. החוזר מסדיר, בין היתר, את חלוקת העלויות ועניינים תפעוליים שונים.
- ביום 30 ביולי 2012 פרסם חוזר שעניינו **"מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS)"**. מטרתו של החוזר לקבוע הוראות לגבי מבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה הבינלאומית (כהגדרתה בחוזר גופים מוסדיים 7-9-2007 שעניינו אימוץ תקני דוח כספי בינלאומיים).
- ביום 28 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות**. בחוזר נקבעו הוראות נלוות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשע"ב-2012, בכל הנוגע להוצאה הנובעת מהשקעה בתעודות סל, להוצאה המשולמת בעד ניהולן של תביעות ותובענות, להוצאה המשולמת בעד מתן משכנתאות ולמתן דיווחים רבעוניים לוועדת השקעות אודות תשלום הוצאות ישירות של ביצוע עסקאות.
- ביום 4 ביולי 2012 אישר המפקח, כי ניתן יהיה לנכות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את רכיב כיסוי ההוצאות (בגין עסקאות בתעודות סל בהן נאסר ע"פ התקנה לעיל לשלם דמי ניהול) ובלבד ששיעור ההוצאה שתנוכה לא יעלה על 0.1% מהשווי ההוגן של כל תעודה, בהתאם לשיטת חישוב העמלות המפורטות בכל תעודה. לתיקון כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על ההון או על הרווח של הקבוצה.
- ביום 5 בפברואר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו **נוהל איתור עמיתים ומוטבים**, אשר נכנס לתוקפו ביום 30 בינואר 2012. בחוזר נקבעו ההוראות שעל גוף מוסדי לבצע כגון עדכון פרטי הזיהוי הנוגעים למבוטחים, פניה למרשם האוכלוסין, קביעת נהלי עבודה, שמירת תיעוד ויידוע האפוסטרופוס הכללי על כספים של עמיתים שהקשר עימם נותק ושל עמיתים שנפטרו.
- ביום 30 בינואר 2012 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012**. בתקנות נקבע כי על גוף מוסדי לפעול לעדכון פרטים באמצעות פניה למרשם האוכלוסין לאימות הפרטים של העמיתים, לקבלת פרטי הזיהוי של עמית חדש שהצטרף ולקבלת שם המשפחה ותאריך הפטירה של עמיתים בקופת הגמל. התקנות קובעות את הפעולות (ותדירויותיהן) שעל הגוף המוסדי לבצע לאיתור עמית שהקשר עמו נותק או לאיתור מוטבים, לרבות פניה לגופים אחרים ולמאגרי מידע שונים. התקנות נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013, למעט ההוראה בדבר פניה למרשם האוכלוסין, שתחילתה ביום 1 ביוני 2013 וכן קיימות הוראות מעבר לגבי מנותקי קשר או מוטבים

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

קיימים טרם כניסת התקנות לתוקף.

ביום 28 בנובמבר 2012 פרסם המפקח הבהרה בעניין הסדרת איתור עמיתים ומוטבים.

### טיוטת חוזר התאמת מסלולי חסכון

- ביום 1 בדצמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינו **התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית**, אשר יכנס לתוקף עם פרסום התקנות בנושא הקמת מסלולי ברירת מחדל המפורטות בהמשך (להלן בסעיף זה: "התקנות"). בחוזר נקבע, כי מסלולי ברירת המחדל והמסלול למקבלי קצבה (כהגדרתם בתקנות) יעוגנו בתקנון הקופה או בפוליסה ויקבע בהם כי עמית המשווה למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים עוד למאפייניו לפי המודל, יועבר למסלול ברירת המחדל המתאים למאפייניו. המסלולים יהיו בהתאם למודל שיאמץ הגוף המוסדי בהתאם להוראות החוזר. עוד נקבע שגוף מוסדי יודיע לעמית חדש שהצטרף למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים למאפייניו על פי המודל על קיומו של מסלול ברירת מחדל שמתאים למאפייניו והאפשרות לעבור למסלול זה ויודיע לעמית במסלול ברירת מחדל על העברת עמיתים לאותו מסלול בהתאם להוראות התקנות ועל העברת עמיתים למסלולים לפי גיל – ככל שרלבנטי.

לצד החוזר פורסם נוסח **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב - 2012**, כפי שהועברו לאישור ועדת הכספים של הכנסת. בתקנות נקבע, כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל מספר מסלולי השקעה לניהול כספי עמיתים שאינם מקבלי קצבה ושלא בחרו במסלול אחר, אשר יהוו את "מסלולי ברירת מחדל" וינהל מסלול נפרד למרכיב הפיצויים בקופות הגמל ("מסלול הפיצויים"). כמו כן, גוף מוסדי המנהל קופת גמל משלמת לקצבה או קופת ביטוח הכוללת כסוי ביטוחי לעמית למקרה מוות או אובדן כושר עבודה, ינהל חשבון נפרד לניהול הנכסים כנגד ההתייחסויות כלפי מקבלי הקצבות ויקים מסלול השקעה לניהולם ("מסלול למקבלי קצבה"). על דירקטוריון גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג עמיתים מתחת לגיל 60 במסלולי השקעה ואת מדיניות ההשקעה הכוללת במסלולי ברירת המחדל ובמסלול למקבלי קצבה, לדון במודל אחת לשנתיים לפחות ולעדכן במידת הצורך. מסלולי ברירת המחדל יחליפו את המסלולים הכלליים בקופות הגמל כאשר עמית חדש יצורף לאחד ממסלולי ברירת המחדל או למסלול למקבלי קצבה, ולעניין מרכיב הפיצויים - למסלול הפיצויים או למסלול ברירת המחדל בהתאם למאפייניו. התקנות קובעות את המועדים לביצוע העברת העמיתים הקיימים במסלולים הכלליים למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם ולהעברת עמיתים בין מסלולי ברירת המחדל בהתאם לגילם. כמו כן נקבע, כי חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה תנהל חשבון נפרד אחד שבו ינהלו הנכסים של מקבלי קצבות שאינם זכאים קיימים (לקבלת קצבה לפני 1 בינואר 2004) וחשבון נפרד אחד לזכאים קיימים ותקים מסלול השקעה אחד לכל אחד מהחשבונות הללו. מועד תחילתן של התקנות (בכפוף לאישורן בכנסת) הינו 1 בינואר 2014.

### טיוטת תזכירי חוק ותקנות

- ביום 10 במאי 2012 פורסמה **טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב - 2012**. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע את מבנה דמי העמילות המשולמים לסוכני ביטוח (עמלת שירות, עמידה ביעדי מכירות, הדרכות מקצועיות, והוצאות שיווק), הוראות לעניין גילוי נאות שסוכן ביטוח מחויב להן, הגבלות לגבי היחס שבין עמלות מסוגים שונים המשולמות לסוכני ביטוח והסדרת תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל ובעד מבוטח או עמית שהקשר עמו נותק.
- ביום 10 במאי 2012 פורסמה **טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ב - 2012** שנועדו לאפשר גם למבטח לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו שלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני, כדי לאפשר ייעוץ אובייקטיבי ומותאם לצורכי הלקוח. בתקנות מוצע מבנה הפצה אחיד בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים כמפורט להלן: (א) עמלת ההפצה תורכב משני רכיבים: (1) שיעור שנתי של 0.20% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות לקוח במוצר פנסיוני; (2) שיעור של 1.6% מהפקדות שוטפות; (ב) התקנות אינן משנות את שיעור עמלת ההפצה בגין יעוץ לגבי קרן השתלמות, השונה באופייה משאר המוצרים הפנסיוניים; (ג) גוף מוסדי המנהל יותר ממוצר פנסיוני אחד, יוכל להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני רק אם ההסכם כולל את כל המוצרים הפנסיוניים של הגוף המוסדי; (ד) לא תשולם עמלת הפצה בעד עמית או מבוטח שהקשר עמו נותק.

להלן טבלה המתארת את השינוי בעמלות הפצה בגין המוצרים השונים:

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

עמלות הפצה לבנק	קופת גמל	ביטוח מנהלים	קרן פנסיה
כיום	עד 0.25% מהצבירה	(טרם נקבע)	עד 0.25% מהצבירה
לאחר השינוי	הנמוך מבין עד 0.2% מהצבירה או 40% מסך דמי הניהול מהצבירה שגבה הגוף המוסדי		
	+		
	הנמוך מבין עד 1.6% מההפקדות או 40% מסך דמי הניהול מההפקדות שגבה הגוף המוסדי		

### הנחיות והבהרות

- בהמשך למתואר לעיל לעניין חוזר בנושא מקדמי קצבה מובטחים בפוליסות ביטוח חיים ביום 25 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הבהרה לעניין תחולת ההסדר הקיים לגבי דמי ניהול ומקדמים מובטחים ביחס להצעות ביטוח שהתקבלו עד סוף שנת 2012.
- ביום 28 בנובמבר 2012 פרסם המפקח הבהרה בעניין חשבון מעבר בה נקבע כי גוף מוסדי מחויב לזקוף לעמיתים שכספים השייכים להם הופקדו בחשבון מעבר את התשואה שהייתה נזקפת לזכותם עבור כספים אלו כאילו הופקדו בחשבוניתיהם. במקרים בהם התשואה בחשבון המעבר הייתה גבוהה מתשואת המסלול אליו מיועדות הפקדות העמית, רשאי הגוף המוסדי לזקוף לאותו עמית את תשואת המסלול שבחר כאשר הפרש שישאר יישמר בחשבון המעבר, עד לסוף הרבעון העוקב וישמש במקרים בהם הגוף המוסדי יידרש לזקוף לעמיתים הפרש חיובי בין תשואת המסלול הנבחר לבין תשואת חשבון המעבר. אם יוותרו כספים כאמור בסוף רבעון שמקורם בהפרש תשואות, הכספים יחולקו בין כל העמיתים בקופות שחשבון המעבר משויך אליהן. תחילתה של ההבהרה ביום פרסומה.



### 3.4 שינויים בהיקף הפעילות, ברווחיות ובתמהיל הלקוחות

ענף הפנסיה נהנה מצמיחה מואצת בשל רגולציה התומכת באפיק הקצבתי, זאת על רקע הסדרי פנסיית חובה (יישום ההסכם וצו ההרחבה), וכן גם בשל סגירת הקרנות הותיקות והסדרי הפנסיה התקציבית בפני מצטרפים חדשים.

התוצאה הינה צמיחה של הענף בשנים האחרונות בשיעור של כ- 20% בעוד קרנות הפנסיה של החדשות של הראל (הראל גילעד והראל מנוף) צומחות בשיעור של כ- 30% (במונחי דמי גמולים שנתיים).

הצמיחה נובעת ממגזרים שונים, הן כתוצאה מצמיחה והתעצמות של המשק והן כתוצאה מיישום הסדרי פנסיית חובה במשק, והן במסגרת הגברת פעילות של הראל בארגונים שונים כתוצאה מזכייה בהליכים תחרותיים. היקפי הפעילות אל מול אלפי מעסיקים ומאות אלפי לקוחות יצרו בהראל פנסיה סביבת לקוחות מאוזנת ממגוון רב של ענפים ובפיזור דמוגרפי וגאוגרפי מלא (הוראה, תעשייה, השכלה גבוה, מגזר ציבורי, בנקאות, פרמצבטיקה הי-סק, מלונאות, רפואה, אבטחה וכיוצ"ב).

ההתעצמות בהיקף הפעילות, אגב יישום היתרון לגודל, לצד גידול בשיעורי ההפקדות במגזרים השונים (למשל: ציבורי, פנסיית חובה) תורמים לשיפור ברווחיות אגב המשך הוצאה הנדרשת עקב שינויי הרגולציה התכופים.

בשנת הדוח ניכרת עליה מהותית בהיקף דמי הגמולים שנגבו ובמספר העמיתים בקרן.

#### להלן נתוני פעילות קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה" בשנים 2011-2012:

שיעור שינוי	2011	2012	
אחוז			
20%	265,765	317,837	מספר עמיתים פעילים
22%	444,015	540,386	סה"כ עמיתים
31%	2,181,781	2,863,075	דמי גמולים (באלפי ₪)
41%	12,169,133	17,198,138	נכסים (באלפי ₪)

### 3.5 שינויים בהסדרי ביטוח משנה

לא היו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח המשנה בתקופת הדוח לגבי תחום הפעילות (ראה סעיף 1.5 לעיל).

### 3.6 נתונים בדבר שיעור דמי ניהול בקרנות הפנסיה

עד יום 30 באפריל 2004 ניגבו דמי הניהול מהפקדות העמיתים לקרן הפנסיה (דמי גמולים) בלבד, בשיעור 8% מדמי הגמולים, כאשר 2% יועדו לעתודות והשאר כדמי ניהול לחברה המנהלת. במסגרת הרפורמה בענף הפנסיה, הוקטן שיעור דמי הניהול ל-6% מתוך דמי הגמולים בקרן פנסיה מקיפה והותרה גביית דמי ניהול נוספים, בשיעור של עד 0.5%, מהצבירה של העמיתים בקרן פנסיה מקיפה (וזאת החל מיום 1 במאי 2004).

### 3.7 מוצרים ושירותים

תחום ביטוח חיים והחסכון ארוך הטווח מתמקד בחיסכון ובסיכון. פעילות החסכון במסגרת ביטוח חיים, פנסיה וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לקרנות פנסיה. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום ביטוח חיים והחסכון ארוך הטווח. המוצרים העיקריים המוצעים בתחום ביטוח חיים והחסכון ארוך הטווח הינם ביטוחי חיים למיניהם, קרנות פנסיה וקופות גמל. בביטוחי חיים המוצרים המוצעים הינם כיסויים של חסכון או ריסק או שילוב בין השניים. בקרנות הפנסיה אפשרי גם כן שילוב כיסוי של ריסק ו/או חסכון. בקופות הגמל קיים חסכון בלבד (אם כי קיימת אפשרות לביטוחים קולקטיביים של העמיתים, בפוליסות הנרכשות מחברות ביטוח). לעניין רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל וקרן פנסיה ראה סעיף 3.3.1

מאפיין עיקרי המבדיל בין מוצרי ביטוח חיים לתכניות הפנסיה וקופות הגמל הינו סוג ההתקשרות והוא נובע

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

מהמבנה המשפטי השונה בין חברות בקרן פנסיה או קופת גמל לבין ביטוח בחברת ביטוח. בביטוח חיים התחייבות חברת הביטוח כלפי המבוטח הינה התחייבות חוזית המעוגנת בפוליסה. בקרן פנסיה ובקופת גמל החוסך הינו עמית המצטרף לקרן הפנסיה או לקופת הגמל, ומקבל על עצמו את תקנון קרן הפנסיה או קופת הגמל כחווה בינו לבין קרן הפנסיה או קופת הגמל וכלל העמיתים. התקנון מהווה חוזה המעגן את הכללים לקביעת הזכאות לתשלום, שיעור התשלום וכיוצ"ב וכללים המסדירים את החברות בקרן. כאשר נדרשים שינויים בתקנון, החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל מתאימה את התקנון וכפועל יוצא מכך את זכויות העמיתים, וכל זאת בכפוף לאישור המפקח. זכויות העמית בקרן הפנסיה או בקופת הגמל או זכויות שאירייו יהיו בהתאם לתקנון הקרן המתוקן כפי שיהיה בתוקף מעת לעת.

קרן פנסיה הינה סוג של ביטוח הדדי בין העמיתים. ההנחות האקטואריות המהוות בסיס לזכויות העמיתים נבחנות מעת לעת על-פי המצב בפועל. אם חל בהן שינוי, זכויות העמיתים משתנות והם נושאים במשותף בכל עודף או גרעון אקטוארי של הקרן.

בחווה ביטוח חברת הביטוח נוטלת על עצמה לשלם את תגמולי הביטוח בקרות אירוע הביטוח, גם אם חלו שינויים אקסוגניים, לטובה או לרעה, שלא נלקחו בחשבון על ידה במסגרת ההנחות שהיוו את הבסיס האקטוארי לקביעת הפרמיה בפוליסה בעת הוצאתה (כגון: עלייה בתוחלת החיים, שינוי בשיעורי הנכות וכיוצ"ב).

בקופת גמל אין מרכיב של סיכון אקטוארי והעמיתים זכאים לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

אדם המבקש כיום להצטרף כעמית לאחת מקופות הגמל שבניהול הקבוצה מוצא פתרונות בדמות קופות לעצמאים, קופות לשכירים וקרנות השתלמות. ניתן להצטרף לקופות גמל וקרנות השתלמות בעלות מגוון מסלולי השקעה שונים.

על פי הוראות חוק קופות הגמל, עמית רשאי לעבור מקופה לקופה, ובקופה מסלולית בין מסלול אחד למשנהו.

## 3.8 המוצרים העיקריים בקבוצה הנוגעים לחסכון ארוך הטווח

### 3.8.1 ביטוח מנהלים ותגמולים לעצמאיים

משמעות ההכרה בפוליסות אלו כקופות גמל הינה מתן הטבות המס הניתנות לקופות גמל. פוליסות ביטוח אלה נחלקו עד לתיקון 3 לחוק קופות הגמל לשני מסלולים: קיצבה או הוני. מסלול קיצבה משמעו קבלת הכספים במועד הפרישה בצורת קצבה חודשית לכל החיים. מסלול הוני משמעו קבלת הכספים במועדים הקבועים בתקנות בסכום חד פעמי. החל משנת 2008 החלוקה למסלולים האמורים הפכה לבלתי רלוונטית ביחס לכספים שהופקדו החל מיום 1 בינואר 2008 וההסדר החל יהיה בהתאם למפורט לעיל לגבי תיקון 3 לחוק קופות הגמל. לעניין מוצרים חדשים שהושקו, בין היתר, לאור תיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל -

### 3.8.2 ביטוח בגין אובדן כושר עבודה

ביטוח בגין אובדן כושר עבודה נמכר למבוטחים הן כפוליסה עצמאית, הן כרכיב ביטוחי נלווה (ריידר) לפוליסת ביטוח חיים והן כפוליסות קבוצתיות. ביטוח בגין אובדן כושר עבודה מבטיח תשלום חודשי במקרה של אובדן כושר עבודה חלקי או מלא עקב תאונה או מחלה. ניתן לקבוע בפוליסות קריטריונים שונים להגדרת המונח "אי כושר", החל מאי כושר לביצוע עבודה כלשהי, ועד לאי כושר לביצוע עבודה מסוג מסוים בה עסק המבוטח. כן נקבעת בפוליסות תקופת התשלום בין אם עד גיל הפרישה ובין אם לתקופה קצובה. החל מיוני 2004, מותרת לניכוי לצרכי מס ההוצאה לרכישת פוליסת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה ע"י המעביד או העצמאי רק אם תנאי הפוליסה קובעים, כי התשלום החודשי במקרה של אובדן כושר יהיה עד גיל 60 או סיום מצב אובדן הכושר, לפי המוקדם מביניהם.

### 3.8.3 חוזי השקעה ( במסגרת "פוליסות מגוון")

פוליסות חסכון טהור, המוצעות במספר מסלולי השקעה (מסלול כללי, מסלול מנייתי, מסלול שקלי וכיוצ"ב). ניתן לבצע הפקדה באופן שוטף ו/או חד פעמי. פוליסות מגוון משווקות על ידי הראל ביטוח, החל מסוף שנת 2006.

### 3.8.4 קופות גמל

הקבוצה מנהלת מגוון קופות גמל, המשמשות להפקדות של המעביד ו/או העובד או יחיד עצמאי המיועדות לתשלום פיצויים, תגמולים, דמי מחלה, השתלמויות וקצבה:

קופות תגמולים - כספים שהופקדו עד ליום 31 בדצמבר 2007 לקופות גמל שנועדו לשם חסכון ארוך טווח לעמיתים עצמאיים ולעמיתים שכירים. כספים אלה ניתנים למשיכה כסכום הוני במועד הזכאות על פי החוק. בעקבות תיקון 3 לחוק קופות הגמל, כספים שהופקדו בקופות אלו החל מיום 1 בינואר 2008 מיועדים לקצבה

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ולגבי כספים אלו חל אישור כקופת גמל לא משלמת לקצבה.

קרנות השתלמות - קופות גמל שנועדו לחסכון לשם יציאה להשתלמות המיועדת לשמירת רמתו המקצועית של העובד כאשר סכומי החסכון ניתנים למשיכה לכל מטרה לאחר צבירת ותק של 6 שנים. ההפקדות לקרן ומשיכות הכספים מהקרן נהנות מהטבות מיסוי.

קופות מרכזיות לפיצויים - קופות גמל המיועדות לצבירת סכומים על-ידי המעביד לשם הבטחת זכויות עובדיו לקבלת פיצויי פרישה. בתיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל בוטלה אפשרות ההפרשה לקופות מרכזיות לפיצויים, החל מתום שנת הדוח.

קופות לדמי מחלה - קופות גמל המיועדות לצבירת סכומים על ידי המעביד לשם הבטחת זכויות עובדיו לקבלת דמי מחלה.

קופה מרכזית לפנסיה תקציבית - קופה המיועדת לצבירת הסכומים שינוכו ממשכורתו של עובד אצל מעביד שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא הסדר פנסיה תקציבית, בהתאם לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003.

### קרנות פנסיה

3.8.5

בכפוף להוראות הדין והתקנון של כל אחת מקרנות הפנסיה החדשות המנוהלות בקבוצה, כל עמית ("מבוטח") רשאי לבחור, במועד הצטרפותו לקרן ובכל מועד שלאחריו באחד ממסלולי הביטוח המפורטים להלן:

**מסלול נכות מוגדלת 75%** (מסלול ברירת המחדל) - מסלול המקנה למבוטח, בכפוף להוראות תקנון הקרן ולהוראות ההסדר התחיקתי, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית נכות, כנגד הקטנת פנסיית הזקנה (בפרישה באותו גיל) ותוך שמירה על הכיסוי הביטוחי לשאירים שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

**מסלול פנסיה מקיפה** - מסלול המקנה למבוטח זכות לקבלת פנסיית זקנה בגיל הפרישה וכן פנסיית נכות ופנסיית שארים מלאה בסכום שווה או דומה ככל הניתן, לפנסיית הזקנה הצפויה במועד ההצטרפות. מקום שהעמית לא בחר באחד מיתר מסלולי הביטוח האפשריים, יבוטח העמית במסלול זה.

**מסלול עתיר חיסכון** - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת פנסיית זקנה מוגדלת בפרישה בגיל 60 ביחס למסלול הפנסיה המקיפה, כנגד הפחתת סכום הכיסוי לתשלום פנסיית נכות ושארים לעמית או לשאריו.

**מסלול עתיר ביטוח** - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת כיסויים ביטוחיים מוגדלים, כנגד הקטנת סכום פנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול פנסיה מקיפה.

**מסלול פנסיית נכות 75%** (החל מיום 31 במרץ 2011 ישנתה השם למסלול "עתיר נכות") - מסלול המקנה למבוטח, בכל גיל הצטרפות, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי לפנסיית נכות בשיעור של 75% מהשכר הקובע לפנסיית נכות ושארים, כנגד הקטנת פנסיית השאירים ופנסיית הזקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

**מסלול עתיר פנסית שארים** - מסלול המקנה למבוטח, זכות לקבלת כיסוי ביטוחי מוגדל לפנסיית שאירים לאלמנת המבוטח, כנגד הקטנת הפנסיה לשאר השאירים והקטנת פנסיית הנכות ופנסיית הזיקנה שניתן היה לקבל במסלול הפנסיה המקיפה.

**בכל המסלולים ניתן לצמצם את הכיסוי הביטוחי לנכות בלבד עבור מי שהוא יחיד** (היינו: שאם חלילה ילד לעולמו לא יהיו לו שארים). כך גם בכל הנוגע ליחיד עם ילדים.

מבוטח פעיל רשאי לעבור ממסלול אחד למשנהו כמפורט בהוראות התקנון. שיעור הכיסוי אליו עבר המבוטח, אשר יחושב בהתאם למסלול הביטוח אותו בחר המבוטח ולגיל הצטרפותו כמפורט בהוראות התקנון, יקבע באופן שיראו את המבוטח כאילו הצטרף למסלול אליו עבר החל מהמועד בו הצטרף לקרן (במסלול המקורי אליו הצטרף).

### שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית:

3.8.6

ביום 17 בדצמבר 2012 אושרו על ידי המפקח שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית והתאמתו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012 שפורסמו ביום 21 ביוני 2012. השינויים נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013 ועיקרם:

הקטנת דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית היוון – סעיפים 13 ו-16 לתקנון הקרן - דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית ההיוון השנתית הוקטנו לשיעור שנתי של 0.5% (במקום 2%). ריבית ההיוון משפיעה על עלויות הכיסוי הביטוחי וכן על מקדם ההמרה לפנסיית זיקנה.

חישוב שחרור – סעיף 31.10 לתקנון הקרן - נוספה הגדרת אופן חישוב שחרור מדמי גמולים למקבל קצבת נכות.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

שינוי דמי ניהול למבוטחים – סעיף 45.1 ו-45.2 לתקנון הקרן- בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 4% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן. בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.1% מתוך היתרה הצבורה של המבוטח בשנת 2013 ושיעור של 1.05% בשנת 2014 ואילך. זאת לעומת שיעור של 2% בתקנון הקודם. הבהרה לעניין דמי ניהול לפנסיונרים- סעיף 45.3 לתקנון הקרן- ממבוטחים שהפכו לפנסיונרים עד דצמבר 2009 ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים, וממבוטחים שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

### 3.9 ספקים ונותני שירותים

בתקופת הדוח נמשכה פעילות ההפצה באמצעות חלק מהבנקים כיועצים פנסיוניים, אם כי היקף הפעילות בערוץ זה אינו מהווה בשלב זה נדבך מהותי מסך הפעילות העסקית. יחד עם זאת החברה והקבוצה משקיעות משאבים בהכנת תשתית לנוכח גידול אפשרי בהיקף הפעילות בערוץ זה.

חקיקת ועדת בכר והעמקת הפעילות של הבנקים בעיסוק בתחום הייעוץ הפנסיוני (בהתאם להוראות חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני), צפויות להגביר את התחרות בשוק וכן את המעבר של עמיתים מקרנות פנסיה, אשר אליהן הצטרפו בעבר עמיתים בעקבות הסכמים שנחתמו בין המעסיק או ארגון העובדים במקום עבודתם לבין קרנות הפנסיה, לקרנות פנסיה שיציעו תנאים עדיפים מבחינת העמית ואשר יומלצו על-ידי היועץ הפנסיוני, בהתאם לחובתו לייעוץ אובייקטיבי.

החברות המנהלות בקבוצה קשורות ביניהן בהסכמים למתן שירותי תפעול שונים, תוך ניצול יתרון לגודל של חלק מן החברות המנהלות. בנוסף, הראל ביטוח מעניקה שירותים לחברות המנהלות, בעיקר בתחום ההשקעות, מערכות מידע, לוגיסטיקה, משאבי אנוש ועוד.

הראל-וואן בע"מ (להלן: "וואן") (המוחזקת על ידי הראל השקעות בשיעור 50%) מעניקה שירותי מחשוב ותפעול לקרנות הפנסיה שבניהול החברות המנהלות של קרנות פנסיה בקבוצה. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.3.3 להלן.

החברה קשורה, בהסכמים עם ספקים שונים לצורך טיפול בסילוק תביעות או תשלום גמולים. ספקי השירותים הינם, בעיקר, בתחומים הבאים: רופאים מומחים, עו"ד, יועצי מס, בתי דפוס ודיוור לצורך משלוח דברי דואר הנדרשים על-פי דין, שירותי מחשוב, באמצעות הראל המשמר מחשבים וחברות נוספות עימן התקשרה הראל מחשבים. ככלל, לחברה אין תלות בספק זה או אחר, שכן קיימים ספקי שירותים חליפיים עימן ניתן להתקשר בהסכם לרכישת שירותים בלוח זמנים קצר, בהתחשב בסוג השירותים שנרכשים. לעניין תלות בשירותי המחשוב מחברת הראל-וואן בע"מ – ראה סעיף 4.3.3 להלן.

### 3.10 תחרות - הראל ניהול קרנות פנסיה

שוק הפנסיה מתאפיין ברמת ריכוזיות גבוהה שהולכת ופוחתת בעשור האחרון: בהתאם לפרסומי משרד האוצר, היקף הנכסים הצבורים בקרנות הפנסיה החדשות ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכם בכ-126.3 מיליארדי ש"ח, גידול של כ-26 מיליארדי ש"ח לעומת 31 בדצמבר 2011. סך הנכסים בקרנות הפנסיה שבבעלות חברות ביטוח הינו כ-125 מיליארד ש"ח, לעומת כ-99 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הרפורמה בשוק קרנות הפנסיה נועדה, בין היתר, לפתוח את הענף לתחרות. בעבר, נשלטו מרבית הנכסים בשוק על ידי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. עם החלת הרפורמה ומכירת קרנות הפנסיה החדשות, נכנסו חברות הביטוח הגדולות לענף וכיום מחזיקות ארבע קבוצות הביטוח את השליטה העיקרית בענף, אגב התגברות התחרות וירידה ברמת הריכוזיות.

כניסתן של חברות הביטוח וגופים פיננסיים נוספים לשוק, שיפור הגמישות במעבר עמיתים בין הקרנות והמוצרים, יצירת כללי השקעה חדשים והעלייה במודעות הציבור לאפיקי החיסכון לטווח ארוך בכלל ולקרנות הפנסיה בפרט, כל אלה מחזקים את הסביבה התחרותית, באופן אשר עשוי לחזק את מגמת השינוי בענף.

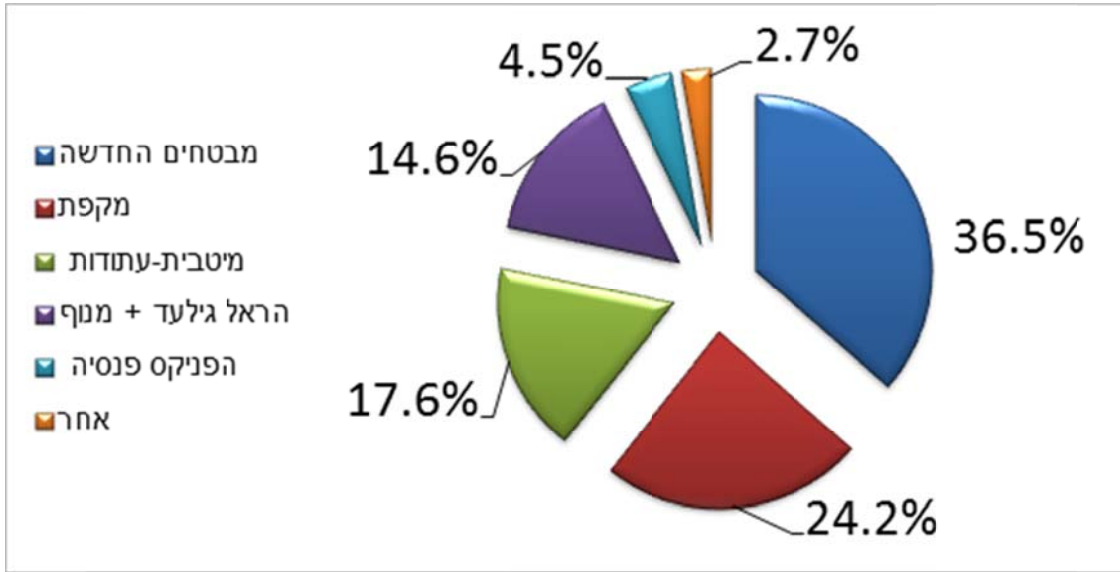
החברה מתמודדת עם התחרותיות הגוברת בתחום פעילותה בדרכים הבאות: (1) השקעה מתמדת במערכי השירות, ובכללים תומכי שירות; (2) ניצול היותה חלק מקבוצת הראל מבחינת מוניטין הקבוצה, צינורות השיווק של קבוצת הראל ויתרונה היחסי לגודל של הקבוצה; (3) יצירת תנאים אטרקטיביים למצטרפים חדשים וקיימים, לרבות הנחות בדמי הניהול; (4) חיזוק מערכי השימור ותמרוץ סוכנים לשימור לקוחותיהם ולצמצום שיעורי מעבר מצד עמיתים; (5) השקעת משאבים רבים בהדרכה לשיפור יכולתם המקצועית עובדי החברה וסוכני החברה; (6) שיפור מערכות המחשוב ומערכות תפעול נוספות ושימוש בשיטות עבודה המשלבות טכנולוגיה

### זוה תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

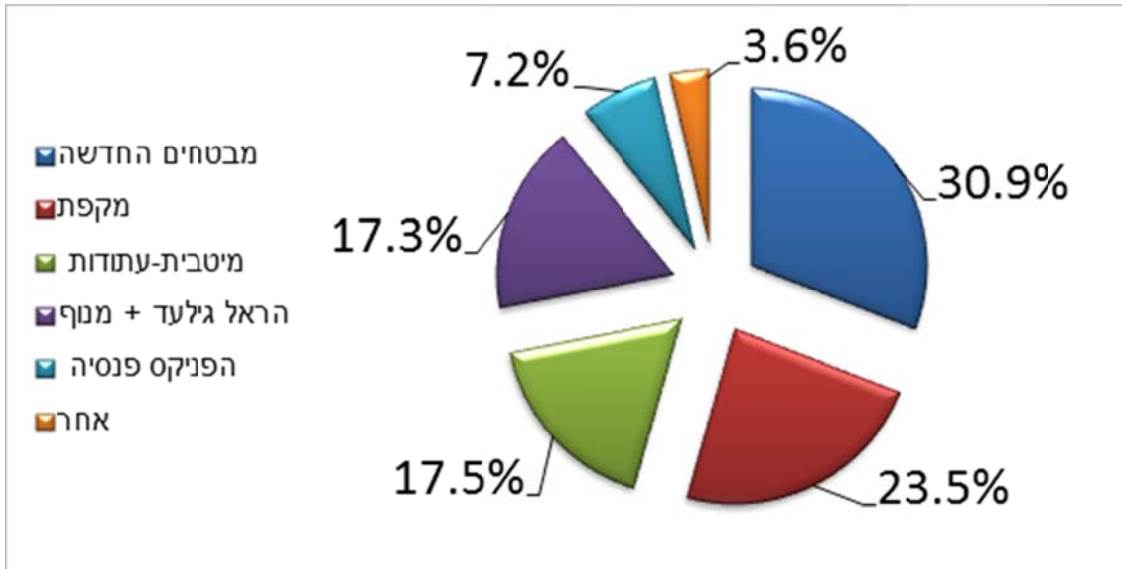
מתקדמת לשם הוזלת עלויות. (7) גיוס סוכנים איכותיים חדשים ;

החברות המנהלות של קרנות פנסיה בקבוצה מתחרות בעיקר מול קבוצת הביטוח מנורה, המנהלת את קרן הפנסיה החדשה מבטחים, מול קבוצת כלל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה מיטבית-עתודות, מול קבוצת מגדל המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה החדשה מקפת וכן מול קבוצת הפניקס המנהלת, בין היתר, את קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה. לאחרונה החלה פעילות מואצת בתחום הפנסיה גם בקרב בתי ההשקעות הגדולים, אם כי בשלב זה לא מדובר בהיקף פעילות מהותי.

להלן תרשים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של נכסי קרנות הפנסיה החדשות נכון ליום 31 בדצמבר 2012 :



להלן תרשים התפלגות נתחי שוק (באחוזים) של דמי הגמולים שהועברו לקרנות הפנסיה החדשות במהלך שנת 2012 :



### 3.11 גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה הינם, בעיקר: המוניטין של הקבוצה (שם הקבוצה "הראלי", שאומץ על ידי החברה והקרנות שבניהולה), הניסיון בתחום הפעילות, איכות הניהול, איכות ניהול ההשקעות, החוסן הפיננסי, רמת השירות ללקוחות, מעסיקים, יועצים וסוכנים וקשרים ארוכי טווח עם הגורמים הפועלים

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

בתחום זה.

החברה פועלת בערוצי פרסום שונים וגם נהנית מהמהלכים הפרסומיים שמבצעת הקבוצה למיתוג הראל בתחום הביטוח והפיננסים. כמו כן, מבצעת החברה ימי עיון והשתלמויות למעסיקים וארגונים על מנת להגביר את החשיפה של קרנות הפנסיה שבניהולה ולהביא לצרוף עמיתים אליה.

#### 4. חלק ד' - מידע ברמת כלל הקבוצה

סעיף זה, על תתי סעיפיו, בדבר מבנה תחום הפעילות ושינויים בו, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה בתחום (כגון היקפי מכירות ושיעורי רווחיות, כוח אדם, התקשרויות עסקיות ועוד), עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ ובעולם של תחום הפעילות (כגון התפתחויות כלכליות ענפיות, סביבה רגולטורית, מתחרים, התפתחויות טכנולוגיות, שוק מבטחי המשנה ועוד), ועובדות ונתונים מקרו כלכליים (כגון מצב כלכלי בישראל ובעולם, שיעורי תשואה בשוקי ההון, התפתחויות מדיניות וחברתיות ועוד), והכל כפי שידועים לחברה במועד דוח זה. המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד מהפרמטרים האמורים, ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

#### 4.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

להלן יובא תיאור של אירועים, מגמות והתפתחויות בסביבה המאקרו- כלכלית בה פועלת החברה, אשר יש להם, או עשויה להיות להם, השפעה על פעילות הקבוצה והתוצאות העסקיות שלה.

##### 4.1.1 התפתחויות במשק כללי

הצמיחה העולמית התמתנה בשנת 2012 ועמדה על כ- 3.3% לעומת 3.8% בשנת 2011, כאשר בלטה במיוחד השונות בצמיחה בין המדינות המפותחות (1.3%) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (5.3%). משבר החוב באיחוד האירופאי ובגוש האירו, שהתעצם בשנת 2011, המשיך להעיב על הצמיחה בעולם ובמדינות האיחוד בהן התוצר התכווץ ב- 0.3% בשנת 2012. למרות זאת, לקראת סוף השנה נרשמו סימנים להקלה במשבר שתרמו לשיפור בשווקים הפיננסיים.

אי היציבות בשוקי ההון בארץ ובעולם נמשכה בשנת 2012, כאשר פעולות הבנקים המרכזיים בעולם תרמו רבות להגברת התנודתיות.

הדיון סביב יציבות גוש האירו חווה עליות ומורדות במהלך השנה ותרם רבות לתנודתיות בשוק ההון העולמי, בעיקר סביב אי הבהירות וחילוקי הדעות הפוליטיים בין המדינות לגבי הישארותה של יוון באיחוד המוניטרי. במהלך השנה עלו בחדות תשואות האג"ח של מדינות הפריפריה בגוש האירו, בהובלת ספרד ואיטליה, בעקבות החששות מפירוק הגוש והורדות דירוג האשראי של מדינות בגוש, שהעלו את הסיכוי למשבר עולמי. המגמה התהפכה בחודשי הקיץ עם הצהרות נגיד הבנק המרכזי בגוש האירו על תמיכה במדינות החלשות בגוש ותוכנית הרכישות החדשה של הבנק המרכזי. הצהרות אלו תרמו לירידה בתשואות האג"ח הקצרות של ספרד ואיטליה והקטינו מאוד את החששות מפירוק גוש האירו.

השיפור באינדיקטורים הכלכליים בארה"ב נמשך במהלך שנת 2012 בשיעור מתון בשוק העבודה ובקצב מהיר יותר בשוק הדיור, המצביע על תפנית חיובית.

##### 4.1.1.1 התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

##### 4.1.1.2 שוק המניות

מרבית מדדי המניות בעולם עלו ברבעון הרביעי של שנת 2012, אך בשיעור נמוך בהשוואה לרבעון השלישי. בסיכום שנתי, מדדי המניות בעולם עלו במהלך שנת 2012, כאשר עליות חדות נרשמו ברבעון הראשון והשלישי של השנה.

##### 4.1.1.3 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה בשיעור חד של 8.8% במהלך 2012 וב- 3.5% במהלך הרבעון הרביעי. מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב- 7.9% במהלך 2012 וב- 2.8% ברבעון הרביעי. מדד האג"ח הקונצרניות רשם עלייה חדה של 10.2% בשנת 2012 ו- 4.8% ברבעון הרביעי.

##### 4.1.1.4 קרנות נאמנות

בשוק קרנות הנאמנות נרשמו גיוסים של כמעט 20 מיליארדי ש"ח בשנת 2012, מתוכן כ- 6.5 מיליארדי ש"ח ברבעון הרביעי של השנה, זאת לאחר פדיונות של כ- 10.6 מיליארדי ש"ח בשנת 2011. בלטו לחיוב בשנת 2012 קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח שרשמו גיוסים של כ- 17.6 מיליארדי ש"ח וקרנות

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

המתמחות בחו"ל שרשמו גיוסים של 2.5 מיליארדי ש"ח. מנגד, קרנות הנאמנות המתמחות במניות רשמו פדיונות של 1.3 מיליארדי ש"ח במהלך השנה.

### 4.1.1.5 מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 69 מיליארדי ש"ח בסוף 2012, לעומת 54 מיליארדי ש"ח בסוף 2011, עלייה של 28%.

בלטו לחיוב בשנת 2012 תעודות הפיקדון שרשמו גיוסים של 5.9 מיליארדי ש"ח ותעודות הסל המתמחות במניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 2.3 מיליארד ש"ח.

### 4.1.1.6 שוק המט"ח

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2012 שער השקל התחזק ב- 4.6% מול שער הדולר וב- 2.8% מול שער האירו. בסיכום שנתי שער השקל התחזק ב- 2.3% מול שער הדולר (לרמה של 3.733 שקל לדולר) וב- 0.4% מול שער האירו (לרמה של 4.9206 שקל לאירו).

אינפלציה

האינפלציה הסתכמה במהלך שנת 2012 ב- 1.6%, בתוך יעד האינפלציה. במהלך הרבעון הרביעי של 2012 ירד מדד המחירים לצרכן ב- 0.5%.

### 4.1.1.7 ריבית בנק ישראל

בסיכום שנתי בנק ישראל הפחית את הריבית מרמה של 2.75% בסוף שנת 2011 ל- 2% בסוף שנת 2012, על רקע הירידה באינפלציה, ההאטה בצמיחה העולמית (בדגש על החששות מהחרפת המשבר באירופה) וההאטה בצמיחה המקומית.

במהלך הרבעון הרביעי של 2012, בנק ישראל הפחית את הריבית ב- 0.25% לרמה של 2%. בסוף דצמבר 2012 ביצע בנק ישראל הפחתה נוספת בריבית לחודש ינואר 2013 ב- 0.25%.

במסגרת החלטת הריבית לחודש נובמבר 2012, פרסם בנק ישראל הוראה המגבילה את שיעור המימון ממחיר הדירה (LTV).

### 4.1.1.8 אירועים מהותיים במשק לאחר תאריך המאזן

ביום 19 בפברואר 2013 הוציא בנק ישראל הוראה חדשה במסגרת הפיקוח על הבנקים בתחום הדיור לפיה דורש בנק ישראל מהבנקים המסחריים להגדיל את ההפרשה לחובות מסופקים כנגד הלוואות למשכנתאות שניתנו בשיעור מימון הגבוה מ- 45% וכן הקטין את שיעור האשראי הנחשב לערבויות שנתנו הבנקים לקבלנים בתחום הנדל"ן. כך, בנק ישראל מחדד את התמריץ העומד בפני הבנקים למתן הלוואות נוספות למשכנתאות בשיעור מימון גבוה, ומאידך הגדיל את מסגרת מתן האשראי לקבלנים.

## 4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות חברות הקבוצה לרבות חסמי כניסה ויציאה

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים המשפיעים באופן מהותי על כלל פעילות הקבוצה. הסדרים ומגבלות הנוגעים לתחום פעילות מסוים או למוצרים מסוימים, הוזכרו לעיל בסעיפים הרלבנטיים.

### חקיקה

#### 4.2.1 חוק ניירות ערך וחוק החברות

הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ הינה חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. לפיכך כפופה החברה לחוק ניירות ערך ולתקנות שהוצאו מכוחו וכן להוראות חוק החברות המתייחסות לחברות ציבוריות. רשות ניירות ערך, הפועלת מכח חוק ניירות ערך מהווה גורם מפקח על חברות ציבוריות, ובכללן החברה.

פעילות הקבוצה, באמצעות חברה בת, בניהול קרנות נאמנות, כפופה לחוק השקעות משותפות בנאמנות ולתקנות שהותקנו מכוחו ולפיקוח רשות ניירות ערך, הפועלת גם מכח חוק זה. להרחבה לגבי חוק השקעות משותפות בנאמנות, ראה להלן.

#### 4.2.2 חוק הפיקוח

פעילותן של חברות ביטוח (בלשון החוק - מבטחים) בישראל מוסדרת, בין היתר, בחוק הפיקוח, בתקנותיו ובהנחיות המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח. בין יתר הוראות חוק הפיקוח, ניתן למנות את ההוראות הבאות המשפיעות בצורה מהותית על פעילות חברות ביטוח, ובהן חברות הביטוח בקבוצה:

עוסק בביטוח חייב להיות בעל רישיון מבטח. החזקה של למעלה מ- 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד מבטח



## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

וכן שליטה בתאגיד מבטח מצריכות היתר החזקה או היתר שליטה (בהתאם לעניין) מאת המפקח.

לא יעסוק אדם בישראל בעצמו או על ידי אחר, בתיווך בביטוח בין כל אדם לבין מבטח, אלא אם יש בידו רישיון סוכן ביטוח.

דו"חות כספיים שנתיים מבוקרים ודו"חות רבעוניים מסוקרים יערכו על ידי מבטח בהתאם להוראות המפקח, יוגשו למפקח ויפורסמו ברבים.

מבטח המורשה לעסוק בביטוח חיים חייב לנהל עסקים אלו באמצעות מערכת חשבונות נפרדת ולהחזיק נכסים נפרדים לכיסוי התחייבויותיו בתחום ביטוח החיים.

חוק הפיקוח קובע הוראות לגבי האורגנים ובעלי תפקידים במבטח ומחיל על כלל חברות הביטוח חובות שונות שחלות על חברות ציבוריות.

למבטח אסור לתאר ללקוח או לציבור תיאור מטעה של עסקת ביטוח. למבטח אסור להתנות עשיית ביטוח בענף פלוני בעשיית ביטוח בענף אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר ביניהם.

למפקח סמכות לברר תלונות ציבור בדבר פעולה של מבטח בענייני ביטוח. אם מצא המפקח שהתלונה מוצדקת, בסמכותו להורות על תיקון הליקוי שהעלה הברור.

על פי חוק הפיקוח מוסמך שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר הון מינימלי של מבטח; דרכי החזקת נכסים כנגד התחייבויות; מגבלות השקעה; חובת החזקת עתודות ביטוח ודרכי חישובן.

בחוק הפיקוח נקבעה שורה של הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית ומטילה על נושאי המשרה אחריות למניעת עבירות.

על פי סעיף 2 לחוק הפיקוח רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, ליתן לכלל המבטחים או לסוג מסוים, כל הוראה שימצא לנכון הנוגעת לדרכי פעולתם וניהולם של המבטחים, על מנת להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או של הלקוחות.

### 4.2.3 מכוח חוק הפיקוח הותקנו, בין היתר, התקנות הבאות המהותיות לפעילות המבטחים בקבוצה

**4.2.3.1 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז - 2007.** התקנות קובעות כללים להבטחת פעילותו התקינה של הדירקטוריון, הבטחת עצמאותו, כשירות חברי, כללים למניעת ניגודי עניינים, נושאים בהם הדירקטוריון חייב לדון ולהחליט, נוכחות ומניין חוקי בשיבותיו.

**4.2.3.2 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התש"ע - 2009.**

### 4.2.4 חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981 ("חוק חוזה ביטוח")

חוק חוזה ביטוח מסדיר את היחסים המשפטיים שבין המבטח למבוטח. ביום 14 במרס 2012 פורסם חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 5), התשע"ב - 2012, במסגרתו נקבע, כי במקרה שבו הודיע המבוטח על ביטול חוזה הביטוח על פי תנאיו או על פי החוק, מתבטל החוזה כעבור 3 ימים מהיום שבו נמסרה הודעת הביטול למבטח (ולא 15 ימים כפי שהיה קודם לתיקון).

### 4.2.5 חוק קופות גמל

פעילותן של קופות גמל והחברות המנהלות שלהן וכן של קרנות פנסיה והחברות המנהלות שלהן מוסדרת, בין היתר, בחוק קופות גמל ובהנחיות המפקח מכוח סמכויותיו על פי החוק הנ"ל.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל קובע שני סוגי קופות גמל: קופת גמל משלמת וקופת גמל לא משלמת. קופת גמל משלמת היא קופת גמל אשר משלמת ישירות קצבה למבוטחיה. קופת גמל לא משלמת היא קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה כספים באופן ישיר, למעט כספי פיצויים. משיכת כספי התגמולים מקופת גמל לא משלמת תוכל להתבצע רק על

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ידי העברת הכספים שנצברו לקופת גמל משלמת (בהתאם למסמך המפקח מיום 4 במרס 2009, משיכת כספים שלא כדין מקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1 בינואר 2008 תוכל להיעשות מבלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקצבה). משיכת הכספים מקופת גמל משלמת תהא בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה החודשי שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון לא יפחת מ- 3,850 ש"ח ("סכום הקצבה המזערי" - סכום זה יעודכן על פי עליית המדד ב- 1 במרס כל שנה ביחס למדד שהיה ידוע ב- 1 במרס 2008). אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי, המשיכה תבצע בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים; עוד קובע התיקון כי אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים לא יינתן, אלא לגבי קופות שפעלו כדין כקופות לתגמולים או כקופות אישיות לפיצויים משנת 2007 ואילך, ורק ביחס לכספים שהופקדו עבור שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

במסגרת התיקון הושו גם הטבות המס לחיסכון בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים. במסגרת התיקון נקבע לראשונה, כי יוענק זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הפקדות בכל קופות הגמל לקצבה. דהיינו, לעניין שיעור הזיכוי ממס, לא תהיה קיימת עוד הבחנה בין תוכנית לפנסיה מקיפה לתוכנית שאינה לפנסיה מקיפה ושיעור הזיכוי ממס יהיה 35% הן בקופות גמל משלמות לקצבה והן בקופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

כמו כן נקבע זיכוי ממס בשיעור של 35% גם עבור רכישת ביטוח קצבת שארים. ביטוח קצבת שארים הינו ביטוח מפני הסיכון למקרה מוות של המבוטח, ללא מרכיב החיסכון, הכולל תשלומי פנסיה לשארים. הסכום הכולל שבשלו מוענק זיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שארים לא יעלה על 1.5% מההכנסה המזכה של העמית.

במסגרת התיקון נקבעה מגבלת הוצאה בשל ביטוח מפני אובדן כושר עבודה. ההוצאה המרבית לצרכי מס בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה תהא עד 3.5% מההכנסה החייבת (עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק). עד לתיקון ניתן היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מההכנסה החייבת, ללא תקרה. לאור התיקון, מי שהכנסתו החייבת הנה עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק יוכל לנכות לצרכי מס הוצאה גדולה יותר מבעבר (3.5% במקום 2.5%), אולם מי שהכנסתו החייבת גבוהה מ- 4 פעמים השכר הממוצע במשק עלול להיפגע, משום שבעבר רשאי היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מהכנסתו החייבת, ללא תקרה. מאחר שקיים מנגנון מקזז, לפיו במקרה שבו מעביד מפקיד עבור עובד למרכיב תגמולים למעלה מ- 5% יש להפחית את ההפרש מהשיעור המותר בניכוי בשל אובדן כושר עבודה, בוצעה התאמה ונקבע מנגנון מקזז מעל 4%.

בנוסף, נקבעו במסגרת התיקון שינויים והתאמות בכל הנוגע לזכות העובד לבחור את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש ואת היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת זאת הודגשה זכות העובד לבחור גם את מסלול ההשקעה בקופת גמל מסלולית, למעט ביחס לרכיב ההפרשה לפיצויים, שאינה באה במקום הפרשה לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. לגבי רכיב ההפרשה לפיצויים זכות הבחירה של העובד מוגבלת למסלול ברירת המחול לפיצויים של קופת הגמל המסלולית. כמו כן הורחבה זכות העובד לבחור גם את תכנית הביטוח מפני סיכון מקרה מוות או מפני סיכון אבדן כושר עבודה, שהתיר אותה המפקח והכלולה בקופת גמל, או הנמכרת אגב הצטרפות או חברות בקופת גמל.

הוראותי האמורות של תיקון 3 לחוק קופות גמל תחולנה על הכספים שיופקדו עבור העמיתים או המבוטחים החל ממועד 1 בינואר 2008. לגבי כספים שהופקדו עבור ליום 1 לינואר 2008 תחולנה ההוראות שהיו בתוקף עובר לתיקון.

### 4.2.6 מכוח חוק קופות הגמל הותקנו, בין היתר, התקנות הבאות:

**4.2.6.1 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב - 2012.** בתקנות נקבעה מסגרת אחידה לכללי ההשקעה של הגופים המוסדיים השונים (קופות גמל, קרנות פנסיה והתחייבויות תלויות תשואה של מבטחים), לרבות כספי הנוסטרו וכן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון ופעילות המשקיעים המוסדיים. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות שנועדו להסיר מגבלות כמותיות הקיימות היום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה ונציגים חיצוניים בהן. כמו כן התקנות מתייחסות למגבלות שיחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לתאגידיים הקשורים אליהם.

לצד התיקון בתקנות ההשקעה, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה.

במסגרת התיקון, כאמור, עודכנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

עסקאות) (תיקון מספר 2), התשע"ב - 2012, כך שבעקבות העדכון נאסר על הגופים המפוקחים לשלם דמי ניהול, מיתרות הכספים בקופה למנהלים חיצוניים מסוימים, ביניהם גם חברות תעודות סל, למעט בתעודות בהם יחולו שני התנאים המצטברים: (א) 75% לפחות מהתחייבות החשיפה של התעודה תהיה לנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה; (ב) מנפיק התעודה אינו צד קשור.

תחילתן של התקנות ביום 7 ביולי 2012 למעט תקנה 39 לתקנות ("נכסים נזילים") שתחילתה ביום 7 בדצמבר 2012.

לצד התקנות פרסם המפקח ביום 4 ביולי 2012 חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לקבוע הוראות מפורטות לעניין כללי השקעה, בין היתר, בנושאים הבאים: (א) חריגה משיעורי השקעה - משקיע מוסדי יתקן חריגה בהתאם לנוהל שיקבע על ידו, נקבעו המועדים לתיקון חריגה מהשקעה, הוראות לעניין תיעוד כל סוגי החריגות ותקופת שמירת התיעוד, דיווח לממונה, החזר דמי ניהול בתקופת החריגה והחזר כספי בעד הפסד בתקופת החריגה; (ב) מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי בתאגיד מסוים מכח החזקת אמצעי שליטה בו יאושר על ידי ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי. שכר וטובות הנאה אחרות של הדירקטור יועברו לנכסי הגוף המוסדי או למשקיע המוסדי, למעט לגבי דירקטור שאינו עובד הגוף המוסדי או נושא משרה בו או בתאגיד שהוא צד קשור לגוף המוסדי. זכותו של גוף מוסדי להמליץ על זהות דירקטור שימונה על ידי בעל שליטה בתאגיד מסוים, מכוח הסכם הצבעה להגנת זכויות מיעוט גרידא; (ג) קביעת כללי החזקת ניירות ערך במסלול השקעה מתמחה; (ד) קביעת כללי השקעת כספי מבוטחים או עמיתים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; (ה) השקעה בשותפות ובזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות תהיה בכפוף לתנאים הקבועים בחוזר (ו) מתן הלוואות - גוף מוסדי יהיה רשאי לתת הלוואות, במהלך הרגיל של עסקיו, בתנאים מסחריים ובכפוף לתנאים הקבועים בחוזר. בנוסף, יהיה על משקיע מוסדי לדווח לוועדת הביקורת אחת לרבעון אודות מצבת ההלוואות העדכנית של נושאי משרה באותו רבעון; (ז) משקיע מוסדי רשאי לעשות עסקאות עם צד קשור או באמצעותו בתנאי שלעסקה ניתן אישור מראש ובכתב של רוב הנציגים החיצוניים שחברים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי; (ח) השקעה בצד קשור ובבעל עניין - משקיע מוסדי רשאי להשקיע בצד קשור בכפוף לתנאים שנקבעו בחוזר, בין היתר בתנאי שסך ההשקעה של המשקיע המוסדי בכל הגורמים הקשורים לו לא תעלה על 5% מהשווי המוערך של נכסיו; (ט) שליטה ואחזקת אמצעי שליטה על ידי מבטח - מבטח אשר ביום פרסומן של התקנות, השקיע כדין בנכס לא סחיר לאחר שניתן אישור המפקח להשקעה כאמור בטרם פרסום התקנות רשאי להמשיך ולהחזיק בנכס כאמור בהתאם לתנאים שנקבעו באישור המפקח ולתנאים המפורטים בחוזר.

### 4.2.7 חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני

חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של המוצרים הפנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת הרישוי ותנאיו, חובות, איסורים והגבלות החלים לעניין עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, הוראות לעניין הפיקוח על בעל רישיון, לרבות קביעת סמכות למפקח להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על ענייני מבוטחים וכן הוראות המקנות למפקח סמכות להטיל עיצומים וקנסות אזרחיים בשל הפרת הוראות החוק, לרבות סנקציות פליליות.

### 4.2.8 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000

חוק איסור הלבנת הון והצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב - 2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב - 2001)) - מטילים חובה על מבטח, חברה מנהלת של קופות גמל ועל סוכן ביטוח לרשום את פרטי הזיהוי של מקבלי השירות בפוליסות ביטוח חיים שיש בהן מרכיב חיסכון ומקבלי השירות בתחום קופות גמל ודורשים מהם לבדוק את מסמכי הזיהוי ולאמתם. בנוסף לכך, הם מטילים חובה על חברות הביטוח, חברות מנהלות וסוכני ביטוח לדווח לרשות שהוקמה על פי החוק על פעולות מסוימות שהינן חריגות.

### 4.2.9 חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו - 2006 קובע את העילות שבגינן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. החוק קובע את הנוהל לפיו ניתן לאשר ניהול תביעה כייצוגית עם מנגנון opt-in (דהיינו, שיהיה מיוצג רק מי שהודיע, כי הוא מבקש להיכלל במסגרת הקבוצה המיוצגת בתובענה) וכן עם מנגנון opt-out (דהיינו, שמי שאינו מעוניין להיות מיוצג צריך להודיע על כך). החוק קובע הוראות לעניין מרשם תובענות ייצוגיות כדי למנוע ניהול תביעות ייצוגיות באותו נושא בערכאות שונות. כמו כן, החוק קובע הפסקה של מירוח ההתיישנות לענין תביעות שאושרו ולעניין תביעות שלא אושרו. בנוסף, מכח החוק מוקמת קרן למימון תביעות ייצוגיות. לענין גופים מסוימים ובהם מבטחים קובע חוק תובענות ייצוגיות, כי

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

בית המשפט רשאי שלא לאשר ניהול תביעה כתובענה ייצוגית אם שוכנע, כי עצם ניהול ההליך כתובענה ייצוגית צפוי לגרום נזק חמור לציבור הנזקק לשירותיו של הנתבע או לציבור בכללותו, כתוצאה מפגיעה ביציבותו הכלכלית של הנתבע, לעומת התועלת הצפויה מניהולו בדרך זו לחברי הקבוצה ולציבור, ולא ניתן למנוע את הנזק בדרך של אישור ניהול התובענה כייצוגית, תוך שינוי בה.

### 4.2.10 חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981

חוק הגנת הפרטיות קובע הוראות שונות שנועדו להגן על פרטיותם של אנשים ומוסדות. החוק קובע חובת רישום של מאגרי מידע ומטיל חובות שונות על בעלים ומחזיק של מאגר מידע.

### 4.2.11 חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958

חוק הגנת השכר מעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעביד אינו מעביר את ההפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה, לרבות הטלת חבות על קופת הגמל לזקוף לעמית, באופן רעיוני, תשלומים אשר לא התקבלו בפועל בקופת הגמל ולהקנות לו זכויות במקרים מסוימים.

### 4.2.12 חוק החברות ותקנותיו

**חוק החברות (תיקון מספר 20), התשע"ג - 2012** ביום 12 בנובמבר 2012 פורסם תיקון מספר 20 לחוק החברות, במסגרתו נקבעו הוראות בעניין תנאי כהונה של נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות אגרות חוב.

### 4.2.13 חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב - 2012

ביום 5 באוגוסט 2012 פורסם חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012. מטרתו של החוק הינה הטלת סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן, קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, הכל כחלק מהמאבק הבין לאומי בתכנית הגרעין של איראן שישראל חלק ממנו.

### 4.2.14 חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב- 2012

ביום 14 במאי 2012 פורסם תיקון לחוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012, שעיקרו הינו קביעת מתן סמכות לממונה על ההגבלים העסקיים להטיל קנסות מנהלים (עיצומים כספיים) במקרה של הפרה של הוראות חוק ההגבלים העסקיים. כמו כן, התיקון כולל הרחבה של סוגי ההפרות על החוק אשר ביצעו יגרוור אפשרות אכיפה וענישה על פי החוק. במסגרת התיקון תוקנה לרשות ההגבלים האפשרות להפעיל שיקול דעת ולהעדיף במקרים המתאימים את הסנקציה המנהלית כאמור על פני הסנקציה הפלילית הקבועה בחוק. גובה העיצום הכספי הינו: לגבי תאגיד שמחזור מכירותיו עולה על 10 מיליוני ש"ח - בשיעור של עד 8% ממחזור המכירות ולא יותר מ- 24 מיליוני ש"ח, ולגבי תאגיד שמחזור מכירותיו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח - עד 1 מיליון ש"ח. כמו כן, נאסרה האפשרות לשפות או לבטח את נושא המשרה כנגד החיוב הכספי. התיקון נכנס לתוקף ביום פרסומו.

### 4.2.15 חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2010

ביום 27 בינואר 2011, פורסם חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך במסגרתו תוקנו חוק ניירות ערך, חוק ייעוץ השקעות וחוק השקעות משותפות בנאמנות. תיקונים אלו מקנים לרשות לניירות ערך סמכויות להטלה של סנקציות משמעותיות בגין מקרי הפרה שנקבעו בתיקוני החקיקה.

לאור הוראות החוק כאמור, ביום 25 בדצמבר 2011 החברות הרלבנטיות בקבוצה אימצו תכנית אכיפה ומינו את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

### 4.2.16 חוק ה- (Foreign Account Tax Compliance Act) FACTA

בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם (Foreign Account Tax Compliance Act) FACTA שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. בכך מרחיב החוק באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות סופיות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית המספקות הנחיות אופרטיביות ליישום החוק. באופן כללי, על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה-IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל-IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה-IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. עם זאת, הרשויות האמריקאיות מקיימות מגעים עם רשויות המס של מדינות שונות לצורך התקשרות בין מדינתית (Intergovernmental Agreement), אשר עשויה להשליך על אופן יישום הוראות ה- FATCA על מוסדות פיננסיים באותן מדינות. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 בינואר 2014. יישום החוק צפוי להיות כרוך בעלויות תפעוליות. נכון למועד פרסום הדוח, לא ברור האם ישראל תחתום על הסכם בין מדינתה עם ארה"ב ומה יהא תוכנו של אותו הסכם, ועל כן לא ברור היקף תחולת החוק על התיק הקיים. לאור זאת, בשלב זה לא ניתן להעריך את מכלול הפעילויות שיידרשו, ובכלל זה היקף הדיווחים לרשויות האמריקאיות, היקף הפעילות התפעולית והמכוננית וההשלכות בכללותן.

### הצעות חוק, תזכירי חוק וטיטות תקנות

4.2.17 ביום 25 בנובמבר 2012 פורסם **תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס' \_\_)** (מערכת הצעות אינטרנטית), **התשע"ג - 2012 להערות הציבור**. מטרת החוק הינה לכוון תשתית משפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת הצעות אינטרנטית שתאפשר הצבעה באמצעות האינטרנט באסיפות כלליות של תאגידים.

4.2.18 ביום 24 ביולי 2012 פורסמה **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שווק ומערכות סליקה פנסיונים) (תיקון מס' 5), התשע"ב - 2012** במסגרתה מוצע כי עובד המבקש לבצע עסקה במוצר פנסיוני יכול לבצע אותה באמצעות כל בעל רישיון שייבחר ומעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה כאמור על ידי בעל רישיון מסוים ולא להתנות מתן הטבה לעובד ביצוע עסקה פנסיונית על ידי בעל רישיון. כמו כן, בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר ממנו או מאדם אחר ואיסור על העברת מידע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, אלא לצורך ביצוע ההוראות הרלוונטיות בחוק, יורחב גם לעניין העברת כספים ומידע אודות כספים באמצעות מערכת הסליקה.

4.2.19 ביום 9 ביולי 2012 פורסמה **הצעת חוק (הכוללת תיקוני חקיקה עקיפים) לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ב - 2012**, שהינה בהמשך להמלצות ועדת הריכוזיות מחודש מרץ 2012 ולהחלטת הממשלה לעניין אימוץ המלצות הועדה מחודש אפריל 2012, אשר קבעו כי המבנה הריכוזי מעורר חשש לפגיעה באיתנות המערכת הפיננסית, לפגיעה בתחרות העסקית ואף לפגיעה בציבור החוסכים, בבעלי מניות המיעוט בחברות ציבוריות ובמחזיקי האג"ח בחברות אגרות חוב. הצעת החוק מבוססת על המלצות הועדה ומתחלקת לשלושה פרקים עיקריים: (1) הקצאת נכסי ציבור - מוצע לקבוע כי הרגולטורים המקצים זכויות בנכסים ציבוריים לגורמים פרטיים ישקלו בהקצאת הזכויות שיקולי תחרותיות, בהתייעצות עם הממונה על הגבלים עסקיים. במסגרת הליכי הקצאה של תשתיות חיוניות, תוגבל האפשרות להקצות את התשתיות החיוניות למבקשים ריכוזיים ותוקם ועדה מתמדת שתייעץ בענייני ריכוזיות כלל משקית; (2) הגבלת השליטה בחברות במבנה פירמידלי - לשתי "שכבות" של חברות. מבנים פירמידאליים קיימים יוגבלו לשלוש "שכבות" של חברות. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין ממשל תאגידי מוגבר במבנה החזקות פירמידאלי ואמצעי אכיפה על שליטה בחברות בניגוד להוראות המוצעות; (3) הפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים לבין גופים פיננסיים משמעותיים - תאגיד ריאלי משמעותי והשולט בו לא ישלוב בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו יותר מן השיעור שייקבע ע"י המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ויו"ר הרשות לניירות ערך. כמו כן, תוגבל כהונה מקבילה של דירקטורים בתאגיד ריאלי משמעותי ובגוף פיננסי משמעותי ויחול איסור שליטה של שולט בתאגיד בנקאי משמעותי בגוף פיננסי משמעותי שאינו תאגיד בנקאי.

4.2.20 ביום 4 ביולי 2012 פורסמה **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012**. במסגרת הצעת החוק ניתנת בידי המפקח הסמכות לפסול פוליסות בדיעבד ולהורות על הפסקה או שינוי של מספר רב של תוכניות ומבלי ליתן הנחיה פרטנית לכל תכנית. בנוסף, גופים המוסדיים יפתחו תכניות ביטוח וישנו תקנוני קופת גמל או יעבירו ניהול של קופות גמל בהתאם לעקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שיקבע המפקח. כמו כן מוצע לקבוע תנאים שבהתקיימם לא תחול חובת קבלת היתר מהמפקח להחזיקת אמצעי שליטה במבטח, מבטח המבקש להנהיג תכנית ביטוח או לערוך בה שינוי ימסור למפקח הודעה לפחות שלוש ימים מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח - התוכנית תיכנס לתוקף. על אף זאת, המפקח יהיה רשאי להורות, על מסירת ההודעה בפרק זמן קצר מהמועד המבוקש, חברה מנהלת המבקשת לערוך שינויים בתקנון קופת גמל, מיזוג קופת גמל או העברת ניהול קופת

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

גמל לחברה מנהלת אחרת תמסור למפקח הודעה מתאימה מראש, ובהעדר הודעת התנגדות מהמפקח - ניתן יהיה לבצע את הפעולות כאמור.

4.2.21 ביום 5 באפריל 2012 פרסם משרד המשפטים **טיטות תקנות החברות (סכומים אחרים הכלולים בהון העצמי שיראו אותם כעודפים), התשע"ב - 2012**. במסגרת הטייטה מוצע, בין היתר, לקבוע כי יראו כעודפים (כהגדרתם בסעיף 302 לחוק החברות) גם סכומים הכלולים בהון העצמי של החברה, שמקורם ב"רווח הכולל האחר", ונובעים מרווח או מהפסד מהשקעה בנכס פיננסי, ואשר בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, לא ניתן לסווגם מחדש לעולם לרווח או הפסד של החברה. סכומים כאמור שערכם חיובי, ייחשבו כחלק מהעודפים בעת גריעת הנכס הפיננסי, וסכומים כאמור שערכם שלילי, ייחשבו כחלק מהעודפים בעת ירידת ערך של הנכס הפיננסי.

### 4.2.22 הצעת חוק בנושא הקודקס האזרחי

בחודש אפריל 2004 פירסם משרד המשפטים תזכיר הצעת חוק המאגד בתוכו 24 חוקים אזרחיים שונים: חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"מ - 1980, חוק המחאת חיובים, התשכ"ט - 1969, חוק השבת אבידה, התשל"ג - 1973, חוק ההתיישנות, התשי"ח - 1958, חוק חוזה ביטוח, התשמ"א - 1981, חוק חוזה קבלנות, התשל"ד - 1974, חוק החוזים האחידים, התשמ"ג - 1982, חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג - 1973, חוק החוזים (תרופות), התשל"א - 1971, חוק הכשרות המשפטית ואפוטרופסות, התשכ"ב - 1962, חוק המיטלטלין, התשל"א - 1971, חוק המכר, התשכ"ח - 1968, חוק המקרקעין, התשכ"ט - 1969, חוק המשכון, התשי"ז - 1967, חוק המתנה, התשכ"ח - 1968, חוק הנאמנות, התשל"ט - 1979, חוק הנוזיקין האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"י - 1952, פקודת הנוזיקין [נוסח חדש], חוק לתיקון דיני הנוזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), התשכ"ד - 1964, חוק הערבות, תשכ"ז - 1967, חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979, חוק השומרים, התשכ"ז - 1967, חוק השכירות והשאלה, התשל"א - 1971 וחוק השליחות, התשכ"ב - 1962.

תכלית החוק החדש היא לאגד את החוקים האזרחיים השונים, שהכנסת החלה לחוקק משנות ה-60, ושנועדו להחליף את החקיקה העותומנית ואת המשפט האנגלי ששררו בארץ בתחום הדין האזרחי, לכדי קודקס אזרחי חדש, השואף להסדיר באופן מלא ושלם את היחסים המשפטיים בתחומי המשפט האזרחי; התזכיר מתקן את הטעון תיקון, יוצר התאמה בין החוקים השונים וקובע הוראות נוספות בתחומים שלא היו מוסדרים כל צורכם.

לרוב החוקים שנמנו לעיל ושנכללו בקודקס יש קשר ישיר או עקיף לתחומי פעילותה של החברה, ובמיוחד בנושא קיצור תקופת ההתיישנות.

לאור היקפם הגדול של השינויים המוצעים בחקיקה וחוסר המידע בדבר הסטאטוס העכשווי של החקיקה הנ"ל, אין באפשרות החברה להעריך בשלב זה מתי ואם בכלל תהיה להצעת חוק זאת השפעה כלשהי על פעילותה ותוצאותיה העסקיות של החברה בתחומי פעילותה השונים.

### חוזרים

חוזרים שפרסם המפקח בשנת הדוח ועד למועד פרסום דוח זה (שלא פורטו במסגרת תחומי הפעילות לעיל):

4.2.23 ביום 15 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר, שעניינו **רשימת נכסי הנוסטרו של הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד, אשר מבטל את חוזר 2011-9-8**. בחוזר נקבע כי גופים מוסדיים ידווחו למפקח על אופן השקעת כספי הנוסטרו שבניהולם באמצעות דיווח רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד. החוזר קובע הוראות לעניין מתכונת הדיווח, תדירות ואופן הדיווח. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית, החל מהדיווח השנתי לשנת 2012 ואילך.

4.2.24 ביום 17 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר **שירות ללקוחות סוכנים ויועצים**, אשר מטרתו להבטיח מתן שירות נאות ללקוח על ידי יועצים פנסיוניים וסוכני ביטוח לאורך כל תקופת הקשר עם הלקוח.

4.2.25 ביום 17 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר **הנחייה לביצוע IQIS**, אשר קובע הנחיות לביצוע IQIS על ידי חברות ביטוח בישראל, ובכלל זה הבהרות והתאמות למאפייני השוק ולרגולציה בישראל.

4.2.26 ביום 18 בנובמבר 2012 פרסם המפקח חוזר, שעניינו **טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים**, אשר מעדכן את לוחות הזמנים שנקבעו בחוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 באותו נושא.

4.2.27 ביום 13 ביוני 2012 פרסם חוזר שעניינו, **דיווח לממונה על שוק ההון על נושאי משרה בגופים מוסדיים**. החוזר מתפרסם על רקע פיתוח מערכת אינטרנטית חדשה לקליטת דיווח נושאי משרה בגופים המוסדיים שהוקמה באגף שוק

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

ההון. על הגוף המוסדי לדווח לממונה דיווחים שוטפים ורבעוניים באמצעות המערכת במועדים שנקבעו בחוזר וזאת החל מיום 1 ביולי 2012.

4.2.28 ביום 3 באפריל 2012 פורסם חוזר בנושא "חתימה גרפית ממחושבת" המעדכן את חוזר סוכנים באותו נושא מיום 10 באוגוסט 2011. הוראות החוזר חלות על כל בעלי הרישיון ועל כל הגופים המוסדיים החל מיום 3 באפריל 2012.

4.2.29 ביום 16 במרס 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו מודל לקביעת שווי הוגן של נכס חוב בלתי סחיר. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט - 2009 על גוף מוסדי לחשב את שווי של נכס שאינו נייר ערך סחיר לפי שווי הוגן בהתאם להוראות המפקח וכי המפקח רשאי להורות לגוף מוסדי להתקשר עם חברה המתמחה בקביעת שערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים שנבחרה בהליך תחרותי, לצורך חישוב שווי הוגן.

4.2.30 ביום 14 באוקטובר 2012 הודיע משרד האוצר על זכייתה של חברת שערי ריבית בע"מ במכרז למתן השירותים כאמור. בהתאם לכך, החל מיום 20 בפברואר 2013 החלו הגופים המוסדיים בשימוש בציטוטי הריבית של שערי ריבית לצורך קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים.

4.2.31 ביום 31 בדצמבר 2012 הודיע משרד האוצר כי לאור מורכבות הטמעת המערכת החדשה בגופים המוסדיים ולצורך המעבר למודל החדש בצורה מיטבית, המעבר לשערוך המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה ביום 22 באפריל 2013. במקביל, חברת מרווח הוגן תמשיך לפעול ולספק שירותי ציטוט עד ליום 30 באפריל 2013, כאשר החל מה- 22 באפריל הציטוטים שתספק חברת מרווח הוגן ישמשו לצורכי בדיקות ובקרה ולא לצורכי שערוך.

### הנחיות והבהרות

4.2.32 ביום 12 בספטמבר 2012 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיית גילוי - שאלון ממשל תאגידי. על פי ההנחיה, יישום הוראות חובה מחוק החברות והוראות ממשל תאגידי מומלצות מחוק החברות ייערך בדרך של שאלון מובנה שיצורף לפרק פרטים נוספים בכל דוח תקופתי עליו יחתמו יו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת ויו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. תחילתה של ההנחיה בדוחות התקופתיים לשנת 2012.

4.2.33 ביום 9 בספטמבר 2012 פרסם המפקח נוסח סופי של מכתב שעניינו, משטר כושר פירעון. המכתב מתפרסם בהמשך לטיטוט מכתב בנושא מיום 30 באפריל 2012, אשר התפרסמה על רקע הודעתו של הפרלמנט האירופי על דחיית ההצבעה על התיקונים לדירקטיבה סולבנסי 2 ומפורטים בה הצעדים בהם מתכנן המפקח לנקוט ליישום משטר כושר פירעון ישראלי.

במסגרת הנוסח הסופי של המכתב מפורטות תכניות האגף להמשך תהליך האימוץ של משטר כושר פירעון מבוסס סיכונים בישראל, שלא ייצמד להתקדמות התהליך באירופה אולם יתבסס על עקרונות הדירקטיבה בהתאמות הנדרשות לישראל ותוך שימוש בידע ומתודולוגיות של משטרי פיקוח אחרים בעולם.

## 4.3 ספקים ונותני שירותים

4.3.1 במסגרת פעילותה מקושרת החברה, באמצעות חברות הקבוצה, עם מספר רב של ספקים.

4.3.2 רכישות מספקים עיקריים: סעיף ההוצאה העיקרי של החברה מתוך הוצאות התפעול שלה בשנת הדוח היה תשלום דמי ניהול לחברת האם ולחברות אחרות בקבוצה תמורת מרבית שירותי התפעול שהיא מקבלת (לרבות כח אדם, שירותי מיחשוב, רכש, תשתיות ועוד).

4.3.3 **תלות בספקים:** פעילותה של החברה היא פעילות מבוססת כוח אדם ומידע. כוח האדם מועסק בעיקרו על ידי החברה האם של החברה אשר מספקת גם שירותי ניהול ותפעול אחרים. בסיס הנתונים העיקרי של החברה בנוי על מערכת מידע המופעלת במיקור חוץ על ידי חברת המחשוב "הראל וואן בע"מ". הראל-וואן בע"מ (המוחזקת על ידי הראל השקעות בשיעור 50%) פועלת בתחום פיתוח ושווק תוכנות מחשוב ייעודיות לקרנות פנסיה, ובמתן שירותי יישום, הטמעה, הדרכה ותחזוקה למערכות אלה ומספקת שירותים אלה גם לחברות הקבוצה. במהלך שנת הדוח ביצעה הראל-וואן פרויקטים שונים של שידרוג מערכות המידע, לרבות תמיכה באינטגרציה בין מערכת הביטוח למערכת הפנסיה, פרויקט תמיכה בשינויים רטרואקטיביים במערכת ותמיכה בשינויים רגולטוריים שונים.

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

4.3.4 מעבר למידע כאמור, אין לחברה תלות מהותית באף אחד מספקיה, ובאפשרותה למצוא ספקים או פתרונות חלופיים מבלי שתיווצר לה תוספת עלות משמעותית.

### 4.4 הון אנושי

4.4.1 הנהלות החברה והקבוצה מאמינות, כי עובדיהן הינם הנכס האסטרטגי העיקרי שלהן. למרות גודלה של הקבוצה, הנהלות החברה והקבוצה עושות כל שביכולתן על מנת להקנות בקרב עובדיהן אוירה של חברה משפחתית. החברה והקבוצה משקיעות רבות בהון האנושי שלהן ודואגות ליצירת בית חם לעובדיהן.

4.4.2 'עובדי החברה' מועסקים במישרין על ידי הראל ביטוח או חברות אחרות בקבוצה. העסקת העובדים בדרך זו נקבעת, כחלק מהארגון מחדש של מערך הפנסיה של הקבוצה. על כן הכוונה במונח "עובדי החברה", לעיל ולהלן, הינה למעשה לעובדי החברה שמועסקים כאמור לעיל ואשר מספקים את מירב שירותיהם לחברה ולחברות המנהלות האחרות של הפנסיה בקבוצה.

4.4.3 בשנים האחרונות נערכו מספר שינויים מבניים בתחום כוח האדם בחטיבת חיסכון ארוך טווח, כדלקמן:

4.4.4 הוקם אגף שירות לקוחות ובמסגרתו הוקם מוקד שירות לקוחות של חטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה שעסקו בתחום של שירות לקוחות להיות מועסקים במסגרת אגף שירות הלקוחות החדש במסגרת המוקד החטיבתי.

4.4.5 הוקם מוקד שימור לקוחות משותף לתחום הפנסיה וביטוח חיים. כפועל יוצא הועברו חלק מעובדי החברה שעסקו בתחום שימור הלקוחות להיות מועסקים במסגרת מוקד השימור החדש בהראל ביטוח.

4.4.6 הוקם מערך משווקים פנסיוניים לחטיבת חיסכון ארוך טווח. כפועל יוצא הועברו מרבית עובדי החברה במחלקת השיווק להיות מועסקים במסגרת מערך המשווקים החדש בהראל ביטוח.

4.4.7 בהתחשב באמור לעיל, מצבת 'עובדי החברה' (כמובנס בסעיף 4.4.2 לעיל ובעקבות השינויים המפורטים בסעיף 4.4.3 לעיל), הינה כדלקמן:

4.4.8 **מצבת עובדים**

מחלקה	מספר עובדים (מקורב)
הנהלה	5
מטה	16
כספים	9
תפעול	55
עסקי	10
סה"כ	95

4.4.9 **תנאי התקשרות עם העובדים**: כל עובדי הקבוצה מועסקים בחוזים אישיים. משכורתו של כל עובד נקבעת בהסכם ההעסקה האישי שלו. התגמול על-פי הסכמי ההעסקה הינו, בעיקרו, על בסיס משכורת קבועה ובתפקידי המכירות קיים, לעיתים, רכיב של תגמול על בסיס הצלחה. בהתאם להסכמי ההעסקה העובדים זכאים לביטוח פנסיוני (ביטוח, קרן פנסיה, שילוב של ביטוח ופנסיה וכיוצ"ב), תנאים סוציאליים וכדומה.

4.4.10 **קוד אתי לעובדי הקבוצה**: הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי, המנסח מערכת כללי התנהגות הנדרשים מעובדי החברה ומנושאי המשרה בה. בין היתר עוסק הקוד האתי בכללים בדבר גילוי עניין אישי והימנעות מניגוד עניינים, איסור קבלת מתנות מגורמים עסקיים עמם קשורה החברה (או מתן מתנות לגורמים כאמור), הגנה על נכסי החברה, כללי התנהגות בעבודה ועוד. החברה סבורה, כי גיבוש מערכת הסטנדרטים הכלולים בקוד האתי יביא לקידום תרבות ארגונית וערכית, אשר תחזק את הקשר בין עובדי החברה לבין עצמם ותבסס יחסי אמון, אמינות וישרה בין החברה לבין כל הבאים עמה במגע, לרבות לקוחות, סוכנים וספקים.



**דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

החברה הטמיעה את הקוד האתי באמצעות הסברתו בקרב כלל עובדיה בהזדמנויות שונות. כמו כן, כל עובד חדש הנקלט לעבודה בחברה מקבל העתק מהקוד האתי וחותרם כי קרא אותו וכי הוא מתחייב לפעול על-פיו. הקוד האתי מפורסם באתרי האינטרנט של החברה.

הממונה על הקוד האתי ועל טיפול בתלונות מכח הקוד האתי הינה מנהלת פניות הציבור של החברה.

ביום 24 בינואר 2012 אישר דירקטוריון החברה עדכונים לקוד האתי.

**4.4.11 מידע אודות נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה:**

להלן פירוט נושאי המשרה וממלאי התפקידים הבכירים בחברה, לרבות כאלה שהם ספקי שירות חיצוניים:

מס'	שם משפחה ופרטי	תפקיד
<b>דירקטורים</b>		
1	סיבוני מישל	יו"ר הדירקטוריון
2	מילה מרים	דירקטורית
3	גינת דורון	דירקטור
4	הדר קבורס ליאורה	דירקטור
5	גילי כהן	דירקטור חיצוני
6	עמוס אפשטיין	דירקטור חיצוני
7	רינות אברהם	דירקטור חיצוני
<b>וועדת השקעות</b>		
8	רביד שמעון	יו"ר ועדת ההשקעות
9	דרורי יהודה	סגן יו"ר ועדת ההשקעות
10	נצר יאיר	חבר ועדת ההשקעות
11	*אולשנסקי אבי	חבר ועדת ההשקעות
12	בן-יוסף אורלי	חברת ועדת ההשקעות
13	גילי כהן	חבר ועדת ההשקעות
<b>וועדת ביקורת</b>		
14	רינות אברהם	יו"ר ועדת הביקורת
15	גילי כהן	חבר ועדת הביקורת
16	מילה מרים	חבר ועדת הביקורת
17	עמוס אפשטיין	חבר ועדת הביקורת
<b>בעלי תפקידים בחברה</b>		
18	ליידנר דודי	מנהל כללי
19	רו"ח כרמל רון	מנהל כספים
20	הסל אמיר	מנהל השקעות
21	ענבר אדוה	מנהל סיכונים
22	**שראק דוד	מנהל תפעול
23	זיידנר דודו	אחראי להערכות לשעת משבר
24	אולברג אפרת	הממונה על פניות הציבור
25	רו"ח לוטרבך שי	מבקר פנימי
26	עו"ד רוטשילד אופיר	יועץ משפטי
27	משרד רו"ח סומך – חייקין, רו"ח אברהם פרוכטמן	מבקר חיצוני
28	אנגלמאייר דוד	אקטואר
29	אפרת אייל	מנהל מערכות מידע
30	עו"ד גרסטל שמרלינג זהר	קצינת ציות

\*ועדת השקעה- ביום 31 לינואר 2013 סיים מר אולשנסקי אבי את תפקידו בחברה.

\*\*בעלי תפקידים בחברה- ביום 19 באוגוסט 2012 סיים מר איזנר רפי את תפקידו כמנהל תפעול ובמקומו מונה מר דוד שראק החל מיום 19 באוגוסט 2012.

#### 4.5 שיווק והפצה

הפצת ושיווק מוצרי החברה נעשית בעיקר באמצעות עובדיה ועובדי הקבוצה במכירה ישירה ובאמצעות סוכנים וסוכנויות. בשנת הדוח נמשכה גם פעילות מכירה מינורית באמצעות הבנקים. לקבוצה פריסה ארצית רחבה של מערך מקצועי ומיומן של סוכנים הפועלים באמצעות המחוזות והסניפים של הקבוצה ומעניקים שירות אישי ברמה הגבוהה ביותר לכל אחד מלקוחותיה. החברה רואה במערך סוכני הביטוח נכס אסטרטגי, אשר מהווה חלק בלתי נפרד מפעילותה.

חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, מסדיר את נושא השיווק וההפצה של מוצרים פנסיוניים. בהתאם לחוק, הגופים שיעסקו בהפצה ושיווק של מוצרים פנסיוניים יהיו: (א) סוכני ביטוח פנסיוני - סוכני ביטוח בענף ביטוח פנסיוני; (ב) סוכני שיווק פנסיוני - עובדים של גופים מוסדיים לגבי מוצרים פנסיוניים של הגוף המוסדי; (ג) יועצים פנסיוניים - בעיקר התאגידים הבנקאיים.

היועץ והמשווק יהיו רשאים לבצע עסקה במוצר פנסיוני. ההבחנה בין יועץ למשווק הינה קיומה או היעדר קיומה של "זיקה" למוצר פנסיוני. לאור הבחנה זו, על כלל סוכנויות הביטוח בקבוצה ועובדי הקבוצה, אשר יעסקו בשיווק מוצרים פנסיוניים, יחולו החובות המוטלות מכח חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני על משווק פנסיוני.

באף אחד מתחומי פעילותה אין לחברה תלות באחד מגורמי השיווק שלה, באופן שאובדנו עשוי להשפיע השפעה מהותית לרעה על פעילותה או שתיגרם לחברה תוספת עלות מהותית כתוצאה מהצורך להחליפו.

#### 4.6 לקוחות

##### 4.6.1 לקוחות מהותיים -

הכנסותיה של החברה נובעות בעיקרן מניהול שתי קרנות הפנסיה שלה וממתן שירותי ניהול לקרן הפנסיה נתיב. בקרנות הפנסיה חברים עמיתים ומעסיקים בפניזור ניכר. אין עמית או מעסיק שתשלומיו השוטפים עולים על 10% מן התשלומים לקרנות הפנסיה של החברה. ההכנסות מנתיב מהוות מרכיב מהותי בהכנסות החברה.

##### 4.6.2 התפלגות סוגי לקוחות

במהלך שנת הדוח כ-96% מדמי הגמולים שנתקבלו בקרן הפנסיה המקיפה שבניהול החברה נבעו ממעבידים וכ-4% נבעו ממבוטחים פרטיים ועצמאיים. בסה"כ בקרנות הפנסיה שבניהול החברה היו דמי הגמולים ממעבידים כ-96% וממבוטחים פרטיים ועצמאיים כ-4% מסך כל דמי הגמולים שהתקבלו (הראל גילעד והראל כללית).

#### 4.7 עונתיות

4.7.1 דמי הגמולים אינם מתאפיינים בעונתיות. עם זאת, כיון שהפקדות לקרן פנסיה נהנות מהטבות מס, קיימת תופעה, בעיקר אצל עצמאיים, של ריכוז הפקדות בסוף השנה.

#### 4.8 רכוש קבוע

4.8.1 לחברה ציוד קבוע מזערי ואת השימוש ברכוש קבוע היא עושה, כמפורט להלן, באמצעות רכוש קבוע של חברות קשורות מהקבוצה. בשנתיים האחרונות משקיעה החברה ישירות בעדכוני תוכנות המיחשוב המשמשות אותה וקרנות פנסיה אחרות בקבוצה.

4.8.2 **משרדים ונכסי מקרקעין:** משרדה הראשי של החברה ממוקם ב"בית הראל", הנמצא במתחם הבורסה על גבול רמת גן תל-אביב, שבבעלות חברה קשורה מהקבוצה. כמו כן משתמשת החברה במשרדים שכורים ונכסי מקרקעין אשר בבעלות חברות קשורות מהקבוצה ב"בית הראל" בחיפה, בבאר שבע, באילת ובמקומות נוספים ברחבי הארץ, במשותף עם חברות אחרות בקבוצה.

4.8.3 **מערכות המיכון וניהול המידע:** הראל המשמר מחשבים בע"מ (להלן: "הה"מ"), הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, האחראית על מתן שרותי המיכון השונים לרוב חברות הקבוצה, והיא אשר מפעילה במידת הצורך, ספקים וחברות תוכנה לצורך שרותי המחשוב אותם היא מספקת לחברות הקבוצה ובהן החברה. הראל-וואן מספקת לחברה את שירותי הפיתוח והמיכון של התוכנות הייעודיות של קרנות הפנסיה שבניהולה. הראל-וואן הינה חברה שנוסדה על-ידי וואן טכנולוגיות תוכנה (או.אס.טי). בע"מ ("וואן"). וואן העבירה להראל-וואן את

## דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

פעילותה בתחום פיתוח ושווק תוכנות מחשוב ייעודיות לקרנות פנסיה, ובמתן שירותי יישום, הטמעה, הדרכה ותחזוקה למערכות אלה. הה"מ רכשה את מחצית השליטה בהראל-וואן במטרה להקנות לקבוצה אפשרות להשיג יתרונות טכנולוגיים בתחום מחשוב קרנות הפנסיה וקופות הגמל. תמיכה במערכות תפעוליות ופיננסיות של חברות אחרות בקבוצה. וואן העבירה לקבוצת "מלס-תים" את הטיפול בשירותי מערכות השכר שלה, והחברה מקבלת שירותים אלה, המשמשים לביצוע תשלומי הפנסיה, מקבוצת זו.

4.8.4 במהלך שנת 2012 המשיכה החברה ביישום הוראות חוזר המפקח בנושא אבטחת המידע. יישום חוזר המפקח בנושא אבטחת מידע נעשה במסגרת פרויקט "מבצר" של החברה. התהליכים העיקריים שבוצעו במהלך שנת 2012: הרחבת ניטור אירועי אבטחת מידע במערכות יישומיות, ניהול סיסמאות דינמי, התקנת מערכת להצפנת דוא"ל המכיל מידע רגיש והשלמת פריסת מערכת גלישה מאובטחת.

### 4.9 נכסים לא מוחשיים

4.9.1 החברה עושה שימוש גם במותגים של קבוצת "הראל" בפרסום המוצרים אותם מוכרת החברה ללקוחותיה. השימוש במותגי הקבוצה נעשה בעיקר באמצעי פרסום שונים כמו מדיה אלקטרונית, שלטי חוצות, דיוור ישיר ועוד.

4.9.2 לקבוצה מאגר מידע שבו נשמר מידע הנוגע ללקוחותיה, ספקיה, סוכניה ועובדיה של הקבוצה. כמו כן עושה החברה שימוש באותם מאגרי המידע של הקבוצה אשר להם מותרת לה הכניסה. המידע הקיים במאגרים אלו כולל אינפורמציה כגון שמות, פרטי התקשרות, סוגי הפוליסות, היקפי תביעות ועוד, והכל בהתאם למטרות המאגרים המפורטות באישורי רשם מאגרי המידע. מאגרים אלה, הקיימים בקבוצה מזה שנים רבות, מאפשרים לחברות הקבוצה, בין היתר, תמחור נכון יותר של הסיכונים הכרוכים במתן כיסוי ביטוחי ללקוחותיהן.

### 4.10 הסכמים מהותיים

4.10.1 **הארכת הסכם מתן שירותי ניהול ותפעול לנתיב**  
החברה נותנת שירותי ניהול ותפעול לקרן הפנסיה הותיקה נתיב. בהתאם לקבוע בסיכום הדברים בין הצדדים מיום 4 באוקטובר 2006 ההתקשרות בין נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ (להלן: "נתיב") לבין החברה היתה אמורה להסתיים ביום 31.12.2008. בעקבות זאת החל בין החברה ונתיב מו"מ בנוגע להמשך מתן השירותים מעבר למועד האמור וסוכם בין הצדדים כי החברה תמשיך לספק את שירותי הניהול והתפעול לנתיב בהפחתה של דמי הניהול בסכום של 2,000 אלפי ₪ (שנתי) ביחס לדמי הניהול בשנת 2008, וכי לנתיב יש את הזכות להפסיק את שירותי התפעול בהודעה של 30 יום מראש.

4.10.2 **הסכם לקבלת שירותי ניהול בין החברה לבין הראל השקעות**  
על פי הסכם שנחתם ביום 17 במאי 2009 תקבל החברה מהראל השקעות שירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. בתמורה תשלם החברה להראל השקעות סך השווה ל- 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר, 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית. לדמי הניהול ה"ל יתווסף מס ערך מוסף. ביום 20 במאי וביום 24 במאי 2009 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאמה) את ההתקשרות.

4.10.3 החברה קיבלה בשנת הדוח שירותי ניהול מהראל ביטוח בתמורה ל-0.1% מסך מנכסי הקרנות שבניהולה (לעניין הארכת ההסכם ראה סעיף 1.1.4).

4.10.4 להסכמי המחאת הזכויות של החברה מול ידידים הולדינג ראה סעיף 1.1.4.

### 4.11 הסכמי שיתוף פעולה

החברה אינה קשורה בהסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי.

### 4.12 הליכים משפטיים

החברה לא הייתה מעורבת בהליך משפטי מהותי בשנת הדוח.

### **בקשה לתביעה ייצוגית**

בחודש ינואר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרישה, כביכול, מתוך הסכומים שהיא גובה מעמיתים במעמד של רווק/ה או אלמן/ה או הורים במשפחות חד- הוריות (לרבות הורים גרושים), עם ילדים מעל גיל 21, שהינם במסלול "הכללי" בקרנות הפנסיה שבניהולה, סכומים בגין כיסוי ביטוחי ל"סיכוני נכות ומוות" ("ביטוח שארים" או "כיסוי שארים"), באופן שהסכום שנצבר לזכות אותם עמיתים בחסכון הפנסיוני נפגע. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של 89,489,400 ש"ח. ביום 21 בפברואר 2012 אישר בית המשפט את בקשת התובע להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית ולדחיית תביעתו האישית. בכך הסתיימה התובענה.

### **4.13 מימון**

החברה לא השתמשה בשנת הדוח במקורות מימון חיצוניים לצרכי פעילותה השוטפת.

### **4.14 מיסוי**

- 4.14.1 לעניין שמות בצו שהוצאו לחברה ראה סעיף 1.1.4 לעיל.
- 4.14.2 החברה הינה "מוסד כספיי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על מוסדות כספיים מורכב ממס חברות ומס רווח.
- 4.14.3 בפועל החברה איננה מעסיקה עובדים במישרין ולכן אינה משלמת מס שכר.
- 4.14.4 אין שוני מהותי בין שיעורי המס הסטטוטוריים והאפקטיביים של החברה. קיים שוני נובע מהוצאות בלתי מוכרות ומעדכון הפרשות בגין שנים קודמות.
- 4.14.5 הפסדים צבורים לצורכי מס: לחברה אין הפסדים צבורים.

### **4.15 צפי להתפתחות בשנה הקרובה**

כחלק מתפיסתה בדבר חשיבות השירות ללקוחות החברה, למעסיקים, לסוכנים וליועצים הפנסיוניים ולנוכח השינויים הרגולטוריים, כפי שפורטו לעיל, תמשיך החברה להשקיע במערכות המיכון כדי לשפר את השירות הניתן לגורמים אלה ועל מנת לעמוד בדרישות הרגולטוריות החלות עליה.

במקביל תמשיך החברה להשקיע אמצעים בפיתוח אתר האינטרנט שלה, במסגרתו יכולים מעסיקים ועמיתים הקרנות שבניהול החברה לקבל נתונים כלליים ואישיים מעודכנים בנוסף לנתונים הכלליים של הקרנות שבניהול החברה. החברה תוסיף להשקיע בהרחבת מעגל המשתמשים בשירותי האינטרנט שהיא מספקת בקרב המבוטחים והמעסיקים ולפעול להעניק להם שירות טוב יותר ורחב יותר באמצעות אתר האינטרנט.

במהלך השנה הקרובה צפויה החברה להוסיף ולהיערך לשינויים הצפויים בשוק החיסכון ארוך הטווח, ובכלל זה לשינויים שהביאו, ועוד צפויים להביא, הרפורמה בביטוחי חיים תיקון 3 ו- 5 לחוק קופות הגמל, הוראות הניוד וצו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק.

לאור כניסתו לתוקף של חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011 באוגוסט 2012 (ראה סעיף 4.2) ביום 25 בדצמבר 2011 אימצה החברה תכנית אכיפה ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה במהלך השנה הקרובה.

### **4.16 יעדים ואסטרטגיה עסקית**

בכוונת החברה להמשיך ולהעמיק את חדירתה לארגונים ולמגזרים נוספים ובתוך כך ולהגדיל את נתח השוק שלה. לצורך מימוש כוונה זו, משקיעה החברה מאמצים רבים ומשאבים ניכרים בהכשרת כוח אדם מקצועי, בשדרוג מערכות המחשב, בשיווק באמצעות כלל ערוצי ההפצה, בשיפור השירות למבוטחיה למעסיקהם ולסוכנים עימם היא קשורה, באמצעי מכירה ובכל גורם נוסף המסייע למימוש מטרה זו.

### **4.17 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי התאגיד**

לא נצפה שינוי חריג בעסקי התאגיד לאחר מועד הדוחות שלא קיבל ביטוי בדוח זה.

### **4.18 אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים**

לא נצפו אירועים חריגים שלא קיבלו ביטוי בדוח זה.

## 5. חלק ה' - משטר תאגידי

### 5.1 ישיבות דירקטוריון

מועד הישיבה	מספר משתתפים	התכנסות/בכתב/טלפוני
24.1.2012	7	התכנסות
14.2.2012	7	התכנסות
18.3.2012	7	התכנסות
24.4.2012	7	התכנסות
23.5.2012	7	התכנסות
3.6.2012	6	התכנסות
20.8.2012	6	התכנסות
27.9.2012	7	התכנסות
22.11.2012	7	התכנסות
24.12.2012	7	התכנסות

### 5.2 מידע בדבר ועדות הדירקטוריון

בחברה פועלת ועדת ביקורת, בהתאם להוראת סעיפים 114 - 117 לחוק החברות שעניינם פעילות ועדת ביקורת ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז – 2007 (להלן: "תקנות הדירקטוריון").

ועדת הביקורת עוסקת, בין היתר, בקביעת תכנית ביקורת הפנים של החברה ודנה בדוחות ביקורת של מבקר הפנים של החברה. ועדת הביקורת מתכנסת מעת לעת לדיון בדוחות ביקורת המוגשים לה על-ידי מבקר הפנים, וזאת בהתאם לתכנית ביקורת הפנים של החברה.

בועדת הביקורת מכהנים כל הדח"צים של החברה (ה"ה אברהם רינות - יו"ר, מר גילי כהן ומר עמוס אפשטיין) וכן הדירקטורית מרים מילה. במהלך שנת 2012 התקיימו 9 התכנסויות של ועדת הביקורת.

בחברה פועלת ועדת השקעות, המתכנסת אחת לשבועיים, לדיון בהשקעות נכסי קרנות הפנסיה שבניהול החברה. בנוסף פועלת ועדת השקעות נפרדת העוסקת בהשקעות בחשבון הנוסטרו של החברה.

בועדת ההשקעות מכהנים 5 חברים לפי הפירוט המופיע בסעיף 4.4.11 לעיל.

### 5.3 מעקב אחר הוראות הדין

קצינת ציות ורגולציה שמכהנת בקבוצה, גבי זהר גרסטל-שמרלינג, אמונה על הטמעת הוראות הדין והרגולציה ומעקב אחר יישומן. קצינת הציות והרגולציה הינה עו"ד במקצועה מזה 9 שנים ומכהנת בתפקידה בקבוצה מזה כשנתיים.

קצינת הציות מועסקת במשרה מלאה ובתקופת הדוח כפופה לה עובדת נוספת במשרה מלאה.

המעקב אחר קיום הוראות הדין מתבצע בחברה במספר רבדים: הרובד הראשון הינו ביקורות הפנים שנערכות בחברה, בהתאם לתכנית ביקורת הפנים, כאשר כחלק מתכנית הביקורת נכללת ביקורת לגבי עמידה בהוראות דין שונות. הרובד השני הינו לסייע בעמידת החברות בקבוצה בקיום הוראות דין ספציפיות כגון: קצינת הציות, אחראי לפי חוק איסור הלבנת הון, ממונה לפי חוק למניעת הטרדות מיניות ואחראי ליישום הקוד האתי של החברה. הרובד השלישי הינו עדכונים בדבר הוראות דין חדשות ויישום אותן הוראות דין. לגבי חוזרים חדשים וטיוטות חוזרים של המפקח, העדכון נעשה באמצעות הפצת החוזרים לבעלי התפקידים הרלוונטיים וידוא עימם, כי הם מיישמים את הוראות החוזרים. לגבי הוראות דין אחרות, העדכון והמעקב אחר היישום נעשים על-ידי היועץ המשפטי של החברה ועל-ידי מזכיר החברה.

במהלך תקופת הדוח, אישר דירקטוריון החברה תכנית אכיפה, לאור הוראות חוק סמכויות אכיפה מנהלית, וזאת הן עבור החברה והן לגבי הגופים המוסדיים בקבוצה, הכפופים לחוק סמכויות אכיפה של המפקח. במסגרת תכנית האכיפה מונה אחראי על תכנית האכיפה ומנהלי אכיפה.

### 5.4 קוד אתי

לקבוצה קוד אתי, החל גם על החברה (ראה סעיף 4.4.10 לעיל).

## 6 חלק ו' - הנחות אקטואריות

### 6.1 הראל גילעד פנסיה הקרן המקיפה:

#### כללי

ההתחייבות כלפי המבוטחים הינה היתרה הצבורה שלהם למועד הדוח, המחושבת מאז שנת 2004 לפי תשלומיהם לקרן, בתוספת תשואת הקרן ובניכוי דמי סיכון ודמי ניהול. חישוב ההתחייבות כלפי הפנסיונרים מבוסס על היוון זרם התשלומים הצפויים להיות משולמים להם ולשאיריהם, בהתאם לתקנון ובהתאם לפרמטרים אקטואריים. ההיוון מבוצע בהתאם לשיעורי ריבית להיוון הנקבעים כמפורט להלן.

אופן החישוב והפרמטרים האקטואריים נקבעו בעיקרם בהוראות שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בדוח האקטוארי השנתי מבוצע חישוב של עודף או גרעון אקטוארי באמצעות השוואת התחייבויות הקרן לפנסיונרים לעומת הנכסים העומדים מול התחייבויות אלה. עודף(גרעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק בין כל המבוטחים והפנסיונרים ועודף (גרעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון מחולק לפנסיונרים שבגינם נרשם אותו עודף (גרעון).

#### ההנחות האקטואריות:

##### ריבית החישוב

פנסיונרים זכאים קיימים – בהתאם לחלוקת הנכסים בסוף 2003 5.05% עד 12/2018 (תום תקופה של ערך 5.05%) ו- 4.86% לאחר מכן בגין 70% של הנכסים. עבור 30% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן. אין דמי ניהול מצבירה לקבוצה הזאת.

פנסיונרים חדשים – בגין 30% של הנכסים בשיעור של 4.86%. עבור 70% אחוז של נכסים חופשיים לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן. מהתשואה המשוקללת מנכים 0.5% דמי ניהול.

#### שיעורי תמותה נכות ועזיבות

א. שיעורי תמותה בלתי תלויים לעמיתים בריאים ( $q_x^s$ )

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח פ' בחוזר 2013 (2013-3-1)

[שנה שעברה]: לפי לוח פ' בחוזר 2007 (2007-3-6)

##### לבני זוג של עמיתים שנפטרו:

- לבת זוג שגילה מתחת 55 ולבן זוג שגילו מתחת 60: לפי לוח פ' בחוזר 2013  
 - לבת זוג שגילה 55 ומעלה ולבן זוג שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ' בחוזר 2013

##### לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- לפני גיל פרישה: לפי לוח פ' בחוזר 2013  
 - בגיל פרישה ולאחריו: לפי לוח פ' בחוזר 2013

[שנה שעברה: לא הפרדנו בין תמותה של בני זוג שבחיים ובני זוג שנפטרו

- לפני גיל פרישה: לפי לוח פ' בחוזר 2007  
 - בגיל פרישה ולאחריו: לפי לוח פ' בחוזר 2007

##### אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60: לפי לוח פ' בחוזר 2013  
 - אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה: לפי לוח פ' בחוזר 2013

**זרחה תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

[שנה שעברה :

- אלמנה מתחת לגיל 64 ואלמן מתחת לגיל 67 : לפי לוח פ9 בחוזר 2007
- אלמנה שגילה 64 ומעלה ואלמן שגילו 67 ומעלה : לפי לוח פ6 בחוזר 2007

$$q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * [a + (1-a)*(1-f)^{t/20}]$$

**שיפור תמותה :**

$q_{x,0}^s$  מהווה שיעור התמותה בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמותה הני"ל  
 $q_{x,t}^s$  מהווה שיעור התמותה בגיל t, x שנים לאחר 31.12.2008.  
 a, f לפי לוחות פ6 בחוזר.

[שנה שעברה :

תאריך הבסיס היה 31.12.2001. a, f לפי לוחות פ7 בחוזר.]

- ב. שיעורי תמותה בלתי תלויים לנכים ( $q_x^i$ ) :** עד גיל פרישה - לפי לוח פ7 בחוזר 2013  
 מעל גיל פרישה<sup>1</sup> - לפי לוח פ4 בחוזר 2013

[שנה שעברה :

- עד גיל 60 - 2.0% לשנה
- מעל גיל 60 - לפי לוח פ4 בחוזר 2007

**שיעורי החלמה של נכים :** לפי לוח פ9

[שנה שעברה :

- עבור נכים זמניים על פי הערכת רופא עד לתאריך התאוששות של הנכה
- עבור נכים לצמיתות הונח נכות עד לגיל פרישה בהתאם למסלול הביטוח]

**נתוני נישואים**

- א. שיעורי נישואים ( $w_x$ ) :** מעל גיל פרישה - מצב בפועל  
 לפני גיל פרישה - לפי לוח פ10 של החוזר

[שנה שעברה : אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג : לפי לוח פ9 בחוזר 2007]

- ב. הפרש גילים ( $y_x$ ) :** אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג :  
 מתחת לגיל פרישה : -3 לבת זוג, +3 לבן זוג  
 מעל גיל פרישה : -5 לבת זוג, +3 לבן זוג

[שנה שעברה : אם אין תאריך לידה של בן/בת זוג : לפי לוח פ10 בחוזר 2007]

**נתוני ילדים**

- א. גיל הילדים ( $z_x$ ) :** לפי לוח פ11 בחוזר

<sup>1</sup> רלבנטי רק עבור זכאי קיים לצמיתות  
**חראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

ב. מספר הילדים ( $k_x$ ): לפי לוח 11פ בחוזר

**שיטת הערכת ההתחייבויות והנכסים ששימשה לחישוב המאזן האקטוארי.**

נתוני הנכסים בקרן נלקחו מנתוני הדוחות הכספיים. נתוני התחייבויות עבור המבוטחים הינם בגובה היתרות הצבורות שצברו בקרן, ונתוני התחייבויות לפנסיונרים חושבו אקטוארית בהתאם להנחיות וההנחות הרשומות מעלה ובהתאם לנתוני הפנסיונרים.

**מנגנון האיזון האקטוארי**

**חלוקת עודף אקטוארי בין הקבוצות בקרן:**

חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך 2012 בין כל הקבוצות בקרן: שלב זה מתבצע על ידי השוואת ההתחייבויות של כל אחת משלוש הקבוצות (מבוטחים, פנסיונרים זכאים קיימים ופנסיונרים זכאים חדשים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין שתי קבוצות הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים. ההתחייבויות בגין שתי קבוצות הפנסיונרים הינם התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין המבוטחים מוגדרות כסך הנכסים האמיתיים המשויכים למבוטחים בנטרול העודף/גירעון הדמוגרפי שחולק במהלך השנה.

לאחר מכן מתבצע עדכון פנסיות עבור שתי קבוצות הפנסיונרים בגין עודף (גרעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון.

**עדכון פנסיות ויתרות מבוטחים:**

בשנת 2012 נצבר עודף דמוגרפי של כ-85 מיליון ₪ אשר מהווה כ-0.50% של ההתחייבויות הצבורות. השורה התחתונה היא שיש להגדיל פנסיות לזכאים קיימים בשיעור של 0.41% ולזכאים חדשים בשיעור של 0.50% לגבי יתרות צבורות חולקה במהלך 2012 חודש בחודשו תשואה דמוגרפית שהצטברה ל-0.71% (מיתרת סגירה). הואיל והעודף הסופי הינו 0.50%, יש להקטין את היתרות הצבורות של העמיתים בכ-0.2%.



דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

תנועה בגירעון/עודף אקטוארי

העודף (גרעון) שנגרם	המצב בפועל	מצב צפוי	
			<b>השינוי בעודף שנגרם במהלך השנה</b>
108,517	52,391	160,908	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
16,211	47,220	63,431	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
801	86,275	87,076	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
-7,321	121,444	114,122	עודף (גרעון) בגין פרישות חדשות
-17,137	-	-	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
-16,024			גורמים אחרים
<b>85,047</b>			<b>סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן</b>

הערות האקטואר

התפתחות הקרן בשנה האחרונה

מספר העמיתים בקרן, פעילים ומוקפאים ופנסיונרים, לסוף שנת 2012 היה כ-542,000. בשנת 2012 הקרן ראתה גידול לעומת מספר העמיתים בתום השנה הקודמת שהסתכם בכ-97,000 עמיתים. הונה הצבור של הקרן גדל במהלך שנת 2012 מ-12,234 ל-17,262 מיליוני שקלים.

תקנות הקרן ובסיסי החישוב

כאמור לעיל, החישובים האקטואריים בדו"ח זה מבוססים על הנחות ולוחות גריעה כללים שנקבעו על ידי משרד האוצר. החישובים אינם מבוססים בשלב זה על לוחות גריעה מיוחדים הנגזרים מניסיון הקרן. הקרן ביצעה בחינה של ניסיונה באוקטובר 2010 בהתאם לדרישות חוזר 2007-3-6 ומסרה את הממצאים לאוצר. בעקבות ניסיון כלל הקרנות הוציא האוצר הנחיות לעדכון ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה אשר מופיעות בחוזר 2013-3-1, "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה", מיום 30 בינואר 2013. המאזן האקטוארי חושב לפי הנחות חוזר זה.

מסד הנתונים

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של כ-542,000 עמיתים ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

ריכוז נתונים על הרכב המבוטחים בקרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2012

שכר ממוצע לעמיתים פעילים	גיל ממוצע	מספר מקבלי פנסיה			מספר מבוטחים לא פעילים	מספר מבוטחים פעילים
		זקנה	שארים	נכות		
5,455	37.3	609	685	433	222,549	317,837

## 6.2 הראל פנסיה כללית הקרן הכללית:

### ההנחות האקטואריות

#### כללי

ההתחייבות כלפי המבוטחים הינה היתרה הצבורה שלהם למועד הדוח, המחושבת מאז שנת 2004 לפי תשלומיהם לקרן, בתוספת תשואת הקרן ובניכוי דמי סיכון ודמי ניהול.

חישוב ההתחייבות כלפי הפנסיונרים מבוסס על היוון זרם התשלומים הצפויים להיות משולמים להם ולשאיריהם, בהתאם לתקנון ובהתאם לפרמטרים אקטואריים. ההיוון מבוצע בהתאם לשיעורי ריבית להיוון הנקבעים כמפורט להלן.

אופן החישוב והפרמטרים האקטואריים נקבעו בעיקרם בהוראות שפרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון.

בדוח האקטוארי השנתי מבוצע חישוב של עודף או גרעון אקטוארי באמצעות השוואת התחייבויות הקרן לפנסיונרים לעומת הנכסים העומדים מול התחייבויות אלה. עודף(גרעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק בין כל המבוטחים והפנסיונרים ועודף (גרעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה חזויה לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון מחולק לפנסיונרים שבגינם נרשם אותו עודף (גרעון).

### ההנחות האקטואריות:

#### ריבית החישוב

עקומת הריבית בניכוי דמי ניהול של:

- 2% עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1/1/2010
- 0.5% עבור פנסיונרים שפרשו אחרי 31/12/2009

#### שיעורי תמותה נכות ועזיבות

שיעורי תמותה בלתי תלויים לעמיתים בריאים ( $q_x^s$ )

לעמיתים לאחר גיל פרישה: לפי לוח 49 בחוזר 2013 (1-3-2013)

לבני זוג של עמיתים שבחיים:

- לפני גיל פרישה: לפי לוח 19 בחוזר 2013  
 בגיל פרישה ולאחריו: לפי לוח 49 בחוזר 2013

אלמנים ואלמנות:

- אלמנה מתחת לגיל 55 ואלמן מתחת לגיל 60: לפי לוח 29 בחוזר 2013  
 אלמנה שגילה 55 ומעלה ואלמן שגילו 60 ומעלה: לפי לוח 59 בחוזר

שיפור תמותה:  $q_{x,t}^s = q_{x,0}^s * (a + (1-a)*(1-f)^{t/20}$

$q_{x,0}^s$  מהווה שיעור התמותה בגיל x ביום 31.12.2008 לפי לוחות תמותה הני"ל

$q_{x,t}^s$  מהווה שיעור התמותה בגיל x, t שנים לאחר 31.12.2008.

a, f לפי לוחות 69 בחוזר.

שיעורי נישואין והפרשי גיל בין בני הזוג ע"פ המצב בפועל לכל פנסיונר.

#### שיטת הערכת ההתחייבויות והנכסים ששימשה לחישוב המאזן האקטוארי-

נתוני הנכסים בקרן נלקחו מנתוני הדוחות הכספיים.

נתוני התחייבויות עבור המבוטחים הינם בגובה היתרות הצבורות שצברו בקרן, ונתוני התחייבויות לפנסיונרים חושבו אקטוארית בהתאם להנחיות וההנחות הרשומות מעלה ובהתאם לנתוני הפנסיונרים

**דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד**

**חלוקת עודף אקטוארי בין הקבוצות בקרן:**

חלוקת העודף הדמוגרפי (תמותה, תחלואה) שנוצר במהלך 2012 בין כל הקבוצות בקרן: שלב זה מתבצע על ידי השוואת ההתחייבויות של כל אחת משתי הקבוצות (מבוטחים, פנסיונרים) לבין הנכסים הרעיוניים של כל קבוצה. הנכסים הרעיוניים בגין הפנסיונרים מחושבים בשיטת ROLL FORWARD על-סמך הנכסים מסוף שנה שעברה, התשואה הצפויה ותזרים נטו במהלך השנה, בעוד הנכסים הרעיוניים של קבוצת המבוטחים הינם הנכסים האמיתיים. ההתחייבויות בגין הפנסיונרים הינם התחייבויות המחושבות לפי עקומת הריבית שנמסרה על ידי חברה מנהלת נכון ליום המאזן של שנה שעברה, בעוד ההתחייבויות בגין המבוטחים מוגדרות כסך הנכסים האמיתיים המשויכים למבוטחים בנטרול העודף/גירעון הדמוגרפי שחולק במהלך השנה. לאחר מכן מתבצע עדכון פנסיות עבור שתי קבוצות הפנסיונרים בגין עודף (גרעון) הנובע מהפרשי תשואה בין תשואה צפויה (על-סמך שיעורי ריבית ההיוון של שנה שעברה) לתשואה בפועל ומפערים שנובעים משינוי בשיעורי הריבית להיוון.

**עדכון פנסיות ויתרות מבוטחים:**

הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח בגובה של כ- 1.74 מיליון ₪ מהווה כ-0.69% של ההתחייבויות הצבורות. השורה התחתונה היא שיש להקטין פנסיות ויתרות צבורות בשיעור זה.

**תנועה בגירעון/עודף אקטוארי**

<b>בתקופה: 1-12/2012</b>			
<b>העודף (גרעון) שנגרם</b>	<b>המצב בפועל</b>	<b>מצב צפוי</b>	
			<b>השינוי בעודף שנגרם במהלך השנה</b>
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
-520			עודף (גרעון) בגין פרישות חדשות
-653	5,165	4,512	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
73	-	-	גורמים אחרים
-641			<b>סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן</b>
<b>-1,741</b>			

**הערות האקטואר**

**התפתחות הקרן בשנה האחרונה**

הונה הצבור של הקרן גדל במהלך שנת 2012 מ- 198.8 מיליוני שקלים ל- 257.31 מיליוני שקלים.

**תקנות הקרן ובסיסי החישוב**

החישובים במאזן נערכו לפי הנחות, לוחות ובסיסים שעי"פ הוראות האוצר. (חוזר 1-3-2013)

יצוין שגירעון נוצר עם כל עמית שממיר את היתרה לפנסיה. התקנון קובע מקדם המרה שמבוסס על הנחה של עקום ריבית של 4.0% ואילו בפועל הריבית נמוכה יותר.

**מסד הנתונים**

המאזן נערך על יסוד הנתונים כפי שנמסרו על ידי הקרן וכללו נתונים לגבי הזכויות והכספים של עמיתי הקרן ונתונים כספיים בלבד לגבי כספים נוספים המהווים פחות מ-1% מיתרת הנכסים בקרן.

דוח תקופתי 2012 - תיאור עסקי התאגיד

**ריכוז נתונים על הרכב המבוטחים בקרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר 2012**

גיל ממוצע	מספר מקבלי פנסיה			מספר מבוטחים לא פעילים	מספר מבוטחים פעילים
	זקנה	שארים	נכות		
44	139	14	0	7,723	2,134

הנהלת החברה רואה בגישה אופטימית את הצפוי בשוק הפנסיה בשנים הקרובות. החברה רואה בכך הזדמנות יוצאת דופן והיא תעשה כל מאמץ על מנת להיות בשוק זה גוף מוביל ודומיננטי, תוך שמירה על ערכי הקבוצה והחברה, המתבטאים בסיסמא "אש להבה":

**אמינות, שרות לקוח, הון אנושי, בית חם והובלה.**

---

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

18 במרץ, 2013

על-ידי:

מישל סיבוני, יו"ר דירקטוריון

דודי לייזנר, מנכ"ל



**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

הראל גילעד פנסיה

הראל פנסיה כללית

**פרק 3**

---

**דוח הדירקטוריון**

---

## הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ

### דוח הדירקטוריון לשנת 2012

דוח הדירקטוריון בפרק זה של הדוח התקופתי כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2012, סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בשנת 2012. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי, על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.

**דוח דירקטוריון תמציתי ליום 31.12.2012****1. תאור הקרנות והחברה המנהלת****החברה המנהלת**

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל גילעד פנסיה (להלן: "הקרן"). הקרן קיבלה החל משנת 1996 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות הגמל או לחוק קופות גמל. החברה מנהלת גם קרן כללית וקופת גמל: הקרן הכללית קיבלה החל משנת 2002 ומאז מדי שנה אישור קופת גמל לקצבה בהתאם לתקנות קופות גמל או לחוק קופות גמל. קרנות הפנסיה הן קופות גמל משלמות לקצבה. החל מיום 12 באפריל 2012 מנהלת החברה את "קופת הגמל למשרתי הקבע" (להלן: "קופת הגמל למשרתי הקבע") שהנה קופת גמל לא משלמת לקצבה והיא מיועדת למשרתי הקבע בהתאם להסדר הפנסיוני של צה"ל (ראה סעיף "אירועים מיוחדים בתקופת הדוח ולאחריה").

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. נכון למועד עריכת הדוח, כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") המוחזקת במלואה בידי הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"), חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

בהראל גילעד פנסיה - ששמה הקודם היה עדי - התמזגו ביום 1.1.06 נתיבות פנסיה ועתידיית אישית, שתי קרנות פנסיה חדשות מקיפות, שנוהלו עד אז בידי חברות מנהלות של קרנות פנסיה המוחזקות בידי הראל השקעות. נתיבות פנסיה נוהלה עד אז בידי החברה, עדי נוהלה עד אז בידי עדי ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "עדי ניהול") ועתידיית אישית נוהלה בידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג"). בהראל פנסיה כללית - ששמה הקודם היה נתיבות תשואות למנהלים - התמזגה ביום 1.1.06 עתידיית מנהלים, קרן פנסיה חדשה כללית, שנוהלה עד אז בידי ידידים הולדינג, חברה מנהלת של קרנות פנסיה המוחזקות כאמור בידי הראל השקעות.

ביום 1 בינואר 2006 עדי ניהול וידידים הולדינג חדלו להיות מבטחות והחזירו את רשיונות המבטח שלהן כמשמעו בחוק הפיקוח. מאותו יום החברה מנהלת את שתי קרנות הפנסיה החדשות הממוזגות. בהתאם לכך, מיום 1.1.06 עדי ניהול וידידים הולדינג אינן חברות מנהלות, ואינן עוסקות בניהול קרנות פנסיה.

ביום 1 בינואר 2010 התמזגה גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ לתוך החברה, במסגרת זו מוזגו קרנות הפנסיה שבניהול גילעד קרן פנסיה מקיפה לקרנות הפנסיה שבניהול החברה - קרן הפנסיה "הראל גילעד" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה" (לשעבר "הראל פנסיה") וקרן הפנסיה "גילעד משלימה" מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל פנסיה כללית".

החברה מקבלת חלק ניכר משירותי הניהול והתפעול שלה באמצעות חברות אחרות מקבוצת הראל השקעות. במסגרת זו מקבלת החברה את שירותי הניהול והשקעות מחטיבת ההשקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ.

תפעול החברה מתבצע במסגרת אגף הפנסיה של קבוצת הראל והוא מושתת על מערכות מיכון המשותפות לכל קרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה (ראה גם סעיפים 4.33 ו-4.8.3 לפרק 2 בדבר תאור עסקי התאגיד). כמו כן, מערך

העובדים של אגף הפנסיה של קבוצת הראל משותף לכל החברות המנהלות קרנות פנסיה בקבוצה – לעניין זה ראה סעיף 4.4 לפרק 2 בדבר תאור עסקי התאגיד.

ביום 31.12.12 היו בקרן "הראל גילעד פנסיה" כ- 541 אלף עמיתים, מתוכם כ- 318 אלף פעילים וכ- 223 אלף בלתי פעילים. ב"הראל פנסיה כללית" היו באותו מועד כ- 9,900 עמיתים.

**תחומי פעילות עיקריים - קרנות הפנסיה**

תחום הפעילות של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות עוסקת החברה בניהול קרנות פנסיה חדשות, הן קרן פנסיה חדשה מקיפה והן קרן פנסיה חדשה כללית. ביום 22 באפריל, 2012, קיבלה החברה אישור על ידי הממונה להפעלת קופת הגמל לא משלמת לקצבה, שהינה קופה ייעודית למשרתי הקבע בצה"ל אשר תנוהל על ידי החברה ותהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. נכון למועד דוחות כספיים אלה טרם הצטרפו עמיתים או הופקדו כספים בקופה זו.

**הרכב הכנסות (הפסדים) מהשקעות בתקופת הדוח להראל גילעד פנסיה :**

<u>2011</u>	<u>2012</u>	
אלפי ₪	אלפי ₪	
10,269	12,753	<b>הכנסות (הפסדים)</b>
		ממזומנים ושווי מזומנים
		מהשקעות:
31,937	422,796	נכסי חוב סחירים
273,343	515,900	נכסי חוב שאינם סחירים
(720,130)	167,810	מניות
237,404	380,952	השקעות אחרות
9,056	12,464	נדל"ן להשקעה
(168,390)	1,499,922	סה"כ מהשקעות
2,341	1,935	אחרות
(155,780)	1,514,610	<b>סה"כ הכנסות (הפסדים)</b>
		הוצאות
(142,974)	(160,308)	דמי ניהול
(11,020)	(18,104)	עמלות ניהול השקעות ואחרות
(153,994)	(178,412)	סה"כ הוצאות
(309,774)	1,336,198	<b>עודף הכנסות (הוצאות)</b>

בשנת 2012 נרשמו בקרן רווחים מהשקעות בסך של כ- 1,515 מיליון ש"ח לעומת הפסדים של כ- 156 מיליון ש"ח אשתקד. עיקר השינוי נובע מההשקעה במניות ובנכסי חוב סחירים, שהניבה רווחים של כ- 591 מיליון ש"ח לעומת הפסדים של כ- 688 מיליון ש"ח אשתקד.



ההכנסות מנכסי חוב שאינם סחירים היו חיוביות וגבוהות לעומת אשתקד. בסיכומו של דבר, אפיק ההשקעה הכללי בקרן הניב תשואה חיובית של 10.87% לעומת תשואה שלילית של 1.61% אשתקד.

**דוח הכנסות והוצאות של הראל פנסיה כללית:**

2011	2012	
אלפי ₪	אלפי ₪	
265	162	<b>הכנסות (הפסדים)</b> ממזומנים ושווי מזומנים
		מהשקעות:
2,020	13,893	נכסי חוב סחירים
18	4,561	נכסי חוב שאינם סחירים
(10,283)	2,109	מניות
3,460	5,091	השקעות אחרות
33	42	נדל"ן להשקעה
(4,751)	25,696	
1	281	אחרות
(4,485)	26,139	סה"כ הכנסות (הפסדים)
		הוצאות
(2,542)	(2,642)	דמי ניהול
(156)	(295)	עמלות ניהול השקעות ואחרות
(2,698)	(2,937)	סה"כ הוצאות
(7,183)	23,202	עודף הכנסות (הוצאות)

גם בקרן הפנסיה הכללית הייתה שנת 2012 שנה חיובית בתחום ההשקעות. הרווחים מהשקעות הגיע לסך של כ- 25.7 מיליון ש"ח לעומת הפסדים של כ- 4.8 מיליון ש"ח אשתקד. גם בקרן זו עיקר הרווח נובע מנכסי חוב סחירים, כ- 13.9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 2 מיליון ש"ח אשתקד. בהעדר אגרות חוב מיועדות, רשמו בקרן זו גם ההשקעות הבלתי סחירות רווח של כ- 4.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 18 אלפי ש"ח אשתקד.

**ביטוח משנה**

הנהלת הקבוצה, בהיותה ערה לסיכוני מוות ונכות של מבוטחי קרנות הפנסיה הנובעים מאירועים העלולים להיות רבי נפגעים, כגון: תאונות, פיגועים ואירועי טרור, רוכשת עבור מבוטחי קרנות הפנסיה כיסוי ביטוח משנה ייחודי לאירועים אלו במסגרת הסכם ביטוח המשנה הנעשה לכלל מבוטחי הקבוצה. קרנות הפנסיה, במסגרת תכנית פנסיה מקיפה, מעניקות לחוסכים בהן כיסוי ביטוחי למקרי נכות (פנסיית נכות) ולמקרי מוות (פנסיית שאירים). ביטוח זה הינו ביטוח הדדי, כלומר, החברים בקרן מבטחים את עצמם מתוך דמי הגמולים אשר יועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים אלו. במידה שנתר עודף בדמי הסיכון שנגבו לצורך מימון תביעות הנכות והמוות, הוא מוחזר לחסכוניהם של המבוטחים, כתשואה נוספת הקרויה תשואה דמוגרפית. במקרה של חוסר, נוצרת תשואה דמוגרפית שלילית.

אירועים רבי נפגעים עלולים ליצור חוסר בדמי הסיכון שנגבו לצורך תשלום מקרים אלו וכתוצאה מכך מבוטחי הקרן יאלצו לממן מתוך החיסכון הצבור חוסרים אלו. ביטוח משנה, מהסוג שצוין לעיל ונרכש בקבוצה, מונע או מפחית פגיעה בחסכוניות המבוטחים במקרים אלו ושומר על התשואה הדמוגרפית של קרן הפנסיה. הנהלת הקבוצה החליטה כי בשלב זה עלות ביטוח זה, לא תשולם מתוך כספי המבוטחים, למרות שהנחיות האוצר מתירות לגבות סכומים אלו מהמבוטחים.

#### **אירועים מיוחדים בתקופת הדוח ולאחריה**

##### **הון עצמי**

ביום 16 בפברואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות.

בהתאם להוראת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, נוספה לחברה דרישת הון בסך של 16 מיליון ש"ח בהקשר של ניהול כספי הפנסיה של אנשי הקבע בצה"ל.

על מנת להתאים את מבנה ההון של החברה, בוצעה המרה של שטרי הון שהונפקו בעבר על ידי החברה להראל ביטוח, המסתכמים לסך של כ- 35 מלש"ח, ושטרי ההון הפכו להון עצמי, כנגד הקצאת מניות על ידי החברה להראל ביטוח.

#### **חידוש הסכם לקבלת שירותים בין החברה לבין הראל ביטוח**

ביום 5 בפברואר 2013 הוארך בשנית ההסכם בין החברה לבין הראל ביטוח לקבלת שירותים שונים ובהם: שירותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד. בהתאם להסכם תשלם בתמורה החברה להראל ביטוח סך השווה ל- 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה שבניהולה. ההסכם הוארך לתקופה נוספת לשנים 2013-2014. הארכת ההסכם אושרה על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

#### **הסדר פנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל**

ביום 22 ביוני 2011 נמסר להראל ביטוח על ידי הגורמים הרלבנטיים בצה"ל, כי חברות בנות שלה, ובהן החברה, נבחרו כחברות המומלצות על ידי צה"ל בהליך שקיים צה"ל (באמצעות גורמים מטעמו), לבחירת הגורם שינהל את תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני של משרתי הקבע.

בהתאם להוראות הדין, הגורם המאשר את ההתקשרות הינו שר הביטחון, בהסכמת שר האוצר. ביום 26 במרס 2012 אושרה תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני למשרתי הקבע על ידי שר הביטחון לאחר שהתקבלה הסכמת שר האוצר לתכנית. האישור כאמור כלל מספר שינויים ביחס לתכנית נשוא ההליך. ההסדר הפנסיוני שאושר כולל שילוב של מוצרים פנסיוניים וביטוחיים ובין המוצרים האמורים תיכלל קרן הפנסיה "הראל-גילעד פנסיה" וקרן הפנסיה הכללית "הראל פנסיה כללית", שתיהן בניהולן של החברה. כמו כן ביום 22 באפריל 2012 אישר המפקח הקמת קופת גמל עבור ההסדר הפנסיוני של צה"ל. הקופה הינה קופה לא משלמת לקיצבה אשר תנוהל על ידי החברה ומהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. התכנית כפי שאושרה כוללת גם פוליסות ביטוח קבוצתיות אשר טרם נכנסו לתוקף. כניסתן לתוקף של הפוליסות מותנית באישור הפוליסות על ידי המפקח ושינויי חקיקה שנדרשים לשם כך. התכנית מיושמת החל מחודש מאי 2012 בגין משרתי קבע חדשים שהצטרפו לשירות קבע

החל מחודש אפריל 2012 והחל מחודש יולי 2012 בגין משרתים קיימים. במהלך חודש יולי התבצע ניוד חד פעמי בגין משרתים קיימים בהיקף של כ- 975 מיליוני ש"ח. במסגרת הליך אישור ההסדר מול המפקח, ביום 3 בינואר 2012 הודיע המפקח, כי החברה המנהלת שתנהל את כספי הפנסיה לפי ההסדר תידרש להעמיד הון בסך של 16 מלש"ח, בנוסף להון המינימאלי הנדרש ממנה. ביום 29 במרץ 2012 התקבל מכתב מעודכן, לפיו דרישת ההון כאמור תפחת במהלך חמש השנים הראשונות להפעלתה של התכנית, בהתאם למתווה שנקבע על ידי המפקח ובכפוף לאישור פרטני של המפקח בכל שנה. מעבר לניוד החד פעמי שהתבצע המתואר לעיל, צפויות במסגרת העסקה הפקדות שוטפות בהיקף שנתי של מאות מיליוני ש"ח נוספים מדי שנה. מאחר שמדובר בהסדר פנסיוני ייחודי, למרות היקפה של העסקה, לא צפוי להיות לה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה בשנים הקרובות.

**עדכון הסכמי ניהול ותפעול**

בהמשך לאמור לעיל לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם הניהול שנחתם ביום 17 במאי 2009. בהתאם לתיקון, הזכאות של הראל השקעות לדמי ניהול מהחברה בשיעור שנתי של 0.5% מדמי הגמולים השנתיים שיתקבלו אצל קרנות הפנסיה שבניהולה של החברה לא תחול על דמי גמולים שיתקבלו מצה"ל וכן למעט הפקדות חד פעמיות שיתקבלו בסמוך לתחילת ביצוע ההסדר הפנסיוני של צה"ל. כמו כן, דירקטוריון החברה אישר תיקון להסכם התפעול עם הראל ביטוח, לפיו הזכאות של הראל ביטוח לדמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה המנוהלות בחברה, לא תחול על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור.

**הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג") ומנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "מנוף ניהול")**

בין ידידים הולדינג ומנוף קיים הסכם ניהול מיום 27 בדצמבר 2001 במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול עבור מנוף ניהול. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ומנוף ניהול על פיו כל ההחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

**הסכם המחאת זכות בין החברה לידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן: "ידידים הולדינג") לעניין לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "לעתיד")**

בין ידידים הולדינג ולעתיד קיים הסכם ניהול מיום 27 באפריל 1998 וביום 22 באוגוסט 2011 נחתמה תוספת להסכם ניהול במסגרתו מעניקה ידידים הולדינג שירותי ניהול ותפעול עבור לעתיד. מכיון שבפועל השירותים ניתנים על ידי החברה נחתם ביום 26 בפברואר 2013 הסכם המחאת זכות בין ידידים הולדינג לחברה ולעתיד על פיו כל ההחייבות של ידידים הולדינג יומחו לחברה. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת ביום 14 במרץ 2013 ועל ידי הדירקטוריון ביום 18 למרץ 2013.

**התקשרות בעסקה לרכישת מחצית הזכויות בנדל"ן ברעננה**

ביום 21 בינואר 2013 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בהסכם עם רבוע כחול נדל"ן בע"מ (להלן: "רבוע נדל"ן") בקשר עם רכישת מחצית מזכויות רבוע נדל"ן במקרקעין, בשטח של כ- 11 דונם הידועים כחלק מחלקה 4 בגוש 7657, והמצויים באזור התעשייה הצפוני של רעננה (להלן: "המקרקעין").

בכוונת החברות הבנות ורבע נדל"ן להקים על המקרקעין מבנה משרדים (להלן: "המשרדים"), אשר מושכר מראש, בכפוף להשלמת בניית המשרדים, לצד ג' לתקופה של 10 שנים עם אופציה לחמש שנים נוספות. במסגרת העסקה נחתמו בין הצדדים הסכם מכר, לפיו החברות הבנות רוכשות מאת רבע נדל"ן 50% מהזכויות במקרקעין, וכן הסכם שיתוף במסגרתו הוסדרו יחסי הצדדים כבעלים במשותף במקרקעין, ובכלל כך את נשיאת הצדדים בעלויות תכנונו, הקמתו, שיווקו, ניהולו ותפעולו של המשרדים בחלקים שווים ביניהם. המשרדים יכללו שטחים להשכרה בהיקף של כ- 25,500 מ"ר על פני 16 קומות מעל קומת קרקע, וכן 868 מקומות חניה. במקרקעין זכויות בניה נוספות על פי תב"ע בתוקף, שלא ינוצלו בשלב ראשון. היקף ההשקעה הצפויה של החברות הבנות הינו כ- 143 מיליוני ש"ח, כאשר כ- 30% הינה עבור תיקי הנוסטרו והיתרה עבור תיקי התחייבויות תלויות תשואה. העסקה לא צפויה להשפיע באופן מהותי על תוצאות הפעילות של החברה.

### **כביש חוצה ישראל**

ביום 23 בדצמבר 2012 התקשרה שותפות ייעודית ת.ש.י דרכים שותפות מוגבלת (להלן: "תש"י"), אשר הוקמה על ידי קרן תשתיות ישראל (להלן: "קרן תשתיות") ואשר רכשה בסוף שנת 2010 50% ממניות חברת דרך ארץ הייזו (1997) בע"מ (25.5% בדילול מלא), בעלת הזיכיון בכביש חוצה ישראל (להלן: "דרך ארץ"), בהסכם מתוקן עם חברת שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שו"ב") לרכישת החזקתיה של שו"ב בדרך ארץ, לרבות בהלוואות הבעלים שהעמידה שו"ב לדרך ארץ.

לצורך רכישת החזקות שו"ב בדרך ארץ, השקיעו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), השקעה נוספת בתש"י, בסך של כ- 341 מיליוני ש"ח, וזאת לצד השקעות נוספות על ידי שותפים מוגבלים אחרים בתש"י, כל אחד על פי חלקו בעסקה. לאחר ביצוע העסקה, החברות הבנות יחזיקו כשותף מוגבל במישרין בכ- 46% מהזכויות בתש"י. השותף הכללי בתש"י הינו חברת הניהול של קרן תשתיות, בה מחזיקה הראל ביטוח (נוסטרו) 40% מן הזכויות. לפני ביצוע ההשקעה הנוספת מחזיקות החברות הבנות בכ- 28% מן הזכויות בקרן תשתיות וכשותף מוגבל במישרין בכ- 43% מהזכויות בתש"י.

העסקה כפופה להתקיימות מספר תנאים מתלים, ובהם קבלת הסכמת המדינה, קבלת הסכמת הגורמים המממנים של דרך ארץ ואישורים רגולטוריים רלבנטיים נוספים. ההשקעה של החברות הבנות בעסקה הינה ברובה עבור תיקי השקעות תלויי תשואה, קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לא צפויה להיות לה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה או החברות הבנות.

### **רכישת נדל"ן בפלורידה, ארה"ב**

ביום 8 בנובמבר 2012 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), עם Elco Landmark Residential (להלן: "ELR") מקבוצת אלקו החזקות בע"מ ומשקיע זר נוסף (להלן: "המשקיע הזר") בעסקה לרכישת נכסי מקרקעין הכוללים כ- 882 יחידות דיור ב- 3 מקבצי דיור הממוקמים בג'קסונוויל, פלורידה, ארה"ב (להלן: "הפורטפוליו"). הרכישה מבוצעת באמצעות תאגידים אמריקאים בהם מחזיקות החברות הבנות (בעקיפין, באמצעות תאגידים מסוג שותפויות) בכ- 38% מן הזכויות. יתרת הזכויות בתאגידים כאמור מוחזקות בידי המשקיע הזר (כ- 38%), וכ- 24% על ידי ELR אשר גם תנהל את הפרויקט באמצעות תאגיד בשליטתה. עלות הרכישה הכוללת של הפורטפוליו עומדת על כ- 79 מיליון דולר ארה"ב. היקף ההשקעה הצפוי של החברות הבנות הינו כ- 9.4 מיליון דולר ארה"ב.

התקשרות החברות הבנות בעסקה דלעיל נעשתה, בעיקרה, מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה (פוליסות משתתפות ברווחים) של הראל ביטוח, מעתודות תלויות תשואה של דקלה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה, ולפיכך לעסקאות כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות הבנות.

**עסקת רכישת מקרקעין לייזום במנהטן, ניו יורק**

ביום 22 באוגוסט 2012 התקשרו החברות הבנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות"), בהסכם להשקעה, בעקיפין, ב- 49% מהזכויות בשותפות, שתפעל כקרן ריט פרטית אמריקאית, אשר מקימה פרויקט ברחוב 33 Beekman ב-Downtown מנהטן, ניו יורק (באזור ה-Financial District).

העסקה הינה עסקת המשך לפרויקט 180-182 Broadway.

השותפים הנוספים בקרן הינם קרן הריט: SL Green (NYSE: SLG), שתחזיק 46% מהזכויות, ויזם הפועל בניו יורק, שיחזיק 5% מהזכויות.

הפרויקט הינו ייזום והקמת מבנה בן כ- 30 קומות, שימש כמעונות סטודנטים לאוניברסיטת PACE. העלות הצפויה הכוללת של הפרויקט צפויה להסתכם בסך של כ- 112 מיליוני דולר והיא תמומן בחלקה על ידי השקעת הבעלים בקרן הריט ובחלקה במימון בנקאי. היקף ההשקעה של החברות הבנות צפוי להסתכם לכ- 22 מיליוני דולר. ההתקשרות החברות הבנות בעסקה דלעיל נעשתה בעיקרה מעתודות כנגד התחייבויות תלויות תשואה ומתיקי קופות גמל וקרנות פנסיה. לפיכך, לעסקה כאמור לא צפויה להיות השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה או החברות הבנות.

**EMG**

בעקבות דיווח של EMG, מיום 22 באפריל 2012 בדבר קבלת הודעה על ביטול הסכם אספקת הגז הטבעי ממצרים, החליטו ביום 23 באפריל 2012 חברות בנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן יחד: "החברות הבנות") למחוק את יתרת ההשקעה ב- EMG. החברות הבנות השקיעו (בעקיפין) בשנת 2007 בהון המניות של חברת EMG ומחזיקות כ- 1.2% מהון המניות של EMG.

מאז החלו האירועים במצרים ועל רקע הפסקות באספקת הגז, בחנו החברות הבנות מעת לעת את שווי ההשקעה, ובהתאם לבחינה כאמור נעשו הפחתות בשווי ההשקעה. שווי ההשקעה הרשום בספרי החברות הבנות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה ב- EMG מסתכם, ליום ה-31 במרס 2012 לסך של כ- 25 מיליוני ש"ח.

בעקבות הדיווח שפרסמה EMG בדבר ההודעה שקיבלה על ביטול הסכם אספקת הגז הטבעי, החליטו החברות הבנות, לאחר קבלת אישור מאת ועדות ההשקעה של הגופים המוסדיים, להפחית את מלוא יתרת ההשקעה הרשומה בספרי החברות הבנות.

מאחר שרוב ההשקעה הינה כנגד התחייבויות תלויות תשואה וכספי קופות גמל וקרנות פנסיה, ההפחתה כאמור לא תשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות של החברה או החברות הבנות.

בנוסף, קרן תשתיות ישראל השקיעה אף היא בהון המניות של EMG והיא מחזיקה בכ- 0.7% מהון המניות של EMG. בקרן תשתיות ישראל השקיעו החברות הבנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים, כ- 28% מהשותף המוגבל, וזאת עבור התחייבויות תלויות תשואה ועבור נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

**הסכם לרכישת חנות IKEA בנתניה**

ביום 19 באוגוסט 2012 התקשרו חברות בנות בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בעסקה לרכישת זכויותיה של חברת ישראלום נכסים בע"מ (להלן:

"ישראלום" במקרקעין באזור התעשייה קרית נורדאו בנתניה, בהם פועלת חנות IKEA (להלן: "הנכס"). זכויותיה של ישראלום בנכס כוללות 50% מהנכס, וכן זכות לרכישת חלקה של חברה מקבוצת בריטיש ישראל השקעות בע"מ (להלן: "בריטיש"), המחזיקה ב- 50% הנותרים מהזכויות בנכס.

בהתאם למתווה העסקה, במקביל לרכישת זכויותיה של ישראלום בנכס, החברות הבנות יממשו את האופציה לרכישת חלקה של בריטיש, באופן שהחברות הבנות ירכשו 100% מהזכויות בנכס.

התמורה הכוללת שתשולם על ידי החברות הבנות עבור הזכויות בנכס הינה סך של כ- 289 מיליוני ש"ח. העסקה נעשית במקביל לחתימת הסכם שכירות חדש עם חברת ליבנה צפוני בע"מ (להלן: "ליבנה צפוני"), שהינה בעלת הזיכיון הבלעדי להפעלת חנויות IKEA בישראל והינה המפעילה של חנות IKEA הפועלת בנכס. הסכם השכירות הינו, כדלקמן:

תקופת השכירות הינה 24 שנים ו- 11 חודשים, ללא זכות יציאה. דמי השכירות הינם 21.2 מלש"ח לשנה, צמוד למדד. דמי השכירות יעודכנו מדי חמש שנים בשיעור של 2%, ריאלי. השוכר אחראי לכל הוצאות התחזוקה השוטפת, ניהול שוטף וביטוח של הנכס (triple net).

לליבנה צפוני אופציה לבנות שטחים נוספים בנכס, בהתאם לזכויות בנייה שקיימות בנכס. במקרה כאמור, זכאית ליבנה צפוני למימון של עד 12 מלש"ח לצורך הבנייה הנוספת, מהחברות הבנות. נבנו שטחים נוספים כאמור, דמי השכירות יעודכנו, כך שבגין ההשקעה הנוספת של החברות הבנות בבנייה כאמור, דמי השכירות הנוספים ישקפו תשואה שנתית של 7.6% על יתרת תקופת השכירות.

סך ההשקעה המקסימאלית (בהנחה שליבנה צפוני תממש את האופציה לבניית שטחים נוספים, במימון החברות הבנות), לרבות מסים ועלויות נלוות, צפויה להסתכם לסך של כ- 316 מיליוני ש"ח.

לא צפויה להיות לעסקה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברות הבנות. השלמת העסקה כפופה להתקיימות תנאים מתלים ובכללם אישור הבנק שלטובתו רשומים שעבודים על זכויות ישראלום ובריטיש בנכס, השלמת מימוש האופציה שקיימת לרכישת זכויות בריטיש ואישור מנהל מקרקעי ישראל להעברת הזכויות בנכס לחברות הבנות.

#### **השקעה בחברת אי.די.או גרופ בע"מ**

ביום 10 ביולי 2012 התקשרו חברות בנות של בהראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ, ביניהן החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "החברות הבנות") בהסכם להשקעת סך של 9 מיליון אירו בחברת אי.די.או גרופ בע"מ, חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל אביב (להלן: "אי.די.או"), כנגד הקצאה מניות רגילות של אי.די.או וכתבי אופציה הניתנים למימוש למניות רגילות של אי.די.או, וכן בהסכם להעמדת הלוואה לאי.די.או בסך של 6 מיליון אירו, כנגד הקצאת אג"ח לא סחירות הניתנות להמרה למניות רגילות של אי.די.או במחיר שנע בין 0.263 ש"ח ל- 0.35 ש"ח למניה, בהתאם למועד ההמרה. ההלוואה הינה בריבית של 8% בשלוש השנים הראשונות ו- 6% בשנתיים שלאחר מכן. בהסכמים נקבעו, בין היתר, הוראות בקשר עם הגנה מפני דילול, הרכב דירקטוריון והוראות לגבי זכות הצטרפות למקרה של ירידה אל מתחת לשיעור של 25% בהחזקות שיכון ובינוי בע"מ (להלן: "שיכון ובינוי"), בעלת המניות הגדולה באי.די.או, כתוצאה ממכירה.

כמו כן, נקבעו הוראות לפיהן החברות הבנות רשאיות להעביר את החזקותיהן ללא הגבלות, אלא אם כן הן מבקשות להעביר חבילת מניות בהיקף מינימאלי שנקבע, יחד עם הזכויות שנקבעו בהסכם, שאז ניתנת זכות סירוב ראשונה לשיכון ובינוי.

לאחר העסקה נשוא ההסכמים כאמור, וכתוצאה מהמרת הלוואה שהעניקה שיכון ובינוי לאי.די.או למניות, יעמוד שיעור החזקות החברות הבנות באי.די.או על כ- 12.8% מהונה המונפק של אי.די.או (ועל כ- 22.4% מהונה המונפק של אי.די.או, בכפוף להתאמות שנקבעו בהסכם, בהנחת דילול מלא ובכפוף להוראות כל דין. יצוין, כי בהתאם להוראות הדין החלות על החברות הבנות, בכל מקרה החזקה בפועל בהון המניות של אי.די.או לא יעלה על 20%). לעסקה לא צפויה להיות השפעה על התוצאות הכספיות של החברה.

העסקה כפופה להתקיימותם של מספר תנאים מתלים, לרבות קבלת אישור אסיפת בעלי מניות של אי.די.או להקצאת המניות ולקבלת אישור הבורסה להקצאת ניירות הערך.

## **2. תיאור הסביבה העסקית**

### **קרנות הפנסיה**

שוק קרנות הפנסיה מאופיין בריכוזיות גבוהה ובשינויי רגולציה תכופים (ראה להלן וכן בסעיפים 3.3 ו-4.2 לפרק השני "תיאור עסקי החברה").

### **הריכוזיות בענף**

הריכוזיות בענף הפנסיה גבוהה מאד בקרנות הפנסיה החדשות. נכון למועד הדוח מחזיקה קבוצת הראל שיעור של 14.6% מנכסי קרנות הפנסיה החדשות. שיעור דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה החדשות של קבוצת הראל הינו 17.3% מכלל דמי הגמולים שהתקבלו בקרנות הפנסיה החדשות בשנת 2012.

### **השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה**

בשנים האחרונות נכנסו לתוקף מספר שינויים מרכזיים בתחום הרגולציה והחקיקה להם השפעה על תחום הפעילות של החברה. בין השינויים האמורים ניתן למנות את חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח-2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני") ואת כניסתו לתוקף של צו ההרחבה להסכם הקיבוצי לביטוח פנסיוני מקיף במשק (להלן: "צו ההרחבה לפנסיה חובה"). שינויים אלה ביחד עם הקמת מסלוקה פנסיונית והאצת כניסתם של הבנקים ליעוץ פנסיוני, צפויים לחולל בשנים הקרובות שינויים בשוק החיסכון הפנסיוני.

צו ההרחבה לפנסיה חובה הביא לגידול משמעותי במספר העמיתים בקרן הראל פנסיה המנוהלת על ידי החברה. בשל מבנה ההפרשות ההדרגתי הקבוע בהסכם, השפעתו של ההסכם על סך הנכסים המנוהלים הולכת ומתחזקת עם השנים, כאשר כבר בשנת 2013 יאמוד שיעור ההפקדה המינימאלי מכוח צו ההרחבה על 15%. שוק החיסכון הפנסיוני מעצב במשך שנים ארוכות את דפוסי הפעולה ועל כן קיים קושי להעריך את ההשפעה שתהיה לכלל השינויים המתוארים על שוק הענף, אולם ניכר כי הם עשויים להגביר את התחרות ואת התחליפיות בין המוצרים השונים, לרבות את אפשרות השילוב בין מוצרים שונים, וזאת על פי בחינה של פרמטרים שונים ובהם, בין היתר, תשואות, דמי ניהול ואיכות הכיסויים לסיכונים הביטוחיים.

בנוסף, במהלך תקופת הדוח ולאחריו פורסמו טיוטות רבות של הוראות במסגרת תכנית המפקח להגברת התחרות בענף הביטוח הפנסיוני להם עשויה להיות השפעה רבה, לאחר שייכנסו לתוקף, על פעילות החברה בשנים הקרובות. כמו כן נכנסו לתוקפן הוראות רבות של המפקח, הותקנו תקנות בעניינים שונים ופורסמו טיוטות רבות בנושאים שונים נוספים להם השפעה על פעילות החברה. פירוט לעניין ההשפעות הרגולטוריות על פעילות החברה ועל תחום הפעילות במסגרתו היא פועלת ראה סעיפים 3 ו-4 לפרק השני "תיאור עסקי החברה".

### **פעילות שיווקית**

הראל פנסיה פועלת באופן נמרץ לצירוף מבוטחים חדשים ולהעמקת היקף הביטוח הפנסיוני בקרב מעסיקים ומבוטחים קיימים, הן בפעולות הסברה בקרב מעסיקים עימם היא קשורה בהסכמים, הן בפעילות ליצירת התקשרויות עם מעסיקים חדשים, הן בהתמודדות במכרזים והן בפעילות באמצעות יועצים וסוכני ביטוח. הראל פנסיה מבטחת בעיקר עמיתים שכירים שהצטרפו במסגרת מפעלית. בשנים האחרונות הוגברו מאמצי השיווק גם לפלח העמיתים העצמאיים. פעילות השיווק של הקרן התמקדה בתקופת הדוח הן בהגברת השיווק ושיפור השירות בקרב המעסיקים הקיימים והן בצירוף מעסיקים רבים נוספים ועמיתים עצמאיים ממגזרים שונים. הקרן

פועלת במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח של קבוצת הראל ביטוח ושומרת על סינרגיה עם היחידות האחרות בקבוצה (קופות הגמל וביטוח החיים) - כפועל יוצא הוקם בשנים האחרונות מערך משווקים פנסיונים לחטיבת חיסכון ארוך טווח שיעסוק בשיווק כלל מוצרי החטיבה ובהם קרנות הפנסיה של החברה.

על רקע השתלבותם האפשרית של הבנקים כערוץ שיווק נוסף לענף, משקיעה החברה תשומות גם מול ערוץ זה.

### **3. מצב כספי**

#### **הראל גילעד פנסיה**

##### **תכנית הפנסיה:**

תכנית הפנסיה של הקרן היתה, עד לשנת 2004, תכנית פנסיה מקיפה, שסווגה כ"קרן זכויות". הזכויות נקבעו על פי סולם צבירה שחושב באופן אקטוארי ואשר הביא בחשבון את גילו של העמית, שנת לידתו, מינו ומסלול הפנסיה בו בחר. מכל סכום של דמי גמולים ששולם נגזרה מנת הפנסיה שתגיע לעמית בגיל פרישה, על פי הפרמטרים הנ"ל.

בשנת 2005 אושרו לקרנות הפנסיה תקנונים חדשים, ששינו את אופיין ל"קרנות תשואה". הצבירה בקרן הפנסיה חולקה בין המבוטחים והפנסיונרים בהתאם לזכויות שצברו עד למועד השינוי וממועד זה חושבה לכל מבוטח יתרה צבורה אישית הכוללת את הפקדותיו והתשואה עליהן בניכוי דמי ניהול ודמי סיכון אישיים. בפרישה לפנסית זקנה תומר היתרה הצבורה בפנסיה חודשית שתחושב אקטוארית. סיכוני נכות ומוות (שאירים) יכוסו מתוך דמי הסיכון שינוכו מדי חודש ונקבע מנגנון איזון אקטוארי להתאמת הפנסיות ויתרות העמיתים בהתאם לסיכונים אלה. כמו כן נקבע הסדר לפנסיונרים שפרשו עד ליום 31.12.2003 ("פנסיונרים זכאים קיימים") ואשר נותרו זכאים לאגרות חוב מיועדות בשיעור של 70% מההתחייבות לגביהם.

במהלך שנת 2007 הגישה החברה לאישור אגף שוק ההון באוצר תקנונים חדשים עבור הראל פנסיה והראל פנסיה כללית. התקנונים החדשים, כוללים שינוי המקדמים לפרישה על פי הוראות חוזר פנסיה 6-3-2007. שינוי מקדמים אלו משקף גידול בתוחלת החיים והקטנת עלויות לרכישת כיסוי ביטוחי למוות – פנסיית שאירים ולנכות. תקנון זה אושר על ידי הממונה במהלך חודש דצמבר 2007.

במסגרת אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, מיום 22 בפברואר להעברת הניהול ומיזוג הקרנות כאמור לעיל, אושר גם שינוי תקנון של הקרנות "הראל גילעד פנסיה" ו"הראל פנסיה כללית". להלן עיקרי השינויים בתקנון "הראל פנסיה": (א) שינוי שם הקרן ל"הראל גילעד פנסיה"; (ב) הוספת תיקון לפיו רשאי מעסיק או ארגון יציג של עובדים לבחור במסלול ביטוח עבור עובדי המעסיק או חברי הארגון בהתאמה, כאשר אין בבחירה כאמור בכדי לגרוע מזכות המבוטח לשנות או לקבוע בכל עת את המסלול המועדף עליו; (ג) ביטול רבדי השכר לצורך חישוב שיעור הכיסוי הביטוחי וכתוצאה מכך שיעור הכיסוי במועד ההצטרפות ילווה את המבוטח לכל שנות ביטוחו הרצוף בקרן גם במקרה של עליות שכר; (ד) הוסרה המגבלה של קבלת קצבת נכות בגין התקופה שקדמה למועד הגשת התביעה בקרן; (ה) נקבעה תוספת בשיעור 40% במקרה של נכה שהוכר כנכה סיעודי ובלבד שסכום הפנסיה הכולל המשולם לו איננו עולה על 100% מהשכר הקובע שלו לפנסיית שאירים ולפנסיית נכות כשהוא מוכפל בשיעור הנכות; (ו) התווספה חלופה נוספת לתשלום על ידי הקרן במקרה של נכות שנגרמה כתוצאה מתאונת עבודה.

#### **נתונים אקטואריים**

הזכויות המוקנות בקרן הפנסיה נקבעו על בסיס חישובים אקטואריים, במטרה לשמור על קרן מאוזנת לאורך שנים. על פי הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, שולב בתכנית הפנסיה גם מנגנון לאיזון אקטוארי המיועד למנוע התפתחות גרעון אקטוארי בקרן.



להלן הנתונים האקטואריים העיקריים (באלפי ש"ח, מתואם למדד ליום המאזן):

**שינויים במאזן של הראל גילעד פנסיה:**

<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2012</u>	
אלפי ₪	אלפי ₪	
<b>12,169,133</b>	<b>17,198,139</b>	<b>סך כל נכסי העמיתים, נטו</b>
11,790,407	16,628,116	התחייבות פנסיונית - למבוטחים
378,726	570,022	התחייבות פנסיונית - לפנסיונרים ולזכאים קיימים
91,622	85,047	עודף (גרעון) אקטוארי

הקרן צמחה בכ- 40% בשנת הדוח, הודות לדמי הגמולים בהקף של קרוב ל- 2.2 מיליארד ש"ח שנתקבלו בשנת הדוח ועודף הכנסות בסך של כ-1.3 מיליארד ש"ח. במקביל לגידול הקרן, גדל גם הקף הפנסיונרים, וההתחייבות כלפי הפנסיונרים גדלה בכ- 50%. העודף הדמוגרפי הסתכם בכ- 85 מיליון ש"ח. עודף בסך של כ- 125 מיליון ש"ח נרשם בגין מקרי נכות ופטירת מבוטחים ואילו גרעון בסך כ- 17 מיליון ש"ח נרשם בגין שינויים בהנחות האקטואריות בהתאם לחוזר פנסיה 1-3-2013.

**הראל פנסיה כללית**

**תכנית הפנסיה:**

"הראל פנסיה כללית" פועלת כקרן מסוג תשואה שהכספים הנצברים בה מיועדים לתשלומי פנסית זקנה ופנסיה לשאריהם של פנסיונרים. כאמור לעיל, במהלך שנת הדוח הגישה החברה בקשה לאישור תקנון חדש לקרן, אשר טרם התקבלה.

בשנת 2007 תוקן תקנון הראל פנסיה כללית ונכללת בו החל מחודש דצמבר 2007 גם תכנית פנסיה מקיפה הכוללת ביטוח נכות ושאיירים, זאת לצד התכנית שהיתה קיימת של פנסיית יסוד במסגרתה לא נכללים ביטוח נכות ושאיירים. במסגרת תיקון התקנון מחודש דצמבר 2007 שינתה הקרן את מקדמי הפרישה בהתאם להנחיות חוזר פנסיה 6-3-2007.

במסגרת אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מיום 22 בפברואר 2010 להעברת הניהול ומיזוג הקרנות כאמור לעיל, אושר גם שינוי תקנון של הקרנות "הראל גילעד פנסיה" ו"הראל פנסיה כללית". ביום 17 בדצמבר 2012 אושרו על ידי המפקח שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית והתאמתו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012 שפורסמו ביום 21 ביוני 2012. השינויים נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013 ועיקרם:

הקטנת דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית היוון – סעיפים 13 ו-16 לתקנון הקרן- דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית ההיוון השנתית הוקטנו לשיעור שנתי של 0.5% (במקום 2%). ריבית ההיוון משפיעה על עלויות הכיסוי הביטוחי וכן על מקדם ההמרה לפנסיית זיקנה.

חישוב שחרור – סעיף 31.10 לתקנון הקרן- נוספה הגדרת אופן חישוב שחרור מדמי גמולים למקבל קצבת נכות. שינוי דמי ניהול למבוטחים – סעיף 45.1 ו-45.2 לתקנון הקרן- בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 4% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן.

בהתאם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.1% מתוך היתרה הצבורה של המבוטח בשנת 2013 ושיעור של 1.05% בשנת 2014 ואילך. זאת לעומת שיעור של 2% בתקנון הקודם.

הבהרה לעניין דמי ניהול לפנסיונרים - סעיף 45.3 לתקנון הקרן - ממבוטחים שהפכו לפנסיונרים עד דצמבר 2009 ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים, וממבוטחים שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים. הקרן איננה מקבלת אגרות חוב מיועדות ולא הוטלה מגבלה על תשלומי העמיתים לקרן, כך שהם רשאים להעביר גם סכומים חד פעמיים. למבוטחים בקרן יתרות צבורות המעודכנות מדי חודש בהתאם לתשואת הקרן. במועד הפרישה לפנסיה מומרת היתרה הצבורה לפנסיה חודשית בהתאם למקדמים אקטואריים. גם סכומי הפנסיה של הפנסיונרים מתעדכנים באותו אופן.

בשנת 2012 הקרן העבירה לחברה המנהלת דמי ניהול בשיעור של 2% לשנה מנכסיה (ברוטו, לפני החזרים והטבות). בגין עתודות פנסיונרים שפרשו לאחר 1 בינואר 2010 נקבעו דמי ניהול של 0.5% לשנה.

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

1. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם;
2. דמי הניהול בחשבוניות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

**שינויים במאזן של הראל פנסיה כללית:**

<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2012</u>	
אלפי ₪	אלפי ₪	
<b>197,573</b>	<b>256,376</b>	<b>סך כל נכסי העמיתים, נטו</b>
153,588	204,407	התחייבות פנסיונית - למבוטחים
43,985	51,969	התחייבות פנסיונית - לפנסיונרים
(784)	(1,741)	עודף (גרעון) אקטוארי

הקרן גדלה בשנת 2012 בכ- 59 מיליון ש"ח (30%) כתוצאה מההפקדות לקרן בשנת הדוח וכן הודות לעודף הכנסות בשנת הדוח בהקף של כ- 23 מיליון ש"ח. ההתחייבות הפנסיונית לפנסיונרים גדלו כ- 8 מיליון ש"ח. הגרעון בשנת הדוח נובע בעיקר מפרישות לפנסיה ומתוחלת חיים.

## 4. תוצאות פעילות

## רווח והפסד – החברה המנהלת:

תמצית דו"ח רווח והפסד של החברה המנהלת:

2011	2012	
אלפי ₪	אלפי ₪	
		הכנסות מדמי ניהול:
102,969	111,516	מדמי גמולים בקרן המקיפה
39,990	47,575	מנכסי הקרן בקרן המקיפה
2,542	2,642	מנכסי הקרן הכללית
12,203	12,739	מנתיב קרן פנסיה
955	(976)	מניהול פנסיה למפעלים
158,659	173,496	סה"כ הכנסות תפעוליות
		הכנסות מהשקעות ואחרות:
2,648	3,999	מהשקעות
140	168	אחרות
2,788	4,167	סה"כ הכנסות מהשקעות
		הוצאות:
63,373	63,949	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
61,369	74,790	הנהלה וכלליות
2,042	402	מימון
126,784	139,141	סה"כ הוצאות
34,663	38,522	רווח לפני מס

דמי הניהול המתקבלים בחברה מניהול הקרנות נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (עד 6% מדמי הגמולים בקרן המקיפה) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (עד 0.5% לשנה בקרן המקיפה ו- 2% בקרן הכללית, למעט פנסיונרים חדשים בקרן הכללית שבגינם נגבה שיעור של 0.5% לשנה). מתוך שיעורי דמי הגמולים הניתנים לגביה ניתנות הנחות בהקפים אשר גדלים עקב התחרות בשוק הפנסיה.

החברה ממשיכה להעניק שירותי ניהול ותפעול לנתיב קרן הפנסיה בתמורה לדמי ניהול מנתיב. בשנת הדוח נערכה התחשבות לגבי פעילות של ניהול פנסיה למפעלים אשר כתוצאה ממנה נרשם בשנת הדוח הפסד מפעילות זו.

ההכנסות מדמי ניהול בשנת 2012 (ללא דמי ניהול מנתיב) הסתכמו בסך של כ-161.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-145.5 מיליון ש"ח אשתקד גידול של כ-16 מיליון ש"ח.

הוצאות ההנהלה והכלליות עלו בכ- 13 מיליון ש"ח (כ-22%), סך ההוצאות עלה בשיעור של כ-10% והרווח לפני מס הגיע ל- 38.5 מיליון ש"ח לעומת 34.7 מיליון ש"ח אשתקד.

דוח תנועה בקרן הפנסיה הראל גילעד פנסיה:

2011	2012	
אלפי ₪	אלפי ₪	
10,378,009	12,169,133	נכסי העמיתים לתחילת התקופה
2,181,781	2,863,075	דמי גמולים שנתקבלו
(309,774)	1,336,198	עודף הכנסות (הוצאות)
299,284	1,389,875	העברה מקרנות אחרות
(33,080)	(44,889)	תשלומי פנסיה
(146,607)	(248,314)	העברה לקרנות אחרות
(200,480)	(266,940)	החזרת כספים
12,169,133	17,198,138	נכסי העמיתים לסוף התקופה

נכסי העמיתים בהראל גילעד פנסיה גדלו בכ- 5,029 מיליון ש"ח בשנת 2012. דמי הגמולים גדלו שגבתה הקרן בשנת הדוח גדלו בכ- 31% והגיעו ל - 2,863 מיליון ש"ח. הרווחים מההשקעות והוצאות הקרן בשנת הדוח גרמו לתוספת של 1,336 מיליון ש"ח בנכסי הקרן (לעומת הפחתה של 310 מיליון ש"ח אשתקד).

העברות מקרנות אחרות ולקרנות אחרות נטו תרמו לגידול הקרן בכ- 1,142 מיליון ש"ח, אשתקד כ- 100 מיליון ש"ח. במחצית שנת 2012 בוצע ניוד אל הקרן של כ-975 מיליון ש"ח בגין הצטרפות של משרתי הקבע בצה"ל. היקפי הפדיונות (החזר כספים לעמיתים) בתקופת הדוח הגיעו לכ- 267 מיליון ש"ח לעומת כ- 147 מיליון ש"ח בשנת 2011, גידול של 41%, העולה על קצב הגידול של הקרן. גם בתשלומי הפנסיה נרשם גידול של כ- 36%.

דו"ח תנועה בקרן הפנסיה הראל פנסיה כללית:

2011	2012	
אלפי ₪	אלפי ₪	
176,303	197,573	נכסי העמיתים לתחילת התקופה
33,538	42,663	דמי גמולים שנתקבלו
(7,183)	23,202	עודף הכנסות (הוצאות)
2,867	5,773	העברה מקרנות אחרות
(3,189)	(3,369)	תשלומי פנסיה
(3,426)	(6,638)	העברה לקרנות אחרות
(1,337)	(2,828)	החזרת כספים
197,573	256,376	נכסי העמיתים לסוף התקופה

התקבולים לקרן הכללית מגיעים בחלקם מהפקדות ישירות משכר (כולל בגין שכר העולה על פעמיים השכר המבוטח במשק שאיננו יכול להיות מבוטח בקרנות הפנסיה המקיפות) ובחלקן מהפקדות חד פעמיות.

סך ההפקדות לקרן הגיע בשנת הדוח ל- 42.6 מיליון ש"ח (לעומת 21.4 מיליון אשתקד). פעילות הניוד אל ומן הקרן הסתכם השנת הדוח בתשלומים נטו של כ- 1 מיליון ש"ח לעומת תקבולים נטו כ-6 מיליון ש"ח אשתקד. בתשלומי הפנסיה ובהחזרת כספים לעמיתים נרשם גידול. נכסי הקרן גדלו בכ- 45% והגיעו ל- 256.4 מיליון ש"ח ליום הדוח.

**גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים**

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נזקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נזקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בהתאם לאמור ירדה יתרת קרן ההון, כך שיתרתה ליום 31 בדצמבר 2012 הסתכמה לסך של כ- 544 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ- 636 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נזקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירים הוניים

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ	רווחים שטרם מומשו	ברוטו ממס	נטו ממס
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

מכשירי חוב

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ	רווחים שטרם מומשו	ברוטו ממס	נטו ממס
-15,572	0	0	0	-15,572	0	-15,572	-9,982
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	864,209	864,209	553,958
-15,572	0	0	0	-15,572	864,209	848,637	543,976

סה"כ קרן הון

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ	רווחים שטרם מומשו	ברוטו ממס	נטו ממס
-15,572	0	0	0	-15,572	0	-15,572	-9,982
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	864,209	864,209	553,958
-15,572	0	0	0	-15,572	864,209	848,637	543,976

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירים הוניים בשיעור של 20% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, או כזו המתמשכת מעל 9 חודשים (גם אם בשיעור נמוך יותר) נזקפת לדוח רווח והפסד.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים :  
 כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון ;

אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב – IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן :

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב ;

- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (DEFAULT) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- המלווה בטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל; (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או; (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).
- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נזקפת לדוח רווח והפסד.

## 5. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות של הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצים שיווק גדולים. צפוי המשך גידול משמעותי בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע הגידול במספר המצטרפים לקרנות, בהמשך מגמת ההתקשרות עם גופים ציבוריים ופרטיים לצירוף עובדיהם ובגידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה ובשל אימוץ הסכמי עבודה חדשים. במקביל צפוי גידול בהחזרי דמי ניהול כפועל יוצא של הירידה בהיקף ההטבות הביטוחיות וכן לאור רמת התחרות הערה בענף.

המשך הצטרפות משרתי הקבע של צה"ל לקרנות הפנסיה צפויה להמשיך ולהגדיל משמעותית את דמי הגמולים המתקבלים בקרן.

לא קיים צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול על רקע הגידול בהיקף הפעילות בקרנות וכן על רקע פדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע באופן מהותי על תזרימי המזומנים של קרן הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברת כספים בין קרנות פנסיה.

## 6. השפעת גורמים חיצוניים וגילוי בדבר שינויים בסביבה הכלכלית,

### השלכות המשבר בשוקי ההון וסיכוני שוק

#### פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק

לפירוט אודות ההתפתחויות הכלכליות במשק, ובכלל זה ההתפתחויות לאחר תקופת הדוח בשווקים השונים, וכן ניתוח של ענפי ההשקעה השונים ראה סעיף 4.1 בפרק השני "תיאור עסקי התאגיד".

#### שכר מבוטח

השכר המבוטח הממוצע בקרן המקיפה נכון ליום 31 בדצמבר 2012 הינו 5,455 ₪.

## 7. גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS):

דוחות הכספיים של החברה המנהלת נערכים על פי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). ראה לעניין זה ביאורים 2 לדוחות הכספיים של החברה. ושל הקרן.

## 8. הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו-SOX

### 404):

בקרות ונהלים לגבי הגילוי :

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקה פנימית על דיווח כספי :

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

תאריך: 18 במרץ, 2013

---

דודי לייזנר  
מנהל כללי

---

מישל סיבוני  
יו"ר הדירקטוריון

## הצהרה (Certification)

אני, דודי לידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דודי לידנר, מנכ"ל

18 במרץ, 2013

<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.




## הצהרה (Certification)

אני, רון כרמל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנתוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של החברה המנהלת; וכן-
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון כרמל, סמנכ"ל כספים



18 במרץ, 2013

<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת**

**דוחות כספיים**

**ליום 31 בדצמבר, 2012**

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2012

תוכן העניינים

<u>י</u>	
2-3	דוחות רואי החשבון המבקרים
4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד
6	דוחות על הרווח הכולל
7-8	דוחות על השינויים בהון
9	דוחות על תזרימי המזומנים
10-48	באורים לדוחות הכספיים

-----

## **דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2010 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים אשר הדוח שלהם מיום 22 במרס 2011 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2013 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 24 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתלויות.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרס 2013

**דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**  
**בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. והדוח שלנו, מיום 18 במרס 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בביאור 24 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתלויות.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרס 2013

ליום 31 בדצמבר			
2011	2012	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			<b>נכסים:</b>
5,855	8,886	5	נכסים בלתי מוחשיים
94,469	125,867	6	הוצאות רכישה נדחות
28	24	7	רכוש קבוע
11,600	4,969	8	חייבים ויתרות חובה
111,952	139,746		
		9	<b>השקעות פיננסיות:</b>
42,905	40,066		נכסי חוב סחירים
3,191	3,152		נכסי חוב שאינם סחירים
-	5		אחרות
46,096	43,223		סך כל השקעות פיננסיות
7,374	40,654	10	מזומנים ושווי מזומנים
165,422	223,623		סך כל הנכסים
		11	<b>הון:</b>
7,180	7,497		הון מניות
7,910	42,180		פרמיה על מניות
4,510	4,418		קרנות הון
72,670	98,418		עודפים
92,270	152,513		סך כל הון
			<b>התחייבויות:</b>
974	275	12	התחייבויות בגין מסים נדחים
1,934	3,229	12	התחייבויות בגין מסים שוטפים
35,657	52,179	13	זכאים ויתרות זכות
34,587	-	ב.11	שטר הון לחברה האם
-	15,427	14	התחייבויות פיננסיות
73,152	71,110		סך כל ההתחייבויות
165,422	223,623		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

18 במרס, 2013

רון כרמל  
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר  
מנהל כללי

מישל סיבוני  
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	באור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
131,117	158,659	173,496	15
1,708	2,648	3,999	17
187	140	168	18
133,012	161,447	177,663	
49,824	63,373	63,949	19
54,402	61,369	74,790	20
2,658	2,042	402	21
106,884	126,784	139,141	
26,128	34,663	38,522	
10,843	11,502	12,774	12
15,285	23,161	25,748	

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו  
רווחים מהשקעות, נטו  
הכנסות אחרות  
סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות  
הוצאות הנהלה וכלליות  
הוצאות מימון  
סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה  
מסים על הכנסה  
רווח לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
15,285	23,161	25,748	רווח לתקופה
			רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
643	(330)	1,987	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(50)	(576)	(2,261)	שינוי נטו, בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	94	139	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(194)	272	43	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
399	(540)	(92)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
15,684	22,621	25,656	סך כל הרווח הכולל לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.



הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ -  
חברה מנהלת

דוחות על השינויים בהון

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	תקבולים על חשבון הון מניות	פרמיה על מניות	הון מניות	
אלפי ש"ח								
53,965	34,224	1,691	777	2,183	7,910	-	7,180	יתרה ליום 1 בינואר, 2010
15,285	15,285	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
643	-	-	643	-	-	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
(50)	-	-	(50)	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(194)	-	-	(194)	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
399	-	-	399	-	-	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	סה"כ רווח כולל אחר לתקופה, נטו ממס
-	-	-	-	-	(7,910)	7,910	*-	עסקאות עם בעלים שנוקפו ישירות להון:
69,649	49,509	1,691	1,176	2,183	-	7,910	7,180	הנפקת מניות
23,161	23,161	-	-	-	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010
(330)	-	-	(330)	-	-	-	-	רווח לתקופה
(576)	-	-	(576)	-	-	-	-	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
94	-	-	94	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
272	-	-	272	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(540)	-	-	(540)	-	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
92,270	72,670	1,691	636	2,183	-	7,910	7,180	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
								סה"כ הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס
								יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

\* הקצאת מניה רגילה בעלת 1 ש"ח ערך נקוב.

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ -  
חברה מנהלת

דוחות על השינויים בהון (המשך)

סה"כ הון	יתרת עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	תקבולים על חשבון הון מניות	פרמיה על מניות	הון מניות	
אלפי ש"ח								
92,270	72,670	1,691	636	2,183	-	7,910	7,180	יתרה ליום 1 בינואר, 2012
25,748	25,748	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
								<u>רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:</u>
1,987	-	-	1,987	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(2,261)	-	-	(2,261)	-	-	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
139	-	-	139	-	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
43	-	-	43	-	-	-	-	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(92)	-	-	(92)	-	-	-	-	סה"כ הפסד כולל אחר לתקופה, נטו ממס
								<u>עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון:</u>
34,587	-	-	-	-	-	34,270	317	הנפקת מניות
152,513	98,418	1,691	544	2,183	-	42,180	7,497	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
15,285	23,161	25,748
(1,247)	(1,969)	(4,109)
(263)	(253)	(384)
1,364	1,927	427
(23,849)	(17,103)	(31,398)
40	154	4
17	575	1,496
10,843	11,502	12,774
(13,095)	(5,167)	(21,190)
13,481	(6,245)	6,631
(15,840)	17,980	16,522
(2,359)	11,735	23,153
1,011	1,455	1,562
(8,468)	(15,988)	(12,656)
-	1,941	521
(7,457)	(12,592)	(10,573)
(7,626)	17,137	17,138
(13)	(2)	-
(3,176)	(3,271)	(4,527)
5,141	(13,726)	5,669
1,952	(16,999)	1,142
-	-	15,000
-	-	15,000
(5,674)	138	33,280
12,910	7,236	7,374
7,236	7,374	40,654

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי המזומנים :

רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות

גידול בהוצאות רכישה נדחות

פחת והפחתות :

רכוש קבוע – כולל גריעה

נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מסים על ההכנסה

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות :

ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה

עלייה (ירידה) בזכאים ויתרת זכות

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור :

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע

השקעה בנכסים בלתי מוחשיים

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

קבלת הלוואה מחברת האם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון

ירידה במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 : - כללי

א. הישות המדווחת

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה) הינה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל לקצבה ואישור קופת גמל לא משלמת לקצבה מאפשרים לה להפעיל את תוכניות הפנסיה. החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן.

החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. קרנות פנסיה וקופת גמל שבניהול החברה:

שם הקרן/קופה	סוג הקרן
הראל גילעד פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה כללית
קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לא משלמת לקצבה

ג. ביום 22 באפריל, 2012, קיבלה החברה אישור על ידי הממונה להפעלת קופת הגמל לא משלמת לקצבה, שהינה קופה ייעודית למשרתי הקבע בצה"ל אשר תנוהל על ידי החברה ותהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (ראה סעיף ו' להלן). נכון למועד דוחות כספיים אלה טרם הצטרפו עמיתים או הופקדו כספים בקופה זו.

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

החברה	- הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
החברה האם	- הראל חברה לביטוח בע"מ.
החברה האם הסופית	- הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
קבוצת הראל/הקבוצה	- הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ והחברות המוחזקות על ידה.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) 24 בדבר צדדים קשורים.
בעלי עניין ובעלי שליטה	- כהגדרתם בפסקה (1) להגדרת "בעלי עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.
הקרן	- הראל גילעד פנסיה או הראל פנסיה כללית, לפי העניין.
אגף שוק ההון	- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
הממונה	- הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

באור 1 : - כללי (המשך)

ד. הגדרות (המשך)

מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת אותו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	- מדד
תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על די הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC) בהתאמה.	- תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS")

ה. הליכי חקיקה ותקינה

ביום 14 במרס, 2012 אושרו בועדת הכספים של הכנסת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב - 2012 ("תקנות ההשקעה החדשות"). בתקנות נקבעה מסגרת אחידה לכללי ההשקעה של הגופים המוסדיים השונים (קופות גמל, קרנות פנסיה והתחייבויות תלויות תשואה של מבטחים), לרבות כספי הנוסטרו וכן שונו חלק מכללי ההשקעה הקיימים כדי להתאימם לדרכי פעילות שוק ההון ופעילות המשקיעים המוסדיים. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות שנועדו להסיר מגבלות כמותיות הקיימות היום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה ונציגים חיצוניים בהן. כמו כן התקנות מתייחסות למגבלות שיחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לתאגידים הקשורים אליהם. לצד התיקון בתקנות ההשקעה, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.

בנוסף פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.

כמו כן פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות.

כמו כן פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים על מנת להתאים את התקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות. בנוסף פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ב - 2012, במסגרתן בוצעו תיקונים טכניים על מנת להתאים את ההגדרות בתקנות כאמור לתקנות ההשקעה החדשות. מועד תחילת התקנות, בכפוף לסייגי התחולה, הוא ביום 7 ביולי, 2012.

לצד התקנות פרסם המפקח ביום 4 ביולי, 2012 חוזר שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים. בחוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) הוראות לעניין חריגה משיעורי השקעה - תיקון החריגה על ידי המשקיע המוסדי בהתאם לנוהל שיקבע, קביעת המועדים לתיקון חריגה מהשקעה, תיעוד כל סוגי החריגות ותקופת שמירת התיעוד, דיווח לממונה, החזר דמי ניהול בתקופת החריגה והחזר כספי בעד הפסד בתקופת החריגה; (ב) מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי בתאגיד מסוים מכח החזקת אמצעי שליטה בו יאושר על ידי ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי. שכר וטובות הנאה אחרות של הדירקטור יועברו לנכסי הגוף המוסדי או למשקיע המוסדי, למעט לגבי דירקטור שאינו עובד הגוף המוסדי או נושא משרה בו או בתאגיד שהוא צד קשור לגוף המוסדי; (ג) קביעת כללי החזקת ניירות ערך במסלול השקעה מתמחה; (ד) קביעת כללי השקעת כספי מבטחים או עמיתים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד; (ה) גוף מוסדי או קבוצת משקיעים רשאים להשקיע בשותפות, בכפוף לתנאים הקבועים בטיטות החוזר; (ו) השקעה בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות - בשיעור העולה על 20% מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד אם עיקר עיסוקו של התאגיד הוא החזקת מקרקעין או ניהולם, ועל נכסיו לא רובצים שעבוד או משכנתא; (ז) מתן הלוואות בכפוף לתנאים הקבועים בטיטות החוזר (לרבות הלוואות לסוכנים, לעמיתים ולמבטחים). משקיע מוסדי ידווח לוועדת הביקורת אחת לרבעון אודות מצבת הלוואות של נושאי משרה; (ח) עסקאות עם צד קשור - בתנאי שלעסקה ניתן אישור מראש ובכתב של רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי;

באור 1: - כללי (המשך)

ה. הליכי חקיקה ותקינה (המשך)

(ט) השקעה בצד קשור - בכפוף לתנאים שנקבעו לעניין זה בטיטת החוזר, בין היתר בתנאי שסך ההשקעה של המשקיע המוסדי בכל הגורמים הקשורים לו לא תעלה על 5% מהשווי המוערך של נכסיו. (י) שליטה והחזקת אמצעי שליטה ע"י מבטח - בכפוף לתנאים הקבועים בטיטת החוזר. טיטת החוזר נמצאות בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

להערכת החברה, הוראות הדין החדשות כאמור לא צפויות להביא לשינוי משמעותי באופן ניהול ההשקעות בה ובקרנות שבניהולה.

ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ב - 2012. בתקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) סוגי הכיסויים הביטוחיים שחברה מנהלת רשאית לרכוש עבור עמיתים בקופת גמל לקצבה שבניהולה או שקופת גמל רשאית לקבוע במסגרת התקנון: כיסוי ביטוחי לאריכות ימים, כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות, כיסוי ביטוחי לסיכונים נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום; (ב) תנאי הכיסויים הביטוחיים האמורים, לרבות התנאי לפיו העלות המצטברת של כל הכיסויים לא תעלה על 35% מההפקדות; (ג) דמי ביטוח של מבטח שהוא צד קשור לחברה המנהלת יהיו בגובה דמי הביטוח הנהוגים אצלו בפוליסה דומה למבטחים בעלי מאפיינים דומים; (ד) קופות גמל לא משלמות לקצבה שאינן קופות ביטוח רשאיות לערוך לעמיתים ביטוח חיים קבוצתי וביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי. דמי הביטוח בפוליסות הקבוצתיות יחושבו, בין היתר, לפי הסכום המבטח, גיל המבטח ומינו; (ה) שמירת כיסוי ביטוחי במקרה של הפסקת הפקדות או משיכה, וכן ההוראה כי לא ניתן יהיה לגבות דמי ביטוח ממרכיב הפיצויים או מדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. כמו כן, נקבעו הוראות נפרדות לביטוח חיים קבוצתי של קרן השתלמות תחילתן של התקנות לעניין קופת גמל לא משלמת לקצבה שאינה קופת ביטוח ולעניין קרן השתלמות, ביום 1 בינואר 2013, ולגבי קופת גמל אחרת ביום 1 ביולי 2013. התקנות לא יחולו על פוליסות ביטוח ששווקו עד יום התחילה, ושמתיקיימים בהן התנאים שנקבעו לפי תקנות 31 או 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופת גמל), התשכ"ד-1964, שעניינן תנאים לביטוח חיים על ידי קופת גמל וסיכונים שניתן לכסות בתכנית ביטוח מאושרת, בהתאמה, ועל פוליסות ביטוח שלא מתקיימים בהם התנאים כאמור, אשר שווקו במסגרת הסכם לביטוח משלים שנחתם לפני יום 1 בדצמבר 2012 - עד תום תקופת הביטוח (לעניין זה יראו את מועד חידוש פוליסת הביטוח כתום תקופת הביטוח ומועד חידוש הסכם לביטוח משלים כמועד חתימתו).

בנוסף פורסם ביום 12 בדצמבר 2012 חוזר שעניינו רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) חברה מנהלת של קופות גמל תהיה רשאית לשווק לעמיתים בקופה ביטוחי פרט לאחר שניתן לה רישיון סוכן תאגיד ביטוח, אשר יוגבל לשיווק כיסויים ביטוחיים לסיכונים מוות, סיכונים נכות ושחרור מתשלום בפוליסות פרט; (ב) עמית רשאי להמשיך כיסוי ביטוחי בפוליסת ביטוח פרט קיימת, באופן עצמאי אצל מבטח או באמצעות חברה מנהלת אחרת, בתנאי שהמבטח והחברה המנהלת האחרת הסכימו לכך. המשך כיסוי ביטוחי כאמור, יעשה ללא שינוי בתנאי הפוליסה הקיימת, לרבות לעניין דמי ביטוח, וללא בחינה מחדש של מצב רפואי קודם; (ג) על חברה מנהלת לדווח לעמית, תוך 60 ימים מיום תיקון תקנון קופת גמל, לגבי כפילות שנוצרה כתוצאה משינוי התקנון בין כיסוי ביטוחי לסיכונים נכות, לשחרור מתשלום וכל אחד מרכיביהם, הנרכש באמצעות החברה המנהלת, לבין כיסוי ביטוחי כאמור בקופת הגמל. הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים החל מיום 1 בינואר 2013.

ביום 31 בדצמבר 2012 פורסם חוזר שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, (המתקן ומחליף את חוזר 8-9-2012). החוזר קובע תקופה מזערית למתן הטבות בדמי הניהול והוראות להגברת השקיפות בנוגע לדמי ניהול הנגבים מהעמית. במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) גוף מוסדי יהיה רשאי להציע לעמית דמי ניהול הנמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין לתקופה מינימאלית של שנתיים מהיום בו החלו להיגבות דמי הניהול כאמור; (ב) גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את דמי הניהול לפני חלוף התקופה המינימאלית כאמור בכפוף לכך שניתנה לעמית הודעה בכתב על אפשרות זו לא יאוחר משלושה חודשים ממועד מתן ההנחה או בסמוך להפקת הפוליסה במקרים המפורטים בחוזר (הפסקת תשלומים, משיכה, העברה, הנחה שניתנה בשל מקום עבודה והעמית עזב את מקום העבודה, העלאה של דמי ניהול בהתאם למנגנון הקבוע בהסכם או בתוכנית ביטוח); (ג) הודעה על העלאת דמי ניהול תהיה בהודעה של לפחות חודשיים מראש ובמסמך נפרד שישלח לא יותר מארבעה חודשים לפני מועד ההעלאה. ניתן להעלות דמי ניהול גם אם לא נשלחה הודעה כאמור בכפוף לכך שניתנה הודעה כאמור בסעיף (ב), ולכך שניתנה לעמית הודעה עד חודשיים לאחר מועד העלאת דמי הניהול;

באור 1 : - כללי (המשך)

ה. הליכי חקיקה ותקינה (המשך)

(ד) לעניין תחולת ההוראות כאמור לתקופת מינימום בת שנתיים למתן הנחה והעלאת דמי ניהול נוכחיים של עמית, נקבע כי ההוראות לא יחולו במקרים בהם החלו להיגבות מהעמית דמי ניהול נמוכים משיעור דמי ניהול המרבי הקבוע לפי דין לפני תחילת החוזר (אם שונו לאחר תחילת החוזר - תקופת המגבלה תחל ממועד השינוי) או במקרה שדמי ניהול כאמור נגבו בהתאם להסכם שנחתם בין מעבידו של העמית לבין הגוף המוסדי לפני כניסת החוזר לתוקף, והוראות ההסכם אינן תואמות את הוראות החוזר. הסכמים כאמור יותאמו לקבוע בהוראות החוזר עד ליום 31 בדצמבר 2014. עד לכניסת החוזר לתוקף ביום 1 במרץ 2013, נקבעה הוראת מעבר, לפיה העלאת דמי ניהול עד ליום 30 באפריל 2013 מחייבת משלוח הודעה בדבר העלאת דמי הניהול, והעלאה כאמור תבוצע בתום חודשיים ממועד משלוח ההודעה. החוזר יחול על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית וחברה מנהלת של קופת גמל מבטיחת תשואה.

ו. הסדר פנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל

ביום 22 ביוני, 2011, נמסר לקבוצת הראל על ידי הגורמים הרלבנטיים בצה"ל, כי היא וחברות בנות שלה, ביניהן החברה, נבחרו כחברות המומלצות על ידי צה"ל בהליך שקיים צה"ל (באמצעות גורמים מטעמו), לבחירת הגורם שינהל את תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני של משרתי הקבע. בהמשך לכך אישר ביום 26 במרץ, 2012, שר הביטחון לאחר קבלת הסכמת שר האוצר את ההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל כשהוא כולל מספר שינויים ביחס לתכנית נשוא ההליך. ההסדר הפנסיוני שאושר כולל שילוב של מוצרים פנסיוניים וביטוחיים. בין המוצרים האמורים תיכלל קרן הפנסיה הראל גילעד פנסיה וכן קרן הפנסיה הכללית הראל פנסיה כללית. כמו כן אושרה ביום 22 באפריל, 2012, על ידי הממונה קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל, קופה לא משלמת לקצבה, שהינה קופה ייעודית למשרתי הקבע בצה"ל אשר תנוהל על ידי החברה ומהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל. טרם הצטרפו עמיתים לקופה זו. התכנית כפי שאושרה כוללת גם פוליסות ביטוח קבוצתיות אשר טרם נכנסו לתוקף. כניסתן לתוקף של הפוליסות מותנית באישור הפוליסות ובשינויי חקיקה.

התכנית מיושמת החל מחודש מאי, 2012, בגין משרתי קבע חדשים שהצטרפו לשירות קבע החל מחודש אפריל, 2012. בחודש יולי, 2012, התקבלו בקרן הראל גילעד פנסיה סך של כ- 970 מיליון ש"ח ובקרן הראל פנסיה הכללית סך של כ- 4.4 מיליון ש"ח בגין העברת יתרותיהם הצבורות של משרתי הקבע מקרנות פנסיה וקופות גמל אחרות.

במסגרת העסקה נדרשת החברה, בהתאם להחלטת הממונה, להעמיד הון עצמי מעבר להון העצמי הנדרש בהתאם לתקנות (ראה באור 11.ד).

בהמשך לאמור לעיל לגבי ההסדר הפנסיוני של צה"ל, ביום 23 במאי, 2012 אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם הניהול של החברה מול החברה האם הסופית ובהתאם לתיקון, הזכאות של הראל השקעות לדמי ניהול מהחברה בשיעור שנתי של 0.5% מדמי הגמולים השנתיים שיתקבלו אצל קרנות הפנסיה שבניהולה של החברה לא תחול על דמי גמולים שיתקבלו מצה"ל.

כמו כן, אישר דירקטוריון החברה תיקון להסכם התפעול עם החברה האם, לפיו הזכאות של הראל ביטוח לדמי תפעול בשיעור שנתי של 0.1% מנכסי קרנות הפנסיה המנוהלות בחברה, לא תחול על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור.

באור 2 : - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS"). החברה אימצה לראשונה את כללי ה-IFRS בשנת 2008, כאשר מועד המעבר ל-IFRS הינו 1 בינואר 2007 (להלן: "מועד המעבר").

דוחות כספיים אלו נערכו גם בהתאם לדרישות הגילוי והנחיות האוצר – אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, ובהתאם להנחיות חדשות שהוצאו בשנת 2012 בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). מספרי ההשוואה סווגו בהתאם.

הדוחות הכספיים אושרו על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במרס 2013.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל החדש הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ג. בסיס המדידה

- הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:
- מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן;
  - מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
  - נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים;
  - הפרשות;

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה באור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ערכם של חלק מהנכסים הלא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה מדינת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS ובהתאם להנחיות הממונה נדרשת הנהלת החברה להפעיל שיקול דעת בהערכות, ולהסתייע באומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: אומדנים), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל ערכם של נכסים והתחייבויות, ועל סכומי הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.



באור 2 : - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

להלן מידע בדבר האומדנים הקריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה :

- הערכת סיכויי התחייבויות תלויות - כנגד החברה או קרנות הפנסיה שבניהולה תלויות ועומדות תביעות משפטיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כאמור הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים, מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט עלולות להיות שונות מההערכות (ראה באור 24).
- ירידת ערך נכסים לא פיננסיים - החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם אירעו אירועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחלה ירידת ערך באחד או יותר מהנכסים הלא פיננסיים. בהתקיים סממנים לירידת ערך, נערכת בחינה באם הסכום שבו מוצגת ההשקעה בנכס ניתן להשבה מתוך תזרימי המזומנים המהווים הצפויים מאותו נכס, ובמידת הצורך נרשמת הפרשה לירידת ערך עד גובה הסכום שהינו בר השבה. היוון תזרימי המזומנים מחושב לפי שיעור היוון המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. קביעת האומדנים של תזרימי המזומנים מתבססת על ניסיון העבר של נכס זה או נכסים דומים, ועל מיטב הערכת החברה לגבי התנאים הכלכליים שישררו במהלך יתרת אורך החיים השימושיים של הנכס. שינויים בהערכת החברה כאמור, עשויים להוביל לשינויים מהותיים בערכים בספרים של הנכסים ובתוצאות הפעילות (ראה באור 2.ח.3).
- קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות - הוצאות רכישת תוכניות פנסיה מהוונות לנכס ומופחתות על פני התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי ניהול. החברה בוחנת את ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות ומעדכנת את התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי ניהול בגינן מדי תקופת דיווח על בסיס תיק חוזי הפנסיה בכללותם (ראה באור 6).
- אומדני שווי הוגן - השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות ופיקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים (ראה באור 9.ב).
- עסקאות עם בעל שליטה - החברה הנפיקה בעבר שטר הון לבעל שליטה שאינו בתנאי שוק. החברה מטפלת בעסקה זו כנושאת הטבה הונית, במקביל להכרה בה לפי שווי הוגן בהתאם ל- IAS 39 ולפיכך סכום ההטבה נזקף להון, ומשקף את ההפרש בין השווי ההוגן כאמור לבין התנאים בעסקה. לצורך קביעת סכום ההטבה ההונית נדרשה החברה לאמוד את תנאי השוק ביום העסקה ובכלל זה את תמורת הערבות בתנאי שוק אילו היה מונפק שטר ההון לידי צד ג' לא קשור (ראה באור 3.ג).

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות בכל התקופות המוצגות.

א. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים של קרנות הפנסיה שבניהול החברה, המהווים זרוע (לא מאוגדת) של החברה לא אוחדו מכיוון שלחברה אין חלק בנכסיהן ובהתחייבויותיהן.

ב. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות של החברה לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד.

ג. מכשירים פיננסיים

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים

החברה מכירה לראשונה בחיוביים ובפיקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, חיובים אחרים ומזומנים ושוי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה.

כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות.

מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס. לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ראה סעיף ג (4) להלן. החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:

מזומנים ושוי מזומנים

מזומנים ושוי מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מידי ופיקדונות לפי דרישה. שוי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות.

השקעות החברה במניות וכן במכשירי חוב מסוימים, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה נמדדים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית נמדדות השקעות אלה לפי שוי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית של מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה, נוקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים (המשך)

דיבידנד המתקבל בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

בדבר אופן ההכרה בהפסדים מירידת ערך לרווח והפסד בגין קטגורית נכסים זו, ראה סעיף ח' להלן בדבר ירידת ערך.

השקעות המוצגות לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו. נכסים פיננסיים מיועדים כנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בהתבסס על שווים ההוגן, בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. בעת ההכרה הראשונית, עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים אלה נמדדים לפי שווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם סחירים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים נמדדים לפי העלות המופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית תוך התחשבות בעלויות עסקה ובניכוי הפרשות לירידת ערך.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

לחברה התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כדלקמן: שטר הון לחברה האם וזכאים אחרים.

הכרה לראשונה בהתחייבויות פיננסיות

החברה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר התחייבויות הפיננסיות (לרבות התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר.

(3) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות (למעט התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת

הריבית האפקטיבית. התחייבויות פיננסיות מיועדות לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת התחייבויות אלה וביצועיהן מוערכים בהתבסס על שוויין ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית ( an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל גזר משובץ.

גריעת התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(3) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים (המשך)

שינוי תנאים של מכשירי חוב

החלפת מכשירי חוב, בעלי תנאים שונים באופן מהותי, בין לווה לבין מלווה קיימים מטופלת כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה בשווי הוגן. כמו כן, שינוי משמעותי בתנאים של התחייבות פיננסית קיימת או של חלק ממנה, מטופל כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה.

התנאים שונים באופן מהותי אם הערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים לפי התנאים החדשים, כולל עמלות כלשהן ששולמו, בניכוי עמלות כלשהן שהתקבלו ומהווה באמצעות שיעור הריבית האפקטיבי המקורי, הינו שונה לפחות בעשרה אחוזים מהערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים הנתורים של ההתחייבות הפיננסית המקורית.

בנוסף למבחן הכמותי כאמור, החברה בוחנת, בין היתר, האם חלו שינויים גם בפרמטרים כלכליים שונים הגלומים במכשירי החוב המוחלפים, לפיכך החלפות של מכשירי חוב צמודים למדד במכשירים שאינם צמודים למדד נחשבות כהחלפות בעלות תנאים שונים באופן מהותי גם אם אינן מקיימות את המבחן הכמותי שבוצע לעיל.

(4) קיצוץ מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לחברה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקצוץ את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

ד. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות מוצגות כהפחתה מההון.

ה. רכוש קבוע

(1) הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות של מספר פריטי רכוש קבוע נקבעה לפי שוויים ההוגן ליום 1 בינואר 2007, מועד המעבר ל-IFRS (עלות נחשבת).

העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

(2) פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. רכוש קבוע (המשך)

(2) פחת (המשך)

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפרטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

שיעור ההפחתה, המתבסס על אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

- רוט וציוד משרדי 6%-20%
- מחשבים וציוד היקפי 14%-33%

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנה ומותאמים בעת הצורך.

ו. נכסים בלתי מוחשיים

עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם וצפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה. ההיוון מופסק במועד בו התוכנה הושלמה מהותית והיא מוכנה לשימושה המיועד. עלויות כאמור מופחתות על פני תקופת ההנאה הצפויה.

אומדן אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

<u>שנים</u>	
תוכנות מחשב	3-5

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף תקופת דיווח ומותאמים בעת הצורך.

ז. הוצאות רכישה נדחות בגין מכירת תוכניות פנסיה

הוצאות רכישה ישירות (עמלות לסוכנים ולמשווקי פנסיה) המיוחסות במישרין להשגת חוזה פנסיה, נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה. ה-DAC מייצג את זכותה החוזית של החברה לקבלת דמי ניהול מקרנות הפנסיה והוא מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי הניהול. החברה בוחנת את יכולת ההשבה של ה-DAC על בסיס תיק חוזה הפנסיה בכללותם.

ח. ירידת ערך

(1) נכסים פיננסיים

ירידת ערך של נכס פיננסי שאינו מוצג בשווי הוגן דרך רווח והפסד נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע התרחש לאחר מועד ההכרה לראשונה בנכס אשר השפיע באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס הניתן לאמידה מהימנה.

ראייה אובייקטיבית לכך שחלה ירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויה לכלול הפרת חוזה על ידי חייב, ארגון מחדש של סכום המגיע לחברה המתבסס על תנאים אשר החברה לא היתה שוקלת במקרים אחרים, קיום סממנים לכך שחייב או מנפיק חוב יפשוט רגל או היעלמות שוק פעיל עבור נייר ערך. הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי, הנמדד לפי עלות מופחתת, מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית.

באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. ירידת ערך (המשך)

(1) נכסים פיננסיים (המשך)

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי המסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי ההוגן הנוכחי שלו.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם את הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר, בנוסף ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראיה אובייקטיבית לירידת ערך.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקח בחשבון כי למיטב הידיעה ירידת הערך לא עומדת בקריטריונים במתוארים ב - IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן:

1. קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
2. הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (DEFAULT) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
3. המלווה בטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
4. נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
5. היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
6. ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך החברה, כולל:
  - א. שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בחברה, או;
  - ב. תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בחברה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בחברה).

עבור נכסים פיננסיים מהותיים, נבחן הצורך בירידת ערך על בסיס כל נכס בנפרד. עבור יתר הנכסים הפיננסיים נבחן הצורך בירידת ערך באופן קולקטיבי, לפי קבוצות בעלות מאפייני סיכוני אשראי דומים.

הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד ומוצגים כהפרשה להפסד כנגד יתרת הנכסים. הכנסת ריבית בגין נכסים שערכם נפגם מוכרת באמצעות שימוש בשיעור הריבית ששימש להיוון תזרימי המזומנים העתידיים לצורך מדידת ההפסד מירידת ערך. הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנוקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר נגרע מהרווח הכולל האחר והוכר ברווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה הזמן מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים כמרכיב של רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון.

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. בנוסף, בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, במידה ולא קיימת עוד ראיה אובייקטיבית לירידת ערך,

ההפסד מירידת ערך מבוטל במלואו ונזקף לרווח והפסד וההפרש המצטבר הנוכחי (ההפרש שבין השווי ההוגן והעלות) מוכר בהון ברווח כולל אחר.

ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי הון, נזקף ישירות לרווח הכולל האחר.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. ירידת ערך (המשך)

(2) נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של החברה, שאינם הוצאות רכישה נדחות ונכסי מס נדחים, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב אומדן סכום בר ההשבה של הנכס.

הסכום בר ההשבה של נכס הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוות החברה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס עולה על הסכום בר ההשבה, ונוקפים לרווח והפסד.

ט. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחוייבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרות כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

י. הכרה בהכנסה

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מדמי ניהול מוכרות על בסיס צבירה.

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות שחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הכנסות והוצאות מימון

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על שטר הון שהונפקו, הוצאות והכנסות מהפרשי הצמדה, ריבית מס הכנסה וכן מעלויות אשראי.

יב. הוצאות מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון.

מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. החברה לא מכירה במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים בגין ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

קיצוץ נכסי והתחייבויות מסים נדחים

החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוץ נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה.

יג. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את הפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

יד. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

(1) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 (2010), מכשירים פיננסיים (להלן – "התקן")

התקן מחליף את הדרישות המופיעות ב- IAS 39 ביחס לסיווג ומדידה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. בהתאם לתקן, ישנן שתי קטגוריות עיקריות של מדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת ושווי הוגן. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. כמו כן, השקעה במכשירים הונים תימדד לפי שווי הוגן כאשר שינויים בשווי ההוגן יזקפו לרווח והפסד. יחד עם זאת, התקן מאפשר בעת ההכרה הראשונית במכשיר הוני שאינו מוחזק למסחר, לבחור להציג שינויים בשווי ההוגן של מכשיר הוני במסגרת הרווח הכולל האחר, כאשר הסכומים שיוקפו לרווח הכולל האחר לא יסווגו לעולם לרווח והפסד. התקן שמר ככלל את ההוראות המתייחסות לסיווג ומדידה של התחייבויות פיננסיות, כפי שהופיעו ב- IAS 39. עם זאת, בשונה מ- IAS 39, IFRS 9 (2010) דורש ככלל כי השינוי בשווי הוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, למעט מחויבות למתן הלוואה וחוזי ערבות פיננסית, המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של ההתחייבות יוכר ברווח כולל אחר, כאשר יתרת הסכום תוכר ברווח והפסד.



באור 3 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ד. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

(1) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 (2010), מכשירים פיננסיים (להלן – "התקן") (המשך)

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2015 או לאחר מכן. יישום מוקדם מותר בכפוף למתן גילוי וכן בכפוף לאימוץ במקביל של התיקונים לתקני IFRS אחרים, המפורטים בנספח לתקן. יישום התקן ייעשה בדרך של יישום למפרע, למעט הקלות מסוימות, בהתאם להוראות המעבר המפורטות בתקן. החברה בוחנת את השלכות התקן על הדוחות הכספיים ללא כוונה ליישום מוקדם.

(2) תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 13, מדידת שווי הוגן (להלן – "התקן")

התקן מחליף את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הוגן המופיעות בתקני ה-IFRS השונים. לצורך כך התקן מגדיר מהו שווי הוגן וקובע הנחיות מדידה וגילוי. עם זאת, התקן אינו דורש מדידות חדשות של שווי הוגן, אלא מסביר כיצד למדוד שווי הוגן כאשר מדידה כזו נדרשת על ידי תקנים אחרים. התקן יחול כאשר מדידות שווי הוגן או גילויים על שווי הוגן נדרשים או מותרים לפי תקני IFRS אחרים. התקן יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013. התקן ייושם באופן פרוספקטיבי, כאשר דרישות הגילוי של התקן לא יחולו על מידע השוואתי לתקופות הקודמות ליישום לראשונה. להערכת החברה ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(3) תיקון ל- IAS 1, הצגת דוחות כספיים בדבר הצגת פריטי רווח כולל אחר (להלן – "התיקון")

התיקון משנה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל יועברו לרווח והפסד, יוצגו בנפרד מפריטי רווח כולל אחר שלעולם לא יועברו לרווח והפסד. בנוסף, התיקון משנה את שם הדוח מ"דוח על הרווח הכולל" ל"דוח על רווח והפסד ורווח כולל אחר", עם זאת חברות רשאיות להשתמש בשמות חלופיים. התיקון יחול לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 ביולי 2012 או לאחר מכן ויישום בדרך של יישום למפרע. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

(4) תיקון לתקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 7 מכשירים פיננסיים: הצגה – קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים (להלן – "התיקון ל- IAS 32" בהתאמה).

התיקון מכיל דרישות גילוי חדשות עבור נכסים והתחייבויות פיננסיים אשר קוזזו בדוח על המצב הכספי; או כפופים להסדרי אב להתחשבות נטו (master netting arrangements) או הסכמים דומים. התיקון יחול לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ויישום למפרע.

באור 4 : - מגזרי פעילות

החברה פועלת בתחום ניהול והפעלה של קרנות פנסיה חדשות וותיקות והיא מרכזת את עיקר פעילות הפנסיה של קבוצת הראל.

החברה הינה חברה מנהלת כהגדרתה בחוק קופות הגמל והיא מנהלת קרן פנסיה חדשה מקיפה, הראל גילעד פנסיה. קרן זו מעניקה למבוטחיה פנסיית זקנה, פנסיית נכות לאובדן כושר עבודה ופנסיית שאירים למקרה מוות. כמו כן מנהלת החברה קרן פנסיה חדשה כללית, הראל פנסיה כללית. קרן זו אינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המונפקות על ידי המדינה ונכון למועד הדוח מעניקה למבוטחיה פנסיית זקנה ופנסיית שאירי זקנה בלבד. בהמשך לרפורמה שנערכה בדמי הניהול, בין היתר, בקרנות הפנסיה הכלליות (ראה ביאור 15.א) תוקן תקנון הקרן הכללית החל מיום 1 בינואר 2013, כך שישקף את דמי הניהול המרביים המותרים לגבייה בהתאם לתקנות החדשות. בנוסף החברה נותנת שרותי תפעול לקרן הפנסיה נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד), אשר נמנית על קבוצת הקרנות הוותיקות הגרעוניות שלהן מנהל מיוחד מטעם אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

בנוסף למגזר הפנסיה, ביום 22 באפריל, 2012, קיבלה החברה אישור קופת גמל עבור קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל, קופת גמל לא משלמת לקצבה, אותה מנהלת החברה במסגרת ההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (ראה בנוסף באור 1.א). נכון למועד אישור דוחות כספיים אלה טרם הצטרפו עמיתים לקופת גמל זו ולפיכך לא הייתה פעילות במגזר הגמל.

באור 5 - נכסים בלתי מוחשיים

<u>תוכנות מחשב</u>		
<u>אלפי ש"ח</u>		
3,176		<u>עלות</u>
3,271		יתרה ליום 1 בינואר 2011
6,447		תוספות (1)
4,527		יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
10,974		תוספות (1)
		יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
		<u>הפחתה שנצברה</u>
17		יתרה ליום 1 בינואר 2011
575		הפחתה שהוכרה במהלך השנה
592		יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
1,496		הפחתה שהוכרה במהלך השנה
2,088		יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
		<u>הערך בספרים</u>
5,855		ליום 31 בדצמבר 2011
8,886		ליום 31 בדצמבר 2012

(1) תוספות בגין תוכנות מחשב הן בעיקרן תוספות בגין פיתוח עצמי.

באור 6 - הוצאות רכישה נדחות

א. אומדן תקופת הפחתת הוצאות הרכישה הנדחות נקבע מדי שנה ונערך על בסיס שנות ההפקה של חווי הפנסיה, התקופה שבה צפויה החברה לזקוף הכנסות דמי ניהול הנובעות מהוצאות הרכישה הנדחות. מודל ההפחתה מביא בחשבון ביטולים (נכללים בשורת התוספות).

ב. תנועה

<u>ליום 31 בדצמבר</u>		
<u>2011</u>	<u>2012</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
77,366	94,469	יתרה ליום 1 בינואר
25,868	40,915	תוספות
(8,765)	(9,517)	הפחתה שוטפת
94,469	125,867	יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 7: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה

סה"כ	ציוד	
	משרדי	מחשבים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
136	28	108
-	-	-
-	-	-
136	28	108
108	5	103
4	1	3
-	-	-
112	6	106
24	22	2

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

תוספות במשך השנה

גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2012

פחת לשנה

גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר,

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2012

סה"כ	ציוד	
	משרדי	מחשבים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,917	1,060	2,857
2	2	-
(3,783)	(1,034)	(2,749)
136	28	108
3,737	889	2,848
40	37	3
(3,669)	(921)	(2,748)
108	5	103
28	23	5

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2011

תוספות במשך השנה

גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2011

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2011

פחת לשנה

גריעות במשך השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר,

יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2011

ב. אורך חיים שימושיים

ליום 31 בדצמבר 2011 ו-2012

6% - 20%

14% - 33%

ציוד משרדי

מחשבים

באור 8 : - חייבים ויתרות חובה

הרכב

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
626	1,048	נתיב קרן פנסיה (1)
326	14	הראל פנסיה כללית (1)
8,223	1,232	הראל גילעד פנסיה (1)
1,377	1,565	צדדים קשורים ובעלי ענין (1)
614	540	הוצאות מראש
291	570	הכנסות לקבל
143	-	אחרים
<u>11,600</u>	<u>4,969</u>	

(1) יתרות שוטפות מול צדדים קשורים אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית.

באור 9 : - פירוט השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2012					
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
40,066	-	-	40,066	-	נכסי חוב סחירים
3,152	3,152	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
5	-	-	-	5	אחרות
<u>43,223</u>	<u>3,152</u>	<u>-</u>	<u>40,066</u>	<u>5</u>	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2011					
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
42,905	-	-	42,905	-	נכסי חוב סחירים
3,191	2,506	685	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
<u>46,096</u>	<u>2,506</u>	<u>685</u>	<u>42,905</u>	<u>-</u>	סה"כ

באור 9: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
29,689	33,768	אגרות חוב ממשלתיות, מוצגים בזמינות למכירה
13,216	6,298	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה, מוצגים בזמינים למכירה
42,905	40,066	סך הכל נכסי חוב סחירים
(193)	(84)	ירידות ערך שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

הרכב:

שווי הוגן		ערך בספרים		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,432	3,409	3,191	3,152	נכסי חוב שאינם סחירים ושאינם ניתנים להמרה, מטופלים כהלוואות וחייבים לרבות פיקדונות בבנקים
		-	(6)	ירידות ערך שזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית		
ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אחוזים		
2.05	0.53	<u>בסיס הצמדה - נכסי חוב סחירים:</u>
3.85	2.42	צמוד למדד המחירים לצרכן שקלי
5.4	0.94	<u>בסיס הצמדה - נכסי חוב שאינם סחירים:</u>
-	7.46	צמוד למדד המחירים לצרכן שקלי

באור 9 : - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ד. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	5	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות, מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד

ה. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, לצורך ההצגה בבאור באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי היוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר.

להלן הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגים בטבלה הינם בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג.

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אחוזים		
		עבור נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג*:
1.77	0.58	AA ומעלה
5.83	2.54	A
7.52	3.36	BBB
-	7.84	נמוך מ-BBB

\* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

ו. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2012				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
40,066	-	-	40,066	נכסי חוב סחירים
5	5	-	-	אחרות
40,071	5	-	40,066	סך הכל

באור 10 - מזומנים ושווי מזומנים

ליים 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,011	40,116	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
6,363	538	פקדונות לזמן קצר
7,374	40,654	מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 ריבית יומית בשיעור שנתי של 2.2% ו- 2.55%, בהתאמה במונחים שנתיים.

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפקדונות נושאים ריבית בשיעור של 2.15% ו- 2.55% במונחים שנתיים לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011, בהתאמה.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים ופיקדונות לזמן קצר, ראה באור 23.

באור 11 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 2011		31 בדצמבר 2012		
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום	
אלפי ש"ח				
9,673,454	15,000,000	9,990,743	15,000,000	רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ כ"א

למחזיקים במניות הרגילות הזכות לקבלת דיבידנד כפי שיוכרז מפעם לפעם וזכות הצבעה באסיפות כלליות של החברה לפי קול אחד למניה. לכל בעלי המניות מעמד שווה בערך השאירתי של החברה.

ב. תנועה בהון המניות

בתחילת השנה בוצעה המרה להון עצמי של שטר הון שהונפק לחברה האם, כנגד הנפקת 317,289 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. לחברה האם. הפרש בין שווי ההגון של שטר ההון לבין הערך הנקוב של המניות שהונפקו בסך של כ- 34,270 אלפי ש"ח נזקף להון העצמי כפרמיה. כמו כן, בעקבות המרת שטר ההון מומשו התחייבויות מסים נדחים בגינו בסך של כ- 630 אלפי ש"ח.

ש"ח ע.נ.	מספר מניות	
9,673,454	9,673,454	יתרה ליום 1 בינואר וליום 31 בדצמבר, 2011
317,289	317,289	הנפקת מניות
9,990,743	9,990,743	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

ג. קרנות הון אחרות

קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

באור 11 - : הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ג. קרנות הון אחרות (המשך)

קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין החברה לבין בעל השליטה בה או בין חברות תחת אותה שליטה מוכרים במועד העסקה לפי שווי הוגן. ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנקבעה בעסקה נזקף להון העצמי, בניכוי השפעת המס. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן הקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן הוצג בסעיף נפרד בהון העצמי "קרן הון בגין בעלי שליטה".

ד. ניהול ודרישות הון

- מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה.

להלן פרטים על מצב ההון העצמי הנדרש והקיים :

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	64,533	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)(ב)
-	134,844	הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ד)
-	(70,311)	הפרש
103,318	64,533	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
126,857	152,513	הון עצמי קיים
23,539	87,980	עודף
-	-	סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה
-	16,227	(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין : היקף נכסים מנוהלים
-	32,306	הוצאות שנתיות
-	16,000	דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה (ג)
-	64,533	סך כל הסכום הנדרש

(ב) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים. בהתאם לתקנות ההון, ההון הנדרש יבוסס על שיעור מסך נכסים מנוהלים ושיעור מסך הוצאות שנתיות, בכפוף לעמידה בהון עצמי מינימלי. בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012.



באור 11: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) (המשך)

יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.

(ג) בהתאם להוראת הממונה מיום 29 למרס, 2012, על החברה להעמיד הון בסכום של 16 מיליון ש"ח בנוסף להון המינימלי הנדרש לפי הוראות הדין בשל הפעלת תכנית ההסדר הפנסיוני של אנשי הקבע בצה"ל אשר הופעלה בתקופת הדוח.

(ד) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון עצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל ומחברה מנהלת של קרנות פנסיה חדשות, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח ובסך 7 מיליון ש"ח, בהתאמה, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001.

בנוסף לכך, בהתאם לחוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו ככנס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.

(ה) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.

באור 12: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספיי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממש חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן. בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

3. תיקון חוק מס ערך מוסף

בהמשך לתיקון כאמור בסעיף א.2 לעיל, תוקן גם חוק מע"מ (תיקון מספר 35) ונקבע שבחישוב מס הרווח החל על מוסדות כספיים, יותרו בניכוי החל משנת המס 2009 מלוא תשלומי מס השכר ששולמו. בשנת המס 2008 יותרו בניכוי מחצית מתשלומי מס השכר ששולמו בגין אותה שנה. בנוסף, מס השכר ישולם החל משנת המס 2009 גם על חלק המעביד בביטוח לאומי. בשנת המס 2008 ישולם מס השכר על מחצית מחלק המעביד בביטוח לאומי.

באור 12 : - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות של החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. בהתאם לצווי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים)(הוראת שעה), שפורסמו בשנת 2009 ובשנת 2010 יעמוד שיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים כדלקמן :
  - 16.5% - החל מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2009.
  - 16.0% - בשנים 2010-2012.
  - 15.5% - החל מיום 1 בינואר 2013.
3. בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קובע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות ושיעור מס רווח הון ריאלי בישראל החל משנת 2011.
4. ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית, כאמור לעיל, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי.
5. ביום 30 באוגוסט, 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר, 2012. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2012 משיעור של 35.34% לשיעור של 35.53%. בשנת 2013 ואילך יעלה לשיעור של 35.90%.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה :

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
			%
2009	26	*16.0	36.21
2010	25	16.0	35.34
2011	24	16.0	34.48
2012	25	*16.3	35.53
2013 ואילך	25	17.0	35.90

\* שיעור משוקלל.

לשינוי בשיעור מס הרווח, כאמור לעיל, לא הייתה השפעה מהותית על סעיף מיסים על הכנסה.

ג. שומות מס

1. שומות מס סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות או הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2008.

2. שומות מס בהסכמה

ביום 31 באוקטובר 2010 נחתם הסכם עם פקיד השומה לשנות המס 2005, 2006 ו-2007, לפיו הוצאות הרכישה יותרו בניכוי למס הכנסה בהתאם לתקופת ההפחתה החשבונאית. ההפרשה למס עודכנה בהתאם.

בהסכם השומה הני"ל נקבע כי אופן ההפחתה כאמור אינו מחייב עבור שנים מאוחרות יותר. החברה איננה מסכימה לאופן ההפחתה האמור לצורכי מס וסוברת כי מן הראוי להכיר בהוצאות אלה באופן שוטף, נושא זה נמצא במחלוקת.

על מנת להימנע מתשלום ריבית והפרשי הצמדה למס הכנסה, שאינן מותרות בניכוי, יצרה החברה הפרשה, כך שהדוחות הכספיים משקפים את אופן ההפחתה האמור לצורכי מס, למרות המחלוקת.

באור 12 - : מסים על ההכנסה (המשך)

ד. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,973	13,626
(513)	(196)
124	(657)
(82)	1
<u>11,502</u>	<u>12,774</u>

הוצאות (הכנסות) מסים שוטפים :

בגין השנה השוטפת

התאמות בגין שנים קודמות, נטו

הוצאות מסים נדחים :

הפחתה (היפוך הפחתה) ומחיקה של נכס מסים נדחים

שינוי בשיעורי המס

ה. מיסים נדחים

ההרכב :

סה"כ	מכשירים פיננסים	שטר הון לחברה האם
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(1,288)	(518)	(770)
124	(100)	224
272	272	-
(82)	2	(84)
<u>(974)</u>	<u>(344)</u>	<u>(630)</u>
655	25	630
43	43	-
1	1	-
<u>(275)</u>	<u>(275)</u>	<u>-</u>

יתרת נכס מס נדחה ליום 1 בינואר 2011

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר

השפעת השינוי בשיעורי המס

יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2011

שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד

שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר

השפעת השינוי בשיעורי המס

יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2012

המיסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן :

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
<u>974</u>	<u>275</u>

התחייבויות בגין מסים נדחים

באור 12 - מסים על ההכנסה (המשך)

1. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
26,129	34,663	38,522	רווח לפני מסים על ההכנסה
35.34%	34.48%	35.53%	שיעור המס הסטטוטורי
9,234	11,953	13,687	מס (חיסכון במס) מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
			עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
468	48	-	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
3	(82)	1	עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינוי בשיעור המס
1,081	(429)	(196)	מסים בגין שנים קודמות
-	(14)	(630)	מחיקת יתרות מסים נדחים ורווחים בגינם לא נרשמו מסים נדחים
57	26	(88)	אחרים
10,843	11,502	12,774	מסים על ההכנסה בדוח רווח"פ
41.50%	33.18%	33.16%	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באור 13 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
27,429	41,335	החברה האם
3,928	4,504	צדדים קשורים ובעלי עניין (1)
4,217	6,340	הוצאות לשלם
83	-	זכאים אחרים
35,657	52,179	

(1) יתרות שוטפות מול צדדים קשורים אינן צמודות למדד ואינן נושאות ריבית. ראה פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת באור 23.

באור 14 - התחייבויות פיננסיות

במהלך חודש מאי 2012 נטלה החברה הלוואה מהחברה האם - הראל חברה לביטוח בע"מ בסך של 15 מיליון ש"ח, בשיעור ריבית שנתית של פריים בתוספת 1%. תקופת ההלוואה הינה 11 חודשים ו- 29 ימים והיא צפויה להתחדש לתקופה זהה נוספת. ההלוואה ניתנת לפירעון מידי על ידי שני מהצדדים.

באור 15 : - הכנסות מדמי ניהול

שיעור ממוצע של דמי ניהול בגין מבוטחים			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	2010	2011	2012	
אחוז	אחוז	אחוז	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
						סך דמי הניהול שנגבו בפועל מקרן פנסיה חדשה מקיפה :
4.88	4.75	3.93	82,914	102,969	111,516	מדמי גמולים
0.36	0.35	0.32	31,959	39,990	47,575	מהצבירה
			114,873	142,959	159,091	סה"כ דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה מקיפה
1.87	1.48	1.31	2,044	2,542	2,642	דמי ניהול מקרן פנסיה חדשה כללית
			116,917	145,501	161,733	סך הכל דמי ניהול מקרנות פנסיה
			12,714	12,203	12,739	דמי תפעול מקרן נתיב
			1,486	955	(976)	דמי תפעול (החזר) משירותי פנסיה למעסיקים
			131,117	158,659	173,496	סך דמי ניהול ותפעול

א. שיעורי דמי הניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי דין :

פנסיונרים זכאים קיימים	פנסיונרים חדשים	מבוטחים	
אחוז	אחוז	אחוז	
			<u>קרן פנסיה מקיפה</u>
-	-	6	מדמי גמולים
-	0.5	0.5	מהצבירה (שיעור שנתי)
			<u>קרן פנסיה כללית (ב)</u>
	-	-	מדמי גמולים
	2*)	2	מהצבירה (שיעור שנתי)

\*) בהתאם לעדכון תקנון הקרן הכללית מפנסיונרים חדשים שפרשו בקרן זו לאחר 1 בינואר 2010, ייגבה מהצבירה שיעור מירבי של 0.5% בשיעור שנתי.

ב. בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות :

1. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם ;
2. דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה המקיפה נותרו ללא שינוי.

באור 15 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

ג. על פי הסכם תפעול במיקור חוץ שנחתם עם נתיב גובה החברה דמי ניהול בגין שרותיה, בגובה תקרת דמי הניהול בקרן פנסיה ותיקה, כפי שיקבעו מעת לעת על ידי הממונה על שוק ההון.

1. השיעורים החלים על קרן הפנסיה נתיב, החל מיום 1 בינואר, 2003 הם:

- א. עד 3.5% מדמי הגמולים החדשיים השוטפים.
- ב. עד 1.5% מתשלומי הפנסיה השוטפים של הקרן.
- ג. עד 25 ש"ח לשנה מעמית שהקפיא את זכויותיו בקרן, מתום שנה לאחר הפסקת תשלומיו.

2. בתוספת להסכם מיום 4 באוקטובר, 2006 עודכן הסכם הניהול הקיים כדלקמן:

א. תקופת מתן שירותי הניהול הוארכה עד ליום 31 בדצמבר, 2008. לנתיב ניתנה האופציה להארכתו בשנה נוספת.

ב. מדמי הניהול הנהוגים על-פי ההסכם המקורי יופחת סכום של 750 אלפי ש"ח בשנת 2006, 1,750 אלפי ש"ח בשנת 2007, 2,000 אלפי ש"ח בשנת 2008 וסכום זהה בשנת 2009, במידה ויוארך ההסכם גם לשנה זו.

ג. החברה תסייע, ככל הניתן, בפעילויות טיוב נתונים ופיתוח מערכת מחשב המבוצעת עבור קרנות הפנסיה הותיקות שבהסדר על ידי חברות בנות שלהן, וכן תעביר באופן מסודר את נתוני הקרן וקופת הגמל שבניהולה לפי הנחיות המנהלת המיוחדת של נתיב.

3. לקראת תום שנת 2008 נערך משא ומתן להמשך תפעול נתיב על ידי החברה. טרם נחתם הסכם ואולם הצדדים הגיעו להסכמה על הפחתה נוספת של 2 מיליון ש"ח לשנה בדמי ניהול ועל זכאותה של נתיב להפסיק את ההתקשרות בהודעה של 30 יום. החברה ממשיכה לספק לנתיב את שירותי הניהול בתנאים אלה.

באור 16 - נתונים אודות קרנות הפנסיה שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2012		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
(560,144)	4,252,950	17,198,137		קרן פנסיה חדשה מקיפה
(12,835)	48,436	256,376		קרן פנסיה חדשה כללית
(572,979)	4,301,386	17,454,513		סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011		ליום 31 בדצמבר 2011		
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
(380,167)	2,481,065	12,169,133		קרן פנסיה חדשה מקיפה
(7,952)	36,225	197,573		קרן פנסיה חדשה כללית
(388,119)	2,517,290	12,366,706		סך הכל

באור 16 - : נתונים אודות קרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

ב. העברת כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
קרן פנסיה מקיפה	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
26,833	49,064
268,227	1,329,629
4,224	11,182
299,284	1,389,875
(18,882)	(28,580)
(124,848)	(215,492)
(2,877)	(4,242)
(146,607)	(248,314)
98,804	1,141,561

העברות לקרנות שבניהול החברה מגופים אחרים :  
 העברות מחברות ביטוח  
 העברות מקרנות פנסיה  
 העברות מקופות גמל  
 סך כל העברות לקרנות שבניהול החברה  
 העברה מהקרנות לגופים אחרים :  
 העברות מחברות ביטוח  
 העברות מקרנות פנסיה  
 העברות מקופות גמל  
 סך כל העברות מהקרנות שבניהול החברה  
 העברות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
קרן פנסיה כללית	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
754	330
1,915	5,246
198	197
2,867	5,773
(1,378)	(3,396)
(1,739)	(2,025)
(309)	(1,217)
(3,426)	(6,638)
(559)	(865)

העברות לקרנות שבניהול החברה מגופים אחרים :  
 העברות מחברות ביטוח  
 העברות מקרנות פנסיה  
 העברות מקופות גמל  
 סך כל העברות לקרנות שבניהול החברה  
 העברה מהקרנות לגופים אחרים :  
 העברות מחברות ביטוח  
 העברות מקרנות פנסיה  
 העברות מקופות גמל  
 סך כל העברות מהקרנות שבניהול החברה  
 העברות, נטו

ג. העודף האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל גילעד הסתכם בשנת הדוח בסך של כ- 85 מיליון ש"ח והתשואה שחולקה למבוטחים הסתכמה ב- 0.5%. קצבאות הפנסיונרים החדשים הוגדלו ב- 0.5% וקצבאות הפנסיונרים הזכאים הקיימים הוגדלו ב- 0.41%.

הגירעון האקטוארי בשנת הדוח בקרן הראל כללית הסתכם בשנת הדוח בסך של כ- 1.7 מיליון ש"ח והתשואה שנגרעה מהמבוטחים הסתכמה ב- 0.69%. קצבאות הפנסיונרים החדשים הוקטנו ב- 0.69%.

באור 17 - : רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
			רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה הפרשי שער ודיבידנד בגין:
57	679	2,182	נכסים פיננסיים זמינים למכירה (א)
1	(2)	-	נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (ב)
-	-	(6)	נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ג)
58	677	2,176	
1,645	1,970	1,841	הכנסות ריבית (*) והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
5	1	(18)	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ורווח (הפסד) מהפרשי שער
1,650	1,971	1,823	
1,708	2,648	3,999	סה"כ הכנסות מהשקעות
10	20	14	(*) בהכנסות הנ"ל כלולה ריבית בגין נכסים פיננסיים אשר אינם מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד שערם נפגם

א. רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות בנכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
50	576	2,073	רווחים נטו מניירות ערך שמומשו
7	103	109	ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד
57	679	2,182	סך הכל רווחים מהשקעות בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בנכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1	(2)	-	רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ואשר יועדו בעת ההכרה הראשונית

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	(6)	ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד



באור 18 : - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
187	141	168
-	(114)	-
-	113	-
187	140	168

דמי טיפול הקמת הלוואות  
הפסד הון מממוש/גריעת רכוש קבוע  
משיכת קופת דמי מחלה

באור 19 : - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
29,336	25,868	40,915
(23,849)	(17,103)	(31,398)
5,487	8,765	9,517
27,128	37,384	41,430
17,209	17,224	13,002
49,824	63,373	63,949

הוצאות רכישה :  
עמלות רכישה  
שינוי בהוצאות רכישה נדחות  
סה"כ הוצאות רכישה  
עמלות שוטפות אחרות  
הוצאות שיווק ורכישה אחרות (1)  
סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 20 : - הוצאות הנהלה וכלליות

א. הרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
19,194	24,094	29,605
25,170	26,425	30,570
6,107	5,723	7,215
3,623	4,244	5,458
57	615	1,355
251	268	587
54,402	61,369	74,790
7,097	4,817	9,196

דמי ניהול לחברות האם  
תשלום לגורם מתפעל (ב)  
ייעוץ משפטי ומקצועי  
אחזקת משרדים ותקשורת  
פחת והפחתות  
אחרות  
הוצאות הנהלה וכלליות  
הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

ב. מהות השירותים אותם מקבלת החברה מהחברה האם והכלולים בסעיף "תשלום לגורם מתפעל" הינם שרותי מחשוב, בטוח דירקטורים ונושאי משרה ושירותים בתחום משאבי אנוש ושכר. ראה בנוסף באור 22, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

באור 21 - הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1148	115	(27)	ריבית והצמדה מס הכנסה
1,364	1,927	-	ניכיון ריבית והצמדה על שטר הון
-	-	427	ריבית על הלוואה מהחברה האם
146	-	2	אחרות
2,658	2,042	402	סה"כ הוצאות מימון

באור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדיים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

צדדים קשורים אחרים	החברה האם הסופית	החברה האם	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
				<u>ליום 31 בדצמבר 2012</u>
4,429	-	-	8	חייבים ויתרות חובה
-	(4,504)	(41,335)	13	זכאים ויתרות זכות
-	-	(15,427)	14	התחייבויות פיננסיות
				<u>ליום 31 בדצמבר 2011</u>
10,552	-	-	8	חייבים ויתרות חובה
-	(3,928)	(27,429)	13	זכאים ויתרות זכות
-	-	(34,587)	ב.11	שטר הון לחברה האם

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

צדדים קשורים אחרים	החברה האם הסופית	החברה האם	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
				<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012</u>
173,496	(15,253)	(14,352)	15,20	הכנסות (הוצאות) דמי ניהול
(3,553)	-	(37,730)	19,20	הוצאות אחרות
-	-	(427)	14,21	הוצאות מימון

באור 22 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

צדדים קשורים אחרים	החברה האם הסופית	החברה האם	בדבר תנאים ראה באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
				<u>לשנה שהסתיימה ביום 31</u> <u>בדצמבר, 2011</u>
158,659	(12,549)	(11,545)	15,20	הכנסות (הוצאות) דמי ניהול
(3,078)	-	(37,927)	19,20	הוצאות אחרות
-	-	(4,817)	ב.11	הוצאות מימון
				<u>לשנה שהסתיימה ביום 31</u> <u>בדצמבר, 2010</u>
131,117	(9,937)	(9,212)	15,20	הכנסות (הוצאות) דמי ניהול
(2,365)	-	(35,429)	19,20	הוצאות אחרות
-	-	(7,097)	ב.11	הוצאות מימון

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים

במהלך שנות הדוח שימשו אנשי מפתח ניהוליים בחברה בתפקידים נוספים בחברות מנהלות אחרות בקבוצת הראל, ומאידך אנשי מפתח ניהוליים אחרים בקבוצת הראל שימשו בתפקידי ניהול גם בחברה. על רקע זה, לא ניתן לקבוע את החלק מהטבותיהם אותם יש לייחס לחברה.

ד. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

1. החברה מקבלת שירותי ניהול ותפעול מהחברה האם - הראל חברה לביטוח בע"מ ובהם: שרותי מחשוב ואינטרנט, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות, שירותים בתחום משאבי אנוש ושכר, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה ועוד, בתמורה לשיעור קבוע בגובה 0.1% מהיקף נכסי הקרנות שהחברה מנהלת. בנוסף מחויבת החברה בהוצאות שהוציאה החברה האם אשר מיוחסות באופן ישיר לתפעול החברה. הסכם התפעול בין החברה לחברה האם תקף עד סוף שנת 2013 ואינו חל על נכסי עמיתים שלגביהם חל ההסדר הפנסיוני עם צה"ל, כל עוד הינם עמיתים פעילים במסגרת ההסדר כאמור וזכאים לדמי הניהול הקבועים בהסדר כאמור. בנוסף שוכרת החברה את המשרדים שבשימושה מהחברה האם תמורת שכר דירה והוצאות אחזקה שנלוות להן, פעילות זו מאוגדת בהסכם ומבוצעת במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.
2. בהתאם להסכם נוסף בתוקף מיום 1 בינואר, 2009, משלמת החברה לחברה האם הסופית - הראל השקעות בביטוח ופיננסיים בע"מ סך של 0.5% מדמי הגמולים שגובה קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה, בתוספת מע"מ, בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי ועוד. הסכם זה הינו לתקופה בלתי מוגבלת עם אפשרות להביא לביטולו על ידי כל צד בתום כל שנה קלנדרית בהודעה שתומסר 60 יום מראש.
3. חלק מפעילותה של החברה בתחום השיווק הפנסיוני כולל תשלום עמלות שוטפות ועמלות רכישה ומבוצע עם סוכנויות ומנהלי הסדר שעונים על הגדרת צדדים קשורים. פעילות זו מבוצעת במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.
4. רכישת הטבות ביטוחיות לעמיתים הקרנות מבוצעת מול צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק.

באור 23 - ניהול סיכונים

א. כללי

החברה פועלת בתחומים שונים של שוקי ההון בארץ ובעולם. פעילויות אלה חושפות אותה לסיכונים פיננסיים שונים, כגון סיכונים שוק (סיכון מניות, סיכון מטבע חוץ, סיכון מדד מחירים לצרכן, סיכון ריבית, סיכון מרווח אשראי וסיכון מחיר), סיכון אשראי וסיכון נזילות. שינויים בגורמי סיכון שוק עלולים לגרום להפסדים, באופן ישיר עקב ירידת שווי ההשקעות העצמיות של החברה, ובאופן עקיף לאור מנגנון גביית דמי הניהול. ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתי הקרנות ולעליה במספר הפדיונות והעזיבות.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה מתבצע במסגרת מדיניות קבוצת הראל בתחום ניהול הסיכונים. המדיניות מבטיחה קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של הסיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית. דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של החברה. ניהול הסיכונים מבוצע על ידי אגף ניהול סיכונים אשר באחריותו לזהות, להעריך ולדווח על סיכונים מהותיים בתיק ההשקעות.

ג. דרישות חוקיות

המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה וחוזרים רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים בין היתר תיקונים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) במסגרת חקיקת בכר, אשר דרשו מינוי מנהל סיכונים בחברות ביטוח ובחברות מנהלות של קרנות פנסיה, וחוזר המפקח מס' 14-1-2006 "תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים" ("חוזר ניהול סיכונים").

בהתאם לחוזר, מנהל הסיכונים פועל לזיהוי סיכונים מהותיים, להערכת אופן ניהול הסיכונים שזוהו, לדיווח תקופתי ומיידי להנהלה ולדירקטוריון, ולפיקוח על תיקון ליקויים.

ד. סיכונים שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק

ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים בגין משתנה הסיכון הרלבנטי, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניית הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

לאור הנחיות האוצר בחוזר ביטוח 1-1-2012 קרנות נאמנות ותעודות סל שמשקיעות בנכסי חוב, נכללו ברגישות להשקעות במכשירים הוניים.

יצוין כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

באור 23 : - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה ניתוחי הרגישות הינם ביחס לערך בספרים של המכשירים וביחס למכשירים עם ריבית משתנה ניתוחי הרגישות הינם ביחס להשפעה על התוצאות הכספיות, לו הריבית הייתה משתנית מתחילת השנה (גם אם הנכס נרכש רק במהלך השנה).  
יצוין כי אג"ח להמרה מטופלות כמכשיר חוב, ללא פיצול לרכיב החוב ולרכיב ההוני.

מבחני הרגישות לסיכון ריבית של נכסים פיננסיים חושבו באמצעות מודל היוון תזרים המזומנים הנובע מאותם הנכסים, תוך שימוש בריבית המתאימה לתקופת תזרים המזומנים. ריבית ההיוון חושבה על פי ריבית השוק לתקופת תזרים המזומנים בתוספת פרמיית הסיכון המתאימה ללווה או לגוף המנפיק. במבחני הרגישות לסיכון ריבית, הונח שינוי קבוע של  $\pm 1\%$  לכל ריביות העקום.

מבחני הסיכון למניות, מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר התבססו על שינויים יחסיים במדד או בשער הרלבנטי.

ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

שיעור השינוי בשע"ח של מטבעות חוץ		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור הרבית (א)	
10%-	10%+	1%-	1%+	1%-	1%+
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(63)	63	(180)	180	99	(99)
-	-	-	-	927	(854)
<u>(63)</u>	<u>63</u>	<u>(180)</u>	<u>180</u>	<u>1,026</u>	<u>(953)</u>
(66)	66	(24)	24	-	-
-	-	-	-	1,597	(1,466)
<u>(66)</u>	<u>66</u>	<u>(24)</u>	<u>24</u>	<u>1,597</u>	<u>(1,466)</u>

ליום 31 בדצמבר, 2012

רווח (הפסד)

קרן הון

הכנסה כוללת (הון

עצמי) (ב)

ליום 31 בדצמבר, 2012

רווח (הפסד)

קרן הון

הכנסה כוללת (הון

עצמי) (ב)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

באור 23 - : ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים והתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2012					
פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	צמוד למדד	לא צמוד		
סה"כ אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
					<b>נכסים :</b>
8,886	8,886	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
125,867	125,867	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
24	24	-	-	-	רכוש קבוע
4,969	-	-	-	4,969	חיביים ויתרות חובה
<u>139,746</u>	<u>134,777</u>	-	-	<u>4,969</u>	
					<b>השקעות פיננסיות :</b>
40,066	-	-	28,310	11,756	נכסי חוב סחירים
3,152	-	-	3,070	82	נכסי חוב שאינם סחירים
5	5	-	-	-	אחרות
43,223	5	-	31,380	11,838	סה"כ השקעות פיננסיות
40,654	-	990	-	39,664	מזומנים ושווי מזומנים
<u>223,623</u>	<u>134,782</u>	<u>990</u>	<u>31,380</u>	<u>56,471</u>	סך הכל נכסים
<u>152,513</u>	<u>152,513</u>	-	-	-	סך הכל הון
					<b>התחייבויות</b>
275	275	-	-	-	התחייבויות מסים נדחים
3,229	-	-	-	3,229	התחייבויות בגין מסים שוטפים
52,179	-	-	-	52,179	זכאים ויתרות זכות
15,427	-	-	-	15,427	התחייבויות פיננסיות
71,110	275	-	-	70,835	סך הכל התחייבויות
<u>223,623</u>	<u>152,788</u>	-	-	<u>70,835</u>	סך הכל הון והתחייבויות
-	5	990	31,380	(14,364)	סך הכל חשיפה מאזנית

באור 23 - : ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים והתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2011								
פריטים לא פיננסיים ואחרים	סה"כ אלפי ש"ח	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	אלפי ש"ח	צמוד למדד	אלפי ש"ח	לא צמוד	אלפי ש"ח	
<b>נכסים:</b>								
5,855	5,855	-	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
94,469	94,469	-	-	-	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
28	28	-	-	-	-	-	-	רכוש קבוע
11,600	-	-	-	-	-	11,600	-	חייבים ויתרות חובה
111,952	100,352	-	-	-	-	11,600	-	
<b>השקעות פיננסיות:</b>								
42,905	-	-	-	37,009	-	5,896	-	נכסי חוב סחירים
3,191	-	-	-	3,191	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
46,096	-	-	-	40,200	-	5,896	-	סה"כ השקעות פיננסיות
7,374	-	1,011	-	-	-	6,363	-	מזומנים ושווי מזומנים
165,422	100,352	1,011	-	40,200	-	23,859	-	סך הכל נכסים
92,270	92,270	-	-	-	-	-	-	סך הכל הון
<b>התחייבויות</b>								
974	974	-	-	-	-	-	-	התחייבויות מסים נדחים
1,934	-	-	-	-	-	1,934	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
35,657	-	-	-	-	-	35,657	-	זכאים ויתרות זכות
34,587	-	-	-	-	-	34,587	-	שטר הון לחברה האם
73,152	974	-	-	-	-	72,178	-	סך הכל התחייבויות
165,422	93,244	-	-	-	-	72,178	-	סך הכל הון והתחייבויות
-	-	1,011	-	40,200	-	(48,319)	-	סך הכל חשיפה מאזנית

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ-81 מיליון ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

באור 23 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני נזילות (המשך)

מועדי פירעון עתידיים

מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הפיננסיות של החברה בשנת הדוח ובשנה שקדמה לה (2011-2012) הינם לטווח של עד שנה. היות שמדובר בסכומים שכוללים את תשלומי הריבית העתידיים, הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הפיננסיות במאזן. מועדי הפירעון של התחייבויות פיננסיות נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהן הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום של סכום, ההתחייבות נכללת על בסיס של המועד המוקדם ביותר שבו החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות. (\* התחייבויות עד שנה כוללות סך 15,427 אלפי ש"ח העומדים לפירעון לפי דרישה. התחייבויות אלו סוגו כעומדות לפירעון עד שנה למרות שמועדי פירעון בפועל עשויים להיות בשנים מאוחרות יותר.

ו. סיכוני אשראי

1. סיכון אשראי הוא הסיכון שצד נגדי למכשיר פיננסי יישל בביצוע המחויבות ויגרום לחברה הפסד כספי. ריכוז סיכוני אשראי עשוי להתעורר מחשיפות של התקשרות במספר מכשירים פיננסיים עם גוף אחד (ריכוז יחיד) או כתוצאה מהתקשרות עם מספר קבוצות חייבים בעלות אפיונים כלכליים דומים, שיכולתם לעמוד במחויבויותיהם צפויה להיות מושפעת באופן דומה משינויים בתנאים כלכליים או אחרים (ריכוז קבוצתי). תכונות העשויות לגרום לריכוז סיכון כוללות את מהות הפעילויות שבהן עוסקים חייבים, כגון הענף שבו הם פועלים, האזור הגיאוגרפי שבו מתבצעות פעילויותיהם ורמת איתנותם הפיננסית של קבוצות לווים

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

א. נכסי חוב

דירוג מקומי				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
				-
33,768	-	-	-	33,768
5,247	963	88	-	6,298
39,015	963	88	-	40,066
<u>נכסי חוב שאינם סחירים</u>				
אגרות חוב קונצרניות				
144	404	31	71	649
2,491	-	-	-	2,491
2,635	404	31	71	3,141
<u>נכסי חוב אחרים לפי בטחונות</u>				
הלוואות על פוליסות				
-	-	-	11	11
2,635	404	31	82	3,152
41,650	1,367	119	82	43,218
-	-	-	-	31

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב קונצרניות

פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים

נכסי חוב אחרים לפי בטחונות

הלוואות על פוליסות

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי



באור 23 - : ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב. בגין נכסים אחרים

דירוג מקומי				
ליום 31 בדצמבר, 2012				
AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ- BBB	לא מדורג	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	-	5	5
40,654	-	-	-	40,654

השקעות פיננסיות  
אחרות  
מזומנים ושווי  
מזומנים

3. פירוט לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאנים סחירים:

ליום 31 בדצמבר, 2012	
סיכון אשראי מאזני	
סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ
9	-
1,147	2.7
107	0.2
13	0.1
31	0.1
2,228	5.2
5,161	11.9
62	0.1
675	1.6
-	-
11	-
5	-
9,449	21.9
33,769	78.1
43,218	100

ענף משק  
תעשייה  
בינוי ונדל"ן  
חשמל ומים  
מסחר  
מלונאות תיירות  
תקשורת ושרותי מחשב  
בנקים  
שירותים פיננסיים  
שירותים עסקיים אחרים  
שירותים ציבוריים  
אנשים פרטיים  
אחר  
סך הכל  
אג"ח מדינה  
סך הכל

באור 24 - תלויות

- א. קיימת חשיפה כללית, הנובעת מכך שכנגד החברה עלולות להיות מוגשות תלויות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ביחס לזכויות מבוטחים על פי התקנון ו/או הדין. תלויות כאלה מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלויות הציבור בחברה. הכרעות הפיקוח בתלויות אלה, אם וככל שתינתן בהן הכרעה, עלולות להינתן אף כהכרעות רוחביות, החלות על קבוצות רחבות של מבוטחים. לעיתים, הגורמים המתלוננים אף מאיימים כי ינקטו בהליכים ביחס לתלונתם במסגרת תביעה ייצוגית. לעת הזו, לא ניתן להעריך אם קיימת חשיפה בגין תלויות כאלה ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הממונה בעניין תלויות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות כתוצאה מהליכים שכאלו ולכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלויות כנ"ל ולא נערכת הפרשה בגינן.
- בנוסף, במסגרת המדיניות שמיישם אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר בתקופה האחרונה, להעמקת הבקורות והביקורות בגופים מוסדיים, הפיקוח מקיים מעת לעת ביקורות מעמיקות לגבי פעילותם של הגופים המוסדיים בקבוצה, במגוון תחומי הפעילות. בעקבות ביקורות אלו עלול משרד האוצר להטיל קנסות ו/או עיצומים כספיים וכן עלול ליתן הוראות לביצוע שינויים ביחס לפעולות שונות שנעשו, וזאת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר. במקרים של הוראות כאמור לגבי העבר, עלול הפיקוח לדרוש השבת כספים או שינוי בתנאים כלפי המבוטחים ו/או העמיתים באופן שעלול להטיל חבויים כספיות על החברה.
- ב. ביום 21 בדצמבר, 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. בשלב זה לא ניתן להעריך את השלכות פרויקט הטיוב על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.
- ג. ביום 14 בינואר 2013 פרסם המפקח טיוטת חוזר שניה שעניינה הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על-פי טיוטת החוזר, חובת ההודעה המוקדמת על העלאת דמי ניהול חודשיים לפני מועד העלאת דמי הניהול (הקבועה בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 לא חלה רק במקרים בהם דמי הניהול מועלים באופן רוחבי, וחברה מנהלת אינה רשאית להעלות דמי ניהול אלא לאחר שהודיעה על כך לעמית וחלפו חודשיים ממועד משלוח ההודעה. לצורך השבת דמי ניהול שנגבו ביתר (לפני חלוף חודשיים ממועד ההודעה כאמור) החל מיום 1 בינואר 2006 ועד ליום 31 בדצמבר 2009, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) על חברה מנהלת להשיב לדמי ניהול שנגבו ביתר לא יאוחר מחצי שנה ממועד פרסום ההכרעה; (ב) חברת מנהלת תהיה פטורה מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים בכפוף לעמידה בלפחות שניים מהתנאים שפורטו בטייטה; על חברה מנהלת יהיה למסור למפקח דיווח על ביצוע השבת הכספים ודוח מסכם של מבקר הפנים בחברה המאשר, כי החברה ביצעה את ההוראות הנדרשות. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.
- החברות המנהלות מקיימות דיונים עם הממונה ביחס לטייטה. לנוכח האמור ולאור שאלות פרשניות המתעוררות הן מנוסח הטייטה והן מנוסח תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההיקף הצפוי של השבת הכספים מכוחה.
- ד. בחודש ינואר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מפרישה, כביכול, מתוך הסכומים שהיא גובה מעמיתים במעמד של רווק/ה או אלמנה/ה או הורים במשפחות חד-הוריות (לרבות הורים גרושים), עם ילדים מעל גיל 21, שהינם במסלול "הכללי" בקרנות הפנסיה שבניהולה, סכומים בגין כיסוי ביטוחי ל"סיכוני נכות ומוות" ("ביטוח שארים" או "כיסוי שארים"), באופן שהסכום שנצבר לזכות אותם עמיתים בחסכון הפנסיוני נפגע. הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של 89,489,400 ש"ח. ביום 21 בפברואר 2012 אישר בית המשפט את בקשת התובע להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית ולדחיית תביעתו האישית. בכך הסתיימה התובענה.

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**  
**הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה**  
**סקירת הנהלה**  
**ליום 31 בדצמבר, 2012**

**1. מאפיינים של קרן הפנסיה**

**א. תיאור כללי של קרן הפנסיה והחברה המנהלת**

הראל גילעד פנסיה (להלן: "הקרן") הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה אשר הוקמה בשנת 1996 בשם "עדי". החברה המנהלת את הקרן הינה הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (לשעבר נתיבות פנסיה בע"מ) (להלן: "החברה").

ביום 1.1.2006 מוזגו לקרן "נתיבות פנסיה" ו"עתידיט אישית" שנוהלו עד אז בידי חברות מנהלות של קרנות פנסיה מקבוצת הראל השקעות בביטוח ושרותים פיננסיים בע"מ.

ביום 1.1.2010 מוזגה לקרן "הראל גילעד" (לשעבר "גילעד רווחית" שנוהלה על ידי "גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ", שנרכשה על ידי קבוצת הראל.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל ביטוח בע"מ, המוחזרת על ידי הראל השקעות בביטוח ושרותים פיננסיים בע"מ, חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה.

**ב. מועד הקמת קרן הפנסיה : 1996**

ג. סוג קרן הפנסיה : קופת גמל משלמת לקצבה כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.

מספר אישור מס הכנסה : 214

ד. בהתאם להוראות הדין רשאית החברה לגבות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 6% מדמי הגמולים המופקדים בחשבון עמית בקרן הפנסיה בתוספת 0.5% (שיעור שנתי) מיתרת הנכסים בחשבון העמית בקרן הפנסיה. בנוסף רשאית החברה לגבות 0.5% (שיעור שנתי) מתוך הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים בקרן, למעט הנכסים העומדים מול ההתחייבות לפנסיונרים זכאים קיימים.

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה

א. שינוי במספר העמיתים/המבוטחים

מספר חשבונות העמיתים				
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה	
529,908	16,921	112,922	433,907	סוג העמיתים:
10,478	441	811	10,108	שכירים
540,386	17,362	113,733	444,015	עצמאיים
				סה"כ
46,202	5,802	12,166	39,838	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות מבוטחים בקרן הפנסיה

ליום 31 בדצמבר 2012

317,837	מספר מבוטחים פעילים
222,549	מספר מבוטחים לא פעילים
621	זקנה
671	מספר מקבלי פנסיה שאירים
433	נכות
38	גיל ממוצע למבוטחים פעילים (בשנים)
5,455	שכר מבוטח ממוצע למבוטחים פעילים (בש"ח)

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

מספר מבוטחים:

דמי ניהול מהפקדות				
ליום 31 בדצמבר 2012				
6% - 4.5%	4.5% - 3%	3% - 1.5%	1.5% - 0%	דמי ניהול מנכסים:
23,076	2,577	1,914	52,228	0.15% - 0%
10,257	10,514	35,271	7,357	0.25% - 0.15%
15,302	19,273	12,153	4,369	0.4% - 0.25%
157,906	6,591	2,373	179,225	0.5% - 0.4%

סך נכסים באלפי ש"ח:

דמי ניהול מהפקדות				
ליום 31 בדצמבר 2012				
6% - 4.5%	4.5% - 3%	3% - 1.5%	1.5% - 0%	דמי ניהול מנכסים:
1,071,050	105,609	85,824	1,431,777	0.15% - 0%
690,780	989,125	3,454,041	663,958	0.25% - 0.15%
537,833	890,019	688,819	68,848	0.4% - 0.25%
4,233,403	209,089	121,130	1,956,834	0.5% - 0.4%

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה

ליום 31 בדצמבר 2012	
0.14	שיעור דמי ניהול מצבירה הממוצעים עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
2.25	שיעור דמי ניהול מהפקדות הממוצעים עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
2,959,989	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
56,739	מספר עמיתים כולל של חמשת המעסיקים גדולים

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה  
אפיק השקעה כללי

מקסימום	מינמום	שיעור חשיפה צפוי ל-2012 באחוזים	טווח סטיה	מדד ייחוס	תת אפיק השקעה
39%	27%	33%	6%-/+	100-מדד תא 45% , MSCI מדד 55% , BOIUSD INDEX55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחוי"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
29%	17%	23%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
7%	0%	1%	6%-/+	ממוצע בין : מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ולא סחיר
14%	2%	8%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
7%	3%-	2%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
0%	0%	30%			אג"ח מיועדות
9%	0%	4%	5%-/+		נדל"ן (בארץ ובחוי"ל) כולל קרנות נדל"ן
1%	9%-	4%-	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
אין מגבלה	2%-	3%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
		100%			סה"כ
20%	8%	14%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך)  
אפיק השקעה מפוקח הלכתית

מקסימום	מינמום	שיעור חשיפה צפוי ל-2012 באחוזים	טווח סטיה	מדד ייחוס	תת אפיק השקעה
39%	27%	33%	6%-/+	100-מדד תא 45%, MSCI מדד 55%, BOIUSD INDEX 55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובח"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
31%	19%	25%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
7%	0%	1%	6%-/+	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ולא סחיר
16%	4%	10%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
7%	0%	2%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
0%	0%	30%			אג"ח מיועדות
5%	0%	0%	5%-/+		נדל"ן (בארץ ובח"ל) כולל קרנות נדל"ן
1%	9%-	4%-	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
אין מגבלה	2%-	3%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
		100%			סה"כ
20%	8%	14%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך)  
אפיק השקעה ללא מניות

מקסימום	מינמום	שיעור חשיפה צפוי ל-2012 באחוזים	טווח סטיה	מדד ייחוס	תת אפיק השקעה
0%	0%	0%	6% -/+	100-מדד תא 45% , MSCI מדד 55% , BOIJUSD INDEX 55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובח"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
39%	27%	33%	6% -/+	מדד תל בונד 60	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20
9%	0%	3%	6% -/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	פקדונות בבנקים סחיר ולי"ס
16%	4%	10%	6% -/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל), אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות אג"ח מיועדות
6%	0%	1%	5% -/+		נדל"ן (בארץ ובח"ל) כולל קרנות נדל"ן אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
5%	5% -	0%	5% -/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח) סה"כ
אין מגבלה	0%	3%	5% -/+		
		100%			
9%	0%	3%	6% -/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)



4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך):

פנסיונרים

מקסימום	שיעור חשיפה צפוי ל-2012		טווח סטיה	מדד ייחוס	אפיק השקעה
	מינמום	באחוזים			
13%	1%	7%	6%-/+	100-מדד תא 45%, MSCI מדד 55%, BOIUSD INDEX 55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחול) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
36%	24%	30%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
8%	0%	2%	6%-/+	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר וליס
7%	0%	1%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
30%	20%	25%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
0%	0%	30%			אג"ח מיועדות
7%	0%	2%	5%-/+		נדל"ן (בארץ ובחול) כולל קרנות נדל"ן
5%	5%-	0%	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
אין מגבלה	2%-	3% 100%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח) סה"כ
9%	0%	3%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך):

זכאים קיימים

מקסימום	שיעור חשיפה צפוי ל-2012		טווח סטיה	מדד ייחוס	אפיק השקעה
	מינמום	באחוזים			
9%	0%	3%	6%-/+	100-מדד תא 45% , MSCI מדד 55% , BOJUSD INDEX55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
21%	9%	15%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
7%	0%	1%	6%-/+	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ולי"ס
6%	0%	0%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
10%	0%	5%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
0%	0%	73%			אג"ח מיועדות
5%	0%	0%	5%-/+		נדלי"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדלי"ן
5%	5%-	0%	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
איך מגבלה	0%	3%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100%			סה"כ
7%	0%	1%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2012 בשיעור הנמוך ממרכז היעד של בנק ישראל, וזאת למרות המשך עליית מחירים במחירי הדיור. המדד הנמוך הושפע מהמחאה החברתית, מירידת מחירי התקשורת וכן מהחולשה הכלכלית בשווקים המפותחים וירידה בצמיחה בשווקים המתעוררים. חטיבת ההשקעות שמרה על מרכיב צמוד מדד משמעותי, בעיקר באמצעות אג"ח ממשלתיות וקונצרניות ועסקאות אשראי צמודי מדד.
שער החליפין של השקל	במחצית הראשונה של השנה נחלש השקל לעומת סל המטבעות, בעיקר על רקע החשש הבטחוני, החששות ממשבר באירופה והגדלת השקעות של מוסדיים בחו"ל ובמט"ח. בהמשך השנה השקל שב להתחזק, בעקבות היחלשות החששות הנ"ל, וסיים את השנה בהתחזקות מול סל המטבעות. במהלך השנה הגדילה החברה את חשיפת המט"ח בתיק, לרמה הנמוכה במעט מרמת החשיפה למניות חו"ל.
התפתחות שעורי ריבית	בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 2.75% ל- 1.75%, בארבע הפחתות של 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע ההאטה הכלכלית בעולם המפותח והירידה בצמיחה בישראל, הפחתות ריבית ע"י בנקים מרכזיים אחרים, החולשה בנתוני הייצוא מישראל, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות ירד במהלך השנה לכל אורכו, הן באפיק השקלי והן באפיק הצמוד למדד. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	הגירעון התקציבי בשנת 2012 עלה על התחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, הן בשל האטה בהכנסות ממסים והן בשל גידול בהוצאות, בעיקר בתחום הביטחון. בשנת 2013 צפויה מגמה דומה, לנוכח התחזית לצמיחה כלכלית נמוכה מהממוצע הרב שנתי. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.
שוק המניות	שווקי המניות בעולם עלו למרות הירידות החדות במהלך הרבעון השני כתוצאה מהמשבר באירופה. העליה בשווקי המניות נבעה בעיקר מהקיטון בחשש להתעצמות המשבר באירופה, פתרון (בסוף השנה) ל"צוק הפיסקאלי" בארה"ב, ריביות נמוכות ברוב המדינות המפותחות, ונזילות גבוהה כתוצאה מהזרמות הכספים ע"י הבנקים המרכזיים הגדולים לשווקים הפיננסיים. שוק המניות בישראל הניב תשואת חסר על שווקי חו"ל, בעיקר על רקע החשש הביטחוני וחולשה בסקטורים ספציפיים (כגון התקשורת). לנוכח התמחור הנוח של שווקי המניות שמרה החברה על החשיפות בסביבות היעדים שנקבעו לשנת 2012, תוך הגדלת מרכיב החשיפה ל מניות בחו"ל לכ- 55% מסך החשיפה למניות.

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת (המשך):

נושא	תיאור פעולות החברה
מוצרי מדדים	החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.
אג"ח קונצרני ומוצרי חוב	מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות קטנו במהלך השנה, בהשפעת הריביות הנמוכות, יצירות בקרנות הנאמנות האג"חיות, ורגולציה שהקשתה על חברות להנפיק אג"ח (חוזר חודק). חטיבת ההשקעות המשיכה לרכוש אגרות חוב קונצרניות, ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה. לקראת סוף השנה, לנוכח ירידת המרווחים והתשואות גבר קצב המימושים בחלק הסחיר של האג"ח הקונצרני.
נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים	החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.
השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות	במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ג. השוואה של תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס – מסלולים שאינם מתמחים (אחוזים)

זכאים קיימים		פנסיונרים		אפיק ללא מניות		אפיק מפקח הלכתית		אפיק השקעה כללי		תשואת מדד הייחוס	אפיק השקעה
תשואה	שיעור האפיק מנכסי המסלול	תשואה	שיעור האפיק מנכסי המסלול	תשואה	שיעור האפיק מנכסי המסלול	תשואה	שיעור האפיק מנכסי המסלול	תשואה	שיעור האפיק מנכסי המסלול		
0.02	0.25	0.06	0.68	(0.00)	(0.00)	2.84	30.85	2.91	31.58	MSCI , 45% תא-מדד 100-מדד BOIJUSD , 55% מדד INDEX55%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחו"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.93	10.89	1.85	21.69	3.02	35.54	2.12	24.87	2.10	24.72	תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
-	-	-	-	-	-	-	-	0.04	0.57	2-5 מדד אגח מדד , מדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ול"ס
0.00	0.00	0.03	0.38	0.81	9.61	0.74	8.77	0.65	7.76	BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
0.93	11.76	3.35	42.31	1.55	19.64	0.41	5.24	0.50	6.31	מדד אגח כלל ממש	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
5.73	74.76	3.12	29.39	2.77	29.47	2.51	29.97	3.20	29.50		אג"ח מיועדות
0.00	0.00	0.04	0.37	-	-	-	-	0.28	2.55		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדל"ן
(0.01)	(0.08)	0.00	0.03	0.00	0.01	(0.38)	(4.51)	(0.85)	(7.82)		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
0.05	2.41	0.12	5.16	0.13	5.73	0.11	4.81	0.11	4.83	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
7.66	100.00	8.57	100.00	8.28	100.00	8.35	100.00	8.94	100.00		סה"כ
7.66		10.63		9.39		8.38		10.83			תשואת מסלול
-		2.06		1.11		0.03		1.89			הפרש

#### 4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ג. השוואה של תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס (המשך):  
אפיק השקעה מניות

תשואת מדד הייחוס באחוזים	מדד ייחוס	מדיניות השקעה בהתאם לתקנון
7.51%	40% מדד ת"א 100, 20% MSCI AC, תלבונוד 60 5%, מדד מק"מ 5%, צמוד+ 4.85% (=מיועדות) 30%	יושקעו הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה באופן שבכל עת לא ירד שעור הנכסים המושקעים במניות בארץ ובחו"ל מתחת ל- 50% משווי הנכסים במסלול. יתרת הנכסים שיצטברו במסלול ההשקעה יושקעו באפיקי השקעה אחרים שאינם מניות כגון אגרות חוב שקליות, אגרות חוב צמודות למדד, אגרות חוב צמודות למט"ח, או אגרות חוב נקובות במט"ח, מקרקעין ונכסים אחרים בישראל ומחוץ לישראל.
9.55%		תשואת המסלול
2.04%		הפרש

#### 5. ניהול סיכונים

א. פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות, ראה ביאור 23 בדוח הכספי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.

#### ב. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

אפיק השקעה כללי:

ליום 31 בדצמבר 2012	
נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
8,384,626	נכסים נזילים וסחירים
4,673,771	מח"מ של עד שנה
2,432,768	מח"מ מעל שנה
842,988	אחרים
16,334,153	סה"כ

5. ניהול סיכונים (המשך)

ב. סיכוני נזילות (המשך)

אפיק השקעה מפוקח הלכתית:

ליום 31 בדצמבר 2012

נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
156,687	נכסים נזילים וסחירים
66,643	מח"מ של עד שנה
-	מח"מ מעל שנה
-	אחרים
223,330	סה"כ

אפיק השקעה ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012

נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
52,098	נכסים נזילים וסחירים
22,215	מח"מ של עד שנה
159	מח"מ מעל שנה
7	אחרים
74,479	סה"כ

אפיק השקעה מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012

נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
20,264	נכסים נזילים וסחירים
8,525	מח"מ של עד שנה
5	מח"מ מעל שנה
-	אחרים
28,794	סה"כ

5. ניהול סיכונים (המשך)

ב. סיכוני נזילות (המשך)

פנסיונרים:

ליום 31 בדצמבר 2012	
נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
319,252	נכסים נזילים וסחירים
146,561	מח"מ של עד שנה
41,303	מח"מ מעל שנה
3,664	אחרים
<u>510,780</u>	סה"כ

זכאים קיימים:

ליום 31 בדצמבר 2012	
נכסים (באלפי ש"ח)	נזילות (בשנים)
5,596	נכסים נזילים וסחירים
20,192	מח"מ של עד שנה
899	מח"מ מעל שנה
(85)	אחרים
<u>26,602</u>	סה"כ

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

1. סיכון מדד וסיכון מטבע

אפיק השקעה כללי:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
	אלפי ש"ח		
16,334,154	2,782,191	8,149,397	5,402,566
1,633,630	1,606,207	-	26,423

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות  
מכשירים נגזרים במונחי  
דלתא



## ג. סיכוני שוק (המשך)

## 1. סיכון מדד וסיכון מטבע (המשך)

אפיק השקעה מפוקח הלכתית:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			
223,329	37,955	118,844	66,530
16,618	5,592	-	11,026

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות  
מכשירים נגזרים במונחי  
דלתא

אפיק השקעה ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			
74,479	2,295	58,758	13,426
-	-	-	-

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות  
מכשירים נגזרים במונחי  
דלתא

אפיק השקעה מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			
28,795	4,438	9,650	14,707
4,494	4,417	-	77

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות  
מכשירים נגזרים במונחי  
דלתא

פנסיונרים:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			
510,779	1,016	474,583	35,180
-	-	-	-

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות  
מכשירים נגזרים במונחי  
דלתא

5. ניהול סיכונים (המשך)

- ג. סיכוני שוק (המשך)  
 ב. סיכון מדד וסיכון מטבע (המשך)  
זכאים קיימים:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	במטבע חוץ או	בהצמדה למדד	לא צמוד
	בהצמדה אליו	המחירים לצרכן	
אלפי ש"ח			
26,602	-	26,273	329
			סך נכסי קרן הפנסיה
			חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
			מכשירים נגזרים במונחי
			דלתא
-	-	-	-

2. סיכון ריבית

ליום 31 בדצמבר 2012	
ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
-1%	+1%
אחוזים	

תשואת תיק ההשקעות

1.41%	1.30%-	מבוטחים - אפיק השקעה כללי
1.24%	1.16%-	מבוטחים - אפיק השקעה מפוקח הלכתית
2.32%	2.16%-	מבוטחים - אפיק ללא מניות
0.11%	0.10%-	מבוטחים - אפיק מניות
8.85%	7.17%-	פנסיונרים
3.27%	2.61%-	זכאים קיימים

3. השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

ליום 31 בדצמבר 2012		
ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית		
-0.5%	+0.5%	
אחוזים		
(0.40)	0.51	פנסיונרים
(0.37)	0.47	זכאים קיימים

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה ביום המאזן.

ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שככל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

5. ניהול סיכונים (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים:  
אפיק השקעה כללי:

ליום 31 בדצמבר 2012						
%	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר	נסחרות	נסחרות	
				במדד מניות היתר	במדד ת"א 100	
מסה"כ	אלפי ש"ח					
19.4	483,522	21,836	-	4,266	457,420	ענף משק בנקים
2.7	68,039	-	-	244	67,795	ביטוח
1.0	23,832	3,898	-	5,889	14,045	ביומד
6.3	156,823	73,773	4,308	259	78,483	טכנולוגיה
16.8	418,676	105,371	1,777	56,207	255,321	מסחר ושירותים
16.0	398,839	81,807	59,358	61,870	195,804	נדל"ן ובינוי
24.6	613,114	73,836	-	47,373	491,905	תעשייה
7.00	174,841	30	-	19,073	155,738	השקעה ואחזקות
6.2	154,220	-	-	7,285	146,935	נפט וגז
100	2,491,906	360,551	65,443	202,466	1,863,446	סך הכל

אפיק השקעה מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012						
%	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר	נסחרות	נסחרות	
				במדד מניות היתר	במדד ת"א 100	
מסה"כ	אלפי ש"ח					
20.6	2,123	60	-	19	2,044	ענף משק בנקים
2.9	304	-	-	1	303	ביטוח
1.0	106	17	-	26	63	ביומד
6.5	679	327	-	1	351	טכנולוגיה
17.0	1,760	368	-	251	1,141	מסחר ושירותים
11.5	1,194	82	-	237	875	נדל"ן ובינוי
26.4	2,740	329	-	212	2,199	תעשייה
7.5	781	-	-	85	696	השקעה ואחזקות
6.6	690	-	-	33	657	נפט וגז
100	10,377	1,183	-	865	8,329	סך הכל

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשׂראי

סיכון אשׂראי הוא הסיכון שצד נגדי למכשיר פיננסי ייכשל בביצוע המחויבות ויגרום לחברה הפסד כספי. ריכוז סיכוני אשׂראי עשוי להתעורר מחשיפות של התקשרות במספר מכשירים פיננסיים עם גוף אחד (ריכוז יחיד) או כתוצאה מהתקשרות עם מספר קבוצות חייבים בעלות אפיונים כלכליים דומים, שיכולתם לעמוד במחויבויותיהם צפויה להיות מושפעת באופן דומה משינויים בתנאים כלכליים או אחרים (ריכוז קבוצתי). תכונות העשויות לגרום לריכוז סיכון כוללות את מהות הפעילויות שבהן עוסקים חייבים, כגון הענף שבו הם פועלים, האזור הגיאוגרפי שבו מתבצעות פעילויותיהם ורמת איתנותם הפיננסית של קבוצות לווים.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

אפיק השקעה כללי:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
9,793,463	6,936,017	2,857,446
1,144,596	142,620	1,001,976
<u>10,938,059</u>	<u>7,078,637</u>	<u>3,859,422</u>
		בארץ
		בחו"ל
		סך הכל נכסי חוב

אפיק השקעה מפוקח הלכתית:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
98,872	66,357	32,515
-	-	-
<u>98,872</u>	<u>66,357</u>	<u>32,515</u>
		בארץ
		בחו"ל
		סך הכל נכסי חוב

אפיק השקעה ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
63,468	22,228	41,240
5,859	-	5,859
<u>69,327</u>	<u>22,228</u>	<u>47,099</u>
		בארץ
		בחו"ל
		סך הכל נכסי חוב

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

אפיק השקעה מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
9,868	8,470	1,398
-	-	-
<u>9,868</u>	<u>8,470</u>	<u>1,398</u>

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

פנסיונרים:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
478,583	186,400	292,183
1,341	1,336	5
<u>479,924</u>	<u>187,736</u>	<u>292,188</u>

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

זכאים קיימים:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
26,300	21,091	5,209
-	-	-
<u>26,300</u>	<u>21,091</u>	<u>5,209</u>

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

2. פירוט נכסי חוב בארץ בחלוקה לדירוגים (\*):

ליום 31 בדצמבר 2012					
זכאים קיימים	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח					
<b>נכסי חוב סחירים בארץ</b>					
3,707	234,864	-	14,813	15,397	1,052,310
אגרות חוב ממשלתיות					
<u>אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:</u>					
857	28,243	670	12,572	14,907	859,492
AA ומעלה					
589	26,277	658	12,514	2,211	834,626
BBB עד A					
37	1,014	25	450	-	34,505
נמוך מ-BBB					
19	1,787	45	891	-	76,511
לא מדורג					
5,209	292,185	1,398	41,240	32,515	2,857,444
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ					
<b>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</b>					
20,192	146,430	8,464	22,058	66,357	4,816,152
אגרות חוב מיועדות/פיקדונות באוצר					
<u>אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים</u>					
<u>ובמוסדות פיננסיים בדירוג:</u>					
408	22,867	-	55	-	715,276
AA ומעלה					
-	2,251	-	-	-	108,662
BBB עד A					
-	154	-	-	-	13,533
נמוך מ-BBB					
4	187	6	105	-	6,753
לא מדורג					
-	-	-	-	-	67,762
הלוואות לעמיתים					
487	14,509	-	10	-	1,207,881
הלוואות לאחרים					
21,091	186,398	8,470	22,228	66,357	6,936,019
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ					
26,300	478,583	9,868	63,468	98,872	9,793,463
סך הכל נכסי חוב בארץ					
13	13,042	33	611	-	810,693
מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)					

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמה: דירוג A כולל A- ועד A+.  
 (\*\*) מזה מדורגים גם בדירוג חיצוני (באלפי ש"ח), 298,983 באפיק השקעה כללי, 601 אפיק ללא מניות, 33 אפיק מניות, 6,232 פנסיונרים ו-13 בזכאים קיימים.

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשׂראי (המשך)

2. פירוט נכסי חוב בחו"ל בחלוקה לדירוגים (\*) (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2012			
פנסיונרים	אפיק ללא מניות אלפי ש"ח	אפיק השקעה כללי	
-	101	238,167	<u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u> אגרות חוב ממשלתיות
1	1,189	156,278	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: A ומעלה
2	4,014	533,151	BBB
1	552	73,987	נמוך מ-BBB
-	3	394	לא מדורג
4	5,859	1,001,977	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
-	-	3,431	<u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u> אגרות חוב ממשלתיות
-	-	3,846	אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:
-	-	-	A ומעלה
-	-	-	BBB
-	-	-	נמוך מ-BBB
-	-	-	לא מדורג
1,337	-	135,342	הלוואות
1,337	-	142,619	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
1,341	5,859	1,144,596	<b>סך הכל נכסי חוב בחו"ל</b>
1,337	-	142,620	מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשׂראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר.

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי

3. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן (המשך)

המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. עקום התשואה המוצג להלן והריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגים בטבלה הינם בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג.

ליום 31 בדצמבר 2012					נכסי חוב שאינם סחירים
באחוזים					לפי דירוג (*):
זכאים קיימים	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה כללי	
0.05	0.54	-	-	0.51	AA ומעלה
-	2.51	-	5.89	2.82	A
-	0.72	-	-	3.25	BBB
-	-	-	-	3.70	נמוך מ-BBB
8.34	8.41	8.43	8.44	2.01	לא מדורג

(\*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדרוג". נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. קיים שוני בין רמת הדירוג בארץ לזו של חו"ל. המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי המפקח S&P, Fitch ו-Mood'S.

שערוך נכסים המדורגים בדרוג בינלאומי נעשה בהתאם למקדמי המרה, כפי שנקבעו בהוראות שערי ריבית. לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 ד (2).

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים: אפיק השקעה כללי:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	
		ענף משק
916,893	8.38	בנקים
181,750	1.66	ביטוח
218	-	טכנולוגיה
1,583,533	14.48	מסחר ושירותים
1,140,477	10.43	נדל"ן ובינוי
314,516	2.88	תעשייה
607,426	5.55	השקעה ואחזקות
83,187	0.76	נפט וגז
4,828,000	44.14	סך הכל
6,110,057	55.86	ממשלתי
10,938,057	100	



5.

ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

(המשך)

אפיק השקעה מפוקח הלכתית:

ליום 31 בדצמבר 2012		
%	סכום	
מסה"ב	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
17.31	17,117	בנקים
-	-	ביטוח
-	-	טכנולוגיה
-	-	מסחר ושירותים
-	-	נדל"ן ובינוי
-	-	תעשייה
-	-	השקעה ואחזקות
-	-	נפט וגז
17.31	17,117	סך הכל
82.69	81,755	ממשלתי
100	98,872	

אפיק ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012		
%	סכום	
מסה"ב	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
14.49	10,047	בנקים
2.44	1,688	ביטוח
-	-	טכנולוגיה
9.84	6,820	מסחר ושירותים
13.13	9,099	נדל"ן ובינוי
1.74	1,206	תעשייה
4.05	2,805	השקעה ואחזקות
1.00	690	נפט וגז
46.69	32,355	סך הכל
53.31	36,972	ממשלתי
100	69,327	

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

(המשך)

אפיק מניות:

ליום 31 בדצמבר 2012		
%	סכום	
מסה"ב	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
4.63	457	בנקים
0.87	86	ביטוח
-	-	טכנולוגיה
1.91	188	מסחר ושירותים
4.55	449	נדל"ן ובינוי
0.58	58	תעשייה
1.64	161	השקעה ואחזקות
0.05	5	נפט וגז
14.23	1,404	סך הכל
85.77	8,464	ממשלתי
100	9,868	

פנסיונרים:

ליום 31 בדצמבר 2012		
%	סכום	
מסה"ב	אלפי ש"ח	
		<u>ענף משק</u>
4.43	21,254	בנקים
1.05	5,048	ביטוח
-	-	טכנולוגיה
5.37	25,760	מסחר ושירותים
5.94	28,509	נדל"ן ובינוי
0.41	1,949	תעשייה
3.31	15,908	השקעה ואחזקות
0.04	202	נפט וגז
20.55	98,630	סך הכל
79.45	381,295	ממשלתי
100	479,925	

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:  
(המשך)  
זכאים קיימים:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	
		<u>ענף משק</u>
765	2.91	בנקים
71	0.27	ביטוח
-	-	טכנולוגיה
437	1.66	מסחר ושירותים
928	3.53	נדל"ן ובינוי
52	0.20	תעשייה
147	0.56	השקעה ואחזקות
2	0.01	נפט וגז
2,402	9.14	סך הכל
23,899	90.86	ממשלתי
26,301	100	

ה. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים

הפעלת קרן פנסיה דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים, בתקנות ובחוזרי האוצר. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מטיל סעיפי עונשין על אי עמידה בכללים והנחיות. הנהלת החברה המנהלת כתבה נהלי עבודה להסדרת תהליכי העבודה השונים בקרן.  
הקרן פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, ומבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומי פנסיה ופדיונות וניהול חשבונם בקרן. פעילות זו חושפת את הקרן לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקרן.  
לצורך הקטנת סיכונים אלו גיבשה החברה המנהלת נהלים והנחיות לפעילות הקרן והיא מבצעת בקרה פנימית לענין קיום הנהלים ובדיקות לגבי זכויות העמיתים.  
את פעילות החברה והקרן מלווה יועץ משפטי באופן שוטף..

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקרן כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

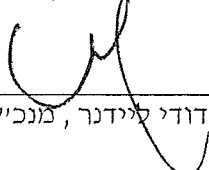
למידע נוסף, ראה דיון מפורט בגורמי סיכון בפרק א' בדוח תאור עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

## הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גילעד פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של קרן הפנסיה; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

  
דודי לייזנר, מנכ"ל החברה המנהלת

18 במרץ, 2013

<sup>1</sup> כתגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

## הצהרה (certification)

אני, רון כרמל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גילעד פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנוהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנוהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של קרן הפנסיה; וכן-  
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנוהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;  
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;  
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-  
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנוהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנוהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנוהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנוהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנוהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון כרמל, סמנכ"ל כספים בחברה המנוהלת

18 במרץ, 2013

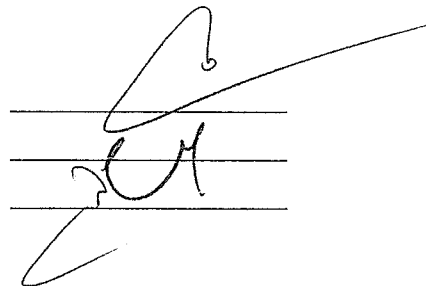
<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות חזור גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים

## דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת"), המנהלת את הראל גילעד פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") אתראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2012, הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.



יו"ר הדירקטוריון: מישל סיבוני  
מנכ"ל: דודי לייזנר  
סמנכ"ל כספים: רון כרמל

תאריך אישור הדוח: 18 במרס, 2012.

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**  
**הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה**

**דוחות כספיים**

**ליום 31 בדצמבר, 2012**



הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ  
הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה  
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2012

תוכן העניינים

<u>ד</u>	
2-3	דוח רואה החשבון המבקר
4	דוח על המצב הכספי
5	דוחות הכנסות והוצאות
6	דוחות תנועה בקרן הפנסיה
7-28	באורים לדוחות הכספיים

-----

## דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת")

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הראל גילעד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן") לימים 31 בדצמבר 2012 ו- 2011 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקופה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 17-9-2012 וחוזר פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 1-3-2010.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2013 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרס 2013

**דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גילגד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל גילגד פנסיה – קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 17-9-2012 ובחוזר פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 1-3-2010. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 17-9-2012 ובחוזר פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 1-3-2010, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ולכל אחת משתי השנים שהסתיימו באותם תאריכים והדוח שלנו, מיום 18 במרץ 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרץ 2013

ליום 31 בדצמבר		באור	
2011	2012		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			<u>רכוש שוטף</u>
738,515	555,042		מזומנים ושווי מזומנים
20,532	17,365	3	חייבים ויתרות חובה
<u>759,047</u>	<u>572,407</u>		סה"כ רכוש שוטף
			<u>השקעות פיננסיות</u>
2,407,235	4,237,831	4	נכסי חוב סחירים
5,394,321	7,384,519	5	נכסי חוב שאינם סחירים
1,918,624	2,502,283	6	מניות
1,599,741	2,321,084	7	השקעות אחרות
<u>11,319,921</u>	<u>16,445,717</u>		סך כל השקעות פיננסיות
155,345	243,470	8	נדל"ן להשקעה
<u>12,234,313</u>	<u>17,261,594</u>		סך כל הנכסים
65,180	63,457	9	זכאים ויתרות זכות
		10	<u>התחייבויות פנסיוניות :</u>
<u>11,790,407</u>	<u>16,628,116</u>		התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
			<u>התחייבויות לפנסיונרים</u>
81,805	133,733		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
68,926	114,363		התחייבויות לנכים
171,014	238,517		התחייבויות לשאיירי מבוטח
34,098	58,973		עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
(3,558)	(1,938)		עתודה לפנסיונרים
<u>352,285</u>	<u>543,648</u>		סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
			<u>התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה</u>
3,740	6,148		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
5,517	2,633		התחייבויות לנכים
17,451	17,859		התחייבויות לשאיירי מבוטח
(267)	(266)		עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
<u>26,441</u>	<u>26,374</u>		סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
<u>12,169,133</u>	<u>17,198,138</u>		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>12,234,313</u>	<u>17,261,594</u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רון כרמל סמנכ"ל כספים	דודי ליידינר מנהל כללי	מישל סיבוגני יו"ר הדירקטוריון	18 במרס, 2013 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	---------------------------	----------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
10,269	12,753		<u>הכנסות (הפסדים)</u>
			ממזומנים ושווי מזומנים
			<u>מהשקעות:</u>
31,937	422,796		נכסי חוב סחירים
273,343	515,900		נכסי חוב שאינם סחירים
(720,130)	167,810		מניות
238,815	380,952		השקעות אחרות
9,056	12,464		נדל"ן להשקעה
(166,979)	1,499,922		סך כל ההכנסות מהשקעות
2,341	1,935		הכנסות אחרות
(154,369)	1,514,610		סך כל ההכנסות (הפסדים)
			<u>הוצאות</u>
142,974	160,308	11	דמי ניהול
10,934	14,442	12	עמלות ניהול השקעות
1,497	3,662	16	מסים
155,405	178,412		סך כל ההוצאות
(309,774)	1,336,198		עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,378,009	12,169,133	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה
2,181,781	2,863,075	תקבולים מדמי גמולים
		<u>תשלומים:</u>
		<u>תשלומים לפנסיונרים</u>
(4,285)	(6,538)	תשלומי פנסיית זקנה
(17,667)	(25,239)	תשלומי פנסיית נכות
(9,230)	(11,224)	תשלומי פנסיית שאירים
(31,182)	(43,001)	סה"כ תשלומים לפנסיונרים
		<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה</u>
(364)	(376)	תשלומי פנסיית זקנה
(443)	(438)	תשלומי פנסיית נכות
(1,091)	(1,074)	תשלומי פנסיית שאירים
(1,898)	(1,888)	סה"כ תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
		<u>תשלומים אחרים</u>
(200,480)	(266,940)	פדיונות
(179,687)	(311,829)	סך כל התשלומים
		<u>העברות צבירה לקרן</u>
26,833	49,064	העברות מחברות ביטוח
268,227	1,329,629	העברות מקרנות פנסיה חדשות
4,224	11,182	העברות מקופות גמל
299,284	1,389,875	סה"כ העברות צבירה לקרן
		<u>העברות צבירה מהקרן</u>
(18,882)	(28,580)	העברות לחברות ביטוח
(124,848)	(215,492)	העברות לקרנות פנסיה חדשות
(2,877)	(4,242)	העברות לקופות גמל
(146,607)	(248,314)	סה"כ העברות צבירה מהקרן
98,804	1,141,561	העברות צבירה, נטו
(309,774)	1,336,198	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
12,169,133	17,198,138	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- הקרן - הראל גילעד פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה הזכאית לאגרות חוב מיועדות, המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- החברה המנהלת - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית שאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- בעלי עניין וצדדים קשורים - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התע"ב - 2012 ובחוזר גופים מוסדיים 9-9-2012 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- אגף שוק ההון - אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- הממונה - הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- שערי ריבית - חברת שערי ריבית בע"מ, המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים ביחס לדירוגי הסיכון השונים. שערי ריבית צפויה להחליף את מרווח הוגן החל מחודש אפריל 2013 (לפרטים נוספים ראה באור 2.ג.3).
- מרווח הוגן - חברת מרווח הוגן בע"מ, המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים ביחס לדירוגי הסיכון השונים.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ב. החברה המנהלת

1. החברה המנהלת מנהלת שתי קרנות פנסיה וקופת גמל לא משלמת לקצבה - "הראל גילעד פנסיה", "הראל פנסיה כללית" וקופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל" (להלן: הקופה).
- בתחילת שנת 1996 קיבלה החברה המנהלת מאת הממונה רשיון לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה, ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה שהתקבל מנציב מס הכנסה, מאפשר לה לנהל את קרן הפנסיה. בתחילת שנת 2002 קיבלה החברה המנהלת אישור קופת גמל גם עבור הראל פנסיה כללית. וביום 22 באפריל 2012, קיבלה החברה המנהלת אישור להפעלת קופת גמל לא משלמת לקצבה שתהווה חלק מההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (ראה סעיף ה).
- תקרת דמי הגמולים בקרן מוגבלת ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק - הפקדות מעבר לתקרה והפקדות חד פעמיות נרשמות בהראל פנסיה כללית.
- לגבי דמי ניהול המשולמים לחברה המנהלת ראה באור 11 להלן.

באור 1: - כללי (המשך)

ב. החברה המנהלת (המשך)

2. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרנות הפנסיה, הקופה ונכסיהן.
3. נתוני הקרן ונתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון.

ג. הראל גילעד פנסיה - הקרן

הקרן הוקמה בעקבות החלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 שאסרה על קרנות הפנסיה הוותיקות לצרף עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995.

1. העמיתים בקרן (להלן: המבוטחים), זכאים לזכויות פנסיה מקיפה - פנסיה לעת זקנה, פנסיה במקרה של אי כושר עבודה ופנסיה לשאירים, הכל בהתאם להוראות תקנון הקרן (להלן: הזכויות). עד ליום 31 בדצמבר, 2004, נקבעו זכויות המבוטחים לפי לוח מנות פנסיה הקיים בתקנון ובהתאם לגיל, למין ולמצבו המשפחתי של המבוטח.  
עודפים אקטואריים, במידה ונוצרו, הועברו לעתודה לסיכונים מיוחדים ובהתמלא תנאים מסוימים היתה הקרן זכאית להגדיל, בשיעורים שנקבעו, את זכויות המבוטחים. גרעון אקטוארי במידה ומתייחס לזכויות צבורות, אוזן, בשיעורים שנקבעו, מתוך העתודה האקטוארית ובמידת הצורך על ידי הקטנת הזכויות הצבורות. ביום 16 במרס, 2005, אישר הממונה תקנון חדש לקרן הפנסיה, לפיו הפכה קרן הפנסיה לקרן פנסיה מסוג "תשואה" (ראה להלן).
2. בחודש אפריל, 2004 פרסם הממונה תיקון להוראות לניהול קרנות פנסיה חדשות והוראות דיווח כספי של קרנות פנסיה חדשות שנכנסו לתוקף ביום 31 בדצמבר, 2003. בהוראות אלה נקבע, בין היתר, כמפורט להלן:  
הקרן תפעל כקרן פנסיה מסוג "תשואה" במקום קרן פנסיה מסוג "זכויות". משמעות הדבר היא שכל מבוטח יצבור יתרה אישית, לה יתווספו ההפקדות השוטפות (דמי גמולים) ותשואה (לפי תשואת הקרן בפועל), וממנה ינוכו משיכות, דמי ניהול ועלויות ביטוחיות בגין ביטוח נכות ו/או פנסיית שאירים.  
החל משנת 2008, מחולקת התשואה הדמוגרפית מדי חודש בין מבוטחי הקרן. בתום כל שנה נערך לקרן מאזן אקטוארי ועודף או גרעון אקטוארי מחולקים למבוטחים ולפנסיונרים.  
ליום 31 בדצמבר, 2003 חולקו בין המבוטחים הקיימים כל נכסי הקרן לתאריך זה, כולל העודף האקטוארי שנצבר, על-פי כללים אשר נקבעו על ידי הממונה. לגבי הפנסיונרים הקיימים ליום 31 בדצמבר 2003 ("זכאים קיימים לפנסיה"), ולפנסיונרים החדשים ("פנסיונרים"), מנהלת הקרן חשבונית נפרדים, בהתאם להוראות הממונה לעניין זה. במועד הפרישה לפנסיה, המבוטח ממיר את היתרה הצבורה שלו לפנסיה חודשית, על פי מקדמי המרה אשר פורסמו בתקנון החדש של הקרן.

ד. מדיניות ההשקעה

השקעות הקרן מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובכפוף לתקנות מס הכנסה ולהנחיות אגף שוק ההון.

ה. הסדר פנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל

ביום 22 ביוני, 2011, נמסר להראל ביטוח על ידי הגורמים הרלבנטיים בצה"ל, כי היא וחברות בנות שלה, ביניהן החברה המנהלת נבחרו כחברות המומלצות על ידי צה"ל בהליך שקיים צה"ל (באמצעות גורמים מטעמו), לבחירת הגורם שינהל את תכנית ברירת המחדל לביטוח פנסיוני של משרתי הקבע.  
בהמשך לכך אישר ביום 26 במרס, 2012, שר הביטחון לאחר קבלת הסכמת שר האוצר את ההסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל כשהוא כולל מספר שינויים ביחס לתכנית נשוא ההליך.



באור 1 - כללי (המשך)

ה. הסדר פנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (המשך)

ההסדר הפנסיוני שאושר כולל שילוב של מוצרים פנסיוניים וביטוחיים. בין המוצרים האמורים תיכלל קרן הפנסיה וכן קרן הפנסיה הכללית הראל פנסיה כללית. כמו כן אושרה ביום 22 באפריל, 2012, על ידי הממונה קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל, קופה לא משלמת לקצבה, שהינה קופה ייעודית למשרתי הקבע בצה"ל אשר תנוהל על ידי החברה המנהלת. עד למועד הדוח לא הופקדו כספים לקופה זו. התכנית כפי שאושרה כוללת גם פוליסות ביטוח קבוצתיות אשר טרם נכנסו לתוקף. כניסתן לתוקף של הפוליסות מותנית באישור הפוליסות ובשינויי חקיקה. התכנית מיושמת החל מחודש מאי, 2012, בגין משרתי קבע חדשים שהצטרפו לשירות קבע החל מחודש אפריל, 2012. בחודש יולי, 2012, התקבלו בקרן הפנסיה סך של כ- 970 מיליון ש"ח - העברת יתרותיהם הצבורות של משרתי הקבע מקרנות פנסיה וקופות גמל אחרות. במסגרת העסקה נדרשת החברה, בהתאם להחלטת הממונה, להעמיד הון עצמי מעבר להון העצמי הנדרש בהתאם לתקנות בסך של 16 מיליון ש"ח.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח, בהתאם לתקנות מס הכנסה ובהתאם למתכונת הדיווח החדשה שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 9-17-2012, "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות פנסיה", חוזרי פנסיה 2004/10 כפי שתוקן בחוזר מס' 1-3-2010. מספרי ההשוואה סווגו בהתאם.

נכסי הקרן משוערכים לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים קופות גמל - חישוב שווי נכסים, התשס"ט-2009. כללי שיערוך אלו עומדים בכללי המדידה המקובלים על פי תקני חשבונאות בינלאומיים (IFRS), פרט לשערוך אגרות חוב מיועדות.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 18 במרס, 2013.

ב. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי אגף שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הנחות והערכות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים וההנחות נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

ג. הערכת נכסים והתחייבויות

1. מזומנים ושווי מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על 3 חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)	
ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)	
2. השקעות נכללו כדלקמן :	
אגרות חוב מיועדות	- לפי ערך נקוב מותאם בתוספת ריבית שנצברה ובניכוי יתרת הנכיון המותאם המופחת לאורך חיי האגרת בשיטת הריבית דריבית.
אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות	- עד וכולל 20 במרס, 2011 (להלן - "יום המעבר"), חלקם משוערכים על פי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על-ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים, וחלקם משוערכים על פי ציטוטי החברה הנ"ל. החל מיום המעבר משוערכים בהתאם למודל החדש המתואר בסעיף ג.3 להלן.
אגרות חוב, הלוואות ושטרי הון שאינם נמדדים לפי שווי הוגן	- משוערכים לפי עלות מתואמת לפי חוזרי גופים מוסדיים 2008-9-16 ו- 2009-9-2.
מניות לא סחירות	- לפי הערכת שווי ליום המאזן.
ניירות ערך סחירים בישראל	- לפי שווי בבורסה ליום המאזן.
ניירות ערך סחירים בחו"ל	- לפי שער בבורסה ליום המאזן (לפי השער הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדוח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר), ולפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן.
קרנות הון סיכון וקרנות השקעה בלתי סחירות	- לפי שווי הוגן, של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך המאזן ממנהלי קרנות הון הסיכון.
חוזים עתידיים	- משוערכים על-פי הנוסחא שנקבעה על-ידי אגף שוק ההון שלוקחת בחשבון בין היתר, את שיעורי הריבית האפקטיבית להיוון ואת הזמן הנותר עד פקיעת החוזה בשינויים המתאימים.
אופציות בלתי סחירות	- לפי שווי הוגן שחושב באמצעות מודל שנקבע על ידי הממונה.
מוצרים מובנים	- לפי שער יום המאזן מאת החברה המצטטת.
זכויות במקרקעין	- לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה, המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, מעט, לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח, המוצגים לפי מחיר העסקה.
דיבידנד לקבל	- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד תאריך המאזן.
ריבית לקבל	- ריבית והפרשי הצמדה על ריבית של אגרות חוב סחירות אשר עבר יום ה- EX, אולם טרם התקבלו עד לתאריך המאזן.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

3. שיעורי הריבית ששמשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ביום 24 בפברואר, 2011, פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום המעבר מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן: "המודל החדש"). המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

החברה משתמשת במודל החדש החל מיום המעבר. אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש לראשונה ביום המעבר.

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים.

חברת "שערי ריבית" זכתה במכרז להקמה ותפעול מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה). הזוכה שערי ריבית תהיה אחראית על המתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים של נכסי חוב לא סחירים. כמו כן, תקים מאגר שבו יכללו נתונים אודות נכסי חוב לא סחירים.

ביום 31 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הודעה כי החל מיום 22 באפריל 2013 יחלו הגופים המוסדיים בשימוש בציטוטי הריבית של שערי ריבית לצורך קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים. חברת מרווח הוגן תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוט מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, עד ליום 30 באפריל 2013.

בשלב זה, אין ביכולת הגופים המוסדיים בקבוצה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

4. שערי החליפין וההצמדה:

א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

4. שערי החליפין וההצמדה: (המשך)

ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר ועל שיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר		
2010	2011	2012	2010	2011	2012
%					
2.28	2.55	1.44	210.89	216.27	219.39
המדד הידוע בחודש דצמבר (בנקודות) *					
(5.99)	7.66	(2.30)	3.55	3.82	3.73
שער חליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)					
* המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.					

5. התחייבויות פנסיוניות

א. התחייבויות הקרן מחולקות לשלוש קבוצות:

התחייבות למבוטחים - מבוטח הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח ואינו מקבל פנסיה זקנה מהקרן.

התחייבות לזכאים קיימים לפנסיה - זכאי קיים לפנסיה הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן עד 31 בדצמבר, 2003.

התחייבות לפנסיונרים - פנסיונר הינו מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן החל מיום 1 בינואר, 2004 ואינו זכאי קיים לפנסיה.

ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות למבוטחים, לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים.

ב. קרן הפנסיה הינה מסוג "תשואה". התחייבויות הקרן כלפי מבוטחים שווים לסך היתרות הצבורות שלהם.

התחייבויות הקרן כלפי זכאים קיימים לפנסיה וכלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים הצפויים להיות משולמים לכל אחת מהקבוצות האמורות אשר מהוונים לפי שיעורי תשואות הנכסים המושקעים כנגד ההתחייבויות לכל קבוצה. ההיוון לזכאים הקיימים לפנסיה מחושב לפי תשואה ברוטו ללא דמי ניהול, ולזכאים חדשים לפנסיה, ההיוון מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

בהתאם להוראות, שיעור התשואה שנלקח לצורך חישוב ההתחייבויות, בגין זכאים קיימים לפנסיה ובגין פנסיונרים, נקבע לפי וקטור ריביות שמפרסמת חברה המספקת ציטוט ריביות בגין ההשקעות החופשיות. שיעור התשואה על האג"ח המיועדות, נקבע על 5.05% בגין הזכאים הקיימים לפנסיה (עד למועד שבו יונפקו אג"ח מיועדות שיחליפו את הקיימות והן תישאנה ריבית בשיעור של 4.86%) ו-4.86% בגין הפנסיונרים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

5. התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. (המשך)

עד ליום 31 בדצמבר, 2003 הקרן השקיעה 70% מנכסיה באגרות חוב ממשלתיות לא סחירות מיועדות מסוג "ערד", צמודות למדד, לתקופה של 15 שנה אשר התשואה האפקטיבית שלהן הייתה 5.05%. יתרת כספי הקרן הושקעה בהשקעות "חופשיות" אחרות בהתאם לכללי ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה. החל מיום 1 בינואר, 2004, לאור שינוי בתקנות מס הכנסה, הופחת שיעור ההשקעה באג"ח מיועדות ל-30% מהיקף נכסי הקרן והתשואה האפקטיבית הופחתה ל-4.86%. יחד עם זאת, בהתאם להוראות, ההשקעה באג"ח מיועדות בתוך הנכסים המיועד לכיסוי התחייבויות הקרן לפנסיונרים זכאים נותרה בשיעור כ-70%.

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים, כגון: תמותה, נכות וכו', ייזקף לכל אחת משלוש הקבוצות המפורטות בתת סעיף 5.א. לעיל, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות.

התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה. לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים, כמפורט בתת סעיף ה'.

ד. הקרן מנהלת התחשבות נפרדת לנכסים המושקעים כנגד התחייבויותיה כלפי זכאים קיימים לפנסיה, וכן כלפי פנסיונרים.

ה. מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לזכאים קיימים לפנסיה ולפנסיונרים. עודף או גרעון כאמור שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפי כל קבוצה, מוצג בנפרד כעתודה לזכאים קיימים לפנסיה ועתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה ולהתחייבויות לפנסיונרים, בהתאמה.

ו. הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במאזן שלה עתודת IBNR (Incurred but not reported) בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד המאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד. העתודה הנ"ל נקבעת על ידי האקטואר החיצוני של הקרן, ופירוט לאופן קביעתה מופיע בדוח האקטוארי.

ז. החל מיום 31 בדצמבר, 2007, נערך הדוח על פי בסיס אקטוארי חדש לפי חוזר פנסיה 2007-3-6. ביום 30 בינואר 2013 פורסם חוזר פנסיה 2013-3-1, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה.

החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון.

פרסום החוזר החדש נובע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012, המהווה המשך לטיטת נייר העמדה בנושא זה שפורסמה ביום 11 ביולי 2012.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

5. התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ז. (המשך)

החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה להגיש לממונה תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון מעודכן במועד האמור וטרם קיבלה אישור

כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. חברה מנהלת תגיש לממונה לראשונה את תוצאות הבדיקות הני"ל עד ליום 30 ביוני, 2014.

הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך. הוראות החוזר יושמו בדוח ליום 31 בדצמבר, 2012 וישומן הגדיל את ההתחייבויות לפנסיונרים בסך של כ-17 מיליון ש"ח.

ח. הדוח האקטוארי נערך על ידי האקטואר מר ישעיהו אורזיצר (אשתקד על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר). נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ד. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לפנסיונרים ודמי ניהול

תוספות לקרן מדמי גמולים כוללות דמי גמולים שנגבו עד למועד המאזן וכן דמי גמולים אשר היו אמורים להתקבל בקרן עד למועד המאזן, לפי רשימת המבוטחים הידועה לקרן במועד המאזן.

דמי ניהול מדמי הגמולים נרשמים במועד גביית דמי הגמולים. דמי הניהול מנכסי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו. תשלומים לגימלאים ושארם נרשמים על בסיס צבירה. הכנסות ריבית פיגורים נרשמות על בסיס מצטבר. הכנסות והוצאות נרשמות על בסיס מצטבר.

באור 3 : - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
197	-
3,051	3,346
7,514	6,351
8,525	4,339
1,173	3,185
72	144
<u>20,532</u>	<u>17,365</u>

נתיב פנסיה  
צדדים קשורים  
חובות מעסיקים  
ריבית ודיבידנד לקבל  
הכנסות לקבל  
אחרים  
סה"כ חייבים ויתרות חובה

באור 4 : - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,559,359	3,707	234,864	-	14,914	15,398	1,290,476	אגרות חוב ממשלתיות
2,654,325	1,502	57,320	1,398	32,183	17,117	2,544,805	אגרות חוב קונצרניות : שאינן ניתנות להמרה
24,147	-	4	-	2	-	24,141	שניתנות להמרה
<u>2,678,472</u>	<u>1,502</u>	<u>57,324</u>	<u>1,398</u>	<u>32,185</u>	<u>17,117</u>	<u>2,568,946</u>	
<u>4,237,831</u>	<u>5,209</u>	<u>292,188</u>	<u>1,398</u>	<u>47,099</u>	<u>32,515</u>	<u>3,859,422</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2011

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
403,835	1,663	88,480	-	3,401	9,391	300,900	אגרות חוב ממשלתיות
1,980,954	3,259	93,145	712	7,939	5,032	1,870,867	אגרות חוב קונצרניות : שאינן ניתנות להמרה
22,446	-	-	-	-	-	22,446	שניתנות להמרה
<u>2,003,400</u>	<u>3,259</u>	<u>93,145</u>	<u>712</u>	<u>7,939</u>	<u>5,032</u>	<u>1,893,313</u>	
<u>2,407,235</u>	<u>4,922</u>	<u>181,625</u>	<u>712</u>	<u>11,340</u>	<u>14,423</u>	<u>2,194,213</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 5 : - נכסי חוב שאינם סחירים

א. נכון לתאריך הדוח הכספי שיעור ההחזקה של הקרן באגרות חוב מיועדות הינו 30%, למעט בגין זכאים קיימים לפנסיה עד 31 בדצמבר 2003, שבגינם זכאית הקרן להשקיע באגרות חוב מיועדות על פי הסדרי העבר.  
עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 4.86%.

באור 5: - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,311,929	3,755	27,232	1,574	4,102	12,341	1,262,925
3,767,723	16,437	119,198	6,890	17,956	54,016	3,553,226
3,431	-	-	-	-	-	3,431
5,083,083	20,192	146,430	8,464	22,058	66,357	4,819,582
797,636	412	25,460	6	160	-	771,598
68	-	-	-	-	-	68
76,405	-	-	-	-	-	76,405
67,762	-	-	-	-	-	67,762
1,359,565	487	15,846	-	10	-	1,343,222
2,301,436	899	41,306	6	170	-	2,259,055
7,384,519	21,091	187,736	8,470	22,228	66,357	7,078,637

אגרות חוב ממשלתיות (1)

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

אחרות

נכסי חוב אחרים (2)

אג"ח קונצרני שאינן ניתנות להמרה

אג"ח קונצרני שניתנות להמרה

פיקדונות בבנקים

הלוואות לעמיתים

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים



באור 5: - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב: (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2011

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,367,644	5,680	29,808	1,261	1,488	11,591	1,317,816
2,244,412	14,259	74,830	3,165	3,737	29,096	2,119,325
3,403	-	-	-	-	-	3,403
3,615,459	19,939	104,638	4,426	5,225	40,687	3,440,544
703,926	325	18,040	-	-	-	685,561
-	-	-	-	-	-	-
81,268	-	-	-	-	-	81,268
71,215	-	-	-	-	-	71,215
922,453	383	10,660	-	20	-	911,390
1,778,862	708	28,700	-	20	-	1,749,434
5,394,321	20,647	133,338	4,426	5,245	40,687	5,189,978

אגרות חוב ממשלתיות (1)

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

אחרות

נכסי חוב אחרים (2)

אג"ח קונצרני שאינן ניתנות להמרה

אג"ח קונצרני שניתנות להמרה

פיקדונות בבנקים

הלוואות לעמיתים

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 5 : - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב : (המשך)

(1) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות :

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,527,828	4,373	31,709	1,833	4,777	14,370	1,470,766
5,197,302	22,673	164,426	9,504	24,769	74,512	4,901,418
6,725,130	27,046	196,135	11,337	29,546	88,882	6,372,184

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

סך הכל שוי הוגן אגרות חוב מיועדות

ליום 31 בדצמבר, 2011

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,576,681	6,548	34,365	1,453	1,716	13,362	1,519,237
2,848,122	18,095	94,958	4,016	4,742	36,923	2,689,388
4,424,803	24,643	129,323	5,469	6,458	50,285	4,208,625

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לפני 1 בינואר 2004

אגרות חוב מיועדות מסוג ערד שנרכשו לאחר 1 בינואר 2004

סך הכל שוי הוגן אגרות חוב מיועדות

(2) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת :

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	פנסיונרים	אפיק השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
169,014	1,361	167,653
169,014	1,361	167,653
160,490	1,244	159,246
160,490	1,244	159,246

שווי הוגן

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

ערך בספרים

הלוואות

סך הכל ערך בספרים

באור 5 : - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ב. הרכב : (המשך)

(2) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת :

ליום 31 בדצמבר, 2011		
סך הכל	פנסיונרים	אפיק
		השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
159,269	1,240	158,029
159,269	1,240	158,029
171,543	1,307	170,236
171,543	1,307	170,236

שווי הוגן

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

ערך בספרים

הלוואות

סך הכל ערך בספרים

באור 6 : - מניות

ליום 31 בדצמבר, 2012				
סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק	אפיק
			מניות	השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,360,241	-	-	10,377	2,349,864
142,042	-	-	-	142,042
2,502,283	-	-	10,377	2,491,906

מניות סחירות

מניות לא סחירות

סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר, 2011				
סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק	אפיק
			מניות	השקעה כללי
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,772,881	422	12,402	5,724	1,754,333
145,743	-	-	-	145,743
1,918,624	422	12,402	5,724	1,900,076

מניות סחירות

מניות לא סחירות

סך הכל מניות

באור 7: - השקעות אחרות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	2,244	-	111,596	836,839	950,679
-	1	1,363	945	-	770,595	772,904
-	-	17	-	8	6,014	6,039
-	938	-	137	-	56,497	57,572
-	-	3	-	188	615	806
-	-	-	-	-	-	-
-	939	3,627	1,082	111,792	1,670,560	1,788,000
-	1,494	-	-	-	413,641	415,135
-	127	71	165	448	57,572	58,383
-	1,319	-	7	-	56,732	58,058
-	-	-	-	-	1,508	1,508
-	-	-	-	-	-	-
-	2,940	71	172	448	529,453	533,084
-	3,879	3,698	1,254	112,240	2,200,013	2,321,084

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל

קרנות נאמנות

מכשירים נגזרים

מוצרים מובנים

אופציות

אחרות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון

מכשירים נגזרים

מוצרים מובנים

אופציות

אחרות

סך הכל השקעות אחרות

ליום 31 בדצמבר, 2011

זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
107	2,860	644	-	78,252	434,571	516,434
80	3,298	525	184	-	597,942	602,029
16	113	44	-	2	14,681	14,856
-	1,125	-	51	-	41,338	42,514
-	1	7	-	95	99	202
-	6	3	-	-	853	862
203	7,403	1,223	235	78,349	1,089,484	1,176,897
-	1,359	-	-	-	316,379	317,738
1	41	6	11	33	21,018	21,110
-	1,109	-	-	-	82,887	83,996
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
1	2,509	6	11	33	420,284	422,844
204	9,912	1,229	246	78,382	1,509,768	1,599,741

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל

קרנות נאמנות

מכשירים נגזרים

מוצרים מובנים

אופציות

אחרות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון

מכשירים נגזרים

מוצרים מובנים

אופציות

אחרות

סך הכל השקעות אחרות

באור 7 - : השקעות אחרות (המשך)

ב. מכשירים נגזרים :

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי :

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,077,169	1,651,936	מניות
2,259	2,292	מדד
(1,637,201)	(1,441,163)	מטבע זר
(17,122)	(19,146)	ריבית

באור 8 - : נדלין להשקעה

א. הרכב ותנועה :

ליום 31 בדצמבר, 2012			
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	אפיק השקעה כללי	
155,345	1,149	154,196	יתרה ל-1 בינואר
84,838	(14)	83,481	רכישות ותוספות
4,599	-	4,599	עלויות והוצאות שהונו
89,437	(14)	88,080	סה"כ תוספות
(2,941)	-	(1,570)	מימושים
1,629	25	1,604	התאמת שווי הוגן
243,470	1,160	242,310	יתרה ל-31 בדצמבר

ליום 31 בדצמבר, 2011			
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	אפיק השקעה כללי	
98,640	-	98,640	יתרה ל-1 בינואר
54,247	1,215	53,032	רכישות ותוספות
772	-	772	עלויות והוצאות שהונו
55,019	1,215	53,804	סה"כ תוספות
-	-	-	מימושים
1,686	(66)	1,752	התאמת שווי הוגן
155,345	1,149	154,196	יתרה ל-31 בדצמבר

באור 8 - נדלין להשקעה (המשך)

ב. נדלין להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מעריכי שווי חיזונים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדלין שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדלין דומה ובמיקום דומה לזה של הנדלין שבבעלות החברה, וכן בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם. בחישוב השווי ההוגן השתמש מעריך השווי בשיעורי היוון שבין 5.85% ל-8.5%. הנדלין להשקעה מורכב בעיקר מבנייני משרד ונדלין מסחרי.

ג. לעניין התקשרות להמשך השקעה בהקמה של מבנים בנדלין להשקעה ראה באור 17 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

ד. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדלין להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה (בשנים)	
2011	2012		
אלפי ש"ח			
123,910	126,052		בבעלות (במדינות חוץ)
13,955	99,453	2037*, 2049	בחכירה מהוונת (בארץ)

\* קיימת אופציה לחכירה לתקופה של 49 שנים נוספות.

ה. זכויות במקרקעין המצויות בארץ, בנין שערכו כ- 17,965 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, (ליום 31 בדצמבר 2011 כ- 17,480 אלפי ש"ח) הן בהליכי רישום וטרם נרשמו בלשכת רישום מקרקעין בשל הסדרי רישום ובעיות טכניות, בגין זכויות אלה נרשמה הערת אזהרה.

באור 9 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
8,933	1,802	חברה מנהלת
3,971	3,540	צדדים קשורים
1,475	6,577	מעסיקים
3,015	4,599	מוסדות
41,613	40,596	התחייבויות בגין נגזרים (חוזים)
3,083	3,399	זכאים בגין פנסיות
2,531	2,039	שטרות לפירעון
559	905	אחרים
65,180	63,457	

באור 10 : - התחייבויות פנסיוניות

להלן נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2008	2009	2010	2011	2012	
אחוזים מתוך ההתחייבות					
<u>כלל עמיתי הקרן</u>					
0.84	0.63	0.43	0.65	0.64	עודף דמוגרפי בגין מקרי נכות
0.62	0.15	0.03	0.15	0.09	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
-	-	0.01	(0.01)	-	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
(0.01)	(0.01)	(0.01)	(0.03)	(0.04)	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	-	-	-	(0.10)	גירעון דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
0.02	(0.27)	0.03	-	(0.09)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
<u>1.47</u>	<u>0.50</u>	<u>0.49</u>	<u>0.76</u>	<u>0.50</u>	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן
<u>חלוקה למבוטחים</u>					
<u>1.47</u>	<u>0.50</u>	<u>0.49</u>	<u>0.76</u>	<u>0.50</u>	סך הכל עודף דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל
<u>חלוקה לפנסיונרים</u>					
1.47	0.50	0.49	0.76	0.50	סך הכל עודף דמוגרפי כדלעיל
(4.66)	2.27	3.77	(0.57)	7.06	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
(2.14)	(2.08)	(7.05)	(2.82)	(6.76)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
1.58	(0.68)	1.39	0.25	(0.30)	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה האקטוארית
(0.74)	0.49	(0.44)	0.16	-	אחר
<u>(4.49)</u>	<u>0.50</u>	<u>(1.84)</u>	<u>(2.22)</u>	<u>0.50</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים
<u>חלוקה לזכאים קיימים</u>					
1.47	0.50	0.49	0.76	0.50	סך הכל עודף דמוגרפי כדלעיל
(5.80)	2.93	1.88	(0.05)	2.81	עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחות התשואה
(0.82)	(0.94)	(2.80)	(1.18)	(2.84)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
1.86	(2.12)	1.87	0.04	(0.06)	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה האקטוארית
(1.01)	1.14	(0.94)	0.87	-	אחר
<u>(4.30)</u>	<u>1.51</u>	<u>0.50</u>	<u>0.44</u>	<u>0.41</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לזכאים קיימים

באור 11: - דמי ניהול

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012			
סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	מבוטחים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
112,733	-	-	112,733
47,575	-	2,089	45,486
160,308	-	2,089	158,219

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים  
דמי הניהול שנגבו מתוך סך הנכסים  
סך הכל הוצאות דמי ניהול

ליום 31 בדצמבר, 2011			
סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	מבוטחים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
102,985	-	-	102,985
39,989	-	1,511	38,478
142,974	-	1,511	141,463

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים  
דמי הניהול שנגבו מתוך סך הנכסים  
סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול ממבוטחים:

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
%	

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

6.0	6.0
-----	-----

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

4.75	3.93
------	------

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

0.5	0.5
-----	-----

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

0.35	0.32
------	------

שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים חדשים הוא 0.5% מסך הנכסים. מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.



באור 12: - עמלות ניהול השקעות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,545	3	108	6	6	48	2,374	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
607	1	27	1	2	4	572	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
<u>עמלות ניהול חיצוני:</u>							
4,357	-	12	-	-	-	4,345	בגין השקעה בקרנות השקעה
5,443	-	5	8	4	-	5,426	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
1,490	-	-	-	-	-	1,490	עמלות אחרות
14,442	4	152	15	12	52	14,207	סך הכל עמלות ניהול השקעות

ליום 31 בדצמבר, 2011

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,742	1	35	5	1	44	1,656	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
326	-	5	-	-	2	319	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
<u>עמלות ניהול חיצוני:</u>							
3,598	-	-	-	-	-	3,598	בגין השקעה בקרנות השקעה
4,900	-	10	2	-	-	4,888	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
368	-	3	-	-	-	365	עמלות אחרות
10,934	1	53	7	1	46	10,826	סך הכל עמלות ניהול השקעות

ב. שיעור מתוך מחזור העסקאות:

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	זכאים קיימים לפנסיה	פנסיונרים	אפיק מניות	אפיק ללא מניות	אפיק השקעה מפוקח הלכתית	אפיק השקעה כללי	
0.02	0.03	0.03	0.02	0.02	0.04	0.02	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך (*)
0.02	0.01	0.01	0.03	0.01	0.01	0.02	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך (*)
<u>עמלות ניהול חיצוני: (**)</u>							
0.03	-	-	-	-	-	0.03	בגין השקעה בקרנות השקעה
0.03	-	-	0.03	0.01	-	0.03	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
0.01	-	-	-	-	-	0.01	אחרות

(\*) שיעור מתוך מחזור העסקאות.  
(\*\*) שיעור משווי נכסים.

באור 12 : - עמלות ניהול השקעות (המשך)

ב. שיעור מתוך מחזור העסקאות : (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2011							
סך הכל	זכאים קיימים		אפיק		אפיק השקעה		
	לפנסיה	פנסיונרים	מניות	אפיק ללא מניות	מפוקח הלכתית	כללי	
0.02	0.04	0.03	0.06	0.04	0.04	0.02	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך *
0.03	-	0.01	-	-	0.01	0.03	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך *
0.03	-	-	-	-	-	0.03	עמלות ניהול חיצוני : ** בגין השקעה בקרנות השקעה
0.04	-	-	-	-	-	0.04	בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

\* שיעור מתוך מחזור העסקאות.  
\*\* שיעור משווי נכסים.

באור 13 : - תשואת הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל-5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	ליום 31 בדצמבר					
	2008	2009	2010	2011	2012	
	באחוזים					
6.75	(11.64)	29.75	10.81	(1.61)	10.87	מסלולי השקעה למבוטחים :
-	-	3.26	9.42	(0.43)	8.35	אפיק השקעה כללי
-	-	-	1.26	2.94	9.51	אפיק השקעה מפוקח הלכתית
-	-	-	8.33	(7.29)	9.61	אפיק ללא מניות
8.35	(0.64)	17.24	11.11	2.61	12.44	אפיק מניות
6.94	0.81	12.31	7.63	5.57	8.70	תיק השקעות לפנסיונרים
						תיק השקעות לזכאים קיימים לפנסיה

\* החל מחודש אוקטובר 2009.  
\*\* החל מחודש אוגוסט 2010.

באור 14 : - העברות כספים בין מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(189,315)	(222,345)	אפיק השקעה כללי
24,865	34,582	אפיק השקעה מפוקח הלכתית
15,011	41,510	אפיק ללא מניות
9,574	4,734	אפיק מניות
134,388	143,531	פנסיונרים
5,477	(2,012)	זכאים קיימים לפנסיה
-	-	סה"כ קרן

באור 15 : - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים :

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
(8,933)	(1,802)	החברה המנהלת - בגין דמי ניהול
3,051	3,346	חייבים ויתרות חובה - בגין דמי גמולים
(3,971)	(3,540)	זכאים ויתרות זכות - בגין דמי גמולים
79	237	חייבים בגין השקעות
9,532	20,448	אגרות חוב סחירות
822	2,578	אגרות חוב בלתי סחירות
114,282	153,005	מניות
88,883	142,272	השקעות אחרות
141,196	67,727	הלוואות
<u>344,941</u>	<u>384,271</u>	

(\* יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או של צד קשור עמדה על 93,027 אלפי ש"ח (אשתקד 11,695 אלפי ש"ח).

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים :

דמי ניהול לחברה המנהלת - מוצגים בנפרד בדוח הכנסות והוצאות.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
142,974	160,308	הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת
339	516	הוצאות עמלות ניהול השקעות
<u>143,313</u>	<u>160,824</u>	

באור 16 : - מסים על ההכנסה

הקרן אושרה לצרכי מס כקופת גמל משלמת לקצבה. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2013 והוא מתחדש מדי שנה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממסים על הכנסותיה מכח הוראות סעיף סעיף 9 (2) לפקודת מס הכנסה.

מהכנסות הקרן הנובעות מהשקעותיה במדינות חוץ מנוכים מסים בהתאם להוראת האמנה למניעת כפל מס הרלבנטית לאותה מדינה עם מדינת ישראל. בתקופת הדוח, מהשקעות בחו"ל נוכה מס במקור בסך 3,662 אלפי ש"ח.

באור 17 : - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חוק הגנת השכר, התש"ח - 1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. על פי הערכת החברה המנהלת סכום החוב הכולל של מעבידים לתאריך המאזן הינו כ- 49,982 אלפי ש"ח והוא כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 1,907 אלפי ש"ח.

החברה המנהלת נוקטת באמצעים שונים על מנת לאתר, לזהות ולגבות את חובות מעבידים. האמצעים כוללים מעקב שיטתי ומתמשך של איתור החובות, דיורר המעביד אודות החוב, הגעה להסדרי תשלומים ובמידת הצורך הגשת תביעה משפטית. במקרה של פירוק מוגשת תביעת חוב למוסד לביטוח לאומי באמצעות מפרק החברה.

ב. השקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון :

לתאריך המאזן התקשרה קרן הפנסיה בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון (להלן: הקרנות) כשותפה מוגבלת.

הקרן התחייבה להשקעה כוללת בסך 761,426 אלפי ש"ח. סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות. סכומי ההשקעה שטרם נדרשו בגין ההשקעה בקרנות מסתכמים לתאריך המאזן לסך של 278,271 אלפי ש"ח.

ג. במסגרת הסכם השיתוף שנחתם בין רוכשי נדל"ן להשקעה (מתחם הארגז בתל אביב) ובו הוגדרו יחסי השיתוף ועוד, התחייבה הקרן להשקיע בהמשך בהקמה סך של כ- 33,147 אלפי ש"ח לתאריך המאזן.

ד. קיימים שעבודים על נכסי הקרן לצורך פעילות בנגזרים.

ה. בחודש ינואר 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה המנהלת של הקרן. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה המנהלת מפרישה, כביכול, מתוך הסכומים שהיא גובה מעמיתים במעמד של רווקה או אלמנה או הורים במשפחות חד- הוריות (לרבות הורים גרושים), עם ילדים מעל גיל 21, שהינם במסלול "הכללי" בקרן הפנסיה, סכומים בגין כיסוי ביטוחי ל"סיכוני נכות ומוות" ("ביטוח שארים" או "כיסוי שארים"), באופן שהסכום שנצבר לזכות אותם עמיתים בחסכון הפנסיוני נפגע. הנזק הנוטען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של 89,489,400 ש"ח. ביום 21 בפברואר 2012 אישר בית המשפט את בקשת התובע להסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית ולדחיית תביעתו האישית. בכך הסתיימה התובענה.

-----

# הראל גילעד

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.12.2012

ישעיהו אורזיצר - אקטואר  
מרץ 2013

### נספח א' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן פנסיה הראל ליום 31/12/2012.

אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
  2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
    - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
    - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
    - ג. תקנון הקרן.
- והכל כתוקפם ביום המאזן.
3.
    - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.
    - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

## Yeshayahu Orzitzer

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

## ישעיהו אורזיצר

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדיון וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדיון וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/12/2012, ותואמים את הוראות הדיון הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

ישעיהו אורזיצר ייעוץ אקטוארי בע"מ

שם החברה בה עובד האקטואר

ישעיהו אורזיצר

שם האקטואר

תאריך

**נספח ב' - עיקרי הזכויות והחובות על פי התקנות נכון ל-31/12/2012**

**1. פנסיית זקנה**

- 1.1. **גיל פרישה לזקנה** - גיל 67 לגבר וגיל 64 לאישה. קיימת אפשרות לפרוש לפנסייה מוקדמת החל מגיל 60.
- 1.2. **חישוב פנסיית הזקנה** פנסיית הזקנה מחושבת ע"י חלוקת הסכום הצבור שצבר העמית עד לפרישתו במקדם ההמרה בהתאם למיין, גיל העמית, גיל בת הזוג, שנת הפרישה, תקופת ההבטחה אותה בחר העמית ורמת פנסיית שאירי הזקנה שבחר העמית.
- 1.3. **אפשרויות בפרישה** - התקנות מאפשרות לפרוש לפנסיית זקנה על בסיס אחת מהאפשרויות הבאות:
  - 1.3.1. **פנסיית זקנה לעמית בלבד** - הפנסייה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו. אלמנת הפנסיונר אינה זכאית לפנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.
  - 1.3.2. **פנסיית זקנה לעמית עם תקופת הבטחה** - הפנסייה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו עם תקופה מובטחת של 5, 10, 15, 18 או 20 שנים. במקרה פטירה בתוך תקופת ההבטחה מוטבי הפנסיונר שבחר באופציה זו יהיו זכאים לסכום חד פעמי המבוסס על היוון יתרת תשלומי הפנסייה עד לתום תקופת ההבטחה. עם פטירתו של הפנסיונר לא תשולם פנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.
  - 1.3.3. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה** - הפנסייה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי הזקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסייה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה.
  - 1.3.4. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה עם תקופת הבטחה** - הפנסייה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי זקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסייה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה. אם נפטר הפנסיונר בתוך התקופה המובטחת תקבל האלמנה 100% מפנסיית הזקנה עד לתום תקופת ההבטחה ולאחר מכן תקבל פנסיית שאירי זקנה בשיעור שבחר הפנסיונר עם פרישתו לפנסייה. אם גם האלמנה נפטרה בתוך תקופת ההבטחה, ישולם סכום חד פעמי למוטבים כאמור בסעיף 1.3.2.
- 1.4. **היוון פנסייה** - בעת הפרישה לפנסיית זקנה ניתן להוון עד 25% מהפנסייה לתקופה של עד 5 שנים, אם העמית הוא בן פחות מ-80 בעת הפרישה. כמו כן, ניתן להוון את החלק מפנסיית הזקנה העולה על סכום הקצבה המזערי, כהגדרתו בחוק, בהתאם להוראות החוק בנושא.



## 2. פנסיית שאירי זקנה

- 2.1 **שיעור הפנסיה** - אלמנת עמית שפרש לפנסיית זקנה תהיה זכאית לפנסיית שאירי זקנה בהתאם לאפשרות שבחר העמית ובהתאם לשיעור הפנסיה שבחר בטווח שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה של העמית.
- 2.2 **הגדרת אלמנה** - מי שהייתה אשתו של העמית בעת הפרישה לפנסיה, או מי שהייתה ידועה בציבור כאשתו, והיא הוגדרה על ידו ככזו בבקשה להמרת הסכום הצבור לפנסיה. אם לאחר הגשת בקשה להמרת הסכום הצבור לפנסיה הפנסיונר נישא מחדש (לאחר גירושין, או לאחר שהתאלמן) אזי בת הזוג החדשה לא תהיה זכאית לפנסיה.
- 2.3 **פנסיה ליתומים** - ניתן לשלב בחישוב של פנסיית הזקנה גם פנסיה ליתומי פנסיונר (כהגדרתם בתקנון) לאחר פטירתו.
- 2.4 **תקופת תשלום הפנסיה לשאירי זקנה** - לאלמנה למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה.

## 3. פנסיית נכות

- 3.1 **הגדרת נכה** - "עמית שלפחות 25% מכושרו לעבוד נפגע מחמת מצב בריאותו, וכתוצאה מכך אין הוא מסוגל לעבוד בעבודתו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו לפי השכלתו, הכשרתו או ניסיונו, במשך תקופה של למעלה מ-90 ימים רצופים, והכל כפי שיקבע ע"י הועדה הרפואית". קיימת אפשרות לנכות חלקית. נכה בשיעור של 75% או יותר ייחשב כנכה מלא.
- 3.2 **מועד תחילת הזכאות** - עמית נכה יהיה זכאי לפנסיית נכות החל מהיום ה-91 שלאחר מועד האירוע המזכה.
- 3.3 **תקופת אכשרה** - הזכאות לפנסיית נכות בגין מחלה קודמת מתגבשת לאחר תקופת אכשרה של 5 שנים.
- 3.4 **חישוב פנסיית הנכות** - פנסיית הנכות המלאה תחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאירים בשיעור הפנסיה. נכה בשיעור מלא יקבל את פנסיית הנכות המלאה ואילו נכה חלקי יקבל פנסיה חלקית בהתאם לחלקיות הנכות.
- 3.5 **שיעור הפנסיה לנכות** - מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת חידוש ההפקדות בגינו לאחר הפסקה בת שנה או יותר.
- 3.6 **דמי גמולים בתקופת הנכות** - קרן הפנסיה תזכה את העמית בדמי גמולים מהשכר הקובע בהתאם לחלקיות הנכות.
- 3.7 **פנסיית זקנה לאחר נכות** - נכה המגיע לגיל פרישה לזקנה יקבל פנסיית זקנה על בסיס הצבירה שנצברה לזכותו. הצבירה תכלול גם את דמי הגמולים שהועברו לזכותו מקרן הפנסיה בתקופת נכותו.
- 3.8 **פנסיית שאירי נכה** - נכה שנפטר יהיו שאיריו זכאים לפנסיית שאירי עמית פעיל על פי הכללים החלים על עמית פעיל.

3.9. **הסדר נכות מתפתחת** – עמיתי הקרן (מלבד אלו שבמסלול עתיר חיסכון) יכולים לבחור בהסדר נכות מתפתחת אשר מאפשר להם תמורת הגדלת עלות סיכוני נכות לקבל פנסיה (כולל שחרור) אשר גדלים ב-2% לשנה במשך תקופת נכותם.

#### 4. פנסיית שאירי עמית פעיל

##### 4.1. הגדרת שאירי עמית פעיל:

4.1.1. **אלמנה** - מי שהייתה נשואה לעמית שנפטר וגרה עמו בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה, או מי שהוכרה בערכאה שיפוטית כידועה בציבור ובלבד שהתקיים אחד מאלה: (1) גרה עם העמית לפחות שנה רצופה בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה או (2) גרה עם העמית בתכוף לפני פטירתו ובעת הפטירה ולה ולעמית יש ילד משותף.

4.1.2. **יתום** - ילד של עמית שנפטר וטרם מלאו לאותו ילד 21 שנים, או בן מוגבל של העמית.

4.1.3. **הורים** - קיימים מצבים בהם גם הורים זכאים לפנסיית שאירי עמית פעיל.

4.2. **מועד תחילת הזכאות** - שאירי עמית יהיו זכאים לפנסיית שאירי עמית פעיל החל מה-1 לחודש שלאחר חודש הפטירה.

4.3. **תקופת תשלום הפנסיה - לאלמנה** - למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה, **ליתומים** - עד הגיעם לגיל 21 (לבן מוגבל - כל עוד הוא מוגדר ככזה).

4.4. **תקופת אכשרה** - הזכאות לפנסיית שאירי עמית פעיל עקב פטירה בגין מחלה קודמת מתגבשת לאחר תקופת אכשרה של 5 שנים.

**חישוב פנסיית שאירי פעיל** - הסכום הבסיסי לפנסיית שאירי עמית פעיל יחושב ע"י הכפלת השכר הקובע לנכות ושאירים בשיעור הפנסיה. במסלול ברירת המחדל האלמנה זכאית ל-60% מהסכום הבסיסי האמור והיתומים זכאים ל-40% מהסכום הבסיסי האמור.

4.5. **שיעור הפנסיה** - לשאירי פעיל מחושב לפי המסלול בו בחר העמית ולפי גילו בעת ההצטרפות לתוכנית או בעת המעבר ממסלול למסלול.

4.6. **ויתור על כיסוי לשאירים** - עמית שאין לו שאירים יכול להודיע לקרן על ויתור על הכיסוי הביטוחי לשאירים ולחסוך את עלויות ביטוח שאירי עמית פעיל, וזאת לתקופה מוגבלת של 24 חודשים.

## 5. החזרת כספים

- 5.1. **חישוב ערך פידיון** - מבוסס על הסכום הצבור בקרן לזכות העמית.
- 5.2. **זכאות למשיכת כספים** - עמית יהיה זכאי למשוך כספים מהקרן, בהתמלא כל התנאים הבאים יחדיו:
- 5.2.1. אם נותקו יחסי עובד מעביד (לגבי עמית שכיר).
- 5.2.2. לא משתלמת לעמית פנסיה כלשהי והוא אינו זכאי לפנסיית נכות (ניתן למשוך את הכספים ממרכיב הפיצויים גם במקרה של זכאות לפנסיית נכות).
- 5.2.3. אם העמית קיבל פנסיית נכות - הפנסיה הסתיימה להשתלם לו שלוש שנים לפחות לפני גיל הפרישה לזקנה, וחלפו לפחות שלוש שנים מאז סיום תשלום הפנסיה.
- 5.3. **החזר כספים לעמית שנפטר ללא שאירים** - נפטר עמית ללא שאירים זכאים לפנסיה, יוחזרו הכספים לשאירים (שאינם זכאים לפנסיה לפי התקנון) או למוטבים או ליורשים.

## 6. זכויות עמית לא פעיל

- 6.1. **הגדרת עמית לא פעיל** - עמית שלא הועברו לזכותו דמי גמולים במשך 5 חודשים לפחות, לא ביקש לשמור על ריסק יזום עד 24 חודשים, ולא חל עליו הסדר ביטוחי של עמית-עצמאי שביקש לפרוס את הפקדתו עד תום שנת המס, נחשב לעמית לא פעיל.
- 6.2. **זכויות עמית לא פעיל** - עמית לא פעיל אינו מבוטח בביטוח נכות וביטוח שאירי עמית פעיל. עמית לא פעיל שנפטר - יומר הסכום הצבור לפנסיית שאירים שתשולם לאלמנתו וליתומיו.
7. **דמי גמולים** - דמי הגמולים שיופקדו בקרן יהיו בהתאם להסדר התחיקתי וירשמו לגבי עמית-שכיר בחלוקה: תגמולים מעביד, פיצויים מעביד ותגמולים עובד. הקרן תפקיד לזכות עמית המקבל פנסיית נכות מהקרן דמי גמולים המחושבים לפי: שכר קובע, דרגת הנכות ושיעור ההפקדות עובר לנכות בניכוי דמי ניהול רעיוניים בשיעור של 6%.
8. **מסלולי ביטוח** - הקרן מפעילה מס' מסלולי ביטוח המתאפיינים ברמת החיסכון לגיל הפרישה וברמת הביטוח לנכות ולשאירים. קיימת גמישות במעבר ממסלול למסלול אולם במעבר למסלול שבו רמת הביטוח גבוהה יותר נדרשת תקופת אכשרה בגין מחלה קודמת (לענין ההפרש בין הכיסויים במסלולים השונים), ובאופן חלוקת פנסיית השאירים בין האלמנה לשאירים האחרים.

## 9. הוראות כלליות

- 9.1 **עדכון פנסיה** - הפנסיה תעודכן מידי חודש בהתאם לשיעור השינוי במדד המחירים לצרכן. אחת לשנה יעודכנו הפנסיות החל מינואר של כל שנה בהתאם לתשואה הדמוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים (תוך הימנעות מעדכון הפנסיות ככל שהעודפים הנובעים מהתשואה הפיננסית ומשינוי בריביות ההיוון אינם עולים על 1%-1% מההתחייבויות כלפי הפנסיונרים).
- 9.2 **חישוב הסכום הצבור** - חישוב הסכום הצבור מבוסס על דמי הגמולים בניכוי דמי ניהול ובניכוי עלות סיכוני הנכות והשאירים ובתוספת התשואה נטו (לאחר ניכוי דמי ניהול מהצבירה) שהשיגה הקרן. כמו כן אחת לשנה תתעדכן היתרה הצבורה בהתאם לתשואה הדמוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים.
- 9.3 **ארכת ביטוח** - עמית שנפסקה הפקדת דמי גמולים בגינו יהיה מבוטח בביטוח נכות ושאיירים לתקופה של 5 חודשים.
- חישוב הכנסה קובעת לנכות ושאיירים** - ההכנסה הקובעת לנכות ושאיירים תחושב כגובה מבין ממוצע שכר מבוטח ב-3 החודשים שקדמו לאירוע המזכה לבין ממוצע שכר מבוטח ב-12 החודשים שקדמו לאירוע המזכה. (בכפוף לתנאים המוזכרים בתקנון הקרן)
- 9.4 **פנסיית מינימום** - הזכאות לפנסיה מכל סוג מותנית ברמת פנסיה מינימלית בגובה של 4% מהשכר הממוצע במשק. פנסיה בסכום נמוך יותר תשולם לעמית, אם יעדיף זאת על פני משיכת הסכום הצבור, בניכוי דמי ניהול.
- 9.5 **הסדר ריסק** - נפסקו תשלומים לקרן בגין עמית פעיל, רשאי העמית להיות מבוטח בביטוח נכות ושאיירי פעיל לתקופה של 24 חודשים ולא יותר מתקופות חברותו הרצופה האחרונה בקרן. עלויות הביטוח ישולמו ע"י העמית או ינוכו מרכיב תגמולי העובד.
- 9.6 **העברת כספים בין קופות גמל** - העמיתים רשאים להעביר לקרן כספים הצבורים לזכותם בקופות גמל אחרות ולהעביר כספים הצבורים לזכותם בקרן לקופות גמל אחרות למטרת קצבה. העברת הכספים מבוססת על הסכום הצבור ולכן למעבר אין השפעה אקטוארית על הקרן.

## 10. איזון הקרן

- 10.1 **עידכון הסכום הצבור לפי התשואה לעמיתים** - הסכום הצבור של העמיתים הפעילים והמוקפאים יתעדכן באופן שוטף על פי התשואה שתשיג הקרן בפועל.
- 10.2 **תשואה דמוגרפית** – מידי תקופה ייערך מאזן אקטוארי לקרן שבו יחושב העודף או הגירעון שאינו נובע מתשואה אלא מהפרמטרים האקטואריים כגון: תמותה, נכות, עזיבה, נתונים דמוגרפיים וכו'. היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם לשיעור התשואה הדמוגרפית, בכפוף לאמור בפסקה 10.3 להלן.
- 10.3 **מנגנון האיזון לפנסיונרים** - במהלך השנה הפנסיה של הפנסיונרים תתעדכן מידי חודש על פי שיעור העלייה במדד. אחת לשנה, בעת עריכת המאזן האקטוארי, תתעדכן הפנסיה בהתאם לתשואה שתשיג הקרן ובהתאם לתשואה הדמוגרפית בקרן. על מנת למתן את התנודות בעדכון הפנסיה תישמר עתודה לפנסיונרים בגובה של עד 1% מההתחייבויות לפנסיונרים (העתודה יכולה להיות בסכום חיובי או שלילי, לפי הענין) כמפורט בסעיף 9.1 לעיל.

- 
- 10.4. **בסיסים טכניים ואקטואריים** - מקדמי ההמרה לחישוב פנסיה תמורת יתרה צבורה חושבו על בסיס ריבית שנתית ריאלית בשיעור של 3.74% ועל בסיס הלוחות שפורסמו בחוזר האוצר מיום ה-17/5/2007.
11. **דמי ניהול מפעילים** – דמי הניהול שגובה החברה המנהלת לא יעלו על 6% מדמי הגמולים ועל 0.5% מהצבירה מידי שנה.
12. **דמי ניהול מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים** - החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.5% מהצבירה בגין ההתחייבויות לפנסיונרים. החברה המנהלת אינה רשאית לנכות דמי ניהול מהצבירה בגין ההתחייבויות לפנסיונרים הזכאים הקיימים (פנסיונרים שפרשו עד סוף שנת 2003). החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול מפנסיות הנמוכות מפנסיות המינימום, בשיעור של 6% מההפרש שבין הפנסיה לבין פנסיות המינימום.
13. **עמלות ניהול חיצוני** - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, התשס"ח-2008 קובעות את ההוצאות שרשאית הקופה לנכות מתוך נכסי הקופה בשל ביצוע עסקאות, ובמסגרת זאת נכללים גם עמלות ניהול חיצוני, בגין ניהול השקעות בקרנות השקעה או בחו"ל עבור הקופה ע"י צדדים לא קשורים.
14. **ביטוח משנה** – בשנת 2012 היה קיים ביטוח משנה למקרי קטסטרופה. עמיתי הקרן לא חויבו בעלות ביטוח זה.

**נספח ג' - בסיסים טכניים ואקטואריים**

15. החבויות האקטואריות בגין הפנסיונרים חושבו על בסיס הנתונים וההנחות המפרטים להלן.
- 15.1 **ריבית לפנסיונרים זכאים (פרשו עד 12/2003)** - 70% מההון הצבור בגין הפנסיונרים הזכאים מושקע באג"ח ייעודיות ויתרת ה-30% מושקעים בהשקעות חופשיות. התשואה באג"ח ייעודי בעבר עמדה של שיעור ריבית צמודה שנתית אפקטיבית של 5.05% וכיום התשואה באג"ח ייעודי (שהונפקו החל מחודש 1/2004) עומדת על שיעור כאמור של 4.86% ואילו התשואה בהשקעות החופשיות נקבעה על בסיס ווקטור ריביות שפורסם ע"י החברה המצטטת תוך התאמה לחוזר האוצר בענין הריבית מהשנה ה-25 ואילך.
- 15.2 **ריבית לפנסיונרים חדשים (פרשו מ-1/2004)** - 30% מההון הצבור בגין הפנסיונרים הזכאים מושקע באג"ח ייעודיות ויתרת ה-70% מושקעים בהשקעות חופשיות. התשואה באג"ח ייעודי עומדת על שיעור כאמור של 4.86% ואילו התשואה בהשקעות החופשיות נקבעה על בסיס ווקטור ריביות שפורסם ע"י החברה המצטטת תוך התאמה לחוזר האוצר בענין הריבית מהשנה ה-25 ואילך.
- 15.3 ביום 30/1/2013 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון באוצר הוראות לקרנות הפנסיה לערוך את הדוחות האקטואריים החל מ- 31/12/2012 על בסיס מערכת הנחות חדשה. החישובים האקטואריים הותאמו להוראות אלו כמפורט להלן.
- 15.4 **לוחות תמותה -**
- 15.4.1 **לפנסיונרים** - לפי לוח פ9 המתאים לקרן פנסיה עם אופציה להבטחת פנסיה.
- 15.4.2 **לאלמנים/אלמנות** - לפי לוח פ2 עד גיל 55 לאישה ו-60 לגבר. לוח פ5 החל מגיל זה.
- 15.4.3 **לנכים** - לפי לוח פ7 עד גיל הפרישה. החל מגיל זה שיעור התמותה יהיה לפי לוח פ4.
- 15.4.4 **שיעורי החלמה לנכים** - לפי לוח פ9 בהוראות האוצר.
- 15.4.5 **שיפורים עתידיים בתוחלת החיים** - על מנת לתת ביטוי לשיפורים עתידיים בתוחלת החיים הוקטנו שיעורי התמותה על פי לוח פ6 והמודל המוצג בהוראות האוצר. ההקטנה מתייחסת לפנסיונרים ופעילים, אך לא לנכים.
- 15.4.6 **שיעורי נישואין** - לפי הנתונים שהופיעו בקובץ נתוני הפנסיונרים שהועבר אלי.
- 15.4.7 **הפרש גילאים בין בני זוג** - לפי הנתונים בקובץ הפנסיונרים ובאין נתונים לפי הפרש של 5 שנים לגבי מבוטח והפרש גיל של 3 שנים לגבי מבוטחת.
- 15.4.8 **נתונים על ילדים** - מספר ממוצע של ילדים וגילם הממוצע לפי לוח פ11 בהוראות האוצר.

**16. נתונים**

- 16.1. **פנסיונרים** - החישובים התבססו על נתוני הפנסיונרים נכון ל-31/12/2012.
- 16.2. **פעילים ולא-פעילים** - החישובים התבססו על נתוני הקרן ליום 31/12/2012. היתרות הצבורות של העמיתים הפעילים עודכנו בגין דמי גמולים שלא נרשמו בחשבונות העמיתים כגון חובות מעסיקים או דמי גמולים שלא נרשמו בחשבונות או מעבר עמיתים וכדו' על בסיס התאמות שהועברו אלי מהנהלת הקרן.

**נספח ד' - הערות האקטואר**

17. **חישוב החבות האקטוארית לנכים** – מבוסס על מודל הכולל את האפשרות של חזרה מנכות ועל תמותת נכים כפונקציה של הוותק מאז היציאה לנכות והכל בהתאם ללוחות האקטואריים שפרסם האוצר ב- 12/2012. בעבר היוון החבות האקטוארית בגין הנכים (פנסיית נכות בתוספת "שחרור פרמיה") חושב עד לתאריך שנקבע ע"י רופאי הקרן.
18. **השפעת השינויים בלוחות הדמוגרפיים** - המעבר מלוחות האקטואריים משנת 2007 ללוחות האקטואריים משנת 2012 הקטינו את העודף האקטוארי בכ 17 מיליון ₪. ההשפעה העיקרית נבעה משינוי המודל לנכים כמפורט בסעיף 17 לעיל.
19. **תשואה דמוגרפית** - במהלך שנת 2012 הקרן השיגה תשואה דמוגרפית חיובית שנבעה בעיקר מיציאות לנכות שהיו בשיעורים נמוכים מהשיעורים שנקבעו בהוראות האוצר (חוזר מ-17/5/2007).
20. **תשואה הונית לפנסיונרים** - במהלך שנת 2012 השיגה הקרן תשואה הונית שכסתה בצורה טובה את הגידול בהתחייבויות כתוצאה מהירידה בריבית. ניתן לומר שהייתה התאמה טובה מאד בין הגידול בהתחייבות לבין הגידול בנכסים.
21. **השפעות אחרות על העודף האקטוארי:**

**21.1 השפעת ווקטור הריביות**

- 21.1.1. **פרישה לזקנה** - הפנסיה הנגזרת מהיתרה הצבורה למבוטחים הפורשים לפנסיית זקנה מחושבת על בסיס ההנחה שהתשואה על ההשקעות החופשיות הינה בשיעור ריאלי של 4%. יחד עם זאת החבות האקטוארית מחושבת על בסיס ווקטור הריביות שבשנה האחרונה היה בשיעורים הנמוכים מ-4%. התהליך הנ"ל גרם להקטנת התשואה הדמוגרפית במהלך שנת 2012. הגירעון שנוצר בגין הפורשים לפנסיית זקנה בשנת 2012 הסתכם ב- 7.3 מיליוני ש"ח.
- 21.1.2. **חישוב הריסקים** – עלויות ביטוח הנכות והשאירים מחושבות על בסיס ההנחה שהריבית על ההשקעות החופשיות הינה בשיעור של 4%. בפועל הריבית כיום נמוכה יותר מ-4%. כתוצאה מכך, לפי אומדן שערכת, ההפסד האקטוארי נאמד בכ-15% מהריסקים שנגבו במהלך השנה דהיינו הפסד אקטוארי בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח.

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיצר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

21.1.3. **אומדן IBNR** - התבסס על ערך המהוון של פנסיות נכות ושאימים לפנסיונרים שהופיעו בקובץ הפנסיונרים ל-12/2012, לא הופיעו בקובץ הפנסיונרים ל-12/2011, ותאריך זכאותם לפנסיה היה לפני 31/12/2011. אומדן ה-IBNR הסתכם בדוח הרעיוני ב - 55 מיליוני ש"ח. בהמשך לבחינת גובה ה-IBNR הנדרש, בוצעה בדיקה של אחוז ההתחייבות בגין תביעות בגין שנים קודמות מנכות ומשארים, ולפי בחינה זו נקבעה בדוח התנועה בעודף/גירעון השפעת גידול ה-IBNR על העודף/גירעון בגין נכות ובגין פטירת מבוטחים.



**הראל גילעד - מאזן אקטוארי ליום 31/12/2012**

(באלפי ש"ח)

12/2011	12/2012	התחייבויות	12/2011	12/2012	נכסים
11,790,407	14,403,805	פעילים	12,234,313	16,628,116	נכסים שנצברו לפי המאזן החשבונאי של הקרן לפעילים ולמקפאים
-	2,224,311	מקפאים			
65,180	-	התחייבות פנסיונית בגין חוק הגנת השכר			
		<b>לפנסיונרים זכאים קיימים</b>			
3,740	6,148	זקנה			
5,517	2,633	נכות			
17,451	17,859	שירים			
-	-	תביעות תלויות IBNR			
<b>26,708</b>	<b>26,640</b>	<b>סה"כ</b>			
-267	-266	עתודה לפנסיונרים זכאים קיימים	-	26,374	נכסים שנצברו לפי המאזן החשבונאי לפנסיונרים זכאים קיימים + עודפים אקטואריים דימוגרפיים
		<b>לפנסיונרים</b>			
81,805	133,732	זקנה			
68,926	114,363	נכות			
171,014	238,517	שירים			
34,098	58,973	תביעות תלויות IBNR			
<b>355,843</b>	<b>545,586</b>	<b>סה"כ</b>			
-3,558	-1,938	עתודה לפנסיונרים	-	543,648	נכסים שנצברו לפי המאזן החשבונאי לפנסיונרים + עודפים אקטואריים דימוגרפיים
-	0	עודף			
<b>12,234,313</b>	<b>17,198,138</b>	<b>סה"כ התחייבויות</b>	<b>12,234,313</b>	<b>17,198,138</b>	<b>סה"כ נכסים</b>

**שיעורי העידכון של הצבירה והפנסיות**

0.4979%	שיעור עידכון הצבירה של העמיתים הפעילים והמוקפאים בגין תשואה דמוגרפית
0.4979%	שיעור העידכון של הפנסיה לפנסיונרים בגין תשואה דמוגרפית והונית
0.4169%	שיעור העידכון של הפנסיה לפנסיונרים זכאים קיימים בגין תשואה דמוגרפית והונית

**תנועה בעודף האקטוארי באלפי ש"ח**

<b>בתקופה: 1-12/2012</b>			
<b>העודף (גרעון) שנגרם</b>	<b>המצב בפועל</b>	<b>מצב צפוי</b>	
			<b>השינוי בעודף שנגרם במהלך השנה</b>
108,517	52,391	160,908	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
16,211	47,220	63,431	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
801	86,275	87,076	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
-7,321	121,444	114,122	עודף (גרעון) בגין פרישות חדשות
-17,137	-	-	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות גורמים אחרים
-16,024			
<b>85,047</b>			<b>סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן</b>
			<b>חלוקה למבוטחים</b>
<b>82,386</b>			<b>סך הכל עודף (גרעון) דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל</b>
			<b>חלוקה לפנסיונרים</b>
2,533			סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי כדלעיל
36,098			עודף (גרעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
-34,370			עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית ההיוון
-1,728			עודף (גרעון) הנשמר בעתודה אקטוארית
<b>2,533</b>			<b>סך הכל עודף (גרעון) לחלוקה לפנסיונרים</b>
			<b>חלוקה לזכאים קיימים</b>
128			סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי כדלעיל
724			עודף (גרעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
-732			עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית ההיוון
-15			עודף (גרעון) הנשמר בעתודה אקטוארית
<b>106</b>			<b>סך הכל עודף (גרעון) לזכאים קיימים</b>

**נתונים סטטיסטיים**

<b>מספר העמיתים</b>			
	<b><u>מספר</u></b>	<b><u>מספר</u></b>	
<b><u>מספר</u></b>	<b><u>עמיתים</u></b>	<b><u>עמיתים</u></b>	<b><u>מין</u></b>
<b><u>הפנסיונרים</u></b>	<b><u>מוקפאים</u></b>	<b><u>פעילים</u></b>	
752	99,442	144,578	זכר
975	123,107	173,259	נקבה
1,727	222,549	317,837	סה"כ
<b>שכר מבוטח (עמיתים פעילים)</b>			
		<b><u>שכר</u></b>	
		<b><u>מבוטח</u></b>	
		<b><u>ממוצע</u></b>	<b><u>מין</u></b>
		6,672	זכר
		4,439	נקבה
		5,455	סה"כ
<b>גיל וותק ממוצעים של העמיתים הפעילים</b>			
	<b><u>גיל ממוצע</u></b>	<b><u>ותק ממוצע</u></b>	<b><u>מין</u></b>
	36.83	3.51	זכר
	37.72	3.38	נקבה
	37.32	3.44	סה"כ

# Yeshayahu Orzitzer

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

# ישעיהו אורזיצר

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

התפלגות האגודות הפועלים (גברים) לפי גיל שנת					
11-15	זמן			גברים	
	5-10	3-4	0-2	שנר	גיל
0	0	5,757	2,313,920	שנר	עד 19
0	0	2	810	מוסר	
0	0	2,878	2,857	חסר	
0	193,991	6,894,699	112,624,692	שנר	20-24
0	34	1,153	20,372	מוסר	
0	5,706	5,980	5,528	חסר	
39,965	26,986,956	53,845,081	90,974,524	שנר	25-29
6	2,994	8,071	17,780	מוסר	
6,661	9,014	6,671	5,117	חסר	
2,552,824	45,513,766	46,678,148	60,010,398	שנר	30-34
300	5,097	6,948	10,455	מוסר	
8,509	8,930	6,718	5,740	חסר	
25,264,210	55,095,288	30,051,896	38,031,005	שנר	35-39
2,164	5,874	4,621	6,495	מוסר	
11,675	9,380	6,503	5,855	חסר	
37,650,171	47,535,469	21,370,487	25,634,845	שנר	40-44
3,144	3,934	3,547	4,600	מוסר	
11,975	12,083	6,025	5,573	חסר	
19,793,223	22,028,843	15,080,410	20,237,512	שנר	45-49
2,054	2,703	2,644	3,559	מוסר	
9,636	8,150	5,704	5,686	חסר	
17,951,624	16,575,997	12,976,170	16,273,564	שנר	50-54
1,483	2,119	2,356	2,968	מוסר	
12,105	7,823	5,508	5,483	חסר	
9,202,984	10,875,842	10,768,156	13,480,480	שנר	55-59
1,185	1,481	2,061	2,569	מוסר	
7,766	7,344	5,225	5,247	חסר	
9,607,285	8,519,750	8,423,884	9,189,383	שנר	60-64
754	1,157	1,793	2,074	מוסר	
12,742	7,364	4,698	4,431	חסר	
<b>\$5 מעלה</b>					
2,414,412	2,744,939	4,704,630	4,556,058	שנר	
306	411	1,126	1,374	מוסר	
7,890	6,679	4,178	3,316	חסר	

<b>התפלגות העמיתים הפעילים (נשים) לפי גיל וותק</b>					
<b>11-15</b>	<b>ותק</b>			<b>נשים</b>	
	<b>5-10</b>	<b>3-4</b>	<b>0-2</b>	<b>שכר</b>	<b>גיל</b>
0	4,532	0	1,585,638	שכר	<b>עד 19</b>
0	1	0	881	מספר	
0	4,532	0	1,800	יחס	
12,570	168,848	11,094,851	87,898,135	שכר	<b>20-24</b>
1	44	2,597	24,163	מספר	
12,570	3,837	4,272	3,638	יחס	
70,987	21,956,295	42,956,118	64,074,120	שכר	<b>25-29</b>
13	3,596	9,540	17,024	מספר	
5,461	6,106	4,503	3,764	יחס	
5,533,149	48,087,932	38,436,341	42,577,185	שכר	<b>30-34</b>
838	6,697	7,669	10,240	מספר	
6,603	7,181	5,012	4,158	יחס	
18,893,211	38,149,270	25,651,779	29,837,313	שכר	<b>35-39</b>
2,590	5,383	5,640	7,721	מספר	
7,295	7,087	4,548	3,864	יחס	
16,976,179	25,112,724	20,781,557	23,703,040	שכר	<b>40-44</b>
2,200	3,864	5,057	6,392	מספר	
7,716	6,499	4,109	3,708	יחס	
11,004,290	18,323,281	18,107,256	18,534,857	שכר	<b>45-49</b>
1,539	3,043	4,777	5,243	מספר	
7,150	6,021	3,791	3,535	יחס	
9,126,905	15,567,897	17,305,361	15,645,994	שכר	<b>50-54</b>
1,324	2,729	4,757	4,613	מספר	
6,893	5,705	3,638	3,392	יחס	
6,874,865	11,140,824	14,325,337	12,144,012	שכר	<b>55-59</b>
1,033	2,156	4,365	3,914	מספר	
6,655	5,167	3,282	3,103	יחס	
4,071,354	6,300,933	9,747,396	6,868,995	שכר	<b>60-64</b>
656	1,395	3,536	2,701	מספר	
6,206	4,517	2,757	2,543	יחס	
<b>65 ומעלה</b>					
949,865	3,294,811	3,426,495	2,722,025	שכר	
171	316	1,590	1,250	מספר	
5,555	10,427	2,155	2,178	יחס	

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיצר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

<b>מוקפאים (גברים)</b>		
מספר עמיתים	ערך פדיון	גיל
383	455,066	19
7,597	15,371,873	20-24
19,496	69,925,445	25-29
17,343	122,575,611	30-34
14,497	216,100,484	35-39
11,327	262,570,805	40-44
8,077	183,025,257	45-49
6,689	137,038,111	50-54
5,397	106,002,673	55-59
4,399	90,718,290	60-64
4,237	65,581,528	65
99,442	1,269,365,144	סה"כ
<b>מוקפאים (נשים)</b>		
מספר עמיתים	ערך פדיון	גיל
412	256,763	19
13,683	22,908,201	20-24
27,200	86,134,318	25-29
20,635	140,019,952	30-34
16,189	193,184,632	35-39
11,790	159,440,833	40-44
8,959	99,649,201	45-49
8,090	90,665,488	50-54
6,696	74,061,798	55-59
5,268	59,275,647	60-64
4,185	29,349,048	65
123,107	954,945,882	סה"כ

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיצר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

התפלגות מקבלי הקצבאות (גברים) לפי גיל וסוג פנסיה								
סה"כ		פנסיונרים		שארים (כולל יתומים)		נכות		
סה"כ סכום	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום	מספר מקבלי קצבאות	סה"כ סכום	מספר מקבלי קצבאות	גיל
פנסיה	קצבאות	פנסיה	קצבאות	פנסיה	קצבאות	פנסיה	קצבאות	
56,972	112	0	0	56,972	112	0	0	0-9
51,989	75	0	0	51,989	75	0	0	10-19
5,537	8	0	0	3,010	7	2,527	1	20-24
37,410	12	0	0	1,433	1	35,978	11	25-29
41,213	15	0	0	9,753	3	31,460	12	30-34
64,158	18	0	0	17,219	5	46,940	13	35-39
79,661	27	0	0	23,233	8	56,428	19	40-44
77,599	34	0	0	16,394	9	61,205	25	45-49
85,466	41	0	0	24,310	14	61,157	27	50-54
144,031	58	0	0	58,331	18	85,700	40	55-59
109,836	73	8,953	10	22,400	12	78,482	51	60-64
217,611	145	171,184	123	27,942	9	18,486	13	65-69
91,076	96	88,623	93	2,454	3	0	0	70-74
32,850	28	31,461	26	1,389	2	0	0	75-79
12,585	10	12,585	10	0	0	0	0	80-84
0	0	0	0	0	0	0	0	85-89
0	0	0	0	0	0	0	0	90-94
0	0	0	0	0	0	0	0	95-120
<b>1,107,993</b>	<b>752</b>	<b>312,805</b>	<b>262</b>	<b>316,826</b>	<b>278</b>	<b>478,362</b>	<b>212</b>	<b>סה"כ</b>

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיטר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

התפלגות מקבלי הקצבאות (נשים) לפי גיל וסוג פנסיה								
סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי	סה"כ סכום פנסיה	מספר מקבלי	גיל
	קצבאות	קצבאות	קצבאות		קצבאות	קצבאות	קצבאות	
0	0	0	0	0	0	0	0	0-9
0	0	0	0	0	0	0	0	10-19
0	0	0	0	0	0	0	0	20-24
50,367	98	0	0	50,367	98	0	0	25-29
44,663	60	0	0	44,663	60	0	0	30-34
11,752	7	0	0	10,600	6	1,152	1	35-39
22,030	13	0	0	11,044	7	10,985	6	40-44
88,494	24	0	0	39,558	10	48,936	14	45-49
182,825	49	0	0	121,444	32	61,381	17	50-54
171,999	62	0	0	77,789	24	94,209	38	55-59
139,731	60	0	0	72,238	30	67,494	30	60-64
111,908	74	0	0	58,141	36	53,767	38	65-69
143,121	86	0	0	84,244	40	58,877	46	70-74
171,009	157	79,006	91	61,864	35	30,139	31	75-79
243,395	204	204,863	185	38,532	19	0	0	80-84
53,609	57	48,215	50	5,393	7	0	0	85-89
14,067	16	12,781	14	1,286	2	0	0	90-94
9,697	8	8,776	7	920	1	0	0	95-120
<b>1,458,666</b>	<b>975</b>	<b>353,643</b>	<b>347</b>	<b>678,083</b>	<b>407</b>	<b>426,940</b>	<b>221</b>	סה"כ



**לוח 1 - תזרים מזומנים לפנסיונרים זכאים ל - 31/12/2012**

לוח 1 - תזרים מזומנים לפנסיונרים זכאים ל - 31/12/2012												
הון צבור המשמש לכיסוי ההתחייבויות נכון לסוף השנה				הכנסות מריבית במשך השנה								
סה"כ	חופשיות	אג"ח "ערד" אחרות	אג"ח "ערד" שנרכשו עד 31/12/03	שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה	הנחת התשואה על השקעות חופשיות	סה"כ	על השקעות אחרות	על אג"ח "ערד" אחרות	על אג"ח "ערד" שנרכשו עד ל 31/12/03	תשלומי פנסיה במשך השנה	שנה	
26,640	7,992	18,648	-	0	0	0	0	0	0	0	0	
26,565	7,970	18,596	-	3.332%	-0.155%	861	-12	-	873	1,766	1	
25,660	7,698	17,962	-	3.313%	-0.217%	826	-16	-	843	1,731	2	
24,757	7,427	17,330	-	3.373%	-0.023%	811	-2	-	813	1,702	3	
23,869	7,161	16,708	-	3.543%	0.528%	821	37	-	784	1,679	4	
23,016	6,905	16,111	-	3.814%	1.409%	851	95	-	756	1,655	5	
22,214	6,664	15,550	-	3.980%	1.953%	857	127	-	730	1,630	6	
21,443	6,433	15,010	-	4.043%	2.159%	840	136	-	704	1,598	7	
20,687	6,206	14,481	-	4.106%	2.365%	823	143	-	679	1,557	8	
19,955	5,986	13,968	-	4.169%	2.571%	805	150	-	655	1,521	9	
19,240	5,772	13,468	-	4.232%	2.778%	788	156	-	632	1,470	10	
18,563	5,569	12,994	-	4.268%	2.897%	767	157	-	610	1,400	11	
17,931	5,379	12,552	-	4.276%	2.926%	742	153	-	589	1,365	12	
17,311	5,193	12,118	-	4.286%	2.957%	718	150	-	569	1,316	13	
16,714	5,014	11,700	-	4.295%	2.988%	695	146	-	549	1,286	14	
16,123	4,837	11,286	-	4.304%	3.018%	671	142	-	529	1,257	15	
15,538	4,661	10,877	-	4.317%	3.059%	649	139	-	510	1,229	16	
14,958	4,487	10,471	-	4.331%	3.108%	626	136	-	491	1,201	17	
14,383	4,315	10,068	-	4.347%	3.159%	604	132	-	472	1,175	18	
13,813	4,144	9,669	-	4.362%	3.208%	582	129	-	453	1,148	19	
13,247	3,974	9,273	-	4.377%	3.259%	559	126	-	434	1,122	20	
12,685	3,806	8,880	-	4.395%	3.316%	538	122	-	415	1,095	21	
12,127	3,638	8,489	-	4.414%	3.378%	516	119	-	397	1,069	22	
11,574	3,472	8,102	-	4.433%	3.442%	494	116	-	378	1,042	23	
11,027	3,308	7,719	-	4.452%	3.505%	472	112	-	360	1,015	24	
10,484	3,145	7,339	-	4.471%	3.569%	451	108	-	342	987	25	
9,948	2,984	6,964	-	4.471%	3.569%	427	103	-	324	958	26	
9,418	2,825	6,592	-	4.471%	3.569%	404	97	-	307	928	27	
8,894	2,668	6,226	-	4.471%	3.569%	381	92	-	290	898	28	
8,378	2,514	5,865	-	4.471%	3.569%	359	86	-	273	866	29	
7,872	2,362	5,511	-	4.471%	3.569%	337	81	-	256	833	30	
7,377	2,213	5,164	-	4.471%	3.569%	315	76	-	239	799	31	
6,895	2,068	4,826	-	4.471%	3.569%	294	71	-	224	765	32	
6,425	1,928	4,498	-	4.471%	3.569%	274	66	-	208	730	33	
5,971	1,791	4,180	-	4.471%	3.569%	254	61	-	193	694	34	
5,532	1,660	3,873	-	4.471%	3.569%	235	57	-	179	659	35	
5,110	1,533	3,577	-	4.471%	3.569%	217	52	-	165	624	36	
4,704	1,411	3,293	-	4.471%	3.569%	200	48	-	152	590	37	
4,315	1,295	3,021	-	4.471%	3.569%	183	44	-	139	556	38	
3,943	1,183	2,760	-	4.471%	3.569%	167	40	-	127	523	39	
3,589	1,077	2,512	-	4.471%	3.569%	152	36	-	115	491	40	

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיטר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

3,251	975	2,276	-	4.471%	3.569%	137	33	-	104	459	41
2,930	879	2,051	-	4.471%	3.569%	123	30	-	94	429	42
2,627	788	1,839	-	4.471%	3.569%	110	27	-	84	399	43
2,340	702	1,638	-	4.471%	3.569%	98	24	-	74	369	44
2,070	621	1,449	-	4.471%	3.569%	86	21	-	66	341	45
1,817	545	1,272	-	4.471%	3.569%	76	18	-	57	312	46
1,582	475	1,107	-	4.471%	3.569%	66	16	-	50	284	47
1,365	409	955	-	4.471%	3.569%	56	14	-	43	257	48
1,166	350	816	-	4.471%	3.569%	48	12	-	37	230	49
986	296	690	-	4.471%	3.569%	40	10	-	31	204	50
825	247	577	-	4.471%	3.569%	34	8	-	26	178	51
682	204	477	-	4.471%	3.569%	28	7	-	21	154	52
556	167	390	-	4.471%	3.569%	23	5	-	17	132	53
449	135	314	-	4.471%	3.569%	18	4	-	14	111	54
357	107	250	-	4.471%	3.569%	14	3	-	11	92	55
280	84	196	-	4.471%	3.569%	11	3	-	9	75	56
217	65	152	-	4.471%	3.569%	9	2	-	7	61	57
166	50	116	-	4.471%	3.569%	7	2	-	5	48	58
125	37	87	-	4.471%	3.569%	5	1	-	4	38	59
92	28	65	-	4.471%	3.569%	4	1	-	3	29	60
68	20	47	-	4.471%	3.569%	3	1	-	2	22	61
49	15	34	-	4.471%	3.569%	2	0	-	1	16	62
35	10	24	-	4.471%	3.569%	1	0	-	1	12	63
24	7	17	-	4.471%	3.569%	1	0	-	1	9	64
17	5	12	-	4.471%	3.569%	1	0	-	0	6	65
11	3	8	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	4	66
7	2	5	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	3	67
5	1	3	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	2	68
3	1	2	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	1	69
2	1	1	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	1	70
1	0	1	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	1	71
1	0	1	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	72
1	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	73
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	74
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	75
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	76
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	77
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	78
0	0	0	-	4.471%	3.569%	0	0	-	0	0	79
0	0	0	-	4.471%	3.57%	0	0	-	0	0	80

**לוח 1 - תזרים מזומנים לפנסיונרים חדשים ל - 31/12/2012**

(ללא IBNR)

הון צבור המשמש לכיסוי ההתחייבויות נכון לסוף השנה				הכנסות מריבית במשך השנה						
שנה	תשלומי פנסיה במשך השנה	על אג"ח "ערד"	על השקעות אחרות	סה"כ	הנחת התשואה על השקעות חופשיות	שיעור תשואת הצפייה בכל שנה	אג"ח "ערד" באחוזים מסה"כ ההון הצבור לפנסיונרים	אג"ח "ערד" במונחים שקליים	השקעות חופשיות	סה"כ
0	0	0	0	0	0	0	30.0%	145,984	340,629	486,612
1	30,677	6,764	-514	6,251	-0.155%	1.326%	30.0%	145,294	339,018	484,312
2	29,248	6,390	-680	5,709	-0.217%	1.282%	30.0%	137,290	320,343	457,633
3	28,393	6,031	-67	5,963	-0.023%	1.420%	30.0%	129,592	302,382	431,975
4	27,756	5,693	1,471	7,164	0.528%	1.810%	30.0%	122,280	285,319	407,599
5	27,073	5,389	3,702	9,091	1.409%	2.433%	30.0%	115,572	269,667	385,239
6	26,238	5,117	4,862	9,979	1.953%	2.818%	30.0%	109,655	255,861	365,515
7	25,437	4,865	5,105	9,970	2.159%	2.963%	30.0%	104,260	243,272	347,532
8	24,640	4,626	5,312	9,938	2.365%	3.108%	30.0%	99,132	231,308	330,440
9	23,990	4,398	5,485	9,883	2.571%	3.253%	30.0%	94,252	219,921	314,173
10	23,305	4,179	5,627	9,806	2.778%	3.399%	30.0%	89,575	209,007	298,582
11	22,450	3,970	5,570	9,540	2.897%	3.482%	30.0%	85,101	198,568	283,669
12	21,468	3,770	5,342	9,111	2.926%	3.503%	30.0%	80,823	188,587	269,410
13	20,588	3,578	5,123	8,701	2.957%	3.524%	30.0%	76,735	179,049	255,785
14	19,903	3,393	4,909	8,302	2.988%	3.546%	30.0%	72,804	169,875	242,679
15	19,220	3,213	4,694	7,906	3.018%	3.567%	30.0%	68,974	160,940	229,914
16	18,422	3,039	4,498	7,537	3.059%	3.596%	30.0%	65,254	152,260	217,514
17	17,752	2,871	4,317	7,187	3.108%	3.631%	30.0%	61,679	143,919	205,598
18	16,959	2,709	4,140	6,849	3.159%	3.667%	30.0%	58,220	135,846	194,066
19	16,221	2,554	3,963	6,517	3.208%	3.701%	30.0%	54,913	128,131	183,044
20	15,433	2,406	3,792	6,198	3.259%	3.737%	30.0%	51,747	120,744	172,491
21	14,728	2,266	3,631	5,897	3.316%	3.777%	30.0%	48,735	113,715	162,450
22	14,049	2,131	3,480	5,611	3.378%	3.821%	30.0%	45,859	107,004	152,862
23	13,353	2,003	3,331	5,334	3.442%	3.866%	30.0%	43,114	100,598	143,712
24	12,657	1,882	3,186	5,068	3.505%	3.910%	30.0%	40,510	94,523	135,032
25	12,007	1,767	3,045	4,813	3.569%	3.955%	30.0%	38,046	88,774	126,820
26	11,355	1,658	2,858	4,516	3.569%	3.955%	30.0%	35,712	83,327	119,039
27	10,675	1,555	2,680	4,235	3.569%	3.955%	30.0%	33,497	78,159	111,655
28	10,024	1,458	2,513	3,971	3.569%	3.955%	30.0%	31,412	73,294	104,706
29	9,406	1,367	2,357	3,724	3.569%	3.955%	30.0%	29,453	68,723	98,176
30	8,847	1,282	2,209	3,491	3.569%	3.955%	30.0%	27,614	64,432	92,046
31	8,286	1,201	2,071	3,272	3.569%	3.955%	30.0%	25,881	60,389	86,270
32	7,768	1,126	1,941	3,067	3.569%	3.955%	30.0%	24,259	56,605	80,865
33	7,297	1,055	1,819	2,874	3.569%	3.955%	30.0%	22,739	53,057	75,795
34	6,861	989	1,704	2,693	3.569%	3.955%	30.0%	21,309	49,720	71,029
35	6,482	926	1,596	2,522	3.569%	3.955%	30.0%	19,960	46,574	66,534
36	6,138	866	1,493	2,359	3.569%	3.955%	30.0%	18,680	43,587	62,267
37	5,813	809	1,395	2,204	3.569%	3.955%	30.0%	17,460	40,741	58,201
38	5,520	755	1,301	2,056	3.569%	3.955%	30.0%	16,297	38,026	54,323
39	5,241	703	1,211	1,914	3.569%	3.955%	30.0%	15,182	35,425	50,607
40	4,969	653	1,125	1,778	3.569%	3.955%	30.0%	14,114	32,933	47,047

43,639	30,547	13,092	30.0%	3.955%	3.569%	1,647	1,042	605	4,719	41
40,366	28,256	12,110	30.0%	3.955%	3.569%	1,522	963	559	4,484	42
37,218	26,053	11,165	30.0%	3.955%	3.569%	1,402	887	515	4,254	43
34,195	23,937	10,259	30.0%	3.955%	3.569%	1,286	814	472	4,032	44
31,294	21,905	9,388	30.0%	3.955%	3.569%	1,175	744	431	3,814	45
28,514	19,960	8,554	30.0%	3.955%	3.569%	1,069	676	392	3,596	46
25,859	18,102	7,758	30.0%	3.955%	3.569%	967	612	355	3,381	47
23,332	16,332	7,000	30.0%	3.955%	3.569%	871	551	320	3,166	48
20,936	14,655	6,281	30.0%	3.955%	3.569%	780	494	286	2,951	49
18,676	13,073	5,603	30.0%	3.955%	3.569%	694	439	255	2,737	50
16,557	11,590	4,967	30.0%	3.955%	3.569%	614	389	225	2,523	51
14,581	10,207	4,374	30.0%	3.955%	3.569%	539	341	198	2,310	52
12,753	8,927	3,826	30.0%	3.955%	3.569%	471	298	173	2,101	53
11,075	7,752	3,322	30.0%	3.955%	3.569%	408	258	150	1,896	54
9,546	6,682	2,864	30.0%	3.955%	3.569%	350	222	129	1,697	55
8,167	5,717	2,450	30.0%	3.955%	3.569%	299	189	110	1,506	56
6,933	4,853	2,080	30.0%	3.955%	3.569%	253	160	93	1,325	57
5,839	4,088	1,752	30.0%	3.955%	3.569%	212	134	78	1,156	58
4,880	3,416	1,464	30.0%	3.955%	3.569%	177	112	65	998	59
4,045	2,832	1,214	30.0%	3.955%	3.569%	146	93	54	855	60
3,328	2,329	998	30.0%	3.955%	3.569%	120	76	44	725	61
2,715	1,901	815	30.0%	3.955%	3.569%	98	62	36	610	62
2,198	1,539	659	30.0%	3.955%	3.569%	79	50	29	508	63
1,765	1,236	530	30.0%	3.955%	3.569%	63	40	23	420	64
1,406	984	422	30.0%	3.955%	3.569%	50	32	18	344	65
1,111	777	333	30.0%	3.955%	3.569%	39	25	15	279	66
870	609	261	30.0%	3.955%	3.569%	31	20	11	224	67
676	473	203	30.0%	3.955%	3.569%	24	15	9	179	68
521	365	156	30.0%	3.955%	3.569%	18	12	7	142	69
398	278	119	30.0%	3.955%	3.569%	14	9	5	111	70
301	210	90	30.0%	3.955%	3.569%	11	7	4	86	71
225	158	68	30.0%	3.955%	3.569%	8	5	3	66	72
167	117	50	30.0%	3.955%	3.569%	6	4	2	50	73
123	86	37	30.0%	3.955%	3.569%	4	3	2	38	74
89	63	27	30.0%	3.955%	3.569%	3	2	1	28	75
64	45	19	30.0%	3.955%	3.569%	2	1	1	21	76
46	32	14	30.0%	3.955%	3.569%	2	1	1	15	77
32	23	10	30.0%	3.955%	3.569%	1	1	0	11	78
22	16	7	30.0%	3.955%	3.569%	1	0	0	8	79
15	11	5	30.0%	3.955%	3.569%	1	0	0	6	80

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**  
**הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית**  
**סקירת הנהלה**  
**ליום 31 בדצמבר, 2012**

**1. מאפיינים של קרן הפנסיה**

**א. תיאור כללי של קרן הפנסיה והחברה המנהלת**

הראל פנסיה כללית (להלן: "הקרן") הינה קרן פנסיה חדשה כללית, המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה"). הקרן הינה קופת גמל משלמת לקיצבה שאיננה זכאית לרכוש אגרות חוב מיועדות.

שמה הקודם של הקרן היה "נתיבות תשואות למנהלים". ביום 1.1.2006 מוזגה לתוך הקרן "עתידיית מנהלים", קרן פנסיה חדשה כללית, שנוהלה עד אז בידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ, לאחר רכישתה על ידי קבוצת הראל. ביום 1.1.2010 מוזגה לקרן "גילעד משלימה", אף היא קרן חדשה כללית, שנוהלה עד אז על ידי "גילעד קרן פנסיה מקיפה בע"מ" אשר נרכשה על ידי קבוצת הראל.

החברה הינה חברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות. כל הון המניות המונפק והנפרע שלה מוחזק בידי הראל חברה לביטוח בע"מ, מקבוצת הראל ביטוח הנשלטת על ידי הראל השקעות בביטוח ושרותים פיננסיים בע"מ, חברה ציבורית, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. תחום פעילותה של החברה הוא ניהול קרנות פנסיה.

**ב. מועד הקמת קרן הפנסיה : 2002**

**ג. סוג קרן הפנסיה : קופת גמל משלמת לקצבה כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.**

**מספר אישור מס הכנסה : 662**

**ד. בהתאם להוראות הדין רשאית החברה לגבות בשנת 2012 דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 2% לשנה מיתרת הנכסים בחשבון העמית בקרן הפנסיה. החל משנת 2013 הופחת השיעור הנ"ל ל-1.1% לשנה ולשיעור של 1.05% לשנה החל משנת 2014. החל משנת 2013 רשאית החברה לגבות גם דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 4% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן.**

2. ניתוח זכויות עמיתי קרן הפנסיה

א. שינוי במספר העמיתים/המבוטחים

מספר חשבונות העמיתים			
לסוף השנה	נסגרו השנה	נפתחו השנה	לתחילת השנה
9,240	20	2,851	6,409
617	2	54	565
<u>9,857</u>	<u>22</u>	<u>2,905</u>	<u>6,974</u>
641	62	193	510

סוג העמיתים:

שכירים

עצמאיים

סה"כ

מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות מבוטחים בקרן הפנסיה

ליום 31 בדצמבר 2012
2,134
7,723
139
14
-
47

מספר מבוטחים פעילים

מספר מבוטחים לא פעילים

זקנה

שאירים

נכות

מספר מקבלי פנסיה

גיל ממוצע למבוטחים פעילים (בשנים)

3. מידע אודות דמי ניהול

א. שיעור דמי הניהול

בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012:

ליום 31 בדצמבר 2012		
סך נכסים באלפי ש"ח	מספר עמיתים	
38,463	1,899	0.5% - 0%
64,209	2,039	1% - 0.5%
6,244	183	1.5% - 1%
95,491	5,736	2% - 1.5%

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה

ליום 31 בדצמבר 2012	
0.81	שיעור דמי ניהול ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
47,787	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
1,073	מספר עמיתים כולל של חמשת המעסיקים גדולים

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה:

מבוטחים

מקסימום	מינמום	צפוי ל-2012	שיעור חשיפה	טווח סטיה	מדד ייחוס	אפיק השקעה
39%	27%	33%	6%-/+	מניות בארץ - ת"א 100% 45% ; מניות בחו"ל - MSCI AC 55%	חשיפה ישירה למניות (בארץ ובחו"ל)	
42%	30%	36%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)	
7%	0%	1%	6%-/+	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ול"ס	
16%	4%	10%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)	
23%	13%	18%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות	
8%	0%	3%	5%-/+		נדל"ן (בארץ ובחו"ל) כולל קרנות נדל"ן	
1%	9%-	4%-	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, מניות CDO, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)	
אין מגבלה	2%-	3%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)	
		100%			סה"כ	
20%	8%	14%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחו"ל)	



4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך):

פנסיונרים

מקסימום	מינמום	צפוי ל-2012	שיעור חשיפה	טווח סטייה	ממד ייחוס	אפיק השקעה
13%	1%	7%	6%-/+	6%-/+	מניות בארץ - ת"א 100% 45% ; מניות בחוי"ל - MSCI AC 55%	חשיפה ישירה למניות (בארץ ובחוי"ל)
45%	33%	39%	6%-/+	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
8%	0%	2%	6%-/+	6%-/+	ממוצע בין : מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ול"ס
6%	6%-	0%	6%-/+	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחוי"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחוי"ל)
53%	43%	48%	5%-/+	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
7%	0%	2%	5%-/+	5%-/+		נדליין (בארץ ובחוי"ל) כולל קרנות נדליין
5%	5%-	0%	5%-/+	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, מניות CDO, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בגזרים)
אין מגבלה	3%-	2%	5%-/+	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100%				סה"כ
9%	0%	3%	6%-/+	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בחוי"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

א. מדיניות ההשקעה (המשך):

זכאים קיימים

שיעור חשיפה		צפוי ל-2012		ממד ייחוס	אפיק השקעה
מקסימום	מינמום	באחוזים	טווח סטיה		
9%	0%	3%	6%-/+	ממד ת"א 100 - 45% מדד MSCI 55% -AC	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובח"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול המנייתי
22%	10%	16%	6%-/+	מדד תל בונד 60	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
7%	0%	1%	6%-/+	ממוצע בין: מדד אג"ח מדינה צמוד מח"מ 2-5 ומדד תל בונד 20	פקדונות בבנקים סחיר ול"ס
6%	0%	0%	6%-/+	Barcap Global Corporate Agg Index Hedged USD	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
11%	1%	6% 71%	5%-/+	מדד אג"ח כללי ממשלתי	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות אג"ח מיועדות
5%	0%	0%	5%-/+		נדל"ן (בארץ ובח"ל) כולל קרנות נדל"ן
5%	5%-	0%	5%-/+		אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, מניות CDO, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
אין מגבלה	0%	3%	5%-/+	ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
		100%			סה"כ
7%	0%	1%	6%-/+		חשיפה למט"ח (כולל חשיפה הנובעת ממניות בח"ל)

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2012 בשיעור הנמוך ממרכז היעד של בנק ישראל, וזאת למרות המשך עליית מחירים במחירי הדיוור. המדד הנמוך הושפע מהמחאה החברתית, מירידת מחירי התקשורת וכן מהחולשה הכלכלית בשווקים המפותחים וירידה בצמיחה בשווקים המתעוררים. חטיבת ההשקעות שמרה על מרכיב צמוד מדד משמעותי, בעיקר באמצעות אג"ח ממשלתיות וקונצרניות ועסקאות אשראי צמודי מדד.
שער החליפין של השקל	במחצית הראשונה של השנה נחלש השקל לעומת סל המטבעות, בעיקר על רקע החשש הבטחוני, החששות ממשבר באירופה והגדלת השקעות של מוסדיים בחו"ל ובמט"ח. בהמשך השנה השקל שב להתחזק, בעקבות היחלשות החששות הנ"ל, וסיים את השנה בהתחזקות מול סל המטבעות. במהלך השנה הגדילה החברה את חשיפת המט"ח בתיק, לרמה הנמוכה במעט מרמת החשיפה למניות חו"ל.
התפתחות שעורי ריבית	בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 2.75% ל- 1.75%, בארבע הפחתות של 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע ההאטה הכלכלית בעולם המפותח והירידה בצמיחה בישראל, הפחתות ריבית ע"י בנקים מרכזיים אחרים, החולשה בנתוני הייצוא מישראל, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות ירד במהלך השנה לכל אורכו, הן באפיק השקלי והן באפיק הצמוד למדד. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	הגירעון התקציבי בשנת 2012 עלה על התחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, הן בשל האטה בהכנסות ממסים והן בשל גידול בהוצאות, בעיקר בתחום הביטחון. בשנת 2013 צפויה מגמה דומה, לנוכח התחזית לצמיחה כלכלית נמוכה מהממוצע הרב שנתי. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.
שוק המניות	שווקי המניות בעולם עלו למרות הירידות החדות במהלך הרבעון השני כתוצאה מהמשבר באירופה. העליה בשווקי המניות נבעה בעיקר מהקיטון בחשש להתעצמות המשבר באירופה, פתרון (בסוף השנה) ל"צוק הפיסקאלי" בארה"ב, ריביות נמוכות ברוב המדינות המפותחות, ונזילות גבוהה כתוצאה מהזרמות הכספים ע"י הבנקים המרכזיים הגדולים לשווקים הפיננסיים. שוק המניות בישראל הניב תשואת חסר על שווקי חו"ל, בעיקר על רקע החשש הביטחוני וחולשה בסקטורים ספציפיים (כגון התקשורת). לנוכח התמחור הנוח של שווקי המניות שמרה החברה על החשיפות בסביבות היעדים שנקבעו לשנת 2012, תוך הגדלת מרכיב החשיפה ל מניות בחו"ל לכ- 55% מסך החשיפה למניות.

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת (המשך):

נושא	תיאור פעולות החברה
מוצרי מדדים	החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.
אג"ח קונצרני ומוצרי חוב	מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות קטנו במהלך השנה, בהשפעת הריביות הנמוכות, יצירות בקרנות הנאמנות האג"חיות, ורגולציה שהקשתה על חברות להנפיק אג"ח (חוזר חודק). חטיבת ההשקעות המשיכה לרכוש אגרות חוב קונצרניות, ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לווים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה. לקראת סוף השנה, לנוכח ירידת המרווחים והתשואות גבר קצב המימושים בחלק הסחיר של האג"ח הקונצרני.
נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים	החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.
השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות	במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ג. השוואה של תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס

**מסלולים שאינם מתמחים  
מבוטחים**

תשואה משוקללת באחוזים	תשואת מדד הייחוס באחוזים	שיעור האפיק מנכסי המסלול באחוזים	אפיק השקעה
2.90%	9.21%	31.47%	חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובחוי"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
3.23%	8.51%	37.97%	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
0.04%	6.34%	0.71%	פקדונות בבנקים סחיר ול"ס
0.80%	8.39%	9.50%	אג"ח קונצרני בחוי"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחוי"ל)
1.75%	7.91%	22.11%	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
0.15%		1.25%	נדל"ן (בארץ ובחוי"ל) כולל קרנות נדל"ן
1.04%-		8.78%-	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
0.13%	2.25%	5.76%	מזומן ופח"ק (כולל עוי"ש מט"ח)
7.96%		100.00%	סה"כ
11.92%			תשואת המסלול
3.96%			הפרש

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך)

ג. השוואה של תשואת קרן הפנסיה למדד ייחוס (המשך):

פנסיונרים

תשואה	תשואת	שיעור האפיק	מנכסי	אפיק השקעה
משוקללת	מדד הייחוס	מנכסי	המסלול	
באחוזים	באחוזים	מדד ייחוס	באחוזים	
		מדד ת"א 100 - 45%		חשיפה ישירה למניות סחירות (בארץ ובח"ל) כולל אג"ח להמרה במסלול מנייתי
0.06%	9.21%	MSCI - 55% מדד AC	0.70%	
		תל בונד 60	23.56%	אג"ח קונצרני בארץ (סחיר ולא סחיר, כולל אג"ח להמרה במסלול אג"ח)
2.00%	8.51%			
		2-5 מדד אגח מדד , מדד תל בונד 20	0.00%	פקדונות בבנקים סחיר ולי"ס
0.00%	6.34%			
		BARCA GLOB AGG CORP INDEX HEDG	0.43%	אג"ח קונצרני בחו"ל (סחיר ולא סחיר, כולל קרנות אג"ח בחו"ל)
0.04%	8.39%			
		מדד אגח כלל ממש	71.76%	אג"ח ממשלתי (צמוד, שקלי ומט"ח), כולל ממשלות זרות
5.67%	7.91%			
			0.11%	נדל"ן (בארץ ובח"ל) כולל קרנות נדל"ן
0.01%				
			0.16%-	אחר (כולל קרנות השקעה, קרנות גידור, השקעות פרטיות וניטרול חשיפות בנגזרים)
0.02%-				
		ריבית בנק ישראל פחות 0.1%	3.59%	מזומן ופח"ק (כולל עו"ש מט"ח)
0.08%	2.25%			
7.86%			100.00%	סה"כ
13.31%				תשואת המסלול
5.45%				הפרש

5. ניהול סיכונים

א. פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות, ראה ביאור 20 בדוח הכספי של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.

ב. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

ליום 31 בדצמבר 2012			
נכסים באלפי ש"ח			נזילות
סה"כ	פנסיונרים	מבוטחים	(בשנים)
207,782	45,910	161,872	נכסים נזילים וסחירים
3,400	-	3,400	מח"מ של עד שנה
33,327	4,931	28,396	מח"מ מעל שנה
11,867	98	11,769	אחרים
256,376	50,939	205,437	סה"כ

ג. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

1. סיכון מדד וסיכון מטבע

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012			
בהצמדה למדד		במטבע חוץ או	
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח			
72,092	98,969	34,376	205,437
353	-	20,732	21,085

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס  
באמצעות מכשירים נגזרים  
במונחי דלתא

פנסיונרים

ליום 31 בדצמבר 2012			
בהצמדה למדד		במטבע חוץ או	
לא צמוד	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח			
2,660	47,984	295	50,939
-	-	-	-

סך נכסי קרן הפנסיה  
חשיפה לנכסי בסיס  
באמצעות מכשירים נגזרים  
במונחי דלתא

5. ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך):

2. סיכון ריבית

ליום 31 בדצמבר 2012

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
-1%	+1%
<b>אחוזים</b>	
2.56	(2.36)
9.53	(7.99)

תשואת תיק השקעות

מבוטחים

פנסיונרים

3. השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

ליום 31 בדצמבר 2012

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית	
-0.5%	+0.5%
<b>אחוזים</b>	
(0.39)	0.43

סכום הקצבה

בחישוב ניתוח הרגישות לעקום הריבית נלקחה בחשבון הן ההשפעה על הנכסים והן ההשפעה על ההתחייבויות לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה, ללא התחשבות בגובה העתודה ביום המאזן. ביכולתה של קרן פנסיה להתמודד עם שינויים בעקום הריבית על ידי התאמה נאותה של מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות, כך שכל שהתאמה זו טובה יותר, שינויים בעקום הריבית יובילו לשינויים נמוכים יותר בסכום הקצבה. לצורך ניתוח הרגישות, הונח שינוי אחיד בשיעורי הריבית לאורך עקום הריבית.

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012					
%	סך הכל	בחול	לא סחיר	נסחרות	נסחרות
				במדד מניות היתר	במדד ת"א 100
מסה"כ			אלפי ש"ח		
19.9	5,985	282	-	53	5,650
2.8	840	-	-	3	837
1.0	294	48	-	73	173
6.3	1,885	912	-	3	970
16.9	5,063	1,214	-	694	3,155
14.4	4,328	689	422	798	2,419
25.2	7,571	910	-	585	6,076
7.2	2,160	-	-	236	1,924
6.3	1,905	-	-	90	1,815
100.0	30,031	4,055	422	2,535	23,019

ענף משק

בנקים

ביטוח

ביומד

טכנולוגיה

מסחר ושירותים

נדל"ן ובינוי

תעשייה

השקעה ואחזקות

נפט וגז

סך הכל

לפנסיונרים לא קיימת חשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים



ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון שצד נגדי למכשיר פיננסי ייכשל בביצוע המחויבות ויגרום לחברה הפסד כספי. ריכוז סיכוני אשראי עשוי להתעורר מחשיפות של התקשרות במספר מכשירים פיננסיים עם גוף אחד (ריכוז יחיד) או כתוצאה מהתקשרות עם מספר קבוצות חייבים בעלות אפיונים כלכליים דומים, שיכולתם לעמוד במחויבויותיהם צפויה להיות מושפעת באופן דומה משינויים בתנאים כלכליים או אחרים (ריכוז קבוצתי). תכונות העשויות לגרום לריכוז סיכון כוללות את מהות הפעילויות שבהן עוסקים חייבים, כגון הענף שבו הם פועלים, האזור הגיאוגרפי שבו מתבצעות פעילויותיהם ורמת איתנותם הפיננסית של קבוצות לווים.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
118,586	30,531	88,055
15,620	991	14,629
<u>134,206</u>	<u>31,522</u>	<u>102,684</u>

בארץ  
בחו"ל  
סך הכל נכסי חוב

פנסיונרים

ליום 31 בדצמבר 2012		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
אלפי ש"ח		
48,318	4,752	43,566
180	180	-
<u>48,498</u>	<u>4,932</u>	<u>43,566</u>

בארץ  
בחו"ל  
סך הכל נכסי חוב

ד. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א. נכסי חוב בארץ

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012

(\*) דירוג מקומי

אלפי ש"ח

	<u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>
44,034	אגרות חוב ממשלתיות
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
20,750	AA ומעלה
20,816	BBB עד A
780	נמוך מ-BBB
1,675	לא מדורג
<u>88,055</u>	<u>סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ</u>

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג:

11,167	AA ומעלה
1,512	BBB עד A
186	נמוך מ-BBB
175	לא מדורג
289	הלוואות לעמיתים
17,202	הלוואות לאחרים
<u>30,531</u>	<u>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</u>

118,586 סך הכל נכסי חוב בארץ

11,750 מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (\*\*)

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.  
 (\*\*) מזה סך של 4,905 אלפי ש"ח גם בדירוג חיזוני.

ד. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים: (המשך)

א. נכסי חוב בארץ (המשך)

פנסיונרים

<u>ליום 31 בדצמבר 2012</u>	
<u>(*) דירוג מקומי</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	
	<u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>
38,582	אגרות חוב ממשלתיות
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
2,366	AA ומעלה
2,364	BBB עד A
84	נמוך מ-BBB
170	לא מדורג
<u>43,566</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
	<u>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</u>
2,427	AA ומעלה
499	BBB עד A
18	נמוך מ-BBB
21	לא מדורג
1,787	הלוואות לאחרים
<u>4,752</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
<u>48,318</u>	סך הכל נכסי חוב בארץ
<u>1,705</u>	מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(\*\*) מזה סך של 751 אלפי ש"ח גם בדירוג חיצוני.

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך)

ב. נכסי חוב בחו"ל

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012

(\*) דירוג בינלאומי

אלפי ש"ח

	<u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u>
2,401	אגרות חוב ממשלתיות
2,524	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
8,527	A ומעלה
1,171	BBB
6	נמוך מ-BBB
14,629	לא מדורג
	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
	<u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u>
991	הלוואות
991	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
15,620	<u>סך הכל נכסי חוב בחו"ל</u>
991	מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

פנסיונרים

ליום 31 בדצמבר 2012

(\*) דירוג בינלאומי

אלפי ש"ח

	<u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u>
180	הלוואות
180	מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

ד. סיכוני אשראי (המשך):

3. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היותן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

עקום התשואה המוצג להלן והריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגים בטבלה הינם בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג.

פנסיונרים	מבוטחים	נכסי חוב שאינם סחירים
באחוזים		לפי דירוג (*):
3.65%	2.55%	AA ומעלה
2.56%	3.32%	A
0.93%	2.67%	BBB
0.00%	4.82%	נמוך מ-BBB
8.36%	4.12%	לא מדורג

(\*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. קיים שוני בין רמת הדירוג בארץ לזו של חו"ל. המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי המפקח S&P, Fitch ו-Mood'S.

שערוך נכסים המדורגים בדרוג בינלאומי נעשה בהתאם למקדמי המרה, כפי שנקבעו בהוראות שערי ריבית. לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 ד 2).

5. ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים:

מבוטחים

ליום 31 בדצמבר 2012	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
14.09%	18,913
2.66%	3,566
18.92%	25,385
17.45%	23,426
3.58%	4,806
7.65%	10,268
1.05%	1,408
65.40%	87,772
34.60%	46,434
100.00%	134,206

<u>ענף משק</u>
בנקים
ביטוח
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשיה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
סך הכל
ממשלתי

פנסיונרים

ליום 31 בדצמבר 2012	
%	סכום
מסה"כ	אלפי ש"ח
4.04%	1,960
0.93%	452
6.57%	3,180
5.82%	2,823
0.31%	149
2.74%	1,331
0.04%	21
20.45%	9,916
79.55%	38,582
100.00%	48,498

<u>ענף משק</u>
בנקים
ביטוח
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
תעשיה
השקעה ואחזקות
נפט וגז
סך הכל
ממשלתי

## ה. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים

הפעלת קרן פנסיה דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים, בתקנות ובחוזרי האוצר. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מטיל סעיפי עונשין על אי עמידה בכללים והנחיות. הנהלת החברה המנהלת כתבה נהלי עבודה להסדרת תהליכי העבודה השונים בקרן.

הקרן פועלת בתחום שוק ההון והחיסכון ארוך הטווח, ומבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומי פנסיה ופדיונות וניהול חשבונם בקרן. פעילות זו חושפת את הקרן לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקרן.

לצורך הקטנת סיכונים אלו גיבשה החברה המנהלת נהלים והנחיות לפעילות הקרן והיא מבצעת בקרה פנימית לענין קיום הנהלים ובדיקות לגבי זכויות העמיתים.

את פעילות החברה והקרן מלווה יועץ משפטי באופן שוטף.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקרן כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

למידע נוסף, ראה דיון מפורט בגורמי סיכון בפרק א' בדוח תאור עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

## הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של קרן הפנסיה; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דודי לייזנר, מנכ"ל החברה המנהלת

18 במרץ, 2013

<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.



## הצהרה (certification)

אני, רון כרמל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לשנת 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי<sup>1</sup> ולבקרה הפנימית על דיווח כספי<sup>1</sup> של קרן הפנסיה; וכן-  
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;  
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבוונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;  
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-  
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:  
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-  
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון כרמל, סמנכ"ל כספים בחברה המנהלת

18 במרץ, 2013

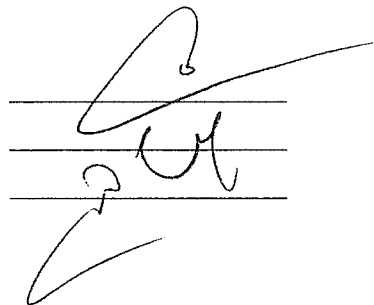
<sup>1</sup> כהגדרתם בהוראות חזור גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

## דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת"), המנהלת את הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO. בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2012, הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.



יו"ר הדירקטוריון: מישל סיבוני  
מנכ"ל: דודי לידנר  
סמנכ"ל כספים: רון כרמל

תאריך אישור הדוח: 18 במרס, 2012.

**הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**  
**הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית**

**דוחות כספיים**

**ליום 31 בדצמבר, 2012**

הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ  
הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2012

תוכן העניינים

<u>ד</u>	
2-3	דוחות רואי החשבון המבקר
4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות הכנסות והוצאות
6	דוחות תנועה בקרן הפנסיה
7-26	באורים לדוחות הכספיים

-----

## **דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה כללית המנוהלת על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנוהלת")**

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - "הקרן") לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הקופה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנוהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ואת תוצאות פעולותיה ואת התנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים -9-2012-17 וחוזר פנסיה 2004/10 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 2010-3-1.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2013 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרס 2013

**דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה כללית בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל פנסיה כללית – קרן פנסיה חדשה כללית (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 17-9-2012 ובחוזר פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 1-3-2010. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 17-9-2012 ובחוזר פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר פנסיה 1-3-2010, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2012, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2012 ו-2011 ולכל אחת משתי השנים שהסתיימו באותם תאריכים והדוח שלנו, מיום 18 במרס 2013, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין  
רואי חשבון

18 במרס 2013

ליום 31 בדצמבר		באור	
2011	2012		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
			<u>רכוש שוטף</u>
12,312	11,073		מזומנים ושווי מזומנים
4,457	3,735	3	חייבים ויתרות חובה
<u>16,769</u>	<u>14,808</u>		
			<u>השקעות פיננסיות</u>
108,119	146,250	4	נכסי חוב סחירים
26,828	36,454	5	נכסי חוב שאינם סחירים
24,912	30,031	6	מניות
21,048	27,545	7	השקעות אחרות
<u>180,907</u>	<u>240,280</u>		סך כל השקעות פיננסיות
<u>1,186</u>	<u>2,223</u>	8	נדל"ן להשקעה
<u>198,862</u>	<u>257,311</u>		סה"כ נכסים
<u>1,289</u>	<u>935</u>	9	זכאים ויתרות זכות
		10	<u>התחייבויות פנסיוניות:</u>
<u>153,588</u>	<u>204,407</u>		התחייבויות למבוטחים (זקנה בלבד)
			<u>התחייבויות לפנסיונרים</u>
44,429	51,925		התחייבויות לזקנה
(444)	44		עתודה לפנסיונרים
<u>43,985</u>	<u>51,969</u>		סך כל התחייבויות לפנסיונרים
<u>197,573</u>	<u>256,376</u>		סך כל התחייבויות פנסיוניות
<u>198,862</u>	<u>257,311</u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רון כרמל סמנכ"ל כספים	דודי לייזנר מנכ"ל	מישל סיבוגי יו"ר הדירקטוריון	18 במרס, 2013 תאריך אישור הדוחות הכספיים
--------------------------	----------------------	---------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
			<u>הכנסות (הפסדים)</u>
265	162		ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
2,020	13,893		נכסי חוב סחירים
18	4,561		נכסי חוב שאינם סחירים
(10,283)	2,109		מניות
3,460	5,091		השקעות אחרות
33	42		נדל"ן להשקעה
(4,751)	25,696		סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
1	281		הכנסות אחרות
(4,485)	26,139		סך כל ההכנסות (הפסדים)
			<u>הוצאות</u>
2,542	2,642	11	דמי ניהול
137	251	12	עמלות ניהול השקעות
19	44	16	מסים ואחרות
2,698	2,937		סך כל ההוצאות
(7,183)	23,202		עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.



לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
176,303	197,573
33,538	42,663
(3,151)	(3,328)
(38)	(41)
(3,189)	(3,369)
(1,337)	(2,828)
(4,526)	(6,197)
754	330
1,915	5,246
198	197
2,867	5,773
(1,378)	(3,396)
(1,739)	(2,025)
(309)	(1,217)
(3,426)	(6,638)
(559)	(865)
(7,183)	23,202
197,573	256,376

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה

תקבולים מדמי גמולים

תשלומים:

תשלומים לפנסיונרים

תשלומי פנסיית זקנה

תשלומי פנסיית שאירים

סה"כ תשלומים לפנסיונרים

תשלומים אחרים

פדיונות

סך כל התשלומים

העברות צבירה לקרן

העברות מחברות ביטוח

העברות מקרנות פנסיה חדשות

העברות מקופות גמל

סה"כ העברות צבירה לקרן

העברות צבירה מהקרן

העברות לחברות ביטוח

העברות לקרנות פנסיה חדשות

העברות לקופות גמל

סה"כ העברות צבירה מהקרן

העברות צבירה, נטו

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 : - כללי

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה :

- החברה המנהלת - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ.
- הקרן - הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית שאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות המנוהלת על - ידי החברה המנהלת.
- הראל גילעד פנסיה, או - קרן פנסיה חדשה מקיפה, הזכאית לאגרות חוב מיועדות, לעמיתים קרן פנסיה מקיפה חדשים המצטרפים מחודש ינואר 1995, המנוהלת על - ידי החברה המנהלת.
- בעלי עניין וצדדים קשורים - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התע"ב-2012 ובחוזר גופים מוסדיים 9-9-2012 "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים".
- אגף שוק ההון - אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- הממונה - הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
- תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- שערי ריבית - חברת שערי ריבית בע"מ, המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים ביחס לדירוגי הסיכון השונים. שערי ריבית צפויה להחליף את מרווח הוגן החל מחודש אפריל 2013 (לפרטים נוספים ראה באור ג.3)
- מרווח הוגן - חברת מרווח הוגן בע"מ, המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים ביחס לדירוגי הסיכון השונים.
- חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ב. דוחות אלה הינם דוחות כספיים של קרן הפנסיה החדשה הכללית הראל פנסיה כללית בה מופקדות, בין היתר, הפקדות בעבור שכר העולה על פעמיים השכר הממוצע במשק (כפי שמפרסם המוסד לביטוח לאומי), וכן הפקדות חד פעמיות.

נתוני הראל גילעד פנסיה ונתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון.

באור 1 : - כללי (המשך)

ג. החברה המנהלת

1. החברה המנהלת מנהלת שתי קרנות פנסיה וקופת גמל לא משלמת לקצבה - "הראל גילעד פנסיה", "הראל פנסיה כללית" וקופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל" (להלן: הקופה).

בתחילת שנת 1996 קיבלה החברה המנהלת מאת הממונה רשיון לעסוק בביטוח פנסיוני. רשיון זה, ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה שהתקבל מנציב מס הכנסה, מאפשר לה לנהל את קרן הפנסיה. בתחילת שנת 2002 קיבלה החברה המנהלת אישור קופת גמל גם עבור הראל פנסיה כללית. וביום 22 באפריל 2012, קיבלה החברה המנהלת אישור להפעלת קופת גמל לא משלמת לקצבה שתהווה חלק מהסדר הפנסיוני למשרתי הקבע בצה"ל (ראה סעיף ה).

תקרת דמי הגמולים בקרן מוגבלת ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק - הפקדות מעבר לתקרה והפקדות חד פעמיות נרשמות בהראל פנסיה כללית.

לגבי דמי ניהול המשולמים לחברה המנהלת ראה באור 11 להלן.

ד. תקנות והוראות להפעלת קרן חדשה כללית

הראל פנסיה כללית הינה קרן חדשה כללית שהגדרתה בתקנות מס הכנסה. אגף שוק ההון פרסם הוראות והנחיות לניהול קרן חדשה כללית בה יופקדו דמי גמולים משכר העולה על פעמיים השכר הממוצע במשק והפקדות חד פעמיות, ושאינה זכאית לאגרות חוב מיועדות.

1. דמי ניהול:

שיעור שלא יעלה על 2% לשנה משווי יתרת הזכויות הצבורות של העמית (ראה סעיף ה' להלן).

2. תקנון הקרן:

על פי הוראות חוזר פנסיה 6-3-2008, שינתה הקרן את המקדמים לפרישה לפנסיה. שינוי מקדמים אלו משקף גידול בתוחלת החיים.

שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית:

ביום 17 בדצמבר 2012 אושרו על ידי המפקח שינויים בתקנון הראל פנסיה כללית והתאמתו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012 שפורסמו ביום 21 ביוני 2012. השינויים נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2013 ועיקרם:

הקטנת דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית היוון - סעיפים 13 ו-16 לתקנון הקרן- דמי הניהול המשמשים לחישוב ריבית ההיוון השנתית הוקטנו לשיעור שנתי של 0.5% (במקום 2%). ריבית ההיוון משפיעה על עלויות הכיסוי הביטוחי וכן על מקדם ההמרה לפנסיית זיקנה.

חישוב שחרור - סעיף 31.10 לתקנון הקרן- נוספה הגדרת אופן חישוב שחרור מדמי גמולים למקבל קצבת נכות.

שינוי דמי ניהול למבוטחים - סעיף 45.1 ו-45.2 לתקנון הקרן- בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 4% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול) רשאי הגוף המנהל לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.1% מתוך היתרה הצבורה של המבוטח בשנת 2013 ושיעור של 1.05% בשנת 2014 ואילך. זאת לעומת שיעור של 2% בתקנון הקודם.

הבהרה לעניין דמי ניהול לפנסיונרים- סעיף 45.3 לתקנון הקרן- ממבוטחים שהפכו לפנסיונרים עד דצמבר 2009 ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים, וממבוטחים

באור 1 : - כללי (המשך)

ד. תקנות והוראות להפעלת קרן חדשה כללית

2. תקנון הקרן : (המשך)

שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

3. השכר המבוטח :  
לא תחול מגבלה על גובה השכר המבוטח בקרן.

4. הפקדות חד פעמיות :  
הקרן רשאית לקבל הפקדות חד פעמיות.

5. תשלומי פנסיה והחזר כספים לעוזבי הקרן :  
ההחזר יהיה לפי נוסחה לערכי פדיון המבוססת על חישוב סך כל התשלומים שהועברו בשל העמית לקרן הפנסיה המשלימה, בניכוי דמי ניהול ובתוספת הרווחים שנצברו בקרן, (להלן - הסכום הצבור).  
עמית הזכאי לפנסיה זכאי להמיר את הסכום הצבור, כולו או חלקו, לפנסיית זיקנה למשך כל ימי חייו ואלמנתו אחריו.  
במועד הפרישה לפנסיה, המבוטח ממיר את היתרה הצבורה שלו לפנסיה חודשית, על פי מקדמי המרה אשר פורסמו בתקנון החדש של הקרן.  
על פי הוראות חוזר פנסיה 6-3-2007, עדכנה הקרן את המקדמים לפרישה לפנסיה. שינוי מקדמים אלו משקף גידול בתוחלת החיים.

6. השקעות הקרן :  
השקעות הקרן מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובכפוף לתקנות מס הכנסה ולהנחיות אגף שוק ההון.

ה. שינויים צפויים בדמי ניהול

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני, ביום 21 ביוני, 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות :

1. דמי הניהול המקסימאליים בקרן הפנסיה הכללית לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות זקנה והשארים ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם ;

2. דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח, בהתאם לתקנות מס הכנסה ובהתאם למתכונת הדיווח החדשה שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 7-9-2012, "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות פנסיה", חוזרי פנסיה 10/2004 כפי שתוקן בחוזר מס' 1-3-2010. מספרי השוואה סווגו בהתאם.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. כללי חשבונאות (המשך)

נכסי הקרן משוערכים לפי תקנות מס הכנסה שהוחלפו בחודש מרס, 2009 בתקנות על הפיקוח שירותים פיננסיים קופות גמל - חישוב שווי נכסים, 2009 - התשס"ט ובהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2011-9-2.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 18 במרס, 2013.

ב. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי אגף שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הנחות והערכות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים וההנחות נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

ג. הערכת נכסים והתחייבויות

1. מזומנים ושווי מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנוזילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים ובבתי השקעות והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

1. השקעות נכללו כדלקמן:

- עד וכולל 20 במרס, 2011 (להלן: "יום המעבר"), חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על-ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים וחלקם משוערכים על פי ציטוטי החברה הנ"ל. החל מיום המעבר, משוערכים בהתאם למודל החדש המתואר בסעיף ג.3 להלן.
- אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות
- משוערכים לפי עלות מתואמת לפי חוזרי גופים מוסדיים 2008-9-16 ו-2009-9-2.
- אגרות חוב, הלוואות ושטרי הון שאינם נמדדים לפי שווי הוגן
- מניות לא סחירות
- לפי הערכת שווי ליום המאזן.
- נירות ערך סחירים בישראל
- לפי שווי בבורסה ליום המאזן.
- נירות ערך סחירים בחו"ל
- לפי שער בבורסה ליום המאזן (לפי השער הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדוח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר) ולפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן.
- לפי שווי הוגן שחושב באמצעות מודל שנקבע על ידי הממונה.
- אופציות בלתי סחירות
- חוזים עתידיים
- משוערכים על פי הנוסחא שנקבעה על ידי אגף שוק ההון שלוקחת בחשבון, בין היתר, את שיעורי הריבית האפקטיבית להיוון ואת הזמן הנותר עד פקיעת החוזה בשינויים המתאימים.
- קרנות הון סיכון וקרנות השקעה בלתי סחירות
- לפי שווי הוגן, של השקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך המאזן ממנהלי קרנות הון הסיכון.
- מוצרים מובנים
- לפי שער המאזן מאת החברה המצטטת.
- דיבידנד לקבל
- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך המאזן.
- ריבית לקבל
- ריבית והפרשי הצמדה על ריבית של אגרות חוב סחירות אשר עבר יום ה- EX, אולם טרם התקבלו עד לתאריך המאזן.
- זכויות במקרקעין
- לפי שווי הוגן על בסיס הערכת שמאי נדל"ן להשקעה, המבוצע לכל הפחות אחת לשנה, מעט, לגבי נכסים שנרכשו בשנת הדוח, המוצגים לפי מחיר העסקה.

3. שיעורי הריבית ששמשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ביום 24 בפברואר 2011, פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום המעבר, מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן: "המודל החדש").

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

3. שיעורי הריבית ששמשו בקביעת השווי ההוגן (המשך)

המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

החברה משתמשת במודל החדש החל מיום המעבר. אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש לראשונה ביום המעבר.

ביום 14 בספטמבר 2011, פרסם משרד האוצר הודעה בדבר "הארכת התקשרות עם מרווח הוגן בע"מ" בעקבות פסק הדין של בית המשפט העליון מיום 6 בספטמבר 2011, אשר הורה על ביטול המכרז. על פי ההודעה, החליטה ועדת המכרזים של משרד האוצר כי מרווח הוגן תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, וזאת עד ליום 1 ביוני 2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שיפורסם, לפי המוקדם מביניהם.

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים.

חברת "שערי ריבית" זכתה במכרז להקמה ותפעול מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה). הזוכה שערי ריבית תהיה אחראית על המתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים של נכסי חוב לא סחירים. כמו כן, תקים מאגר שבו יכללו נתונים אודות נכסי חוב לא סחירים.

ביום 31 בדצמבר 2012 פרסם המפקח הודעה כי החל מיום 22 באפריל 2013 יחלו הגופים המוסדיים בשימוש בציטוטי הריבית של שערי ריבית לצורך קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים. חברת מרווח הוגן תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים, עד ליום 30 באפריל 2013.

בשלב זה, אין ביכולת הגופים המוסדיים בקבוצה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

4. שערי החליפין וההצמדה

א. נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

ב. נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

ג. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין היציגים של הדולר ועל שיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			ליום 31 בדצמבר			
2010	2011	2012	2010	2011	2012	
%						
2.28	2.55	1.44	210.89	216.27	219.39	המדד הידוע בחודש דצמבר (בנקודות) *
						שער חליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
(5.99)	7.66	(2.30)	3.55	3.82	3.73	המדד לפי בסיס ממוצע 1993 = 100.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

5. התחייבויות פנסיוניות

א. התחייבויות הקרן מחולקות לשתי קבוצות :

התחייבות למבוטחים - מבוטח הינו מי שקיימת בגינו יתרה צבורה במועד הדוח ואינו מקבל פנסית זקנה מהקרן.

התחייבות לפנסיונרים – פנסיונר הינו מי שמקבל פנסיה מהקרן.

ההתחייבות הפנסיונית מהווה את הערך הנוכחי של ההתחייבויות למבוטחים ולפנסיונרים.

ב. קרן הפנסיה הינה מסוג "תשואה". התחייבויות הקרן כלפי מבוטחים שווים לסך היתרות הצבורות שלהם.

התחייבויות הקרן כלפי הפנסיונרים מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים הצפויים להיות משולמים להם, מהוונים לפי שיעורי תשואות הנכסים המושקעים כנגד ההתחייבויות. ההיוון מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

בהתאם להוראות, שיעור התשואה נקבע לפי וקטור ריביות שמפרסמת חברה המספקת ציטוט ריביות בגין ההשקעות החופשיות.

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי שנוצר בשנת המאזן הנובע מגורמים דמוגרפיים (כגון תמותה ופרישה לפנסיה) מחולק לשתי קבוצות המפורטות בתת סעיף 4.א. לעיל, ביחס להתחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות.

התשואה בפועל על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות כלפי מבוטחים לא תיצור עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי מאחר והיתרות הצבורות של המבוטחים יותאמו במהלך שנת המאזן בהתאם לתשואה האמורה. לפיכך, לא יוצג בדוחות הכספיים ובמאזן האקטוארי עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי למעט עתודה לפנסיונרים.

ד. הקרן מנהלת התחשבות נפרדת לנכסים המושקעים כנגד התחייבויותיה כלפי הפנסיונרים.

ה. מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לפנסיונרים. עודף או גרעון כאמור שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון, בסכום עד לגובה של 1% מהתחייבות הקרן כלפיהם מוצג בנפרד כעתודה לפנסיונרים. יתרת העודף או הגרעון נוקפת להתחייבויות לפנסיונרים.

ו. החל מיום 31 בדצמבר, 2007 נערך הדוח על פי בסיס אקטוארי חדש לפי חוזר פנסיה 2007-3-6. ביום 30 בינואר, 2013, פורסם חוזר פנסיה 2013-3-1, דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה, אשר מבטל את חוזר פנסיה 2007-3-6 באותו נושא מיום 17 במאי 2007.

החוזר מפרט הנחות ברירות מחדל מעודכנות שעל בסיסן יחשבו קרנות הפנסיה את המאזן האקטוארי שלהן ובהתאם יקבעו את המקדמים הכלולים בתקנון.

פרסום החוזר החדש נובע מהצורך בעדכון ההנחות הדמוגרפיות נוכח השינויים בטבלאות הדמוגרפיות, הבאים לידי ביטוי בנייר עמדה סופי שפרסם המפקח בנושא "עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוחי חיים" ביום 26 בנובמבר 2012, המהווה המשך לטיוטת נייר העמדה בנושא זה שפורסמה ביום 11 ביולי 2012.



באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות (המשך)

5. התחייבויות פנסיוניות

ו. (המשך)

החוזר קובע כי על חברה מנהלת של קרן פנסיה להגיש לממונה תקנון לאישור הכולל מקדמים המחושבים על פי הוראות החוזר לא יאוחר מיום 21 בפברואר 2013. החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון מעודכן במועד האמור וטרם קיבלה אישור.

כמו כן, החוזר קובע כי לפחות אחת לשלוש שנים קרן פנסיה תבדוק כל הנחה העומדת בבסיס המאזן האקטוארי ובבסיס המקדמים, ותגיש לממונה את תוצאות הבדיקות בצירוף חוות דעת של האקטואר הממונה של קרן הפנסיה על התאמת ההנחות לתוצאות הבדיקות. חברה מנהלת תגיש לממונה לראשונה את תוצאות הבדיקות הני"ל עד ליום 30 ביוני 2014.

הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קרנות פנסיה ועל קרנות הפנסיה, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך. הוראות החוזר יושמו בדוח ליום 31 בדצמבר, 2012 ויישומן הקטין את ההתחייבויות לפנסיונרים בסך של כ- 73 אלפי ש"ח.

ח. הדוח האקטוארי נערך על ידי האקטואר מר ישעיהו אוריזר (בשנת 2011 ע"י האקטואר מר דוד אנגלמאייר). נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

ד. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לגמלאים ושאיירים ודמי ניהול

תוספות לקרן מדמי גמולים כוללות דמי גמולים שנגבו עד למועד המאזן וכן דמי גמולים אשר היו אמורים להתקבל בקרן עד למועד המאזן, לפי רשימת המבוטחים הידועה לקרן במועד המאזן.

דמי ניהול מנכסי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו.

תשלומים לגמלאים נרשמים על בסיס צבירה. הכנסות והוצאות נרשמות על בסיס מצטבר.

באור 3 : - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,209	3,128
-	114
4	-
244	493
<u>4,457</u>	<u>3,735</u>

צדדים קשורים - קרנות פנסיה  
חובות מעסיקים בגין חודשים ינואר-נובמבר  
מס הכנסה  
הכנסות לקבל ואחרים  
סה"כ חייבים ויתרות חובה

באור 4 : - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2012

<u>סך הכל</u>	<u>פנסיונרים אלפי ש"ח</u>	<u>מבוטחים</u>
85,015	38,581	46,434
60,819	4,984	55,835
416	1	415
61,235	4,985	56,250
<u>146,250</u>	<u>43,566</u>	<u>102,684</u>

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:

שאינן ניתנות להמרה

שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2011

<u>סך הכל</u>	<u>פנסיונרים אלפי ש"ח</u>	<u>מבוטחים</u>
49,449	21,383	28,066
58,249	14,488	43,761
421	-	421
58,670	14,488	44,182
<u>108,119</u>	<u>35,871</u>	<u>72,248</u>

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות:

שאינן ניתנות להמרה

שניתנות להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

באור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים
14,873	2,966	11,907
1,133	-	1,133
289	-	289
20,159	1,966	18,193
<u>36,454</u>	<u>4,932</u>	<u>31,522</u>

**נכסי חוב אחרים (1)**  
אג"ח קונצרני שאינן ניתנות להמרה  
פיקדונות בבנקים  
הלוואות לעמיתים  
הלוואות לאחרים  
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2011

סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים
12,605	2,133	10,472
1,364	-	1,364
351	-	351
12,508	1,267	11,241
<u>26,828</u>	<u>3,400</u>	<u>23,428</u>

**נכסי חוב אחרים (1)**  
אג"ח קונצרני שאינן ניתנות להמרה  
פיקדונות בבנקים  
הלוואות לעמיתים  
הלוואות לאחרים  
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 5 : - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

הרכב : (המשך)

(1) השווי ההוגן של נכסי חוב לא סחירים שהוצגו בעלות מתואמת :

ליום 31 בדצמבר, 2012

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
1,705	-	1,705
1,705	-	1,705

שווי הוגן

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

ערך בספרים

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

ליום 31 בדצמבר, 2011

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
1,566	-	1,566
1,566	-	1,566

שווי הוגן

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

ערך בספרים

הלוואות

סך הכל שווי הוגן

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
1,676	-	1,676
1,676	-	1,676

באור 6 : - מניות

ליום 31 בדצמבר, 2012

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
29,126	-	29,126
905	-	905
30,031	-	30,031

מניות סחירות

מניות לא סחירות

סך הכל מניות

ליום 31 בדצמבר, 2011

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
22,580	1,536	24,116
796	-	796
23,376	1,536	24,912

מניות סחירות

מניות לא סחירות

סך הכל מניות

באור 7: - השקעות אחרות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012		
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים
10,223	-	10,223
9,807	-	9,807
92	-	92
1,205	-	1,205
8	-	8
<u>21,335</u>	<u>-</u>	<u>21,335</u>
4,454	96	4,358
664	-	664
1,069	345	724
23	-	23
<u>6,210</u>	<u>441</u>	<u>5,769</u>
<u>27,545</u>	<u>441</u>	<u>27,104</u>

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל  
קרנות נאמנות  
מכשירים נגזרים  
מוצרים מובנים  
אופציות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון  
מכשירים נגזרים  
מוצרים מובנים  
אופציות

סך הכל השקעות אחרות

ליום 31 בדצמבר, 2011		
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים
6,359	354	6,005
8,225	413	7,812
190	11	179
1,582	-	1,582
1	-	1
12	1	11
<u>16,369</u>	<u>779</u>	<u>15,590</u>
3,043	68	2,975
239	7	232
1,397	292	1,105
<u>4,679</u>	<u>367</u>	<u>4,312</u>
<u>21,048</u>	<u>1,146</u>	<u>19,902</u>

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל  
קרנות נאמנות  
מכשירים נגזרים  
מוצרים מובנים  
אופציות  
אחרות

השקעות אחרות שאינן סחירות

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון  
מכשירים נגזרים  
מוצרים מובנים

סך הכל השקעות אחרות

באור 7 : - השקעות אחרות (המשך)

ב. מכשירים נגזרים :

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי :

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
15,031	21,061	מניות
(19,230)	(18,288)	מטבע זר
(194)	(232)	ריבית

באור 8 : - נדל"ן להשקעה

א. הרכב ותנועה :

ליום 31 בדצמבר, 2012			
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים	
1,186	-	1,186	יתרה ל-1 בינואר
1,037	-	1,037	רכישות ותוספות
59	-	59	עלויות והוצאות שהונו
1,096	-	1,096	סה"כ תוספות
(14)	-	(14)	מימושים
(45)	-	(45)	התאמת שווי הוגן
2,223	-	2,223	יתרה ל-31 בדצמבר

ליום 31 בדצמבר, 2011			
סך הכל	פנסיונרים אלפי ש"ח	מבוטחים	
519	-	519	יתרה ל-1 בינואר
674	-	674	רכישות ותוספות
-	-	-	עלויות והוצאות שהונו
674	-	674	סה"כ תוספות
-	-	-	מימושים
(7)	-	(7)	התאמת שווי הוגן
1,186	-	1,186	יתרה ל-31 בדצמבר

באור 8 - : נדל"ן להשקעה (המשך)

ב. מידע נוסף:

1. נדל"ן להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדל"ן דומה ובמיקום דומה לזה של הנדל"ן שבבעלות החברה, וכן בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם. בחישוב השווי ההוגן השתמש מעריך השווי בשיעורי היוון שבין 5.85% ל-8.5%. הנדל"ן להשקעה מורכב בעיקר מבנייני משרד ונדל"ן מסחרי.

2. לעניין התקשרות להמשך השקעה בהקמה של מבנים בנדל"ן להשקעה ראה באור 17 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות.

ג. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקרן כנדל"ן להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה (בשנים)	
2011	2012		
אלפי ש"ח			
998	966		בבעלות
188	1,257	2037-2059	בחכירה מהוונת
1,186	2,223		

באור 9 - : זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
326	10	החברה המנהלת
2	3	צדדים קשורים - קרנות פנסיה
117	53	מס הכנסה
552	524	התחייבויות בגין נגזרים
268	327	פנסיה לשלם
4	-	מעסיקים
20	18	אחרים
1,289	935	

באור 10 : - התחייבויות פנסיוניות

להלן נתונים אודות עודף (גרעון) אקטוארי לחלוקה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2008	2009	2010	2011	2012

אחוזים מתוך ההתחייבות

2008	2009	2010	2011	2012	
					<u>כלל עמיתי הקרן</u>
(0.17)	(0.12)	0.34	(0.27)	(0.21)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
(0.03)	(0.09)	(2.58)	(0.25)	(0.26)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין פרישות חדשות
(1.06)	-	-	-	0.03	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
-	-	0.01	0.13	(0.25)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
<u>(1.26)</u>	<u>(0.21)</u>	<u>(2.23)</u>	<u>(0.39)</u>	<u>(0.69)</u>	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן
					<u>חלוקה למבוטחים</u>
<u>(1.26)</u>	<u>(0.21)</u>	<u>(2.23)</u>	<u>(0.44)</u>	<u>(0.69)</u>	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל
					<u>חלוקה לפנסיונרים</u>
(1.26)	(0.21)	(2.23)	(0.39)	(0.69)	סך הכל עודף דמוגרפי כדלעיל
-	6.70	7.71	(0.43)	10.08	עודף (גירעון) תשואתי בגין סטיה מהנחת התשואה
-	(4.78)	(8.30)	(3.17)	(9.15)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
-	(1.91)	0.77	0.41	(0.93)	עודף (גירעון) הנשמר בעתודה האקטוארית
2.84	0.92	(0.18)	0.16	-	אחר
<u>1.58</u>	<u>0.72</u>	<u>(2.23)</u>	<u>(3.42)</u>	<u>(0.69)</u>	סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים



באור 11: - דמי ניהול

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
2,327	315	2,642

דמי הניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

ליום 31 בדצמבר, 2011

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
2,127	415	2,542

דמי הניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

ב. שיעורי דמי ניהול ממבוטחים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2012	2011	2010
%	%	%
2.00	2.00	2.00
1.31	1.48	1.87

שיעור דמי ניהול שרשאית החברה המנהלת  
לגבות מסך הנכסים על-פי ההוראות

שיעור דמי הניהול השנתי הממוצע שגבתה  
החברה המנהלת בפועל מתוך נכסי המבוטחים

שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים חדשים הוא 0.5% מסך הנכסים.

באור 12: - עמלות ניהול השקעות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2012

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
43	24	67
12	4	16
-	-	-
46	2	48
68	1	69
51	-	51
220	31	251

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך

עמלות דמי שמירה של ניירות ערך

עמלות ניהול חיצוני:

בגין השקעה בקרנות השקעה

בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

עמלות אחרות

סך הכל עמלות ניהול השקעות

באור 12: - עמלות ניהול השקעות (המשך)

א. הרכב (המשך):

ליום 31 בדצמבר, 2011

מבוטחים	פנסיונרים אלפי ש"ח	סך הכל
33	5	38
6	-	6
22	1	23
61	1	62
8	-	8
130	7	137

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות ניהול חיצוני:  
בגין השקעה בקרנות השקעה  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
עמלות אחרות  
סך הכל עמלות ניהול השקעות

ב. שיעור עמלות:

ליום 31 בדצמבר, 2012

מבוטחים	פנסיונרים	סך הכל
0.02	0.03	0.02
0.02	-	0.01
0.02	-	0.02
0.03	-	0.03
0.02	-	0.02

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך \*  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך \*  
עמלות ניהול חיצוני:  
בגין השקעה בקרנות השקעה (\*\*)  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל (\*\*)  
עמלות אחרות (\*\*)

ליום 31 בדצמבר, 2011

מבוטחים	פנסיונרים	סך הכל
0.02	0.04	0.02
0.02	0.01	0.01
0.01	-	0.01
0.04	-	0.03
0.01	-	0.00

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך \*  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך \*  
עמלות ניהול חיצוני:  
בגין השקעה בקרנות השקעה (\*\*)  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל (\*\*)  
עמלות אחרות (\*\*)

\* שיעור מתוך מחזור העסקאות  
\*\* שיעור משווי נכסים

באור 13 : - תשואת הקרן

תשואה ממוצעת נומינלית ברוטו ל-5 שנים	תשואה שנתית נומינלית ברוטו					
	2008	2009	2010	2011	2012	
<b>באחוזים</b>						
6.27	(12.15)	29.55	10.44	(3.66)	11.92	מבוטחים
5.66	(12.64)	18.86	10.77	1.06	13.31	פנסיונרים

באור 14 : - העברות כספים בין מסלולי השקעה

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
(3,519)	(4,845)	מבוטחים
3,519	4,845	פנסיונרים
-	-	סה"כ קרן

באור 15 : - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים :

ליום 31 בדצמבר		
2011	2012	
אלפי ש"ח		
4,209	3,128	בסעיף חייבים ויתרות חובה :
2	7	צדדים קשורים
		ריבית ודיבידנד לקבל
247	536	אגרות חוב סחירות
978	1,500	מניות
1,207	1,794	השקעות אחרות
731	848	הלוואות
		בסעיף זכאים ויתרות זכות :
326	10	חברה מנהלת
2	3	צדדים קשורים

(\* יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או של צד קשור עמדה על 1,391 אלפי ש"ח.

באור 15 : - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים :

דמי ניהול לחברה המנהלת - מוצגים בנפרד בדוח הכנסות והוצאות.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	
2,542	2,642
12	27
<u>2,554</u>	<u>2,669</u>

דמי ניהול לחברה המנהלת

עמלות ניהול השקעות

לא נעשו עסקאות שאינן בתנאיי השוק עם צדדים קשורים או עם בעלי עניין.

באור 16 : - מסים על ההכנסה

הקרן אושרה לצרכי מס כקופת גמל משלמת לקצבה. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2013 והוא מתחדש מדי שנה. בהתאם לכך הכנסתה פטורה ממסים על הכנסותיה מכח הוראות סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה.

מהכנסות הקרן הנובעות מהשקעותיה במדינות חוץ מנוכים מסים בהתאם להוראת האמנה למניעת כפל מס הרלבנטית לאותה מדינה עם מדינת ישראל.

בתקופת הדוח, מהשקעות בחו"ל נוכה מס במקור בסך 44 אלפי ש"ח.

באור 17 : - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. לתאריך המאזן ולתאריך פרסום הדוחות הכספיים, לא היו תביעות מהותיות תלויות ועומדות כנגד החברה המנהלת בעניין זכויותיהם של עמיתים בקרן.

ב. חוק הגנת השכר, התש"ח - 1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקרן. על פי הערכת החברה המנהלת סכום החוב הכולל של מעבידים לתאריך המאזן הינו כ- 1,141 אלפי ש"ח והוא כולל ריבית שנצברה בסך של כ- 15 אלפי ש"ח.

החברה המנהלת נוקטת באמצעים שונים על מנת לאתר, לזהות ולגבות את חובות מעבידים. האמצעים כוללים מעקב שיטתי ומתמשך של איתור החובות, דיורר המעביד אודות החוב, הגעה להסדרי תשלומים ובמידת הצורך הגשת תביעה משפטית. במקרה של פירוק מוגשת תביעת חוב למוסד לביטוח לאומי באמצעות מפרק החברה.

ג. השקעה בקרנות השקעה וקרנות הון סיכון :

לתאריך המאזן התקשרה הקרן בהסכמים להשקעה בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון כשותפה מוגבלת (להלן: "הקרנות").

הקרן התחייבה להשקעה כוללת בסך 9,496 אלפי ש"ח.

סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות ולהסכמי ההתקשרויות.

סכומי ההשקעה שטרם נדרשו בגין הקרנות מסתכמים לתאריך המאזן לסך של כ- 3,462 אלפי ש"ח.

באור 17 : - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. במסגרת הסכם השיתוף שנחתם בין רוכשי נדל"ן להשקעה (מתחם הארגז בתל אביב) ובו הוגדרו יחסי השיתוף ועוד, התחייבה הקרן להשקיע בהמשך בהקמה סך של כ- 447 אלפי ש"ח לתאריך המאזן.

ה. קיימים שעבודים על נכסי הקרן לצורך פעילותה בנגזרים.

-----

# **הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ**

## **הראל פנסיה כללית**

**דין וחשבון ומאזן אקטוארי  
ליום 31.12.2012**

**ישעיהו אורזיצר - אקטואר  
מרץ 2013**

### נספח א' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי הראל ניהול קרנות פנסיה לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה הכללית החדשה "הראל כללית" ליום 31/12/2012.

אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת. אינני עובד החברה המנהלת של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לחברה המנהלת של הקרן.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
  2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
    - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
    - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
    - ג. תקנון הקרן.
- והכל כתוקפם ביום המאזן.
3.
    - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.
    - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדיון וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדיון וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/12/2012, ותואמים את הוראות הדיון הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

ישעיהו אורזיצר ייעוץ אקטוארי בע"מ

ישעיהו אורזיצר

שם החברה בה עובד האקטואר

שם האקטואר

תאריך



**נספח ב' - עיקרי הזכויות והחובות על פי התקנות נכון ל-31/12/2012**

**1. פנסיית זקנה**

- 1.1. **גיל פרישה לזקנה** - גיל 67 לגבר וגיל 64 לאישה. קיימת אפשרות לפרוש לפנסיה מוקדמת החל מגיל 60.
- 1.2. **חישוב פנסיית הזקנה** פנסיית הזקנה מחושבת ע"י חלוקת הסכום הצבור שצבר העמית עד לפרישתו במקדם ההמרה בהתאם למין, גיל העמית, גיל בת הזוג, שנת הפרישה, תקופת ההבטחה אותה בחר העמית ורמת פנסיית שאירי הזקנה שבחר העמית.
- 1.3. **אפשרויות בפרישה** - התקנות מאפשרות לפרוש לפנסיית זקנה על בסיס אחת מהאפשרויות הבאות:
- 1.3.1. **פנסיית זקנה לעמית בלבד** - הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו. אלמנת הפנסיונר אינה זכאית לפנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.
- 1.3.2. **פנסיית זקנה לעמית עם תקופת הבטחה** - הפנסיה משולמת לעמית למשך כל ימי חייו עם תקופה מובטחת של 5, 10, 15 או 20 שנים. במקרה פטירה בתוך תקופת ההבטחה מוטבי הפנסיונר שבחר באופציה זו יהיו זכאים לסכום חד פעמי המבוסס על היוון יתרת תשלומי הפנסיה עד לתום תקופת ההבטחה. עם פטירתו של הפנסיונר לא תשולם פנסיית שאירי זקנה. באופציה זו יכול לבחור עמית שהגיע לגיל פרישה לזקנה כלא נשוי.
- 1.3.3. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה** - הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי הזקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה.
- 1.3.4. **פנסיית זקנה ושאירי זקנה עם תקופת הבטחה** - הפנסיה באפשרות זו משולמת לפנסיונר למשך כל ימי חייו ועם פטירתו תמשיך אלמנתו לקבל את פנסיית שאירי זקנה עד לסוף כל ימי חייה. שיעור הפנסיה לאלמנה יקבע ע"י הפנסיונר ברמה שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה. אם נפטר הפנסיונר בתוך התקופה המובטחת תקבל האלמנה 100% מפנסיית הזקנה עד לתום תקופת ההבטחה ולאחר מכן תקבל פנסיית שאירי זקנה בשיעור שבחר הפנסיונר עם פרישתו לפנסיה. אם גם האלמנה נפטרה בתוך תקופת ההבטחה, ישולם סכום חד פעמי למוטבים כאמור בסעיף 1.3.2.
- 1.4. **היוון פנסיה** - בעת הפרישה לפנסיית זקנה ניתן להוון עד 25% מהפנסיה לתקופה של עד 5 שנים, אם העמית הוא בן פחות מ-80 בעת הפרישה. כמו כן, ניתן להוון את החלק מפנסיית הזקנה העולה על סכום הקצבה המזערי, כהגדרתו בחוק, בהתאם להוראות החוק בנושא.

## 2. פנסיית שאירי זקנה

- 2.1. **שיעור הפנסיה** - אלמנת עמית שפרש לפנסיית זקנה תהיה זכאית לפנסיית שאירי זקנה בהתאם לאפשרות שבחר העמית ובהתאם לשיעור הפנסיה שבחר בטווח שבין 30% לבין 100% מפנסיית הזקנה של העמית.
- 2.1. **הגדרת אלמנה** - היא מי שהייתה אשתו או הידועה בציבור כאשתו של פנסיונר בעת פרישתו לפנסיית זקנה, בתנאי שהתגוררה וניהלה עימו משק בית משותף במשך שנה לפחות ברציפות לפני פטירתו ועד לפטירתו, או בתנאי שנולד להם ילד משותף.
- 2.2. **פנסיה ליתומים** - ניתן לשלב בחישוב של פנסיית הזקנה גם פנסיה ליתומי פנסיונר (כהגדרתם בתקנון) לאחר פטירתו.
- 2.3. **תקופת תשלום הפנסיה לשאירי זקנה** - לאלמנה למשך כל ימי חייה וגם בנישואין מחדש תמשיך לקבל את הפנסיה.

## 3. החזרת כספים

- 3.1. **חישוב ערך פידיון** - מבוסס על הסכום הצבור בקרן לזכות העמית.
- 3.2. **זכאות למשיכת כספים** - עמית יהיה זכאי למשוך כספים מהקרן, בהתמלא כל התנאים הבאים יחדיו:
  - 3.2.1. אם נותקו יחסי עובד מעביד (לגבי עמית שכיר).
  - 3.2.2. לא משתלמת לעמית פנסיה כלשהי והוא אינו זכאי לפנסיית נכות (ניתן למשוך את הכספים ממרכיב הפיצויים גם במקרה של זכאות לפנסיית נכות).
  - 3.2.3. אם העמית קיבל פנסיית נכות - הפנסיה הסתיימה להשתלם לו שלוש שנים לפחות לפני גיל הפרישה לזקנה, וחלפו לפחות שלוש שנים מאז סיום תשלום הפנסיה.

4. **דמי גמולים** - דמי הגמולים שיופקדו בקרן יהיו בהתאם להסדר התחיקתי וירשמו לגבי עמית-שכיר בחלוקה: תגמולים מעביד, פיצויים מעביד ותגמולים עובד.

## 5. הוראות כלליות

- 5.1. **עדכון פנסיה** - הפנסיה תעודכן מידי חודש בהתאם לשיעור השינוי במדד המחירים לצרכן. אחת לשנה יעודכנו הפנסיות החל מינואר של כל שנה בהתאם לתשואה הדמוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים (תוך הימנעות מעדכון הפנסיות ככל שהעדפים הנובעים מהתשואה הפיננסית ומשינוי בריביות ההיוון אינם עולים על 1%-1%). (מההתחייבויות כלפי הפנסיונרים).
- 5.2. **חישוב הסכום הצבור** - חישוב הסכום הצבור מבוסס על דמי הגמולים בניכוי דמי ניהול ובתוספת התשואה נטו (לאחר ניכוי דמי ניהול מהצבירה) שהשיגה הקרן. כמו כן אחת לשנה תתעדכן היתרה הצבורה בהתאם לתשואה הדמוגרפית שתתקבל בתחשיבים האקטואריים.

## 6. איזון הקרן

- 6.1. **עידכון הסכום הצבור לפי התשואה לעמיתים** - הסכום הצבור של העמיתים הפעילים והמוקפאים יתעדכן באופן שוטף על פי התשואה שתשיג הקרן בפועל.
- 6.2. **תשואה דמוגרפית** – מידי תקופה ייערך מאזן אקטוארי לקרן שבו יחושב העודף או הגירעון שאינו נובע מתשואה אלא מהפרמטרים האקטואריים כגון: תמותה, נכות, עזיבה, נתונים דמוגרפיים וכו'. היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות של הפנסיונרים יעודכנו בהתאם לשיעור התשואה הדמוגרפית.
- 6.3. **מנגנון האיזון לפנסיונרים** - במהלך השנה הפנסיה של הפנסיונרים תתעדכן מידי חודש על פי שיעור העלייה במדד. אחת לשנה, בעת עריכת המאזן האקטוארי, תתעדכן הפנסיה בהתאם לתשואה שתשיג הקרן ובהתאם לתשואה הדמוגרפית בקרן. על מנת למתן את התנודות בעדכון הפנסיה תישמר עתודה לפנסיונרים בגובה של עד 1% מההתחייבויות לפנסיונרים (העתודה יכולה להיות בסכום חיובי או שלילי, לפי הענין) כמפורט לעיל.
- 6.4. **בסיסים טכניים ואקטואריים** - מקדמי ההמרה לחישוב פנסיה תמורת יתרה צבורה חושבו על בסיס ריבית שנתית ריאלית בשיעור של 3.48% ועל בסיס הלוחות שפורסמו בחוזר האוצר מיום ה-17/5/2007.
7. **דמי ניהול מפעילים** – דמי הניהול שגובה החברה המנהלת לא יעלו 2% מהצבירה מידי שנה. (החל מה-1/1/2013 בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - דמי הניהול המקסימליים שתוכל לגבות החברה מנהלת לא יעלו על 4% מדמי הגמולים ועל 1.05% מהצבירה, כאשר בשנת 2013 ניתן לגבות 1.1%).
8. **דמי ניהול מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים** - החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול שנתיים בשיעור של 0.5% מהצבירה בגין ההתחייבויות לפנסיונרים, ועבור פנסיונרים שפרשו לפני 1/1/2010 רשאית לגבות דמי ניהול שנתיים בשיעור של 2% מהצבירה בגין ההתחייבויות לפנסיונרים. (החל מה-1/1/2013 בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - דמי הניהול המקסימליים שתוכל לגבות חברה מנהלת כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים לא יעלו על 0.6%). החברה המנהלת רשאית לנכות דמי ניהול מפנסיות הנמוכות מפנסיות המינימום, בשיעור של 6% מההפרש שבין הפנסיה לבין פנסיית המינימום.
9. **עמלות ניהול חיצוני** - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, התשס"ח-2008 קובעות את ההוצאות שרשאית הקופה לנכות מתוך נכסי הקופה בשל ביצוע עסקאות, ובמסגרת זאת נכללים גם עמלות ניהול חיצוני, בגין ניהול השקעות בקרנות השקעה או בחו"ל עבור הקופה ע"י צדדים לא קשורים.

**נספח ג' - בסיסים טכניים ואקטואריים**

10. החבויות האקטואריות בגין הפנסיונרים חושבו על בסיס הנתונים וההנחות המפרטים להלן.
- 10.1. **ריבית לפנסיונרים** – בהתאם לוקטור הריביות המתפרסם ע"י החברה המצטטת שנבחרה ע"י האוצר תוך התאמה לחוזר האוצר בעניין הריבית מהשנה ה-25 ואילך.
- 10.2. ביום 30/1/2013 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון באוצר הוראות לקרנות הפנסיה לערוך את הדוחות האקטואריים החל מ- 31/12/2012 על בסיס מערכת הנחות חדשה. החישובים האקטואריים הותאמו להוראות אלו כמפורט להלן.
- 10.3. **לוחות תמותה** –
- 10.3.1. **לפנסיונרים** – לפי לוח פ9 המתאים לקרן פנסיה עם אופציה להבטחת פנסיה.
- 10.3.2. **לאלמנים/אלמנות** – לפי לוח פ2 עד גיל 55 לאישה ו-60 לגבר. לוח פ5 החל מגיל זה.
- 10.3.3. **שיפורים עתידיים בתוחלת החיים** – על מנת לתת ביטוי לשיפורים עתידיים בתוחלת החיים הוקטנו שיעורי התמותה על פי לוח פ6 והמודל המוצג בהוראות האוצר. ההקטנה מתייחסת לפנסיונרים ופעילים, אך לא לנכים.
- 10.3.4. **שיעורי נישואין** – לפי הנתונים שהופיעו בקובץ נתוני הפנסיונרים שהועבר אלי.
- 10.3.5. **הפרש גילאים בין בני זוג** – לפי הנתונים בקובץ הפנסיונרים ובאין נתונים לפי הפרש של 5 שנים לגבי מבוטח והפרש גיל של 3 שנים לגבי מבוטחת.
11. **נתונים**
- 11.1. **פנסיונרים** - החישובים התבססו על נתוני הפנסיונרים נכון ל-31/12/2012.
- 11.2. **פעילים ולא-פעילים** - החישובים התבססו על נתוני הקרן ליום 31/12/2012. היתרות הצבורות של העמיתים הפעילים עודכנו בגין דמי גמולים שלא נרשמו בחשבונות העמיתים כגון חובות מעסיקים או דמי גמולים שלא נרשמו בחשבונות או מעבר עמיתים וכדו' על בסיס התאמות שהועברו אלי מהנהלת הקרן.

**נספח ד' - הערות האקטואר**

12. **השפעת השינויים בלוחות הדמוגרפיים** - המעבר מלוחות האקטואריים משנת 2007 ללוחות האקטואריים משנת 2012 הגדילו את העודף האקטוארי בכ 73 אלפי ש.
13. **תשואה דמוגרפית** - במהלך שנת 2012 הקרן השיגה תשואה דמוגרפית שלילית שנבעה בעיקר מפרישות לפנסיית זקנה שחושבו על בסיס תשואה על ההשקעות בשיעור של 4% (מקדמי ההמרה בתקנון מחושבים לפי שיעור ריבית של 4%) כאשר התשואה בפועל נמוכה יותר.
14. **תשואה הונית לפנסיונרים** - במהלך שנת 2012 השיגה הקרן תשואה הונית שכסתה בצורה טובה את הגידול בהתחייבויות כתוצאה מהירידה בריבית.



<b>תנועה בעודף האקטוארי באלפי ש"ח</b>			
<b>בתקופה: 1-12/2012</b>			
<b>העודף (גרעון) שנגרם</b>	<b>המצב בפועל</b>	<b>מצב צפוי</b>	
			<b>השינוי בעודף שנגרם במהלך השנה</b>
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
			עודף (גרעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
-520			
-653	5,165	4,512	עודף (גרעון) בגין פרישות חדשות
73	-	-	עודף (גרעון) דמוגרפי בגין שינויים בהנחות גורמים אחרים
-641			
<b>-1,741</b>			<b>סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן</b>
			<b>חלוקה למבוטחים</b>
			<b>סך הכל עודף (גרעון) דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל</b>
-1,413			
			<b>חלוקה לפנסיונרים</b>
			סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי כדלעיל
-329			
4,849			עודף (גרעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
-4,354			עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית ההיוון
-495			עודף (גרעון) הנשמר בעתודה אקטוארית
<b>-329</b>			<b>סך הכל עודף (גרעון) לחלוקה לפנסיונרים</b>
			<b>חלוקה לזכאים קיימים</b>
			סה"כ עודף (גרעון) דמוגרפי כדלעיל
-			
			עודף (גרעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
-			
			עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית ההיוון
-			
			עודף (גרעון) הנשמר בעתודה אקטוארית
-			
			<b>סך הכל עודף (גרעון) לזכאים קיימים</b>

**נתונים סטטיסטיים**

<b>התפלגות מקבלי הקצבאות (גברים) לפי גיל וסוג פנסיה</b>								
<b>סה"כ</b>		<b>פנסיונרים</b>		<b>שאר פנסיונר</b>		<b>גיל</b>	<b>עד</b>	<b>מ</b>
<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>	<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>	<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>			
<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>			
1263.42	2	1,263	2	0	0	60-64	64	60
26418.91	14	26,419	14	0	0	65-69	69	65
28597.95	16	28,598	16	0	0	70-74	74	70
43882.48	16	43,464	15	418	1	75-79	79	75
15713.57	10	15,714	10	0	0	80-84	84	80
8505.03	10	8,218	9	287	1	85-89	89	85
0	0	0	0	0	0	90-94	94	90
0	0	0	0	0	0	95-120	120	95
<b>124,381</b>	<b>68</b>	<b>123,676</b>	<b>66</b>	<b>706</b>	<b>2</b>	<b>סה"כ</b>		
<b>התפלגות מקבלי הקצבאות (נשים) לפי גיל וסוג פנסיה</b>								
<b>סה"כ</b>		<b>פנסיונרים</b>		<b>שאר פנסיונר</b>		<b>גיל</b>	<b>עד</b>	<b>מ</b>
<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>	<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>	<u>סה"כ סכום</u>	<u>מספר מקבלי קצבאות</u>			
<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>	<u>פנסיה</u>			
7181.94	4	7,182	4	0	0	60-64	64	60
47755.4	18	46,092	16	1,663	2	65-69	69	65
59156.46	21	56,789	20	2,367	1	70-74	74	70
19236.01	9	19,236	9	0	0	75-79	79	75
26570.11	21	24,846	15	1,724	6	80-84	84	80
4692.33	11	3,830	8	862	3	85-89	89	85
478.81	1	479	1	0	0	90-94	94	90
0	0	0	0	0	0	95-120	120	95
<b>165,071</b>	<b>85</b>	<b>158,455</b>	<b>73</b>	<b>6,616</b>	<b>12</b>	<b>סה"כ</b>		



**תזרים מזומנים**

שנה	תשלומי פנסיה	הכנסות מריבית	ריבית בשוק החופשי	הון
0	-	-	-	51,983
1	3,426.12	-410	-0.1546%	48,147
2	3,364.68	-405	-0.2168%	44,377
3	3,298.07	-288	-0.0227%	40,791
4	3,225.86	-47	0.5278%	37,518
5	3,142.57	275	1.4090%	34,651
6	3,035.36	435	1.9535%	32,051
7	2,943.71	466	2.1592%	29,573
8	2,846.29	488	2.3652%	27,215
9	2,745.17	503	2.5715%	24,973
10	2,637.79	510	2.7785%	22,846
11	2,521.48	492	2.8970%	20,817
12	2,405.18	454	2.9264%	18,865
13	2,281.76	416	2.9568%	17,000
14	2,152.83	380	2.9882%	15,227
15	2,018.49	344	3.0179%	13,552
16	1,885.13	311	3.0589%	11,978
17	1,751.39	279	3.1078%	10,506
18	1,616.06	249	3.1592%	9,139
19	1,474.24	220	3.2080%	7,885
20	1,334.66	193	3.2585%	6,744
21	1,199.91	168	3.3158%	5,712
22	1,068.41	145	3.3785%	4,789
23	941.28	124	3.4421%	3,972
24	819.70	105	3.5055%	3,257
25	704.99	87	3.5693%	2,640
26	598.25	71	3.5693%	2,112
27	500.44	56	3.5693%	1,668
28	412.58	44	3.5693%	1,299
29	335.16	34	3.5693%	998
30	268.02	26	3.5693%	757
31	210.94	20	3.5693%	565
32	163.45	15	3.5693%	417
33	124.65	11	3.5693%	303
34	93.54	8	3.5693%	217
35	69.16	6	3.5693%	153
36	50.36	4	3.5693%	107
37	36.09	3	3.5693%	73
38	25.49	2	3.5693%	50
39	17.73	1	3.5693%	33
40	12.14	1	3.5693%	22

**Yeshayahu Orzitzer**

Actuarial Consulting L.T.D.

7, Jabotinski St, Ramat Gan

Tel: 03-6114139, Fax 03-7525232

**ישעיהו אורזיצר**

ייעוץ אקטוארי בע"מ

ז'בוטינסקי 7 (מגדלי אביב), רמת גן

טל: 03-6114139, פקס: 03-7525232

---

14	3.5693%	1	8.19	41
9	3.5693%	0	5.46	42
6	3.5693%	0	3.59	43
4	3.5693%	0	2.33	44
2	3.5693%	0	1.49	45
1	3.5693%	0	0.94	46
1	3.5693%	0	0.59	47
0	3.5693%	0	0.37	48
0	3.5693%	0	0.23	49
0	3.5693%	0	0.12	50
0	3.5693%	0	0.07	51
0	3.5693%	0	0.04	52
0	3.5693%	0	0.02	53
0	3.5693%	0	0.01	54
0	3.5693%	0	0.01	55
0	3.5693%	0	0.00	56
0	3.5693%	0	0.00	57
0	3.5693%	0	0.00	58
0	3.5693%	0	0.00	59
0	3.5693%	0	-	60
0	3.5693%	0	-	61
0	3.5693%	0	-	62
0	3.5693%	0	-	63
0	3.5693%	0	-	64
0	3.5693%	0	-	65
0	3.5693%	0	-	66
0	3.5693%	0	-	67
0	3.5693%	0	-	68
0	3.5693%	0	-	69
0	3.5693%	0	-	70
0	3.5693%	0	-	71
0	3.5693%	0	-	72
0	3.5693%	0	-	73
0	3.5693%	0	-	74
0	3.5693%	0	-	75
0	3.5693%	0	-	76
0	3.5693%	0	-	77
0	3.5693%	0	-	78
0	3.5693%	0	-	79
0	3.5693%	0	-	80